

Philip Pullman

A titokzatos kés

Az Úr sötét anyagai trilógia részei:

Északi fény
A titokzatos kés
A borostyán látcső

Philip Pullman
A titokzatos kés

ALEXANDRA

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült: Philip Pullman: The Subtle Knife
Scholastic Children's Books Scholastic Ltd., London, 1998

Második kiadás

Copyright © Philip Pullman, 1997

A borítóképet a Scholastic Ltd. és a New Line Cinema engedélyével adjuk közre.
Borító copyright © MMVII New Line Productions, Inc.; A „The Golden
Compass” és valamennyi alak, hely, név és egyéb vonatkozás a New Line
Productions, Inc védjegye.

Hungarian translation © Borbás Mária, 2002, 2007

Minden jog fenntartva. Tilos ezen kiadvány bármely részét sokszorosítani,
információs rendszerben tárolni vagy sugározni bármely formában vagy módon a
kiadóval történt előzetes megállapodás nélkül; tilos továbbá terjeszteni másféle
kötésben, borítással és tördelésben, mint amilyen formában kiadásra került.

Kiadja a Pécsi Direkt Kft. Alexandra Kiadója, 2007 7630 Pécs, Üszögi–kiserdő
utca 1. Telefon: (72) 777–000 e–mail: jnfo@alexandra.hu www.alexandra.hu

Felelős kiadó a kft. ügyvezető igazgatója A kiadványt Tóth Gábor tördelte
Nyomta a Kinizsi Nyomda Kft., Debrecen Felelős vezető Bödrös János igazgató
Megjelent 20,17 (A/5) ív terjedelemben

1.

A macska és a gyertyánfa

– GYERE már! Na, hallod? Gyere már! – rángatta meg anyja kezét Will.

De anyja megvetette a lábát. Még most is félt. Will végignézett a keskeny utcán az alkonyi fényben, a parányi előkertek, nyírott sövények mögött sorakozó kis házak mentén. A nap fénye visszaverődött az egyik oldal ablakairól, a másik oldal árnyékban maradt. Sürgetett az idő.

A házak lakói mostanában vacsoráznak, hamarosan kitódulnak a gyerekek, bámészkodnak, megjegyzéseket tesznek, és – észreveszik. Várakozni veszedelmes, de mi mást tehetne? Biztatja anyját, mint mindig.

– Mama, menjünk be, látogassuk meg Mrs. Coopert. Nézd, mindjárt odaérünk.

– Mrs. Coopert? – szólt bizonytalanul az anyja.

De Will már be is csengetett. Ehhez előbb le kellett tennie a táskát, mert a másik keze most is anyja kezét fogta. Tizenkét éves lévén nemigen szerette volna, ha meglátják kézen fogva az anyjával, de jól tudta, mi történne, ha egy percre is eleresztené.

Nyílt az ajtó; az idős zongoratanárnő hajlott alakját most is az ismerős levendulaillat lengte körül.

– Ki az? Te vagy az, William? Jó egy éve a színedet sem láttam! Mi szél hozott, kedves?

– Be szeretnék menni, és anyámat is bevinni – válaszolt ellentmondást nem tűrő hangon a gyerek.

Mrs. Cooper a tétován mosolygó kócos asszonyra nézett, meg a boldogtalan tekintetű kisfiúra, aki keményen összeszorította száját, előre szegte állát. Aztán meglátta, hogy William anyjának, Mrs. Parrynek csak az egyik lábán van cipő, a másikon papucs. Es észre sem veszi. Sem ő, sem William. Itt valami baj van.

– Nos.., – szólt Mrs. Cooper, és hátralépett, hogy beengedje a látogatókat a keskeny előszobába.

Will mindkét irányban végignézett az utcán, mielőtt becsukta volna az ajtót, és Mrs. Cooper látta, milyen erősen szorongatja Mrs. Parry a fia kezét, és Will milyen gyengéden vezeti be anyját a nappali szobába, ahol a zongora áll (persze,

hiszen a gyerek csak ezt az egy szobát ismeri). Észrevette azt is, hogy Mrs. Parry ruhája enyhén dohzagú, mintha a mosógépben felejtette volna, és hogy mennyire hasonlít egymáshoz anya és fia, ahogy ott ülnek a pamlagon, és arcukra esik az alkonyi fény; egyforma az arcuk, a széles arccsontjuk, a tág szemük, az egyenes fekete szemöldökük.

– Mi történt, William? – kérdezte az idős hölgy. – Mi a baj?

– Anyámnak szállás kellene néhány napra – mondta William. – Otthon most nem tudok gondoskodni róla. Ne tessék azt gondolni, hogy beteg. Csak meg van egy kicsit zavarodva, és nagyon aggódik. Nem fog gondot okozni. Csak arra van szüksége, hogy valaki kedves legyen hozzá, és azt hiszem, Mrs. Coopernek ez nem esne nehezére.

Az asszony üres tekintettel nézett a fiára, mintha egy szót sem értene abból, amit mond, és Mrs. Cooper észrevette, hogy nagy zúzódás van az arcán. Will le nem vette szemét Mrs. Cooperről, a tekintete kétségbeesést tükrözött.

– Nem fog pénzbe kerülni – folytatta. – Hoztam néhány zacskó ennivalót, gondolom, elég lesz. Kettőjüknek is.

– De hát... Nem is tudom... Nem kellene orvoshoz vinni?

– Nem! Nincs semmi baja.

– De hát biztosan van másvalaki... Mármint egy szomszéd vagy családtag...

– Nincs családunk. Csak mi vagyunk ketten. A szomszédok meg nem érnek rá.

– No de a szociális ellátás... Nem akarlak elutasítani, kedves, de...

– Nem! Nem. Anyának csak egy kis segítségre van szüksége. Én egy darabig most nem érek rá, de hamarosan visszajövök. Mert most... Most dolgom van. De nemsokára visszajövök, és hazaviszem. Becsszóra. Igazán csak egy kis időről van szó.

Az anya olyan bizalommal nézett a fiára, a gyerek olyan szeretettel, megnyugtatóan mosolygott rá, hogy Mrs. Coopert nem vitte rá a lelke, hogy nemet mondjon.

– Hát jó – fordult Mrs. Parryhez. – Egy-két nap igazán nem számít. Alhat a lányom szobájában, kedves; Ausztráliában él, már nincs rá szüksége.

– Köszönöm – állt fel Will, mint aki máris indulna.

– De hát hová mégy? – tudakolta Mrs. Cooper.

– Egy barátomhoz – válaszolt Will. – Majd gyakran telefonálok. Felírtam a számot. Nem lesz semmi baj.

Anyja rémülten nézett rá. Will lehajolt, és ügyetlen pusztit nyomott a homlokára.

– Ne félj – mondta. – Mrs. Cooper törődik veled. Jobban, mint én. Becsszó. És holnap telefonálok.

Forrón megölelték egymást, aztán Will megint megcsókolta anyját, majd gyengéden lefejtette magáról a karját. Mrs. Cooper látta, hogy a gyerek el van keseredve, mert a szeme gyanúsán csillog, de az ajtóból még visszafordult.

– Viszontlátásra – nyújtott kezét. – És nagyon köszönöm.

– William – szólt az idős hölgy szeretném, ha elmondanád, mi a baj...

– Kicsit bonyolult – mondta a gyerek. – De nem lesz vele semmi gond, ne tessék félni.

Mind a ketten tisztában voltak vele, hogy nem erről van szó, de látszott, hogy Will tudja, mit akar – akármi legyen is az. Soha még ilyen eltökélt gyereket nem látott, gondolta az idős hölgy.

Will sarkon fordult; gondolatai máris az üres házban jártak.

Will és édesanyja egy modern lakótelep tucatnyi egyforma házának legkopottabbjában lakott. Az előkert nem volt egyéb, csak egy tenyérnyi ápolatlan gyep; anyja ugyan ültetett néhány bokrot tavasz táján, de öntözés hiányában elszáradtak, elpusztultak. Ahogy Will befordult a sarkon, Maxi cicája feltápáskodott kedvenc helyéről, az egyetlen megmaradt hortenziabokor tövéből, nagyot nyújtózott, majd halk miauval köszöntötte gazdáját, és a lábához dörgölözött. Will felemelte Maxit.

– Visszajöttek, Maxi? – kérdezte suttogva. – Láttad őket? Hallgatott a ház. Az alkony utolsó fényénél egy férfi mosta a szemközti oldalon az autóját, de ügyet sem vetett a gyerekekre, Will pedig nem nézett rá. Mennél kevesebben veszik észre, annál jobb.

Magához ölelte Maxit, kinyitotta az ajtót, és besurrant. Egy darabig feszülten figyelt, és csak aztán tette le a macskát. Semmi nesz nem hallatszott, üres volt a ház.

Will kinyitott egy doboz macskaeledelt, és a konyhában a cica elé tette. Vajon mikor jön vissza az a két ember? Nem lehet tudni, hát Will nem tétlenkedett. Felszaladt, és nekilátott a kutatásnak.

Egy ütött-kopott zöld bőr irattárcát keresett. Meglepő, hogy még egy közönséges modern házban is hányféle helyre lehet egy ekkora tárgyat elrejteni. Nincsenek titkos rekeszek, mély pincék – mégis nehéz megtalálni valamit. Will elsőnek édesanyja hálószobáját kutatta át, restelkedve túrta fel a fehérműsfiókot, aztán módszeresen sorra vette a többi szobát az emeleten, még a magáét is. Maxi megjelent, letelepedett, mosakodott, és kíváncsian nézte, mit művel a gazdája. De Will nem találta meg a tárcát.

Most már besötétedett, és Will megéhezett. Kinyitott egy bab konzervet, pirítóst evett hozzá a konyhaasztalnál. Töprengett, milyen módszerrel vizsgálja át a földszinti helyiségeket.

Amikor elköltötte vacsoráját, megszólalt a telefon.

Will mozdulatlanul ült, de a szíve majd kiugrott a helyéből. Számolta a csengetéseket: egy, kettő... A huszonhatodik csengetés után elhallgatott a telefon. Will a mosogatóba tette a tányért, és megint nekilátott a kutatásnak.

Négy óra telt el, de a tárcát nem találta. Éjjel fél kettőre járt, és Will halálosan kimerült. Ruhástul hanyatlott az ágyra, és azonmód elaludt. Álmában édesanyja rémült arcát látta, feléje nyúlt, de az arc elhúzódott előle.

Hirtelen felriadt – úgy érezte, alig öt perc telt el, holott jó három órát aludt –, és egyszeriben két dologra ébredt rá.

Először is: tudta, hol van a tárca. Azonkívül tudta azt is, hogy emberek vannak odalent, épp a konyhaajtót nyitják.

Will felemelte Maxit, és suttogva lecsendesítette. Azután felkelt, belebújt a cipőjébe, és közben minden idegszálával a lenti hangokra figyelt. Halk nesz volt csak; felemeltek és újra letettek egy széket, valaki suttogott, megnyikordult a padló.

A behatolóknál is csendesebben lépett ki hálósobájából, és lábujjhegyen a lépcső tetejénél levő kis szobához osont. Nem volt koromsötét, a kísérteties hajnali fényben meglátta a lábbal hajtható öreg varrógépet. Alig néhány órája kutatta fel a szobát, de megfélemedezett a varrógép oldalán levő kis fiókról, ahol a szabásmintákat meg az orsókat tartották. Óvatosan megtapogatta, de közben fülelt. Az emberek odalent járkáltak, az ajtó alatt fény villant, valószínűleg zseblámpától eredt. Azután megtalálta a fiók gombját, kihúzta, és... jól sejtette! Ott volt a zöld bőrtárca.

És most mit tegyen?

Egyelőre semmit. Kuporgott a félhomályban, a szíve sebesen vert, és Will hallgatózott.

A két férfi az előszobában matatott. Hallotta, amint az egyik odasúgja:

- Gyerünk. Hallom az utcáról a tejest.
- Nincs itt – mondta a másik hang. – Meg kell nézni odafent.
- Hát menj fel. Szedd a lábad.

Will egész teste megfeszült, ahogy meghallotta a legfelső lépcső halk nyikordulását. A férfi nem ütött zajt, de a lépcső bizony nyikorgott. Azután csend. Vékony fénycsík söpört végig a folyosón: Will látta az ajtó résén át.

Mozdult az ajtó. Will megvárta, míg a behatoló megáll a nyitott ajtóban, aztán kirobbant a sötétségből, és belefejtelt a férfi gyomrába.

De a macskát egyikük sem látta meg.

Amikor a férfi a legfelső lépcsőre ért, Maxi nesztelenül kijött a hálósobából, és megállt, épp a férfi lábszára mögött, hogy mindjárt hozzádörgölőzzön. A férfi edzett volt, egészséges és erős, el tudott volna bánni Will-lel, csak hogy útban volt a macska, és amikor hátralépett, keresztülbotlott rajta. Felkiáltott, hanyatt esett a lépcsőn, és fejét teljes erővel beverte az előszobában álló asztalba.

Will szörnyű csattanást hallott, de nem állt meg: átlendült a korláton, átugrott a lépcső aljában fekvő férfi vonagló testén, felkapta az asztalról a foltozott bevásárlószatyrot, és már kint is volt a házból, mire a másik férfi kilépett a nappali szobából, és csak bámult a gyerek után.

Will még rettenetében és rohantában is elgondolkodott, vajon miért nem ordított utána a másik férfi, miért nem vette üldözőbe. De hamarosan úgyis a nyomában lesznek, az autójukkal meg a mobiltelefonjukkal. Nem tehet egyebet: futnia kell.

Látta, amint a tejesember befordul a sarkon, elektromos targoncájának lámpája halványan világít az égre felkésző hajnali fényben. Will átugrott a kerítésen a szomszéd kertbe, le a ház melletti ösvényen, át a következő kerítésen, át a harmatos gyepen, át a sövényen, a lakótelepet a főúttól elválasztó kusza bokrok, fák között, majd egy bokor alá kúszott, és ott lapult, zihálva, reszketve. Korán volt még, nem ajánlatos mutatkozni az úton, meg kell várnia, míg elkezdődik a reggeli csúcsforgalom.

Egyre hallotta magában a szörnyű csattanást, ahogy a férfi feje az asztalnak csapódott, maga előtt látta, ahogy a nyaka olyan furcsa módon kifordul, ahogy a végtagjai rángatóznak. Az az ember meghalt. És ő ölte meg.

Nem tudta elhessegetni gondolataiból a képet, pedig muszáj. Épp elég gondolkodnivalója van. Anyja vajon biztonságban van-e? Mrs. Cooper csak nem fogja elárulni?! Még akkor sem, ha ő nem tartja be az ígéretét, és nem állít be néhány nap múlva? Mert most már nem mehet vissza. Hiszen megölt egy embert.

És Maxi. Ki fogja etetni? Vajon Maxi aggódik, hogy hova lettek ők ketten? Vajon megpróbál utánuk jönni?

Percről percre világosabb lett. Most már megnézhetné, mi van a szatyorban: anyja pénztárcája, az ügyvéd legutóbbi levele, Dél-Anglia autótérképe, pár tábla csokoládé, fogkrém, néhány zokni és gatyka. És a zöld bőr irattárca.

Minden ott volt. Minden terv szerint történik.

Csak éppen – megölt egy embert.

Will hétéves korában vette észre, hogy anyja nem olyan, mint a többiek, és hogy neki kell róla gondoskodnia. A szupermarketben voltak, és kitaláltak egy játékot: csak akkor volt szabad valamit a kosárba rakni, amikor senki sem nézett oda. Will kötelessége volt körülnézni, és elsuttogni, hogy – Most! –, anyja pedig lekapott egy dobozt vagy csomagot a polcról, és halkán betette a kocsiba. A kosárban már biztonságban voltak – ugyanis láthatatlanná váltak.

Jó játék volt, sokáig folytatták, mert szombat délelőtt lévén tele volt az üzlet, de ők nagyon ügyesek voltak, és nagyszerű volt köztük az összjáték. Bíztak egymásban. Will nagyon szerette édesanyját, ezt gyakran mondogatta is, és ugyanezt mondta neki is az anyja.

Amikor tehát a pénztárhoz értek, Will izgatott volt és boldog, mert már majdnem nyertek. És amikor édesanyja nem találta a tárcáját, az is csak a játékhoz tartozott, még ha anyja azt mondta is, hogy biztosan az ellenség lopta el; de Will addigra már elfáradt, meg is éhezett, és a mama sem volt már olyan jókedvű, mert igazából megijedt, aztán körbejártak a boltban, és mindent visszaraktak a polcokra, de akkor még jobban kellett vigyázniuk, mert az ellenség a nyomukban

volt, a hitelkártya száma alapján, amit az ellenség ismert, hiszen ellopta mama tárcáját...

És Will maga is egyre jobban megijedt. Ráébredt, milyen okos volt az édesanyja, hiszen ebből a valós veszedelemből játékot formált, hogy a kisfia ne ijedjen meg – de most, hogy Will már ismerte az igazságot, neki kellett úgy tennie, mintha nem félne, csak azért, hogy megnyugtassa anyját.

A kisfiú tehát továbbra is úgy tett, mintha még mindig játszanának, hogy anyja ne aggódjon, amiért ő fél, és üres kézzel tértek haza, de legalább megmenekültek az ellenségtől; és különben is Will aztán megtalálta az előszobában az asztalon a tárcát. Hétfőn elmentek a bankba, lezárták anya számláját, és valahol máshol nyitottak újat, a biztonság kedvéért. Így múlt el a veszedelem.

De aztán a következő néhány hónap során Will lassan, kényszeredetten ráébredt, hogy az ellenség nem a külvilágban létezik, hanem anyja elméjében. Ettől még nem volt kevésbé valóságos, sem kevésbé ijesztő vagy veszedelmes; annyit jelentett, hogy még gondosabban kell vigyáznia édesanyjára. És attól a pillanattól fogva a szupermarketben, amikor rádöbbsent, hogy szerepet kell játszania, hogy anyja ne aggódjon, Will mindig éberem ügyelt anyja szorongásaira. Annyira szerette, akár az életét adta volna érte, hogy megvédje.

Ami pedig Will apját illeti, ő már olyan rég eltűnt, hogy Will nem is emlékezett rá. Borzasztóan kíváncsi volt apjára, és kérdésekkel nyaggatta anyját, de mama a legtöbbször nem tudott válaszolni.

- Gazdag volt?
- Hová ment?
- Miért ment el?
- Meghalt?
- Vissza fog jönni?
- Milyen volt?

Az utolsó kérdésre tudott csak anyja válaszolni. John Parry jóképű férfi volt, bátor és okos tisztje a Királyi Haditengerészetnek, de otthagya a hadsereget, hogy felfedező legyen, és expedíciókat vezetett a világ távoli részeire. Roppant izgalmas volt ilyeneket hallgatni. Nincs is izgalmasabb, mint ha az embernek felfedező az édesapja! Ettől kezdve Willnek valamennyi kalandban volt egy láthatatlan társa: együtt verekedtek át magukat az őserdőn, együtt nézték elernyőzött szemmel a viharos tengert szkúnerjük fedélzetéről, együtt tartották magasra a zseblámpát, hogy rejtelmes feliratokat böngésszenek egy denevérek lakta barlang falán... Nagyon jó barátok voltak, számtalanszor megmentették egymás életét, és a tábortűznél késő éjszakáig beszélgettek, tréfálkoztak.

De ahogy Will növekedett, egyre többet tűnődött. Vajon miért nincs fénykép, ami apját ábrázolná a világnak valamelyik részén, jégcsapokkal a szakállán sarkvidéki szánon, vagy kúszónövénnyel benőtt romokat tanulmányozva az

őserdőben? Semmi sem maradt fenn a számtalan trófeából, különleges tárgyból, amit bizonyára hazahozott? Semmiféle könyv nem örökíti meg a hőstetteit?

Anyja nem tudta. De mondott valamit, ami megragadt Will agyában.

– Egy szép napon majd apád nyomdokaiba lépsz. Te is nagy ember leszel. Felöltöd a köpenyét...

Will ugyan nem tudta, mit jelent ez, de az értelmét felfogta, és majd szétvetette a büszkeség. Most már volt célja az életének. Minden játéka valóra válik. Apja él, valahol eltévedt a vadonban, és ő meg fogja menteni, és felölti a köpenyét... Érdemes megküzdeni a nehézségekkel, ha az embernek ilyen nagy cél lebeg a szeme előtt.

Hát megőrizte anyja bajának a titkát. Olykor anyja nyugodtabb volt, tisztábban gondolkodott, és Will ilyenkor igyekezett megtanulni tőle, hogyan kell bevásárolni, főzni, takarítani, hogy el tudja végezni, amikor anyja megint megzavarodik, és retteg. És azt is megtanulta, hogyan kell elrejtőznie, hogyan maradjon észrevétlen az iskolában, hogyan ne vonja magára a szomszédok figyelmét, még akkor sem, amikor anyját annyira elborítja a rettegés és az örület, hogy beszélni sem bír. Will mindennél jobban félt attól, hogy a hatóság rájön, milyen gond van anyjával, és el fogják vinni, és bedugják valami otthonba, idegenek közé. Ennél minden nehézség csak jobb lehet. Mert anya elméje időnként kitisztult, és megint boldog volt, és nevetett a tulajdon szorongásán, és százszor is megdicsérte kisfiát, amiért olyan jól gondoskodik róla, és csupa szeretet volt, olyan aranyos, hogy nem is lehetett jobb pajtást elképzelni, és Will semmi egyebet nem kívánt, csak kettesben élhessenek, míg a világ világ. Csakhogy akkor jöttek azok az emberek.

Nem a rendőrség, és nem is a szociális gondozók, és nem is voltak bűnözők – már amennyire Will meg tudta ítélni. Nem mondták meg, mit akarnak, akármennyire igyekezett őket távol tartani; és csak anyjával álltak szóba, pedig anyja éppen akkor megint rosszabb állapotban volt.

De Will az ajtó előtt hallgatózott, és hallotta, amint apja felől kérdezősködni. Azt tudakolták, hova ment John Parry, és küldött-e azóta haza valamit, és mikor hallott róla utoljára a felesége, és vajon John Parrynek van-e kapcsolata bármilyen külföldi követséggel. Will hallotta, hogy anyja hangja egyre kétségbeesettebb, és a végén beszaladt a szobába, és azt mondta az embereknek, hogy menjenek el azonnal.

Annyira vadul meredt rájuk, hogy egyikük sem nevetett, pedig Will még kisfiú volt. Könnyen leüthették volna, fél kézzel a padlón tarthatták volna, de Will rettenthetetlen volt, és csak úgy süttött belőle a gyűlölet meg a düh.

Hát elmentek. Az epizód hatására Willben persze megerősödött a meggyőződés: apja bajban van valahol, és csak ő segíthet rajta. Már nem játszott kisdud játékokat, mert a játékból valóság lett, és neki méltónak kell lennie apjához.

És a férfiak hamarosan visszatértek, és mindenáron azt állították, hogy Will anyja igenis tudna nekik mondani valamit. Akkor jöttek, amikor Will iskolában volt, és egyikük szóval tartotta anyját odalent, míg a másik átkutatta a hálószoobákat. Mama nem is tudta, mit művelnek, de Will korábban hazament, és ott találta őket, és megint nekik rontott, és azok megint elhordták magukat.

Láthatólag tudták, hogy nem fog a rendőrséghez fordulni, mert fél, hogy akkor anyját elviszik, és az emberek egyre kitartóbbak lettek. Végül betörtek a házba, amikor Will édesanyjáért ment a parkba: most már olyan rossz állapotba került, hogy szentül hitte, csak akkor mehet haza, ha már minden egyes pad minden egyes lévét megérintette a tó partján. Will segített, hogy hamarabb végezzen. Mire hazaértek, az emberek kocsija éppen kigördült az utcájukból, és bent a házban Will meglátta, hogy mindent átkutattak, feltúrták valamennyi fiókot, szekrényt.

Tudta, mit keresnek. A zöld bőrtárca volt édesanyjának legféltettebb kincse; Willnek álmában sem jutott eszébe, hogy belenézzen, és azt sem tudta, hol tartja édesanyja. De azt tudta, hogy a tárcában levelek vannak, és hogy mama néha elolvassa a leveleket, és ilyenkor sírva fakad, és Will édesapját emlegeti. Will azt gondolta, nyilván ezt a tárcát keresik azok az emberek, és tudta, hogy nem várhatja tétlenül, amíg meg is találják.

Először is biztonságos helyet kell keresnie az édesanyjának. Törte a fejét, de nem volt olyan barátja, akit megkérhetett volna, a szomszédok pedig máris gyanút fogtak. Az egyetlen személy, akiben megbízhat, régi zongoratanárnője, Mrs. Cooper.

Mihelyt anyja biztonságba kerül, ő megkeresi azt a zöld bőrtárcát, megnézi, mi van benne, azután elmegy Oxfordba, és ott majd választ talál a kérdéseire.

Csak hogy az emberek túlságosan hamar tértek vissza.

És most megölte az egyiket.

Tehát a rendőrség hamarosan keresni fogja.

Will jól megtanulta, hogyan maradjon észrevétlen. És most még jobban kell igyekeznie, hogy ne vegyék észre, ameddig csak lehet, míg vagy ő találja meg apját, vagy amazok. És ha azok találnák meg elsőnek, akkor nem érdekli, akárhányukat kell még megölnie.

Később, éppenséggel már éjfél felé, Will kifelé gyalogolt Oxford városából, negyven mérföldnyire az otthonától. Halálosan fáradt volt. Autóstoppal jött egy darabig, kétszer is buszra szállt, gyalogolt is, és este hatkor érkezett Oxfordba, későn már, hogysem megtehesse, amit kell; egy Burger Kingben evett valamit, aztán moziba ment, hogy elrejtőzzön (hogy mi volt a film, azt már akkor elfelejtette, amikor nézte), és most egy végtelen hosszúságú úton kutyaagolt a külvárosokon át, észak felé.

Mindeddig senki sem vette észre. De tudta, hogy hamarosan találnia kell valami helyet, ahol meghalhat, mert mennél későbbre jár az idő, annál feltűnőbbé válik.

Az volt a baj, hogy az út mentén sorakozó házak kertje nem kínált búvóhelyet, és a nyitott vidék még messze volt.

Körforgalomhoz érkezett, ahol az északnak tartó út keresztezte a kelet-nyugati oxfordi körutat. Esteledett, gyérült a forgalom, csendes volt az utca, a csinos házakat széles gyep vette körül. A gyep és az út széle között két sor gyertyánfa sorakozott; furcsa fák, sűrű lombkoronájuk tökéletesen szimmetrikus, inkább gyerekrajzra emlékeztettek, mint valódi fára, és az utcai lámpák fényében olyan mesterségesnek látszott az egész utca, mint valami színpadi díszlet. Will már valósággal elkábult kimerültségében. Folytatta volna útját észak felé, vagy éppenséggel leheveredik egy fa alá, hogy ott lepje meg az álom – ám ahogy ott állt és próbálta tisztázni gondolatait, meglátott egy macskát.

Cirnos volt, akárcsak Maxi. Egy kertből ballagott ki az út oxfordi oldalára, ahol Will állt. Will letette szatyrát, kinyújtotta kezét, a macska pedig a kezéhez dörgölözött, szakasztott, ahogyan Maxi szokott. Persze minden macskának ez a szokása, de Willt mégis elfogta a vágy, hogy sarkon forduljon és hazamenjen, annyira, hogy forró könnyek szöktek a szemébe.

A macska idővel odébbállt. Végtére is éjszaka van, neki járóröznie kell, és itt az egérvadászat ideje. Átbaktatott az úton, a gyertyánfák mögötti bokrok felé, aztán megtorpant.

Will észrevette, hogy a macska igen különösen viselkedik. Kinyújtotta a mancsát, hogy valamit megtapogasson a levegőben maga előtt, valamit, amit Will nem látott. Azután hátraugrott, felpúposította a hátát, rajta égnek állt a szőr, a farka felmeredt. Will ismerte a macskák viselkedését. Most már jobban figyelte, ahogy a macska megint megközelíti azt a helyet, egy üres fűfoltot a gyertyánfák meg a kerti sövény között, és újra megtapogatja a levegőt.

Aztán megint hátraugrott, de ezúttal nem olyan messze, és nem olyan riadtan. És még néhány másodpercnyi szimatolás, tapogatás, bajuszrángás után, a kíváncsiság legyőzte az óvatosságot. A macska előrelépett – és eltűnt.

Will pislogott. Aztán csak állt, mozdulatlanul meghúzódva a legközelebbi fa törzse mellett. Egy teherautó közeledett a körforgalomban; fényszórója végigsöpört a gyereken. Amikor elment, Will átvágott az úton, de szemét le nem vette arról a helyről, amelyet a macska vizsgálgatott. Nem volt könnyű; nem volt semmiféle határozott pont, de amikor odaért, és alaposabban megnézte, már meg is látta.

Legalábbis bizonyos szögből meglátta. Olyan volt, mintha kivágtak volna egy darabot a levegőből, vagy két méterre az út szélétől – egy nagyjából négyszögletes darabot, aminek egy méter sem volt az oldala. Ha az ember egy vonalban volt a folttal, vagyis az élével, jóformán láthatatlan volt, hátulról pedig teljesen láthatatlan. Csak az úthoz legközelebbi oldalról lehetett látni, és még

onnan sem könnyen, mert ha átnézett rajta az ember, pontosan ugyanazt látta, ami az innenső oldalán terült el: egy darabka gyepet, amit megvilágít egy utcai lámpa.

De Willnek szemernyi kételye sem volt afelől, hogy az a darabka gyep a túloldalon – egy másik világhoz tartozik.

Maga sem tudta volna megmondani, miért. Első pillantásra tudta, éppoly határozottan, mint azt, hogy a tűz éget, és a csokoládé édes. Will valami egészen merőben, teljesen idegen dologra nézett.

És éppen ez csábította arra, hogy lehajoljon, és benézzen a nyíláson. Amit látott, attól valósággal megszedült, és a szíve olyan hevesen vert, hogy majd kiugrott a helyéből – de egy pillanatig sem tévovázott. Átdobta a szatyrát, aztán maga is átmászott az ő világán vágott lyukon a másik világba.

Fasorban találta magát. Csakhogy ezek nem gyertyánfák voltak: magas pálmák sora, és közöttük, akárcsak Oxfordban, gyep. A fasor széles körút közepén húzódott, kétoldalt kávézók, kis üzletek, mind fényesen kivilágítva, mind nyitva, és mind tökéletesen néma és néptelen a sűrűn csillagos égbolt alatt. A forró éjszakát virágillat járta át, messziről a tenger sós szaga érzett.

Will óvatosan körülnézett. Mögötte a telihold fénye távoli zöld dombokra hullott, a lankákon és a dombok tövében házak álltak, nagy kertek közepén, egy tágas parkban facsoportok között fehéren világított egy klasszikus templom.

És Will mellett ott volt az az üres folt a levegőben; erről az oldalról éppoly nehezen lehetett látni – de kétségtelenül ott volt. Lehajolt, átnézett, és meglátta az utat Oxfordban, a maga világát. Megborzongott és elfordult: akármi legyen ez az új világ, egész biztosan jobb, mint az, amit az imént elhagyott. Úgy érezte, mintha álmodna, ugyanakkor ébren is volna. Felállt, körülnézett – kereste útikalauzát, a macskát.

De sehol sem látta. Nyilván már kutatóútra indult a barátságosan hívogató kivilágított kávézók mögött a keskeny utcákon, a kertekben. Will felemelte foltozott szatyrát, és átvágott az úton a kávézók felé, lassan, óvatos léptekkel – hátha mindjárt eltűnik minden.

Olyan volt itt a levegő, mint a Földközi-tenger vagy a Karib-tenger vidékén. Will ugyan sohasem volt még Anglián kívül, nem tudta semmi ismerős tájjal összehasonlítani, de tudta, hogy ez olyan hely, ahol az emberek késő este kijönnek, esznek, isznak, táncolnak, élvezik a zenét. Csakhogy itt nincs egy teremtett lélek, és nyomasztó a csend.

Az első sarkon egy kávézóhoz érkezett, kis zöld asztalok álltak a járdán, bent fémtetejű pult és eszpresszógép. Némelyik asztalon félig üres poharak álltak; egy hamutartóban cigarettavég füstölgött; egy tányér rizottó mellett, kosárban, deszkává száradt zsemlek.

Will elvett egy üveg limonádét a pult mögötti hűtőből, majd egy pillanatnyi gondolkodás után bedobott egy pénzdarabot a kasszába. Mihelyt becsukta, ki is nyitotta mindjárt, mert arra gondolt, ha meglátja, milyen pénz van benne, talán

kiderül, hogy hová is került. A pénznek „korona” volt a neve, de ennél többet nem sikerült kiderítenie.

Visszatette a pénzt, a pulthoz erősített nyitóval kinyitotta az üveget, aztán kiment és végigballagott az utcán, a körúttal ellentétes irányban. Kis fűszerüzletek, pékségek álltak ékszerészek és virágüzletek és magánházakba nyíló gyöngyfüggönyös ajtók között, a kovácsoltvas balkonokról virágözön omlott a keskeny járda fölé, és itt is mélységes volt a csend.

Az utcák lefele tartottak, és hamarosan széles sugárútba torkolltak, ahol megint sudár pálmák nyújtóztak az ég felé; leveleiken megcsillant az utcai lámpák fénye. És a sugárút túloldalán ott volt a tenger.

Will kikötőben találta magát, amelyet balról kő hullámtörő szegélyezett, jobboldalt pedig, virágzó fák és bokrok között, egy ragyogóan kivilágított nagy épület állt, kőoszlopokkal, széles lépcsővel, cifra balkonokkal.

A kikötőben egy-két evezős csónak horgonyozott, a hullámtörő mögött nyugodt tengeren csillant meg a csillagok fénye.

Will fáradságát mintha elfújták volna. Tökéletesen éber volt, és nem győzött csodálkozni. A keskeny utcákon ballagva időnként megtapintott egy falat, egy ajtót vagy a virágokat egy ládában – de minden szilárd volt, és meggyőző. Most legszívesebben az elébe táruló tájat tapintotta volna meg, mert a szemével be sem tudta fogni az egészet. Csak állt, némán, mélyeket lélegzett, és szinte elfogta a félelem.

Észrevette, hogy még mindig szorongatja a kávézóból elhozott üveget. Ivott belőle – épp az volt, aminek mondta magát: jégbe hűtött limonádé. Nagyon ízlett, mert igen meleg volt az éjszaka.

Will elindult jobb felé, szállodák előtt, ahol a fényesen kivilágított bejáratok fölé tarka ernyő borult, és valóságos zuhatagban omlott le a bougainvillea, majd egy kerttel körülvett kiszögellő partszakaszhoz érkezett. A fák között álló díszes homlokzatú, fényesen kivilágított épület talán kaszinó volt, de akár operaház is lehetett. Az oleanderfákon lámpások függtek, köztük ösvények kanyarogtak, de itt is tökéletes némaság uralkodott: nem daloltak éjszakai madarak, nem zümmögtek bogarak, nem hallatszott semmi nesz, csak Will lépteinek halk koppanása.

A parton, a kertet szegélyező pálmafákon túl szabályosan, halkan törtek meg a kis hullámok. Már feleúton volt a dagály – vagy az apály? –, és egy sor vízibicikli nyugodott a lágy, fehér homokon, a vízvonal fölött. Néhány másodpercenként kicsiny hullám gördült át a tenger szélén, aztán megint visszahúzódott. A nyugodt vízen vagy ötvenméternyire ugródeszka emelkedett.

Will leült az egyik vízibicikli peremére, lerúgta olcsó, foszladozó tornacipőjét, zokniját, megbillegtetten izzadt, görcsbe húzódott lábujjait, és lábát mélyen a homokba fúrta. Néhány pillanat múlva ledobott magáról mindent, és besétált a tengerbe.

Roppant kellemes volt a víz, nem túl hideg, nem is túl meleg. Will kitapicskolt az ugródeszkához, felhúzódkodott, letelepedett, és visszanezett a városra.

Jobbra a hullámtörő ölelésében feküdt a kikötő. Azon túl úgy egy mérföldnyire piros-fehér csíkos világítótorny magasodott. Túl a világítótornyon pedig halványan emelkedtek a távoli szirtek, és azokon is túl a lankás hegyoldal, amit onnan látott, ahol ájtott ebbe a világba.

Közelebb a kaszinó kertjének lámpással megvilágított fáit, a város utcái meg a tengerpart, a szállodákkal, kávéházakkal, kivilágított üzletekkel – és mind néma, és mind néptelen.

És biztonságos. Ide senki sem követheti; a férfi, aki átkutatta a házukat, nem tudhatja, ő hova lett; a rendőrség sosem akadhat a nyomára. Egy egész világ a rejtekhelye.

Amióta reggel kirohant a házukból, most először érezte magát biztonságban.

Megint megszomjazott, és meg is éhezett, hiszen abban a másik világban evett utoljára. Visszacusszant a vízbe, lassan kiúszott a partra, felvette a gatyáját, a többi holmiját meg betette a szatyorba. Az üres üveget az első szemétkosárba pottyantotta, aztán mezítláb ballagott a járdán a kikötő felé.

Amikor kicsit megszáradt a bőre, felhúzta farmerjét, és körülnézett, hol található valami ennivalót. A szállodák túlságosan előkelőnek látszottak. Az elsőbe benézett, de olyan pompás volt az előcsarnok, hogy kényelmetlenül érezte magát, és inkább továbbment a partra, míg egy kis kávézót nem talált, amit megfelelőnek ítélt. Maga sem tudta, miért; nagyon hasonlított tucatnyi másikhoz, az emeleti balkonon virágcserepek álltak, kint a járdán asztalok, székek – de Will úgy érezte, itt szívesen fogadják.

A pult mögött a falon ökölvívók fényképe lógott, meg egy szélesen vigyorgó harmonikás szignált plakátja. Hátra konyha; onnan ajtó nyílt egy virágmintás szőnyeggel borított keskeny lépcsőre.

Will halkán felment a kis lépcsőfordulóra, és benyitott az első ajtón. A szoba az utcára nézett. Fülledt meleg volt odabent, de Will kinyitotta a balkonra nyíló üvegajtót, és bebocsátotta az éjszakai levegőt. A kicsiny szobában túlságosan nagy, kopott bútorok álltak, de tiszta volt, és kényelmes. Vendégszerető emberek lakhatnak itt. Egy kis polcon könyvek álltak, az asztalon képes újságok meg pár fénykép, keretben.

Will kiment, és benézett a többi helyiségbe: kis fürdőszoba, egy hálószoba, kettős ágyal.

Valami megbizsergette a bőrét, mielőtt benyitott volna az utolsó ajtón. Sebesen vert a szíve. Nem volt benne bizonyos, hogy hallott-e bentől neszt, de valami azt súgta, hogy a szoba nem üres. Milyen fura, gondolta, a nap úgy kezdődött, hogy valaki állt egy sötét szoba előtt, ő maga pedig odabent várt; most pedig éppen fordított a helyzet...

És ahogy ezen elmélkedett, felpattant az ajtó, és valami rávetette magát Willre, mint holmi vadállat.

De Willt idejében figyelmeztette az emlékezete, és nem állt egészen közel az ajtóhoz, úgyhogy nem esett hanyatt. Keményen küszködött, térdel, fejjel, ököllel, erős karjaival, míg az a fiú... az a lány...

Egy lány. Nagyjából vele egykorú, vadul vicsorog, rongyos, koszos ruhában, vézna, csupasz végtagokkal.

A lány rádöbrent, kivel áll szemben, hátraugrott, és lekuporodott a sötét lépcsőforduló sarkában, mint egy ugrásra kész vadmacska. Es Will nagy meglepetésére volt is mellette egy macska: csíkos bundájú hatalmas jószág, a szőre égnek állt, fogát vicsorította, farka az égnek meredt.

A lány a macska hátára tette kezét, de egy pillanatra sem vette le a szemét Willről. Will lassan felállt.

– Ki vagy?

– Aranyszájú Lyra – válaszolt a lány.

– Itt laksz?

– Nem én! – vágta oda a lány.

– Miféle hely ez? Milyen város?

– Nemtom.

– Honnan kerülsz ide?

– Az én világomból. A szomszédból. Hol a daimónod?

Will szeme kitágult. Aztán észrevette, hogy a macskával valami fura történik: a lány karjába ugrott, és ott megváltozott az alakja. Egyszeriben vörösésbarna menyét lett belőle, a nyaka meg a hasa vajszínű, és éppoly vadul bámult Willre, mint a lány.

De aztán még valamit észrevett Will: a lány is, a menyét is szörnyen fél tőle, mintha kísértet volna.

– Nekem nincs semmiféle démonom – mondta. – Nem tudom, miről beszélsz. – Aztán észbe kapott: – Talán ez itt a te démonod?

A lány lassan felállt. A menyét a nyaka köré kanyarodott, sötét szemét egy pillanatra sem vette le Will arcáról.

– De hiszen te *élsz* – mondta félig-meddig hitetlenül a lány. – Te nem is... te nem vagy...

– Will Parry a nevem – mondta a fiú. – Nem tudom, miket beszélsz itt össze démonokról. Az én világomban a démon... Hát szóval az majdnem ördögöt jelent. Valami gonoszat.

– A te világodban? Mármint... ez itt nem a te világod?

– Nem. Én csak az imént... találtam ide a miénkből. Biztos éppúgy szomszédos ezzel a világgal, mint a tiétek.

A lány kissé megnyugodott, de továbbra is merőn figyelte a fiút, az pedig nem szólt, megőrizte a nyugalmát, mintha csak a lány idegen macska volna, akivel meg akar barátkozni.

– Láttál valaki mást ebben a városban? – kérdezte Will.

– Nem én.

– Mióta vagy itt?

– Nemtom. Pár napja. Nem emlékszem.

– És miért jöttél ide?

– Mert a Port keresem – válaszolt a lány.

– Port? Milyen Port? Aranypot?

A lány szeme elkeskenyedett. Nem szólt. Will elfordult, hogy lemenjen a lépcsőn.

– Éhes vagyok – mondta. – Van valami kaja a konyhában?

– Nemtom... – válaszolt a lány, és óvatos távolságból elindult Will után.

A konyhában Will talált csirkét, hagymát, paprikát; minden nyers volt, és a hőségben bizony kellemetlenül szagos. Behajította az egészet a szemetesvödörbe.

– Nem ettél semmit? – kérdezte, és kinyitotta a hűtőszekrényt. Lyra benézett a frizsiderbe.

– Nem is vettem észre – mondta. – Jé! Milyen hideg... Daimónja megint alakot változtatott: tarka pillangó lett belőle, berebbent a hűtőszekrénybe, aztán megint ki, és letelepedett a lány vállára. Lassan rezegtette szárnyát. Will tudta, hogy nem illik bámulni, de a feje zúgott a sok furcsaságtól.

– Nem láttál még frizsidert? – kérdezte.

Talált egy doboz kólát, és odaadta a lánynak, aztán kivett a hűtőből egy tálca tojást. A lány élvezettel szorongatta a kólásdobozt.

– Na, idd ki – mondt Will.

A lány a dobozra nézett; összevonta szemöldökét. Nem tudta, hogyan nyissa ki. Will lepattintotta a doboz fedelét, kibuggyant a habzó folyadék. A lány gyanakodva megnyalagatta, a szeme nagyra tágult.

– Ez jó? – kérdezte. Félig reménykedő, félig félénk volt a hangja.

– Hát persze. Úgy látszik, ebben a világban is ismerik a kólát. Figyelj, iszom belőle, hogy lásd, nem méreg.

Kinyitott még egy dobozt. Mihelyt belekortyolt, a lány követte a példáját. Láthatólag szomjas volt. Olyan gyorsan ivott, hogy a buborék az orrába szökött, a lány felhorkant, böffentett, és haragosan viszonzta Will rosszalló pillantását.

– Csinálok rántottát – mondta Will. – Kérsz te is?

– Nemtom, mi az.

– Hát akkor nézd, hogyan csinálom. De látok ott egy babkonzervet, ha ahhoz nagyobb gusztusod van.

– Nemtom, milyen az.

Will megmutatta a konzervdobozt. A lány megpróbálta felpattintani a tetejét, mint a kólásdobozét.

– Ehhez konzervnyitó kell – magyarázta Will. – Nálatok nem ismerik a konzervnyitót?

– Nálunk a cselédek főznek – jelentette ki fensőbbiségesen a lány.

– Nézd meg ott a fiókban.

A lány az evőeszköz között kotorászott, míg Will feltört hat tojást, és villával felverte.

– Az ott – mutatta Will. – A piros nyelű. Hozd ide. Kilyukasztotta a konzervdobozt, és megmutatta, hogyan kell kinyitni.

– Most vedd le a kampóról azt a kis serpenyőt, és öntsd bele a babot – mondta.

A lány megszaglászta a babot, tekintetében megint elegyedett a gyanakvás és az öröm. A konzervbabot a serpenyőbe öntötte, és lenyalogatta az ujját, aztán nézte, amint Will megsózza-borsozza a tojást, majd a hűtőszekrényből kivesz egy csomag vaját, és egy darabot egy öntöttvas serpenyőbe dob. Will a pult mögött gyufát keresett, és amikor visszafordult, látta, hogy a lány belenyúl a felvert tojásba a piszkos ujjával, és mohón lenyalogatja. Daimónja, megint macska alakjában, szintén beledugta a mancsát, de menten meghátrált, amikor Will közelebb lépett.

– Előbb meg kell sütni – húzta el Will a serpenyőt. – Mikor ettél utoljára?

– Apám házában. Svalbardon – felelt a lány. – Nemtom, hány napja. Jó régen. Itt találtam kenyeret, azt ettem.

Will meggyújtotta a gázt, felolvasztotta a vaját, beleöntötte a tojást, és végigfuttatta a serpenyő alján. A lány mohó pillantással figyelte, amint a fiú ide-oda mozgatja a serpenyőt, hogy egyenletesen süljön a massa.

Amikor elkészült a rántotta, Will falapáttal kettévágta.

– Keress két tányért – mondta, és Lyra engedelmeskedett.

Láthatólag nem bánta, ha utasítgatják, ha értelmet talált a parancsban. Will kiküldte, tisztítson le egy asztalt a kávézó előtt, majd kivitte az ételt, az evőeszközöket, aztán letelepedtek, kissé félszegen.

Lyra fél perc alatt eltüntette a maga adagját, aztán fészkelődött, hintázott a székével, a fonott ülés plasztikcsíkjait tépdeste, várta, hogy Will is végezzen az evéssel. Lyra daimónja megint alakot váltott: tengelice lett, láthatatlan morzsákat csipegetett az asztal tetejéről.

Will a bab nagy részét a lánynak adta, de még így is lassabban végzett az adagjával, mint Lyra. Előttük a kikötő, a fények az üres körút mentén, a csillagok fent a sötét égen – minden csendbe burkolózott, mintha semmi más nem volna a világon.

Willnek egész idő alatt a lányon járt az esze. Kicsi, sovány, de erős, és úgy harcolt, akár a tigris; Will ökle nyomán jókora véraláfutás támadt az arcán, de oda se bagózott. Néha olyan, mint egy öt éves gyerek – amikor megköstolta például a

kólát –, néha meg szomorú és komoly, mintha ötven is elmúlt volna. A szeme halványkék, a haja sötétszőke – jó volna, ha megmosná; mivelhogy igencsak mocskos, és a szaga arról árulkodik, hogy napok óta nem tisztálkodott.

– Laura...? Lara...? – szólalt meg Will.

– Lyra.

– Lyra... hol van a ti világotok? Hogy kerültél ide?

– Gyalog – vont vállat Lyra. – Tisztára ködös volt. Nem tudtam, hova megyek. Illetve annyit tudtam, hogy kifelé megyek a világomból. De ezt itt csak akkor láttam meg, amikor a köd felszállt. Akkor egyszer csak itt találtam magam.

– És miféle port emlegettél?

– Ja. A Por. Mindent meg kell tudnom róla. De ez a világ tisztára üres. Nincs kitől kérdezősködni. Már itt vagyok... Nemtom. Talán három napja. Vagy négy. És nincs itt egy lélek se.

– És mit akarsz megtudni a porról?

– Különleges Por – mondta kurtán a lány. – Nem olyan, mint a közönséges por. A daimón megint alakot váltott. Egy szempillantás alatt tengelicéből patkány lett, jókora, szénfekete, vörös szemű patkány. Will tágra nyílt szemmel meredt rá.

– Neked is van daimónod – jelentette ki ellentmondást nem tűrő hangon a lány. – Csak éppen benned van.

Erre Will nem tudott mit válaszolni.

– Igenis van – folytatta Lyra. – Különben nem volnál ember. Hanem... félholt volnál. Láttunk egy srácot, akitől elvágta a daimónját. Te nem vagy olyan. Még ha nem tudsz róla, akkor is van. Először megijedtünk tőled, amikor megláttunk. Mintha valami kísértetféle volnál. De aztán láttuk, hogy nem is vagy az.

– Láttátok? Kik?

– Hát én meg Pantalaimon. Mi. A daimónod nincs külön tőled. Ő te vagy. Egy részed. Egymás részei vagytok. Nincs a ti világotokban senki, aki olyan, mint mi? Mindenki belül hordja a daimónját?

Will csak nézte kettejüket, a sovány, kék szemű lányt, karjában a fekete patkány daimónnal, és nagyon-nagyon magányosnak érezte magát.

– Fáradt vagyok. Lefekszem – mondta. – Itt maradsz ebben a városban?

– Nemtom. Muszáj többet megtudnom arról, amit keresek. Biztosan vannak itt is tudósok. Csak akad valaki, aki tud róla!

– De talán nem ebben a világban. Én egy Oxford nevű helyről kerültem ide. Ott rengeteg tudós van, ha épp olyanokat keresel.

– Oxford? – kiáltott fel a lány. – De hiszen én onnan jövök!

– Hát nálatok is van Oxford? Mert te nem a mi világunkból jössz, igaz?

– Hát persze hogy nem. De az én világomban is van Oxford. És mind a ketten angolul beszélünk, nem? Biztos sok más is hasonlít. Te hogy kerültél át? Valami hídon?

– Nem. Egy olyan ablakféle volt a levegőben.

– Mutasd meg. Will megrázta a fejét.
– Most nem. Aludni akarok. Különben is éjszaka van.
– Hát akkor mutasd meg holnap reggel!
– Rendben, megmutatom. De nekem is van dolgom. A tudósaidat keresd meg egyedül.
– Nem nagy ügy – mondta Lyra. – Ismerem a tudósokat, akár a tenyeremet.
Will összerakta a tányérokat és felállt.
– Én főztem, te mosogatsz.
– Mosogassak? – nézett rá hitetlenül Lyra. – Minek? Van elég tiszta edény!
Különben sem vagyok cseléd. Tudod, mikor fogok mosogatni!
– Jó, akkor nem mutatom meg, hol juthatsz át.
– Majd megtalálom magam.
– Azt ugyan keresheted. Száz évig se találsz rá. Figyelj. Nem tudom, meddig maradhatunk itt. Ennünk muszáj, hát megesszük, amit itt találunk, de utána rendet rakunk és kitakarítunk, mert úgy való. Szépen el fogsz mosogatni. Nem hagyhatunk magunk után disznóólat. Most lefekszem. A másik szobában. Majd reggel találkozunk.
Bement, ujjával meg a foltozott szatyorból kihalászott fogkrémmel megmosta a fogát, a széles ágyra zuhant, és a következő pillanatban már aludt is.

Lyra kelleetlenül behordta az edényt a konyhába, a csap alá tartotta, és addig dörzsölte egy ronggyal, amíg tisztának nem látszott. Ugyanezt elvégezte az evőeszközzel is, de a serpenyőnél már nem működött a dolog, hát keresett egy darab szappant, és azzal dörzsölte, amíg valamennyivel tisztábbnak nem látszott. Azután egy másik ronggyal eltörölgetett mindent, és szép rendesen lerakta a szárítótálcára.

Megint megszomjazott, meg aztán szívesen próbálkozott volna újra a konzervnyitással. Felpattintott még egy kólát, és felvitte. Will ajtaja előtt hallgatózott, de nem hallott semmit. Lábujjhegyen beosont a másik szobába, és párnája alól kiszedte az aletiométert.

Nem kellett Will közelében lennie, hogy kérdezzen felőle, de mindenképpen meg akarta nézni, hát olyan halkán fordította el a kilincset, ahogy csak tudta, és belopózott a fiú szobájába.

Egy tengerparti lámpa éppen bevilágított a szobába. A mennyezetről visszaverődő fényben Lyra lenézett az alvó fiúra. Álmában összevonta a szemöldökét, arcán veríték fénylett. Erős, izmos, nem sokkal idősebb önála, de látszik, hogy erőteljes férfi lesz belőle egyszer. Mennyivel könnyebb volna, ha látható lenne a daimónja! Vajon milyen formát öltene, és vajon megállapodott-e már? Akármilyen, a természete nyilván vad, de udvarias és – boldogtalan.

Lyra az ablakhoz osont. Az utcai lámpa fényénél gondosan beállította az aletiométert, és gondolatait kérdéssé formálta. A tű körbelendült a számlapon, meg-megállt, majd megint nekilendült, olyan sebesen, hogy alig bírta követni.

Ki ez a fiú? – kérdezte Lyra. Barát vagy ellenség?

És az aletiométer válaszolt: *Gyilkos.*

A válasz láttán Lyra megkönnyebbült. A fiú tud ennivalót szerezni, és meg fogja mutatni, hogyan érheti el Oxfordot. Ezek hasznos tulajdonságok, de attól még lehet megbízhatatlan vagy gyáva. Egy gyilkos viszont méltó útitárs. Olyan biztonságban érezte magát, mint Iorek Byrnisonnal, a páncélos medvével.

Behajtott a nyitott ablakon a zsalut, hogy a reggeli nap ne tűzzön a fiú arcára, aztán lábujjhegyen kiosont a szobából.

2.

Boszorkányok között

–SERAFINA PEKKALA, a boszorkány – aki kiszabadította Lyrát és a többi gyereket a bolvangari kísérleti állomásról és Svalbard szigetére röpítette – igen nagy gondban volt. A légköri zavarok, amelyek Lord Asrielnek a svalbardi száműzetéséből való menekülését követték, Serafinát és társnőit messzire röpítették a szigetről, sok-sok mérföldnyire a befagyott tenger fölé. Néhányuknak sikerült megmaradnia Lee Scoresby, a texasi aeronauta sérült léggömbjénél, de maga Serafina magasra hanyódott a ködrétegekben, melyek nyomban begördültek a nyíláson, amit Lord Asriel kísérlete vágott az égbolton.

Mire megint irányítani tudta röptét, Lyra volt az első gondolata; semmit sem tudott ugyanis a bitorló medvekirály meg az igazi, Iorek Byrnison közötti párviadalról, sem arról, hogy utána mi történt Lyrával.

Keresni kezdte hát; felhőfenyőágán átrepült a felhős, arannyal árnyalt levegőn, daimónja, Kaisa, a szürke lúd társaságában. Visszafelé szálltak, Svalbard irányába, órák hosszat lebegtek a különös fényekkel-árnyakkal zsúfolt égbolt alatt. Abból, ahogyan a nyugtalanító fény villózott a bőrén, Serafina Pekkala tudta, hogy egy másik világból származik.

Kis idő elteltével megszólalt Kaisa:

– Oda nézz! Egy boszorkány daimón! Eltévedt...

Serafina Pekkala átnézett a ködgomolyokon, és meglátott egy küszvágó csért: körözött, rikoztott a párás fénypázmák között. Megfordultak és a madár felé repültek. Közeledtükre riadtan felszökkent, de Serafina Pekkala a barátság jelét mutatta, és a madár lehuppant melljük.

– Melyik nemzetségből vagy? – kérdezte Serafina Pekkala.

– Taymyrból – válaszolta a madár. – A boszorkányomat elfogták. .. A társainkat elkergették! Eltévedtem...

– Ki fogta el a boszorkányodat?

– Az a nő a majom daimónnal, Bolvangarból... Segíts! Segíts nekünk! Úgy félek!

– A nemzetséged szövetségben volt a gyermekvágókkal?

– Igen, amíg rá nem jöttünk, mit művelnek... A bolvangari csata után elkergették bennünket, de a boszorkányomat elfogták. .. Egy hajón tartják fogva... Mit tehetek? Hív engem, és én nem találok! Ó, segíts, kérlek, segíts!

– Csönd! – szólt Kaisa, a lúd daimón. – Figyelj, mi van odalent.

Alacsonyabbra siklottak, és feszülten figyeltek. Serafina Pekkala hamarosan kivette egy gázmotor lüktetését, amelyet eltompított a köd.

– Ilyen ködben nem lehet hajót kormányozni – mondta Kaisa. – Mit művelhetnek?

– Ez kisebb, mint a hajómotor – mondta Serafina Pekkala. És ebben a pillanatban új hang hallatszott, más irányból: mély, kegyetlen, rezgő dobogás, mintha irdatlan tengeri szörny szólna a mélységből. Néhány másodpercig harsogott, azután hirtelen elhallgatott.

– A hajó ködkürtje – mondta Serafina Pekkala.

Körözve a víz fölé szálltak, és keresték a motor hangját. Hirtelen rátaláltak, mert nem minden ködfolt volt egyformán sűrű, és a boszorkány épp idejében szökkent el szem elől, amikor egy motoros bárka pöfögött át lassan a nyirkos lég pamatain. Lassú, olajos tajtékot vert, mintha a víz lusta volna, hogy felemelkedjen.

Odafent körbelendültek, a csér daimón valósággal tapadt hozzájuk, akár anyjához a gyermek, és figyeltek, amint a kormányos igazít valamit az irányon, majd ismét felbödült a ködkürt. A bárka orrán a lámpás alig néhány méternyire világította csak meg előtte a ködöt.

– Azt mondtad, hogy vannak még boszorkányok, akik segítenek ezeknek? – kérdezte az elveszett daimón tói Serafina Pekkala.

– Azt hiszem, néhány renegát volgorszki boszorkány... hacsak ők is el nem menekültek – mondta a csér. – Mit akarsz csinálni? Megkeresed a boszorkányomat?

– Meg. De te maradj most Kaisával.

Serafina Pekkala leröppent a motoros bárka felé, és leszállt a pultra, éppen a kormányos mögött. Annak a sirály daimónja felrikoltott, és a férfi hátranézett.

– Hát te aztán nem sietted el a dolgot, mi? – mordult fel. – Na nyomás, szállj fel és vezess be minket a kikötőbe.

Serafina Pekkala nyomban felszállt. A csel bevált; még segít nekik néhány boszorkány, és a kormányos őt is közülük valónak vélte. A kikötő bal felé esik, emlékezett, és a kikötői fény vörös. Addig keresgélt a ködben, míg alig százméternyire meg nem pillantotta a párás fényt. Visszaröppent, a bárka fölött lebegve irányította a kormányost, aki csigatempóra lassított, és bevitte a bárkát a vízvonaltól fölött függő hágcsóhoz. A kormányos kiáltott, egy tengerész kötelet dobott le, egy másik sietve lekúszott a hágcsón, hogy a kötelet a bárkához erősítse.

Serafina Pekkala felröppent a hajó korlátjához, és a mentőcsónakok árnyékába húzódott. Más boszorkányt nem látott, de nyilván az égen járőröznek; Kaisa tudni fogja, mi a dolga.

Odalent egy utas éppen elhagyta a bárkát, és felmászott a hágcsón. Bundába burkolózott, a fején csuklya. Alig ért a fedélzetre, egy aranymajom daimón szökkenett könnyedén a korlátra, és körülnézett. Fekete szeméből csak úgy sugárzott a rosszindulat. Serafinának elakadt a lélegzete: a bundába burkolózott alak Mrs. Coulter volt.

Egy fekete ruhás férfi sietett eléje a fedélzeten, aztán körülnézett, mintha még valakit várna.

– Lord Boreal... – kezdte.

Mrs. Coulter azonban félbeszakította.

– Máshová ment. Elkezdtek már a kínzást?

– Igen, Mrs. Coulter – hangzott a válasz –, csakhogy...

– Azt mondtam, várjanak! – förmedt rá az asszony. – Engedetlenkednek?! Úgy látom, nincs kellő fegyelem ezen a hajón.

Hátralökte csuklyáját. Serafina Pekkala jól látta az arcát a sárga fényben: büszke, szenvedélyes, és – a boszorkány szemében – oly fiatal.

– Hol a többi boszorkány? – tudakolta Mrs. Coulter.

– Elmentek, madame – felelt a fekete ruhás férfi. – Hazamenekültek.

– De egy boszorkány hozta be a bárkát – mondta Mrs. Coulter. – Az hová lett?

Serafina hátrahúzódott; a bárka kormányosa nyilván nem értesült a dolgok legújabb állásáról. A pap zavartan körülnézett, de Mrs. Coulter túlságosan türelmetlen volt, futó pillantást vetett a fedélzetre, megrázta a fejét, és daimónjával besietett a nyitott ajtón, ahonnan sárga fény áradt. A férfi követte. Serafina Pekkala körülnézett, hogy megállapítsa helyzetét.

Egy ventilátor mögött rejtőzött a fedélzet egy keskeny részén, a korlát és a hajó központi parancshídháza között; ezen a szinten, a híd és a hajókémény között volt a szalon, amelynek valódi ablakai, nemcsak ökörszemablakok nyíltak három oldalon. Oda mentek be amazok az imént. A ködgyöngyös korlátra fény hullott az ablakokból, halványan megvilágítva az előárbcot meg a vitorlavászonnal letakart

hombárszádót. Minden csuromvizes volt, és lassan merevvé fagyott. Serafinát senki sem láthatta búvóhelyén, de ha ő akar többet látni, elő kell merészkednie.

Ez már baj. A felhőfenyőágával elmenekülhet, a késével meg az íjával harcolhat. A fenyőágot a ventilátor mögé rejtette, és végigsurrant a fedélzeten, az első ablakig. Azt pára fedte, nem lehetett belátni, és hangokat sem hallott. Megint visszahúzódott az árnyékba.

Egyetlen dolgot tehet; nem szívesen vállalkozott rá, mert roppant kockázatos, és nagyon kimerülne tőle – de nem volt választása. Egy bizonyos varázslattal láthatatlanná teheti magát. A teljes láthatatlanság persze lehetetlen: ez lelki mágia, egyfajta erőltetett szemérem, aminek révén a varázslat művelője nem lesz láthatatlan, csak éppen nem veszik észre. Ha kellő erőfeszítéssel tartani tudja ezt az állapotot, átmehet egy zsúfolt szobán, vagy lépkedhet egy magányos utas oldalán, és nem veszik észre.

Összpontosította hát akaratát, hogy elhárítsa magáról a figyelmet. Jó néhány percbe beletelt, mire elégedett volt az eredménnyel. Kipróbálta: kilépett búvóhelyéről, és odaplántálta magát egy tengerész elé, aki egy szerszámosládával közeledett a fedélzeten. A férfi félre lépett, hogy kikerülje, de egyeden pillantást sem vetett rá. Nagyszerű.

Serafina Pekkala a fényesen kivilágított szalon ajtajához lépett, benyitott – a helyiség üres volt. A külső ajtót nyitva hagyta, hogy szükség esetén kimenekülhessen. A helyiség túlsó végében is ajtót látott, amely a hajó mélyére vezető lépcsőre nyílt. Lement, és keskeny folyosón találta magát, amelyen fehérre mázolt csövek futottak végig, és fentről anódlámpa fénye világította meg. A folyosó egyenesen vezetett a hajótest hosszában, két oldalán ajtók nyíltak.

Csendben végigment a folyosón; fülelt, amíg hangokat nem hallott. Úgy hangzott, mintha éppen valamilyen tanácskozás folyna.

Benyitott, belépett.

Tucatnyian ültek körül egy nagy asztalt. Egyik-másik szórakozott pillantást vetett Serafina Pekkálára, de menten el is felejtette. A boszorkány csendesen megállt az ajtó mellett, és figyelt. Az ülésen egy bíborosi talárt viselő idősebb férfi elnökölt, a többi is papfélének látszott. Mrs. Coulter volt az egyetlen nő. Bundáját a széke támlájára vetette, arca kipirult a hajó gyomrának melegében.

Serafina Pekkala figyelmesen körülnézett, és még valakit megpillantott: egy keskeny arcú férfi, béka daimónnal, egy bőrkötésű könyvekkel és elsárgult papírok halmával megrakott asztalnál ült. Talán írnok vagy titkár, gondolta a boszorkány, míg meg nem látta, hogy a férfi feszülten figyel egy aranyműszert, ami olyan, mint valami óriási zsebóra vagy iránytű, és minden percben feljegyzi, amit a műszer mutat. Azután kinyitja valamelyik könyvet, nagy gonddal fürkészi a tárgymutatót, majd amikor megtalálja a keresett adatot, leírja, aztán visszatér a műszerhez.

Serafina Pekkala megint az asztalnál ülőkre pillantott, mert fülét megütötte a „boszorkány” szó.

– Tud valamit a gyerekekről – mondta az egyik pap. – Bevallotta. Valamennyi boszorkány tud valamit róla.

– Én azon tűnődöm, vajon Mrs. Coulter mit tud – szólalt meg a bíboros. – Vajon van-e valami, amit már el kellett volna mondania nekünk?

– Beszéljen világosabban – mondta fagyosan Mrs. Coulter. – Ne feledje, eminenciás uram, hogy nő vagyok, tehát nem olyan csavaros eszű, mint az egyházi méltóságok. Mi volna az az igazság, amit tudnom kellene a gyerekekről?

A bíboros jelentőségteljesen hallgatott. Szünet támadt. Majd egy másik pap szólalt meg, szinte mentegetőzve:

– Úgy tűnik, hogy létezik valamiféle jóslat. A gyerekekre vonatkozik. Valamennyi jel megfelel. Először is a születésének körülményei. A gyiptusok is tudnak róla valamit – boszorkányolajat és láptüzet emlegetnek –, ezért tudta elvezetni őket Bolvangarba. Azután ott van a megdöbbenő cselekedet, hogy letette Iofur Raknison, a medvekirályt – nem mindennapi gyermek. Pavel testvér talán többet is mondhatna róla...

Az aletiométert tanulmányozó keskeny arcú férfira pillantott. Az pislogott, megdörzsölte a szemét, és Mrs. Coulterre nézett.

– Mint tudják, ez az egyetlen aletiométer maradt meg, eltekintve attól, amelyik a gyermek birtokában van – mondta. – A többit a Magisztérium parancsára megszerezték és megsemmisítették. Ebből a műszerből azt tudom meg, hogy a gyermek az övét a Jordan-kollégium Mesterétől kapta. Ő maga is megtanulta, hogyan kell leolvasni, és a jelek könyve nélkül is tudja használni. Ezt el sem hinném, ha az aletiométer nem volna csalhatatlan, hiszen a műszert a könyvek nélkül lehetetlen használni. Szorgos tanulmányozás évtizedei után juthatunk csak el az ismeret bármilyen fokára. A gyermek a megszerzésétől számított néhány héten belül már tudta olvasni, és most szinte tökéletesen ura a műszernek. Semmiféle emberi tudóshoz nem hasonlítható.

– És hol van most a gyermek, Pavel testvér? – kérdezte a bíboros.

– A másik világban – felelt a keskeny arcú férfi. – Elkéstünk.

– A boszorkány tudja! – vágott közbe egy másik férfi, akinek pézsmapatkány daimónja szüntelenül egy ceruzát rágott.

Minden egybevág, csak a boszorkány vallomása hiányzik! Azt tanácsolom, vessük ismét alá a kínzásnak!

– Miféle jövendölésről beszélnek? – tudakolta ingerülten Mrs. Coulter. – Hogy merészelik elhallgatni előlem?

Látható volt, hogy hatalma van fölöttük. Az aranymajom vészjóslóan nézett körül, és egyikük sem tudta viszonzni a pillantását.

A bíborosnak egyetlen arcizma sem rezdült. Daimónja, egy arapapagáj, felemelte lábát és megvakarta a fejét.

– A boszorkány valami különlegesre utalt – mondta a bíboros. – Megértem a jelentését, de alig merem elhinni. Ha igaz, a legszörnyűbb felelősséget rója ránk, amivel ember valaha szembenézett. De ismét kérdezem önt, Mrs. Coulter – mit tud ön a gyermekről és az apjáról?

Mrs. Coulter arca krétafehérre sápadt dühében.

– Hogy mer engem faggatni? – vetette oda. – És hogy meri elhallgatni előlem, amit megtudtak a boszorkánytól? És végül, hogy meri feltételezni, hogy valamit elhallgatok maguk előtt?! Gondolja, hogy én a gyermek oldalán állok? Avagy talán azt gondolja, hogy a gyermek apjának az oldalán? Talán úgy véli, engem is kízásnak kellene alávetni, mint a boszorkányt. Nos, mindannyian az ön parancsnoksága alá tartozunk, eminenciás uram. Csak csettintenie kell, és engem máris darabokra tépnek. De ha minden egyes porcikámat átkutatják, választ akkor sem találnak, mert én semmit sem tudok arról a jóslatról, az égvilágon semmit. És követelem, hogy maguk mondják el, amit maguk tudnak. Az én gyermekem, a tulajdon gyermekem, aki bűnben fogant és szégyenben született, de mégis az én gyermekem, és maguk elhallgatják előlem, amit jogom van tudni!

– Kérem, kérem – szólt közbe idegesen egy másik pap. – Kérem, Mrs. Coulter; a boszorkány még nem beszélt; többet fogunk megtudni tőle. Sturrock bíboros szerint a boszorkány csak utalt rá.

– És ha a boszorkány nem fedti fel? – tudakolta Mrs. Coulter. – Akkor mi lesz? Majd találgatunk, igaz? Borzongunk és lapulunk és találgatunk?

– Nem – mondta Pavel testvér –, mivel éppen ezt a kérdést fogom feltenni az aletiométernek. Megkapjuk a választ, vagy a boszorkánytól, vagy a jelképek könyvéből.

– És meddig tart ez?

A szerzetes fáradtan felhúzta a szemöldökét.

– Sokáig. Mérhetetlenül bonyolult kérdés.

– De a boszorkány azonnal megválaszolná – mondta Mrs. Coulter.

Felállt. Mintegy iránta való tiszteletből felálltak a férfiak is. Csak a bíboros és Pavel testvér maradt ülve. Serafina Pekkala hátrahúzódott, vad igyekezettel próbált észrevétlen maradni. Az aranymajom a fogát vicsorgatta, csillogó szőrének minden szála égnek meredt.

Mrs. Coulter a vállára lendítette.

– Hát menjünk, és kérdezzük meg – mondta.

Sarkon fordult és kiviharzott a folyosóra. A férfiak sietve követték, egymást lökdösve, taszigálva furakodtak ki Serafina Pekkala mellett, akinek épp annyi ideje maradt, hogy félrehúzódjon. Agyában kergették egymást a gondolatok. Utolsónak a bíboros hagyta el a helyiséget.

Beletelt néhány másodpercbe, míg Serafina összeszedte magát, mert izgalomban kezdett láthatóvá válni. Azután követte a papokat, végig a folyosón, egy kisebb, sivár, fehér és meleg helyiségbe, ahol mindannyian a közepén levő szörnyű

látvány köré csoportosultak: acélszékhez kötözött boszorkány volt, szürke arcán gyötrelem tükröződött, lába törötten csavarodott.

Mrs. Coulter fölébe hajolt. Serafina az ajtó mellé plántálta magát, de tudta, hogy nem maradhat sokáig láthatatlan; túlságosan nehéz lenne.

– Beszélj a gyermekről, boszorkány – mondta Mrs. Coulter. – Nem.

– Szenvedni fogsz.

– Már eleget szenvedtem.

– O, ne hidd. Még annál is komiszabb szenvedés vár rád. Ennek a mi egyházunknak ezeréves gyakorlata van. A végtelenségig nyújthatjuk a szenvedésedet. Beszélj a gyermekről – mondta Mrs. Coulter, lenyúlt, és eltörte a boszorkány egyik ujját. Az elpattant, akár a faág.

A boszorkány felsikoltott, és egy pillanatra Serafina Pekkala mindenki számára láthatóvá vált, és egy-két pap rá is nézett, zavartan, félve; de aztán Serafina összeszedte magát, azok pedig visszafordultak a kínzáshoz.

– Ha nem válaszolsz, eltöröm még egy ujjadat. Azután megint egyet. Mit tudsz a gyermekről? Halljam.

– Jó, jó! Kérem, hagyja abba!

– Akkor válaszolj.

Újabb szörnyű roppanás, és ezúttal zokogás tört ki a boszorkányból. Serafina Pekkala alig bírta fegyelmezni magát. Azután sikoltva törtek elő a szavak:

– Nem, nem! Könyörgök, hagyják abba! Mindent elmondok! A gyermek, akinek el kellett jönnie... A boszorkányok előbb tudták, kicsoda ő, mint ahogy maguk... Megtutuk a nevét...

– Ismerjük a nevét. Milyen névről beszélsz?

– A valódi nevről! A sorsa nevről!

– Mi az a név? Mondd meg! – rivallt rá Mrs. Coulter.

– Nem... nem...

– És hogyan? Hogyan tudtátok meg?

– Próbátétellel... Ha ki tudott választani sok közül egy bizonyos felhőfenyőágot, akkor ő az eljövendő gyermek, és meg is történt a konzulunk házában Trollesundban, amikor a gyermek odament a gyiptusokkal... A gyermek a medvével...

A hangja elhalt.

Mrs. Coulter türelmetlenül felkiáltott, újabb hangos ütés, újabb nyögés.

– Mi volt a jövendölés ezzel a gyermekkel kapcsolatban? – folytatta Mrs. Coulter. Érces hangját szenvedély fűtötte. – És mi az a név, ami megvilágítja a sorsát?

Serafina Pekkala közelebb lépett, befurakodott a boszorkány körül tömörülő férfiak közé, de egyikük sem érezte a jelenlétét. Véget kell vetnie a boszorkány szenvedésének, még hozzá hamar. De végtelen erőfeszítésébe került, hogy láthatatlan maradjon. Reszketett, amikor előhúzta dereka mellől a kést.

A boszorkány zokogott.

– Ő az, aki már régen is eljött, és azóta gyűlölitek és félték tőle! És most eljött megint, és nem találjátok... Ott volt Svalbardon... ott volt Lord Asriellel, és elveszítettétek. Elmenekült, és ő lesz a...

Mielőtt azonban befejezhette volna a mondatot, zavar támadt.

A nyitott ajtón át beröpült egy csér, félőrülten a rettegéstől, törött szárnyával csapkodott, ahogy a padlóra zuhant, aztán megint felvergődött, és a megkínzott boszorkány keblére vetette magát, hozzásimult, hízelkedve csipogott, a boszorkány pedig elkínzottan felkiáltott:

– Yambe-Akka! Gyere értem, gyere értem!

Senki sem értette, csak Serafina Pekkala. Yambe-Akka az istennő, aki eljön a haldokló boszorkányokért.

És Serafina elkészült. Egyszeriben láthatóvá vált, és boldog mosollyal előrelépett, mert Yambe-Akka boldog és vidám, és a látogatása örömnappal. A boszorkány meglátta, feléje fordította könnyáztatta arcát, és Serafina lehajolt, hogy megcsókolja, és kését gyengéden a boszorkány szívébe mártotta.

A csér daimón párás szemmel felpillantott és eltűnt.

És most Serafina Pekkelának ki kellett verekednie magát a helyiségből.

A férfiak döbbenet, hitetlenül bámultak, de Mrs. Coulter rögtön magához tért.

– Fogjátok el! Ne hagyjátok elmenni! – kiáltotta, de Serafina már az ajtónál volt, felajzott íjára nyílvesszőt illesztett. Meglendítette az íjat, egy másodperc sem telt bele, és kiröppent a nyíl, és a bíboros fuldokolva, rángatózva hevert a padlón. Ki a folyosóra, a lépcsőhöz; megfordulni; újabb nyílvessző repül; és megint elesik egy férfi, és a hajót hangos harangszó veri fel. Fel a lépcsőn, ki a fedélzetre. Két matróz az útját állta.

– Lefelé! – rivallt rájuk Serafina Pekkala. – A fogoly kiszabadult! Hozzatok segítséget!

Ez megzavarta őket, tétován álltak egy pillanatig, de ez elegendő volt Serafinának, hogy átcusszanjon mellettük, és előkapja a ventilátor mögül a felhőfenyőágot.

– Lőjétek le! – kiáltott hátulról Mrs. Coulter hangja, és három puska sült el, és a golyók fémet értek, és a ködbe pattantak, ahogy Serafina a felhőfenyőágra szökkent és fel a levegőbe, sebesen, akár a nyílvesszői. A következő pillanatban már biztonságosan beburkolta a köd, s ekkor a szürke pamatokból egy nagy szürke lúd bontakozott ki, és Serafina mellé szegődött.

– Hová? – kérdezte.

– El innen, Kaisa, messzire – mondta a boszorkány. – Hogy ezeknek a szagát se érezzem többé.

Valójában nem tudta, hová menjen, mitévő legyen. De egyet bizonyosan tudott: hogy a tegezében van egy nyílvessző, amelynek Mrs. Coulter torca lesz a céltáblája.

Délnek kanyarodtak, el ettől a ködben párálló, zavaró másik világtól, s ahogy repültek, Serafina gondolataiban egyre világosabban formálódott a kérdés: mit művel Lord Asriel?

Mivelhogy a világot felforgató valamennyi eseménynek az ő rejtélyes tevékenységében rejlik az eredete.

Az volt csupán a gond, hogy Serafina ismereteinek szokásos forrásai mind természetesek. Nyomon tudott követni minden állatot, megfogni bármilyen halat, felkutatni a legritkább bogyókat; kiolvasta a jelentést a nyuszt zsigereiből, kihámozta a sügér pikkelyei rejtette bölcsességet, megfejtette a sáfrány virágporának üzenetét – ám ezek a természet gyermekei, és természeti igazságokat súgtak.

Ha Lord Asrielről akar többet megtudni, máshoz kell fordulnia. Trollesund kikötőjében konzuljuk, doktor Lanselius, fenntartotta kapcsolatait a férfiak és nők világával, és Serafina Pekkala odarepült a ködön át, hogy megtudja, amit lehet. Nem ment azonnal a konzul házához, a kikötő fölött körözött, ahol ködfoszlányok szálltak, akár a szellemalakok a jeges víz felett, és nézte, amint a révkalauz bevezet egy afrikai felségjelet viselő hatalmas hajót. Több más hajó horgonyozott a kikötőben. Még soha ennyit nem látott.

Ahogy rohamosan sötétedett, Serafina Pekkala leröppent, és a konzul kertjében ért földet. Megkoppintotta az ablakot, és maga doktor Lanselius nyitott ajtót, ujját az ajkára illesztette.

– Üdvözlöm, Serafina Pekkala – szólt. – Jöjjön be gyorsan. De jobb lesz, ha nem marad sokáig. – Székkel kínálta a kandalló mellett, és az utcai ablakon kikémlelt a függönyön át. – Megkínálhatom egy pohár borral?

Serafina Pekkala iszogatta az aranyszínű tokajit, és elmondta, mit látott-hallott a hajón.

– Mit gondol, megértették, amit a gyermekről mondott? – kérdezte a konzul.

– Nem egészen, azt hiszem. De annyit tudnak, hogy a gyermek fontos személy. Attól az asszonytól pedig félek, doktor Lanselius. Meg fogom ölni, valószínűleg, de akkor is félek tőle.

– Igen – bólintott a konzul. – Én is.

És Serafina figyelmesen hallgatta, amit a konzul mesélt a városszerte elterjedt híresztelésekről. A szóbeszéd homályából néhány tény vált ki világosan.

– Azt beszélik, hogy a Magisztérium minden eddiginél nagyobb hadsereget toboroz, és ez még csak az előrs. És a katonaságról is kellemetlen hírek járnak, Serafina Pekkala. Hallottam Bolvangarról, arról, hogy ott mit művelnek: elvágják a gyermekektől a daimónjukat – a legnagyobb gonosztett, amiről valaha hallottam –, és állítólag vannak harcosok, akik ugyanezen a kezelésen estek át. Ismeri a zombi szót? Nem félnek semmitől, mert nincs lelkük. Itt a városban is akad

belőlük néhány. A hatóságok rejtegetik őket, de a hír elterjedt, és a városlakók rettegnek.

– És mi van a többi boszorkánynemzetséggel? – kérdezte Serafina Pekkala. – Van-e híre róluk?

– Legtöbben visszatértek a hazájukba. Valamennyi boszorkány azt várja, Serafina Pekkala, a szívükben félelemmel, hogy mi történik legközelebb.

– És mit hallani az egyházzól?

– Teljes a zavar. Fogalmuk sincs róla, mik Lord Asriel szándékai.

– Nekem sem – mondta a boszorkány –, még csak el sem tudom képzelni. Ön mit gondol, doktor Lanselius? Mi a szándéka?

A konzul gyengéden megvakargatta kígyó daimónja fejét.

– Tudós ember – szólalt meg kis hallgatás után de nem a tudomány az uralkodó szenvedélye. Nem is a politika. Egy alkalommal találkoztam vele, heves és energikus embernek ítéltém, de nem zsarnok. Nem hinném, hogy uralkodásra vágyik... Nem tudom, Serafina Pekkala. Talán a szolgája tudna magának mondani valamit. Thoroldnak hívják, ő is Lord Asriellel raboskodott a svalbardi házban. Érdemes lenne odalátogatnia, hátha ő mondhat valamit, de persze az sem lehetetlen, hogy Thorold átkelt a gazdájával a másik világba.

– Köszönöm. Jó gondolat... Meg is teszem. Máris indulok. Elköszönt a konzultól, és felröppent a csaknem teljes sötétségben, hogy csatlakozzon Kaisához a felhők között.

Keserves útja volt Serafinának észak felé. Kavargott körülötte a világ. A sarki népek között kitört a pánik, az állatokat is megvadította a gomolygó köd, a mágneses zavarok; a jég az évszakra nem jellemző módon repedezett, még a talaj is háborgott. Mintha maga a földgolyó, az altalaj máskor állandóan fagyott rétege ébredne hosszú, dermedt álmából.

Ebben a káoszban, ahol a kísérteties fény hirtelen dárdái lövelltek át a tornyosuló ködön, majd tűntek el éppoly hirtelen, ahol a pészmatulkok csordáit elfogta a vágy, hogy délnek ügessenek, csak azért, hogy azon nyomban nyugatnak, majd megint északnak száguldjanak, ahol a ludak zárt kötelékben repülő, gágogó csoportokra szakadoztak az ingó-hasadozó mágneses mezők mentén, Serafina Pekkala északnak irányította felhőfenyőgallyát a Svalbard jégmezőin álló ház felé.

Ahol Thoroldra, Lord Asriel szolgájára bukkant, aki épp egy csapat szirti rémmel viaskodott.

A mozgást már messziről látta, denevérszárnyak csapkodása, gonosz rikácsolás verte fel a havas udvart, s egyetlen, szőrmébe burkolt alak tüzelt puskájával az örvénylő szárnyak közepébe, ösztövért kutya daimónja vicsorogva kapkodott az alacsonyabbra ereszkedő ronda teremtmények után.

Serafina nem ismerte a férfit, de a szirti rém örök ellenség. Kanyart írt le a levegőben, és tucatnyi nyílvezzőt eresztett a kavargás közepébe. A banda rikácsolva rebtent szét, megpillantva az új ellenséget, és kuszán menekült. A következő pillanatban néptelen volt az ég, a szirti rémek kárálása a távoli hegyeken vert visszhangot, azután minden elcsendesedett.

Serafina leröppent az udvar összetaposott, vérrel befröcskölt havára. A férfi hátralökte csuklyáját, de a puskáját nem eresztette le, hiszen a boszorkány ellenség lehet. Serafina egy idősebb, hosszú képű, őszes, szilárd tekintetű férfival nézett szembe.

– Lyra barátja vagyok – mondta a boszorkány. – Remélem, válthatunk néhány szót. Nézd: leteszem íjamat.

– Hol van a gyermek? – kérdezte a férfi.

– Egy másik világban. Szívemen viselem a biztonságát. Tudnom kell, mit csinál Lord Asriel.

A férfi leeresztette karabélyát.

– Kerüljön beljebb. Nézze: leteszem a puskámat.

Miután a formaságoknak kölcsönösen eleget tettek, bementek a házba. Kaisa odafent körözött, őrködött. Thorold kávéját főzött, Serafina pedig elmesélte, hogyan került kapcsolatba Lyrával.

– Önfejú gyermek – mondta Thorold, amikor a naftalámpa fényénél a tölgyfa asztalnál ültek. – Évente láttam, amikor őlordsága a kollégiumába látogatott. Kedveltem a gyermeket. De hogy mi a helye a dolgok nagyobb rendjében, azt nem tudom.

– Mit tervezett Lord Asriel?

– Csak nem gondolja, hogy az orromra kötötte? Én a szolgája vagyok, semmi több. Tisztítom a ruháit, főzök rá, rendben tartom a házát. Egy-két dolog rám ragadt, amióta őlordságát szolgálom, de csak véletlenül. Rám sem bízna több titkot, mint a teáscsészéjére.

– Akkor mondd el, mi az az egy-két dolog, ami véletlenül rád ragadt – biztatta Serafina.

Thorold idősödő ember volt, de egészséges, életerős, és hízelgett neki ennek a szép fiatal teremtésnek az odaadó figyelme. Persze volt annyi esze, hogy tudja, a figyelem nem annyira neki szól, mint annak, amit tud, és becsületes ember lévén nem nyújtotta a kelleténél hosszabbra a mondókáját.

– Nem tudnám pontosan megmondani, mit csinál – kezdte –, mert a filozófiai részletekhez nem értek. De azt tudom, mi hajtja őlordságát, ha ő nem tudja is, hogy tudom. Száz meg száz apró jelből látom. Igazítson ki, ha tévednék, de ugye a boszorkányok más isteneket imádnak, mint mi, igaz?

– Igen. Igaz.

– De ismeri a mi istenünket? A templombéli Istent, akit Fensőbbiségnek neveznek?

– Igen, ismerem.

– No, Lord Asriel sosem állhatta az egyház tantételeit, már ahogy mondják. Valami undorféle suhant át az arcán, valahányszor a szentségekről folyt a szó, meg a vezeklésről, megváltásról, miegymásról. A mi népünknel halálos bűn ellene mondani az egyháznak, de amióta csak ismerem Lord Asrielt, lázadást hordoz a szívében, ezt az egyet bizonyosan tudom.

– Lázadást? Az egyház ellen?

– Úgy valahogy. Egy időben harcra is gondolt, de aztán arról lemondott.

– Miért? Annyira erős az egyház?

– Az ugyan meg nem állíthatná a gazdám – ingatta fejét az öreg szolga. – Lehet, hogy furának találja, amit most mondok, Serafina Pekkala, de jobban ismerem én a gazdám, mint bármilyen feleség ismerhetné a férjét, anya a gyermekét. Kis híján negyven éve szolgálom. A gondolatai magasába nem tudom követni, de hogy merre tart, azt látom, még ha magam nem tudok is lépést tartani vele. Aligha azért mondott le a lázadásról, mert az egyház túlságosan erős – hanem mert túlságosan gyenge, nem érdemes hadakozni ellene.

– Akkor hát mit csinál?

– Szerintem magasabb rendű háborún töri a fejét. A leges-legmagasabb hatalom ellen készül lázadni. Magának a Fensőbbiségnek a lakhelye után kutat, s ha megtalálja, lerontja. Én legalábbis úgy gondolom. A szívem szakad bele, madame. Gondolni se merek rá. De egyebet nemigen tudok kihámozni abból, amit művel. Serafina hallgatott néhány pillanatig, emésztette a hallottakat. Mielőtt azonban megszólalhatott volna, Thorold folytatta:

– No persze, aki ilyen nagy dolgokon töri a fejét, az magára vonja az egyház haragját. Hisz nagyobb istenkáromlást elképzelni sem lehet, azt mondanák. Egy szempillantás alatt a Konzisztórium Bíróság elé idéznék, és menten kimondanák rá a halálos ítéletet. Én erről még sohasem szóltam, és befogom a számat ezután is; kegyednek se mernék beszélni, ha nem volna boszorkány, akit nem érhet utol az egyház hatalma; de akármelyik oldaláról nézem a dolgot, csak ezt tudom kisütni belőle. A gazdám megkeresi a Fensőbbiségét, és ha megtalálja, megöli.

– Lehetséges volna? – kérdezte Serafina.

– Sok lehetetlent művelt már életében Lord Asriel. Nem mondom, hogy nincsen, amit meg ne tudna tenni, de annyi biztos, Serafina Pekkala, hogy a gazdám tisztára örült. Ha az angyaloknak nem sikerült, hogyan meri ember egyáltalán a fejébe venni a gondolatot?

– Angyalok? Mik azok az angyalok?

– Tisztára szellemi lények, mondja az egyház. A világ teremtése előtt néhány angyal fellázadt, és kivetették őket a mennyországból, egyenesen a pokolra. Nekik nem sikerült, érte, épp ez a lényeg. Nem tudták véghezvinni. Márpedig angyalok hatalma volt a kezükben. Lord Asriel pedig ember, az ereje emberi, semmi több. De a becsvágya határtalan. Meg meri tenni, amit más ember vagy

asszony még elgondolni sem mer. És nézze csak, mit tett meg máris: felnyitotta az eget, utat nyitott egy másik világba. Van ember, aki ilyet művelt valaha is? Ki az, akinek ilyesmi egyáltalán megjárja az eszét? Hát egyik részem, Serafina Pekkala, azt mondja, hogy a gazdám örült, gonosz, háborodott. De a másik részemmel azt gondolom: ő Lord Asriel; nem olyan, mint a többi ember. Talán... ha valaha lehetséges lesz, ő viszi véghez, és senki más.

– És te mit fogsz csinálni, Thorold?

– Itt maradok és várok, őrzöm a házat, míg vissza nem jön a gazdám, és mást nem parancsol, vagy amíg meg nem halok. És most én kérdezném ugyanezt kegyedtől, madame.

– Meg akarok győződni róla, hogy a gyermek biztonságban van – mondta Serafina Pekkala. – Lehetséges, hogy megint erre kell kerülnöm, Thorold. Jó tudni, hogy téged akkor is itt talállok.

– El se mozdulok innét – mondta az öreg.

Étellel kínálta a boszorkányt, de az nem fogadott el semmit, hanem elköszönt.

Egy-két perc múltán utolérte lúd daimónját, és némán lebegtek, kerengtek a ködös hegyek fölött. Serafinát mélységesen felzaklatták a hallottak. Minden szál moha, minden jeges pocsolya, a hazai föld minden egyes muslicája akár a húron, játszott az idegszálain, és igyekezett visszatartani. Serafina félt.

Félt miattuk, de félt maga miatt is, mert tudta, hogy meg kell változnia; most emberi ügyekbe ártja magát, ez emberi dolog. Lord Asriel istene nem az övé. Vajon ő most emberivé válik? Vajon elveszíti boszorkány mivoltát?

Ha igen, egymagában nem képes erre.

– Hazafelé – szólalt meg. – Beszelnünk kell a nővéreinkkel, Kaisa. Magunk nem bírunk el ezekkel a nagy eseményekkel.

És a tornyosuló ködrétegeken át hazafelé száguldottak, az Enara-tó felé.

A tóparti erdős barlangokban nemcsak nemzetségük tagjaira bukkantak – ott volt Lee Scoresby is. Az aeronauta nagy erővel igyekezett a levegőben tartani léggömbjét, miután Svalbardon lezuhant, és a boszorkányok elvezették hazájukba, ahol Lee Scoresby nekiállt megjavítani a megrongálódott kosarat meg a gázzsákokot.

– Örvendek, hogy látom, madame – üdvözölte Serafinát Lee Scoresby. – Van-e hír a kicsi lányról?

– Nincsen, Mr. Scoresby. Részt vesz a ma esti tanácskozásunkon, és segít megvitatni, mit tegyünk?

A texasi meglepetten hunyorgott, mert soha még ember nem vett részt boszorkánytanácskozáson.

– Nagy megtiszteltetés – mondta. – Nem lehetetlen, hogy volna egy-két javaslatom.

Egész nap jöttek a boszorkányok, mint fekete hópelyhek a vihar szárnyán, megtelt az égbolt lebegő selymekkel, felhőfenyőgallyaik túlevelei felkavarták a levegőt. Az erdő olvadó haván vadászó vagy a jégtáblák közt halászó emberek hallották a ködön át a lég susogását, és ha tiszta lett volna az ég, és felnéznek, láthatták volna a szálló boszorkányokat, mint a sötétségnek a titokzatos áramlat sodorta foszlányait.

Estére száz meg száz tűzrakás világította meg a tó körüli fenyvest. A legnagyobb tüzet a gyűlés színhelyéül szolgáló barlang előtt rakták. Oda gyűltek vacsora után a boszorkányok. Serafina Pekkala középen ült, szőke haján kis piros virágokból font koszorú. Balján Lee Scoresby foglalt helyet, jobbján egy látogató: a lett boszorkányok királynője, Ruta Skadi.

Alig egy órája érkezett, Serafina nagy meglepetésére. Serafina szépnek látta Mrs. Coultert, rövid életű szépségnek; Ruta Skadi éppolyan szép volt, de a szépsége titokzatos, szinte kísérteties. Szellemekkel trafikált, és ez meg is látszott rajta. Élénk volt, szenvedélyes, nagy, fekete szemű; azt suttogták, maga Lord Asriel volt valamikor a szeretője. Súlyos arany fülkarikát viselt, göndör, fekete haján hőtigrisfogakkal díszített koronát. Serafina daimónja, Kaisa, megtudta Ruta Skadi daimónjától, hogy a tigriseket maga Ruta Skadi ölte meg, a tatár törzs büntetéséül, mert azok a tigrist imádták – a törzs férfijai ugyanis nem adóztak kellő tisztelettel, amikor Ruta Skadi ellátogatott a területükre. Tigris isteneik nélkül a törzs rettegés és mélabú rabja lett, és kérlelték, engedje meg, hogy a tigrisek helyett ezentúl őt imádják – Ruta Skadi azonban megvetően visszautasította őket, mert mit is kezdene az imádatukkal? A tigriseknek sem volt belőle semmi hasznuk. Ilyen volt Ruta Skadi: szépséges, büszke és könyörtelen.

Vajon miért jött? – tündökölt Serafina. De szívélyesen üdvözölte a vendéget, és ahogy az illendőség megkívánta, a jobbján kínálta hellyel. Amikor valamennyien összegyűltek, Serafina szólalt meg.

– Növéreim! Tudjátok, miért gyűltünk össze: el kell határoznunk, mitévők legyünk az új események ismeretében. A világmindenség felhasadt, Lord Asriel utat nyitott a mi világunkból egy másikba. Foglalkozzunk ezzel, vagy éljünk továbbra is úgy, mint eddig, törődjünk csupán a magunk dolgával? Azután ott van a Lyra Belacqua nevű gyermek dolga, akit újabban Aranyszájú Lyrának nevezett el Iorek Byrnison király. A gyermek a megfelelő felhőfenyőgallyat választotta ki doktor Lanselius házábanál: ő az a gyermek, akit mindig vártunk – és most eltűnt nyomtalanul.

– Két vendégünk van, akik megosztják velünk gondolataikat. Hallgassuk meg elsőnek Ruta Skadi királynőt.

Ruta Skadi felállt. Fehér karja tündöklött a tűz fényénél, szeme úgy ragyogott, hogy még a legtávolabb ülő boszorkány is láthatta élénk arcán az érzelmek játékát.

– Nővéreim – szólalt meg –, hadd mondjam el nektek, mi történik, és kivel kell harcba bocsátkoznunk. Mivel háború közeleg. Nem tudom, ki fog szövetségelni velünk, de azt igen, hogy ki az ellenségünk. A Magisztérium, az egyház. Egész történelme folyamán – ami nem hosszú idő a mi életünkhöz mérve, de annál hosszabb az ő számításuk szerint – minden természetes ösztönt igyekezett elnyomni és irányítani. Amikor pedig nem tudja irányítani, egyszerűen megsemmisíti. Néhányan láttatok, mit műveltek Bolvangaron. Szörnyű volt, de nem ez az egyetlen ilyen hely, és nem is az egyetlen ilyen gyakorlat. Nővéreim, ti csak északot ismeritek: én beutaztam a déli országokat is. Ott is vannak egyházak, higgyétek el, amelyek megcsonkítják a gyermekeket, ahogy a bolvangariak tették – nem ugyanúgy, de éppoly szörnyűségesen –: kimetszik, késsel vágják ki a nemi szerveiket, igen, fiúkét, lányokét egyaránt, hogy kiirtsák belőlük az érzéseket. Ezt műveli az egyház, és minden egyház egyforma: irányít, rombol, megsemmisít minden jó érzést. Ha tehát háború tör ki, és az egyház áll az egyik oldalon, nekünk a másikon a helyünk, akármilyen különös szövetségesekkel vagyunk is kénytelenek egyezségekre lépni.

– Javaslom, hogy nemzetségeink fogjanak össze és menjenek északra, felkutatni azt az új világot, és megtudni, mit fedezhetünk fel ott. Ha a gyermeket nem találjuk a mi világunkban, azért nem, mert máris Lord Asriel után eredt. És higgyétek el: mindennek Lord Asriel a kulcsa. Valamikor a szeretőm volt, és szívesen kötnék vele szövetséget, mert gyűlöli az egyházat és mindent, amit az egyház művel. Ez volt a mondanivalóm.

Ruta Skadi szavait szenvedély hatotta át, és Serafina csodálta erejét és szépségét. Amikor a lett királynő leült, Serafina Lee Scoresbyhoz fordult.

– Mr. Scoresby a gyermek barátja, tehát a mi barátunk is. Megosztaná velünk gondolatait, uram?

A szikár texasi udvariasan felállt. Nem látszott, hogy tudatában lenne az alkalom sajátos voltának, pedig tudatában volt. Nyúl daimónja, Hester, mellette kuksolt, fülét hátracsapta, aranszemét félig lehunyta.

– Madame – szólalt meg az aeronauta –, először is köszönöm irántam tanúsított kedvességüket, meg a segítséget, amit egy másik világ viharában hányódó aeronautának nyújtottak. Nem élek vissza sokáig a türelmükkel. Amikor északnak haladtam Bolvangar felé a gyiptusokkal, ez a gyermek, Lyra, említett valamit, ami az oxfordi kollégiumban történt, ahol akkoriban élt. Lord Asriel megmutatta a többi tudósnak egy Stanislaus Grumman nevű férfinak a levágott fejét, és ezzel sikerült rávennie őket, hogy adjanak pénzt neki, hogy északra jöhessen, és megtudja, igazában mi történt. No mármost, a gyermek annyira bizonyos volt abban, amit látott, hogy nemigen kezdtem faggatni. De a mondókája felidézett valamit az emlékezetemben, csak nem tudtam pontosan, mi is az. Én tudtam valamit erről a doktor Grummanról. Miközben idefelé repültem Svalbardról, eszembe jutott, mi is az. Egy tunguszkai öreg vadásztól hallottam. Ez a

Grumman ismerhette valamiféle tárgynak a hollétét, ami megvédi azt, aki a kezében tartja. Nem akarom én lekicsinyelni a kegyedék mágiáját, de az a holmi, akármilyen legyen is, olyan hatalommal bír, ami tútesz mindenben, amiről valaha hallottam. Úgy gondoltam hát, egyelőre nem vonulok vissza Texasba, mert érdekel ez a gyermek, és nekilátok, hogy felkutassam doktor Grummant. Mivel nem hiszem, hogy meghalt. Szerintem Lord Asriel bolonddá tette azokat a tudósokat. Így aztán elmegyek Nova Zemblára, ott hallottam utoljára, hogy életben van, és fel fogom kutatni. A jövőbe nem láthatok, de a jelent látom, elég világosan. Én kegyedékkal tartok ebben a háborúban, már amennyit a puszkagolyóim érnek. De én ezt a feladatot vállalom, madame – fordult vissza Serafina Pekkalahoz –: felkutatom Stanislaus Grummant, kifürkészem, mit tud, s ha rátalálok arra a bizonyos holmira, elviszem Lyrának.

– Ön házasember, Mr. Scoresby? – kérdezte Serafina. – Van gyermeke?

– Nem, madame, nincs gyermekem, bár szerettem volna apa lenni. De értem a kérdését, és igaza van: az a leányka nem volt szerencsés az igazi szüleivel, és én talán kárpótolhatom. Valakinek meg kell tennie, s én szívesen vállalkozók rá.

– Köszönöm, Mr. Scoresby – mondta Serafina Pekkala. Azzal levette koszorúját, leszakított róla egy kicsiny piros virágot, amely amióta csak viselte a koszorút, éppolyan üde és friss maradt, mintha akkor szedték volna.

– Vigye ezt magával – mondta –, és ha szüksége lenne a segítségemre, csak fogja meg ezt a virágot, és szólítson engem. És én meghallom, akárhol is van.

– Igazán köszönöm, madame – mondta meglepetten az aeronauta. Elvette a kis virágot, és óvatosan a zsebébe tette.

– És szelet idézünk, hogy könnyebben jusson Nova Zemblára – mondta Serafina Pekkala. – Nos, nővéreim, ki szeretne szólni?

És elkezdődött a tanácskozás. A boszorkányok demokratikusak – bizonyos mértékig; minden boszorkánynak, a legfiatalabbnak is megvan a szólásjoga, de határozni csak a királynő hivatott. Egész éjjel folyt a tanácskozás, sok szenvedélyes hang követelt azonnali nyílt háborút, néhányan viszont óvatosságra intettek, és egy páran, a legokosabbak, azt javasolták, induljon küldöttség valamennyi boszorkánynemzetséghez, és buzdítsa őket, hogy első alkalommal szövetkezzenek valamennyien.

Ezzel Ruta Skadi is egyetértett, Serafina pedig azonnal szétküldte hírnökeit. Az azonnali teendők érdekében Serafina kiválasztotta a húsz legkiválóbb harcost, és megparancsolta: készüljenek, hogy északnak repülnek vele, az új világba, ahová Lord Asriel utat nyitott, és felkutatják Lyrát.

– És te, Ruta Skadi királynő? – kérdezte végül Serafina. – Mik a terveid?

– Felkutatom Lord Asrielt, és a tulajdon szájából akarom hallani, mit művel.

Úgy tűnik, ő is észak felé indult. Veletek tarthatok az út első szakaszán, nővérem?

– Természetesen! – Serafina örült a társaságnak. Meg is egyeztek.

A tanácskozás végeztével azonban egy idősebb boszorkány lépett Serafina Pekkalához.

– Hallgasd meg Juta Kamainen mondanivalóját, királynő. Makacs teremtés, de lehet, hogy fontos, amit mond.

A fiatal Juta Kamainen – boszorkány értelemben fiatal: alig múlt százszázötven – konok volt, zavart volt, vörösbegy daimónja pedig izgatottan rebhent a válláról a kezére, majd felröppent a magasba, aztán egy pillanatra újból Juta Kamainen vállára telepedett. A boszorkány pufók arca piros volt; a természete élénk és szenvedélyes. Serafina nem ismerte közelebbről.

– Királynő – szólalt meg a fiatal boszorkány. – Én ismerem azt a Stanislaus Grumman nevű embert. Valamikor szerettem. De most oly hevesen gyűlölöm, hogy ha meglátom, megölöm. Nem akartam szólni, de nővérem kényszerített, hogy mondjam el neked.

Gyűlölködő pillantást vetett az idősebb boszorkányra, aki részvétteljesen viszonzta a pillantást: mindent tudott a szerelemről.

– Nos – szólt Serafina –, ha még él, csak maradjon is életben, míg Mr. Scoresby rá nem talál. Te pedig gyere velünk az új világba, akkor nem fenyeget az a veszély, hogy te ölj meg elsőnek. De a mi feladatunk nagyobb, mint a bosszú. Ezt ne felejtsd el.

– Értettem, királynő – szólt alázatosan a fiatal boszorkány. És Serafina Pekkala, huszonegy társnője és Ruta Skadi, a lett királynő felkészült, hogy az új világba repüljön, ahová soha még boszorkány nem repült.

3. Gyerekvilág

LYRA korán ébredt. Szörnyű álma volt: a kezébe adták azt a hűtőtartályt, amelyet a Jordan-kollégiumban apja, Lord Asriel mutatott a Mesternek és a tudósoknak. Amikor az eset valóban megtörtént, Lyra a szekrényben rejtőzött, és nézte, amint Lord Asriel kinyitja a tartályt, és megmutatja a tudósoknak Stanislaus Grummannak, az eltűnt kutatónak a levágott fejét. Álmában azonban neki magának kellett kinyitnia a hűtőtartályt, és sehogy sem akarta. Megrémült. De akár akarta, akár nem, meg kellett tennie, és érezte, hogy a keze rettenetében elgyengül, ahogy felkattintotta a zárat, és hallotta, amint a levegő betódul a

fagyasztóba. Azután felemelte a tartály tetejét, és valósággal fuldoklott a félelemtől, de tudta, hogy muszáj, hogy meg kell tennie. És a tartály üres volt. A fej eltűnt. Nem volt mitől félni.

De azért könnyek között ébredt, és csorgott róla a veríték a kikötőre néző forró kis hálósobában, ahol az ablakon beáradt a holdfény, és ő valaki másnak az ágyában feküdt, és valaki másnak a párnáját szorongatta, és a menyét Pantalaimon bökdöste az orrával és nyugtatgató hangokat hallatott. Istenem, hogy megrémült! És milyen fura, hogy a való életben alig várta, hogy láthassa Stanislaus Grumman fejét, és kérlelte Lord Asrielt, hogy nyissa ki megint a hűtőtartályt, és mutassa meg, és közben az álmában meg annyira rettegett!

Reggel első dolga volt megkérdezni az aletioméert, mit jelent az álom, de a műszer csak annyit mondott: *Az álom egy fejről szólt.*

Azt gondolta, felkelti az idegen fiút, de az olyan mélyen aludt, hogy Lyra letett szándékáról. Lement a konyhába, megpróbált rántottát sütni, aztán húsz perc múlva leült a járdán az egyik asztalhoz, és büszkén ette a feketére égett, rocgós akármit, miközben a veréb Pantalaimon a tojánhéjdarabkákat csipegette.

Lyra hangot hallott a háta mögül: Will állt ott, álmosan hunyorgott.

– Tudok rántottát csinálni – jelentette Lyra. – Ha akarod, csinálok neked is.

Will Lyra tányérjára nézett.

– Inkább müzlit eszem. Van még a hűtőben tej, ami nem romlott meg. Nemrég mehettek el, akik itt laknak.

Lyra figyelte, amint zabpelyhet szór egy tálkába, és tejet önt rá; még ilyet se látott soha. Will kivitte a tálkát, aztán megkérdezte:

– Ha nem ebből a világból jöttél, akkor hol a ti világotok? Hogy kerültél ide?

– Egy hídon. A hidat az apám csinálta, és... én egyszerűen utána jöttem. De elment valahová, nem tudom, hová. De nem is érdekel. Rém nagy köd volt, amíg átjöttem, és azt hiszem, eltévedtem. Napokig mászkáltam a ködben, csak bogyókat meg ilyesmit ettem, amit találtam. Aztán egyszer csak felszállt a köd, és ott voltunk fent azon a kőszirten

A háta mögé mutatott. Will végignézett a parton, el a világítótorny mellett, és látta, hogy arrafelé szirtek sora emelkedik, és a távoli párába vész.

– Aztán megláttuk itt lent ezt a várost, és lejöttünk, de nem volt itt senki. De legalább találtunk ennivalót meg ágyat. Nem tudtuk, mihez kezdjünk aztán.

– Biztos, hogy ez itt nem tartozik a ti világotokhoz?

– Még szép. Ez nem az én világom, az az egy biztos.

Will emlékezett rá, ő is mennyire biztos volt a dolgában, amikor a levegőbe vágott ablakon át meglátta a gyepet, és rögtön tudta, hogy amit odaát lát, nem az ő világa. Bólintott.

– Hát akkor legalább három világ van, és mind össze van kötve – jelentette ki.

– Három? – nézett rá gúnyosan Lyra. – Milliók és milliók! Az a másik daimón mondta. Egy boszorkánynak a daimónja. Senki meg nem tudja számolni, hány

világ van, de csak azóta lehet az egyikből átjutni a másikba, amióta az apám megcsinálta a hidat.

– Na és az ablak, amit én találtam?

– Nemtom. Talán valamennyi világ szépen egymásba fog csúszni.

– És mért keresel te valamilyen port?

– Ha akarom, majd elmondom – vetett Lyra hideg pillantást a fiúra.

–Jó. Na és hogyan akarod megkeresni?

– Keresek egy tudóst, aki tud róla.

– Micsoda, akármilyen tudóst?

– Nem kísérleti teológust – magyarázta Lyra. – Az én Oxfordomban volt, aki tudott róla. Hát akkor a te Oxfordodban is nyilván ugyanez a helyzet. Először elmegyek a Jordan-kollégiumba, mert ott vannak a legjobb tudósok.

– Mi az a kísérleti teológia? – kérdezte Will. – Sose hallottam róla.

– Elemi részecskék vannak benne, meg elemi erők – magyarázta Lyra. – Meg anbaromagnetizmus, ilyesmi. Atomerő.

– Milyen magnetizmus?!

– Anbaromagnetizmus. Tudod, az anbár. Azok a lámpák – mutatott fel a cifra utcai lámpákra. – Az ott anbárfény.

– Mi elektromosnak hívjuk.

– Elektromos... az olyasmi, mint az elektrum. Az egy fajta kő, drágakő, ami a fák gyantájából keletkezik. Néha bogarak is vannak benne.

– Az ámbra – mondta a fiú. Aztán egyszerre szólaltak meg mind a ketten:

– Ámbra. Anbár.

És mintha a maguk tükörképét látnák egymás arcán. Will sokáig emlékezett erre a pillanatra.

– Na, szóval elektromágnesesség – folytatta. – Mi fizikának hívjuk, ti kísérleti teológiának. Neked tudósok kellene, nem teológusok.

– Mindegy – mondta mérgesen Lyra. – Meg fogom őket keresni.

Ültek a tiszta, napos reggelben, a nap békésen sütött a kikötőre, és mindegyikük éppen meg akart szólalni, mert rengeteg kérdés szorult beléjük, amikor hangot hallottak a kikötő felől, a kaszinó kertjéből.

Rémülten pillantottak oda. Gyerekhang volt, de nem látszott senki.

– Mit is mondtál – kérdezte Will halkán –, mióta vagy itt?

– Három napja. Vagy négy. Nemtom. Senkit se láttam. Nincs itt senki. Majdnem mindenhol megnéztem.

Pedig volt. Két gyerek, egy Lyrával körülbelül egyidős kislány, meg egy kisebb fiú bukkant elő a kikötőhöz vezető utcák egyikéből. Mind a kettőnek vörös volt a haja; kosár volt a kezükben. Százméternyire lehettek, amikor megpillantották Willt és Lyrát a kávézó asztalánál.

Pantalaimon sármányból egérré változott, felszaladt Lyra karján, és belebújt az inge zsebébe. Megállapította, hogy ezek az új gyerekek is olyanok, mint Will. egyiküknek sincs látható daimónja.

A két gyerek közelebb jött, és leült a szomszédos asztalhoz.

– Ci'gazzéból vagytok? – kérdezte a lány. Will megrázta a fejét.

– Sant'Eliából?

– Nem – mondta Lyra. – Máshonnan. A lány bólintott. Ez ésszerű válasz volt.

– Mi történik itt? – kérdezte Will. – Hol vannak a felnőttek? A lánynak elkeskenyedett a szeme.

– A ti városotokba nem jöttek a Fantomok?

– Nem – mondta Will. – Mi csak most érkeztünk ide. Nem tudunk semmiféle fantomról. Milyen város ez?

– Hát Cigazze – mondta kissé gyanakvó hangon a lány. – Igaziból Cittágazze.

– Cittágazze – ismételte Lyra. – Cigazze. Miért kellett a felnőtteknek elmenniük?

– Hát a Fantomok miatt – mondta megvetően a lány. – Hogy hívnak?

– Lyra. Ő meg Will. Neked mi a neved?

– Angelica. Az öcsém Paolo.

– Honnan jöttetek?

– Onnan, a hegyekből. Nagy köd volt, meg vihar, és mindenki megrémült, és felrohantunk a hegyekbe. Aztán mikor felszállt a köd, a felnőttek meglátták messzelátón, hogy a város tele van Fantomokkal, hát nem jöhettek vissza. De mi, gyerekek, nem félünk a Fantomoktól. Jön majd a többi gyerek is. Mi értünk ide elsőnek.

– Mi meg Tullio – jelentette ki büszkén a kis Paolo.

– Ki az a Tullio?

Angelica mérges volt: Paolónak be kellett volna fognia a száját. De most már mindegy, a titok kipattant.

– A bátyánk – mondta Angelica. – Nincs velünk. Bujkál, amíg... Szóval bujkál.

– Mert neki... – kezdte Paolo, de Angelica rávágott, mire Paolo összeszorította a száját.

– Mit mondtál a városotokról? – kérdezte Will. – Hogy tele van Fantomokkal?

– Egen, Ci gazze, Sant'Elia, valamennyi város. Mindenhova elmennek a Fantomok, ahol csak emberek vannak. Te honnan jöttél?

– Winchesterből – válaszolt Will.

– Sose hallottam róla. Ott nincsenek Fantomok?

– Nincsenek. De itt se látom őket.

– Még szép! – nevetett fel a lány. – Mi vagy te, felnőtt? A Fantomokat csak a felnőttek látják.

– Én nem félek a Fantomoktól! – jelentette ki dacosan a kisfiú. – Kinyírom valamennyit!

– A felnőttek egyáltalán nem is jönnek vissza? – tudakolta Lyra.

– De igen, pár nap múlva – mondta Angelica. – Majd ha a Fantomok máshová mennek. Az jó, ha jönnek a Fantomok, mert akkor kedvünkre szaladgálhatunk a városban, azt tesszük, amit akarunk, nem parancsol senki.

– És a felnőttek miért félnek a Fantomoktól? – érdeklődött Will.

– Hát, ha egy Fantom elkap egy felnőttet, azt látni is rossz. Ott helyben kiszívja belőle az életet. Nem hülyéskedek. Én aztán nem akarok felnőni, az biztos.

Először tudják, mi történik, és félnek, aztán sírnak-rínak, megpróbálnak oda se nézni, úgy tesznek, mintha nem történne semmi, pedig hát történik, de mennyire. Csakhogy akkor már késő. És senki nem mer a közelükbe menni. Aztán elsápadnak, és nemsokára már mégse mozdulnak tovább. Élnek éppen, de olyan, mintha belülről rágná őket valami. A szemükbe nézel, és egyszerűen átlátsz a fejükön. Nincs benne semmi.

A lány az öccséhez fordult, és az inge ujjával megtörölte a kisfiú orrát.

– Megyünk Paolóval, keresünk fagyit – mondta. – Jöttök?

– Nem – rázta meg a fejét Will. – Más dolgunk van.

– Hát sziasztok – mondta a lány. Paolo pedig kijelentette:

– Kinyírom a nyavalyásokat!

– Sziasztok – mondta Lyra.

Mihelyt Angelica meg a kisöccse távozott, Pantalaimón előbújt Lyra zsebéből. Egérfeje borzas volt, egérszeme ragyogott.

– Nem tudnak az ablakodról! – mondta Willnek.

Will most hallotta először beszélni a daimónt, és szinte jobban megdöbben, mint eddig bármitől. Lyra kinevette.

– De hát... – dadogott Will –, de hát beszélt! Tud a daimónod beszélni?

– Még szép! – vágta oda Lyra. – Azt hitted, hogy csak olyan háziállatféle?

Will szaporán pislogott. Aztán megrázta a fejét.

– Nem – intézte egyenesen Pantalaimónhoz a szót. – Igazad van, azt hiszem.

Nem tudnak róla.

– Akkor jó lesz vigyázni, hogyan megyünk át – mondta Pantalaimon.

Csak az első percben volt furcsa egy egérrel beszélgetni. Aztán már nem volt különösebb, mint amikor az ember telefonál. Will igazában Lyrához beszélt, de az egérben is volt valami Lyrából, de valami egyéb is. Nehéz volt ezen eligazodni, és annyi minden furcsaság történt, és mind egyszerre. Will megpróbálta összeszedni a gondolatait.

– Mielőtt az én Oxfordomba mennél, keress valami ruhát – mondta Lyrának.

– Minek? – kérdezte durcásan a lány.

– Mert ha így nézel ki, az én világomban a közelébe se juthatsz az embereknek, szóba se állnának veled. Úgy kell kinézned, mintha oda tartoznál. Ez olyan harctéri álcázás. Nekem elhíheted. Évekig műveltem. Jobb lesz, ha elhiszed, amit

mondok, mert még elkapnak, aztán rájönnek, honnan kerültél oda, meg az ablakra, meg mindenre... Ez itt jó búvóhely, ez a világ. Én ugyanis... Hát szóval nekem el kell bújnom egypár ember elől. Álmodni se lehetne jobb búvóhelyről, és nem akarom, hogy megtalálják. És azt sem, hogy miattad rájöjjenek. Csak mert meglátszik rajtad, hogy nem vagy odavaló. Nekem is megvan a magam dolga Oxfordban, és ha elárulsz, hát én megöllek.

Lyra nyelt egyet. Az aletiométer nem hazudik. Ez a fiú gyilkos, és ha már ölt egyszer, megint megteheti. Komolyan bölintott.

–Hát jó.

Pantalaimon makimajom lett, és tágra nyílt szemével nyugtalanító pillantást vetett rá. Will farkasszemet nézett vele, mire a daimón visszaváltozott egérré, és visszamászott Lyra zsebébe.

– Rendben – mondta a fiú. – Amíg itt vagyunk, tegyük úgy a többi srác előtt, mintha valahonnan az ő világukból jönnénk. Jó, hogy nincsenek itt felnőttek. Jöhetünk-mehetünk, nem törődik velünk senki. De az én világomban azt tedd, amit mondok. Legelőször is mosakodj meg. Mindenkinek feltűnik, ha mocskos vagy. Akárhova megyünk, terepszínt kell öltönnünk. Mintha odatartoznánk. Hogy ne vegyenek észre. Hát akkor eredj, és mosd meg legelőször is a hajadat. A fürdőszobában találsz samponot. Aztán majd keresünk neked valami rendes ruhát.

– Nemtom, hogy kell hajat mosni – mondta a lány. – Sose mostam magam. A házvezetőnő csinálta a Jordanban.

– Hát valahogyan majd kiókumlálod – mondta Will. – Mosakodj meg rendesen, tetőtől talpig. Az én világomban tiszták az emberek.

– Mh – morgott Lyra, és felfelé indult. A válla fölött dühös patkánypofa meredt Willre, de ő ridegen viszonzta a daimón pillantását.

Igazából szívesen kószált volna ezen a napos, néma délelőttön, hogy felderítse a várost, másrészt azonban reszketett anyja miatt, arról nem is beszélve, hogy sehogy sem tudta túltenni magát azon, hogy valakinek a halálát okozta. És mindenekfölött ott sötétlett az elvégzendő feladat. De jó, hogy van mivel elfoglalnia magát! Amíg Lyrára várt, szépen rendbe hozta a konyhát, felmosta a padlót, és a szemetet kivitte a ház mögötti sikátorban álló kukába.

Azután elővette szatyrából a zöld bőr irattárcát, és sóvár pillantást vetett rá. Megmutatja Lyrának, hogyan juthat át az ő Oxfordjába, aztán visszajön, és megnézi, mi van a tárcában; de addig is bedugta a matrac alá. Ebben a világban biztonságban van.

Hamarosan lejött Lyra, tisztára sikálva, és még mindig vizesen. Elindultak, hogy valami ruhát keressenek. Találtak egy közepesen silány áruházat, benne a ruhák kissé régimódinak látszottak, de aztán rábukkantak egy skót kockás szoknyára, hozzá Lyra ujjatlan zöld blúzt kapott, amin zseb is volt Pantalaimonnak. Lyra nem volt hajlandó farmerba bújni, még csak el sem hitte, akárhogy hajtogatta is Will, hogy az ő világában a legtöbb lány olyat hord.

– Nadrágot? Lány létemre? – mérgelődött Lyra. – Ne beszélj szamárságokat. Will vállat vont. A skót kockás szoknya megteszi; nem különösebben feltűnő, és ez a lényeg. Mielőtt kiléptek volna az áruházból, Will néhány pénzdarabot dobott a kasszába.

– Te meg mit csinálsz? – tudakolta Lyra.

– Fizetek. Az áruért fizetni kell. Nálatok nem ez a szokás?

– Itt nem szokás! Lefogadom, hogy azok a srácok nem fizetnek semmiért.

– Lehet. De én igen.

– Ha úgy viselkedsz, mint egy felnőtt, majd jönnek a Fantomok és elkapnak – mondta Lyra. De voltaképpen nem tudta, ugrathatja-e a fiút, vagy inkább tartson tőle.

Napvilágnál igencsak ósdinak látszottak a város szívében az épületek, némelyik szinte romos volt. Az úttest kátyúit nem javították ki; törött üveg az ablakokon, a vakolat hámlik. És mégis, hajdani szépség és pompa nyomai mindenütt: faragott boltíveken át tág udvarokat láttak, tele növényekkel, és palotaforma óriási épületeket, ha a lépcsők repedezettek voltak is, és az ajtók lógtak a sarokvasakon. Úgy látszik, Cigazze lakosai nem bontják le a régi, romos házakat, hogy a helyükbe újakat építsenek, hanem a régieket foltozzák tessék-lássék módon.

Egy kis téren toronyra bukkantak. Az eddig látottak közül ez volt a legósdibb építmény: négyemeletes torony, pártás oromzattal. Volt benne valami rejtélyes, és a két gyerek megtorpant a lépcső tetején félig nyitva álló ajtó láttán – de aztán kelleetlenül tovább ballagtak.

Amikor a pálmafákkal szegélyezett széles körúthoz értek, Will azt mondta Lyrának, keressen egy sarkon álló kis kávézót, ahol a járdán zöldre festett fémtetejű asztalok állnak. Lyra egy percen belül megtalálta. Napvilágnál kisebbnek, kopottabbnak látszott, de kétségtelenül ez volt az a hely, a fémtetejű pulttal, az eszpresszógéppel, a tányéron a maradék rizottóval, ami most már igencsak bűzölgött a melegben.

– Itt bent van? – kérdezte a lány.

– Nem. Az út közepén. Nézz körül, nincsenek-e srácok a közelben.

De nem volt ott rajtuk kívül senki. Will a pálmafásor közt futó járdaszigetre vezette Lyrát, és körülnézett, hogy tájékozódjon.

– Azt hiszem, itt volt – mondta. – Amikor átjöttem, épp láttam azt a nagy hegyet ott fent a fehér ház mögött, és amikor erre néztem, itt volt a kávézó, és...

– Hogy nézett ki? Nem látok semmit.

– Nem lehet eltéveszteni. Nem hasonlít semmihez, amit valaha is láttál.

Nézett erre is, arra is. Eltűnt volna a nyílás? Bezárult? Nem látta sehol.

Aztán hirtelen rábukkant. Épp ahogyan előző este megpillantotta, Oxford felől: csak oldalról látszott; ha az ember mögéje került, láthatatlanná vált. És a nyílás túloldalán a napsütötte fű szakasztott olyan volt, mint az innenső oldalán – de valahogyan, megmagyarázhatatlan módon, mégis egészen más.

– Megvan – jelentette ki magabiztosan Will.

– Látom! Látom! – ujjongott a lány. Éppolyan meglepett képet vágott, mint Will, amikor meghallotta Pantalaimon beszédét. A daimón most már nem bírt megmaradni Lyra zsebében, előbukkant – ezúttal darázs alakjában –, átzizzent a nyíláson, aztán vissza, oda-vissza, miközben Lyra a még mindig vizes haját csavargatta tuskésre.

– Állj félre – tanácsolta Will. – Ha elébe állsz, az emberek csak két lábat látnának, és erre biztosan felfigyelnének. Nem szeretném, ha bárki is észrevenné.

– Mi ez a lárma?

– A közlekedés zaja. Az ott az oxfordi körút. Ilyenkor nagyon nagy a forgalom. Nem a legjobb időpont az átkelésre, túl sok az ember. De az éjszaka kellős közepén meg eltévednénk. Ha átjutunk, könnyen elvegyülhetünk. Eredj át elsőnek. Csak bukj le gyorsan, aztán kerülj távolabb az ablaktól.

Lyra lekapta válláról a kis kék hátizsákot, amit azóta hordott, hogy eljöttek a kávézóból, most a kezébe vette, aztán leguggolt, hogy átkukkantson.

– Nahát! – ámult. – Ilyen a te világod? Egyáltalán nem hasonlít Oxfordhoz. Biztos vagy benne, hogy Oxfordban voltál?

– Még szép. Ha átmegy, meglátsz közvetlenül előtted egy széles utat. Indulj el balra, aztán egy kicsit tovább fordulj be a jobb oldali útra. Az a város központjába vezet. Jól jegyezd meg, hol van ez az ablak, érted? Mert csak itt juthatsz vissza.

– Rendben – mondta a lány. – Nem felejttem el.

Kezébe fogta a hátizsákot, átbújt a nyíláson és eltűnt. Will leguggolt, hogy megnézzze, hova megy.

Lyra ott állt a fűvön, Will Oxfordjában, Pan még akkor is darázs alakjában a vállán, és amennyire Will megállapíthatta, az égardta világon senki nem vette észre őket. Autók, teherautók rohantak alig néhány méternyire, és ezen a forgalmas csomóponton egyetlen vezetőnek sem lett volna ideje, hogy oldalt pillantson és meglásson egy fura formájú lyukat a levegőben, a túloldaltól pedig a forgalom takarta el az ablakot.

Nagy fékcsikorgás, kiabálás, csattanás. Will hasra vágta magát, hogy odalásson.

Lyra a fűvön feküdt. Egy autó olyan hevesen fékezett, hogy hátulról belerohant egy kis teherautó, előretaszította az autót, Lyra pedig ott feküdt, mozdulatlanul.

Will átrohant a nyíláson. Senki sem vette észre, minden szem az autóra, a felgyűrődött lökhárítóra szegeződött. A teherautó vezetője kiszállt, a kislányhoz lépett.

– Nem tehetek róla... elém szaladt... – hebegte az autó vezetője, egy középkorú nő. – Maga nem tartotta be a követési távolságot! – rivallt a teherautó-sofőrre.

– Most az nem számít – mondta a férfi. – Mi van a kislánnyal?

A kérdést Willhez intézte, aki Lyra mellett térdelt. Will felnézett, körüljártatta pillantását, de hiába: akárhogyan is, mindenről ő tehet. A fűvön fekvő Lyra most

megmozdult, felemelte a fejét, pislogott. Will meglátta, amint a darázs Pantalaimon kábán mászik felfelé egy fűszálon Lyra mellett.

– Nincs semmi bajod? – kérdezte Will. – Mozdasd a karodat-lábadat!

– Ostoba kölyök! – dohogott az autóban a nő. – Egyenesen elém szaladt! Körül se nézett. Mit tehettem volna?

– Jól vagy, csillagom? – tudakolta a teherautó-sofőr.

– Egen – motyogta Lyra.

– Tudod mozgatni a kezed-lábad?

– Hallod? – kérdezte Will. – Mozdasd! Lyra engedelmeskedett. Nem tört csontja.

– Semmi baja – mondta Will. – Majd én vigyázok rá.

– Ismered? – kérdezte a teherautó-sofőr.

– A húgom – mondta Will. – Nincs semmi baja. Ott lakunk a sarkon túl. Mindjárt hazaviszem.

Lyra már felült, és mivel láthatólag nem esett komoly baja, a nő visszafordult a kormányhoz. A forgalom megkerülte a két álló járművet, és elhaladtukban a vezetők kíváncsian pillantottak a kis jelenetre, már ahogy ilyenkor szokás. Will felsegítette Lyrát; mennél hamarabb elhúznak, annál jobb. A nő meg a teherautó-sofőr rájött, hogy a vitát a biztosítójuknak kell folytatniuk, és megadták egymásnak a címüket. A nő észrevette, hogy Will meg a sántikáló Lyra távozni készül.

– Várjatok! – kiáltott rájuk. – Ti lesztek a tanúk. Kérem a neveteket meg a címeteket!

– Én Mark Ransom vagyok – fordult hátra Will –, a húgom meg Lisa. A Bourne Close 26.-ban lakunk.

– Irányítószám?

– Azt mindig elfelejtem – mondta Will. – Kérem szépen, szeretném hazavinni a hűgomat.

– Szálljatok be – mondta a teherautó-sofőr. – Hazaviszlek benneteket.

– Kösz, nem gond. Gyalog hamarabb hazaérünk.

Lyra csak egy kicsit sántított. Elballagtak, vissza a fűvön a gyertyánfák alatt, és az első sarkon befordultak. Letelepedtek egy alacsony kerítésre.

– Fáj valamid? – kérdezte Will.

– Csak a lábam egy kicsit. És mikor elestem, úgy összerázódott a fejem – mondta Lyra.

De sokkal jobban izgatta az, ami a hátizsákban rejtőzött. Belenyúlt, elővett egy fekete bársonyba bugyolált súlyos kis batyut, és kibontotta. Will elámult, amikor megpillantotta az aletiométert, a parányi jeleket, az aranymutatókat, a rezgő tűt és a gyönyörű tokot.

– Hát ez meg micsoda?

– Aletiométer. Igazmondó. Jelolvasó. Remélem, nem tört el...

Szerencsére nem esett baja. A hosszú tú még Lyra remegő kezében is megtartotta biztos helyzetét. Lyra eltette a műszert, aztán megszólalt:

– Sose láttam még ennyi kocsit meg mindent... Nem gondoltam, hogy így rohannak.

– A te Oxfordodban nincs autó?

– Van, de nem ilyen sok. Nem szoktam hozzá, hogy ennyi rohangáljon, és ilyen gyorsan. De már nincs semmi bajom.

– Ezentúl jobban kell vigyáznunk. Ha egy busz alá sétálsz, vagy eltévedsz, rá fognak jönni, hogy nem ebben a világban élsz, és keresni kezdik az átvezető utat...

Will éktelenül dühös volt. De nagy nehezen lehiggadt.

– Figyelj! Ha kitartunk amellett, hogy a húgom vagy, az nekem is jó álcázás, mert akit keresnek, annak nincsen testvére. És ha veled maradok, meg tudom mutatni, hogyan kell átkelni egy forgalmas úton, meg minden.

– Hát jó – adta meg magát Lyra.

– Na és a pénz. Lefogadom, hogy egy árva garasod sincs. Honnan is volna. Miből veszel kaját?

– Van pénzem – mondta büszkén Lyra, és néhány arany pénzdarabot rázott ki a tárcájából.

Will hitetlenül bámulta.

– Ez arany?! Hát, ha ezt meglátják, elkezdenek kérdezősködni. Nem leszel biztonságban. Majd én adok neked pénzt. Ezeket tedd el, és vigyázz, hogy meg ne lássa senki. És el ne felejtse – a húgom vagy, és a neved Lisa Ransom.

– Lizzie. Már régebben is mondtam, hogy Lizzie-nek hívnak. Ezt biztosan nem fogom elfelejteni.

– Rendben. Akkor Lizzie. Én meg Mark vagyok. El ne felejtse.

Lyra lába szára feldagadt, ahol az autó nekirohant, és csúnya véraláfutás keletkezett. Arcáról sem tűnt még el az előző esti koccanás nyoma, és világra olyan volt, mintha csúnyán elbántak volna vele. Willt ez is aggasztotta: mi lesz, ha például egy rendőr kezd kíváncsiskodni?

Igyekezett félretenni az aggasztó gondolatokat, miközben elindultak. Az első forgalmi lámpánál átmentek a másik oldalra, és búcsúpillantást vetettek a gyertyánfák alatt rejtőző ablakra. Amit persze nem láttak. Tökéletesen láthatatlan volt, és a forgalom megint zajlott, mintha mi sem történt volna. Tíz perc múlva Will megállt a Banbury út egyik bankja előtt.

– Mit csinálsz? – kérdezte Lyra.

– Kiveszek valamennyi pénzt. Túl gyakran nem ajánlatos, de a munkanap végéig remélhetőleg nem veszik észre.

Bedugta anyja bankkártyáját az automata részébe, beütötte a kódszámot. Nem volt semmi gond, Will kért száz fontot, és az automata szemrebbenés nélkül kiadta. Lyra tátott szájjal figyelte a műveletet. Will odaadott neki egy húszfontost.

– Vegyél majd valamit – mondta. – A visszajárót tedd el. Most keressünk egy buszt, ami bevisz a városba.

Lyra némán ült a buszban, nézte a házakat, kerteket – a városban, ami az ő városa volt, és mégsem az. Úgy érezte, álmodik. A város központjában szálltak le, egy ódon kőtemplom mellett, amit ismert, szemközt egy nagy áruházzal, amit viszont nem.

– Minden megváltozott – suttogott Lyra. – Mintha... De hiszen ez itt a Gabonapiac! Az meg ott a Broad. És ott a Balliol-kollégium. Meg arra a Bodley Könyvtár. De hova lett a Jordan?

Egész testében reszketett. Talán a baleset utóhatása volt, talán a döbbenet okozta, amiért az otthonos Jordan-kollégium helyén egészen más épület áll.

– Nem igaz... – mondta halkán. Will ugyanis figyelmeztette: ne mutogasson feltűnően mindenre, amit ismeretlennek talál. – Ez egy másik Oxford!

– Hát ezt tudtuk – mondta a fiú.

Meglepte, hogy Lyra milyen tehetetlenül ámul mindenben. Nem tudhatta, hogy a kislány egész gyerekkorában ezeken az utcákon szaladgált – és mégsem ezeken; hogy milyen büszke volt rá, hogy a Jordan-kollégium az otthona, hogy az ottani tudósok a legokosabbak, az ottani kincstár a leggazdagabb, a kollégium szépsége felülmúlhatatlan – és most egyszerűen eltűnt, köddé vált, és ő már nem a Jordan-kollégium Lyrája, hanem eltévedt kislány egy idegen világban, akinek nincsen otthona.

– Hát... – szólalt meg reszketeg hangon Lyra –, ha nincs itt... Akkor majd tovább tart a kutatás, gondolta magában. Ennyi.

4.

Koponyalékelés

MIHELYT Lyra elindult, Will keresett egy telefonfülkét, és feltárcsázta a kezében tartott levélről leolvasott telefonszámot. Az ügyvédi irodáét.

– Halló! Mr. Perkinsszel szeretnék beszélni.

– Ki keresi?

– Mr. John Parryvel kapcsolatban keresem. A fia vagyok.

– Szíveskedjék várni egy pillanatig.

Egy perc elteltével férfihang szólt a telefonba.

– Halló! Itt Alan Perkins. Kivel beszélek?

– Will Parry vagyok. Bocsánatot kérek, hogy telefonálok. Az édesapámról, John Parryról van szó. Ön háromhavonta küld pénzt apám nevében az édesanyám bankszámlájára.

– Igen...?

– Kérem szépen, szeretném tudni, hol van az édesapám. És hogy él-e, vagy meghalt.

– Hány éves, William?

– Tizenkettő. Tudni szeretnék az édesapámról.

– Igen... Nos, az édesanyja tudja, hogy felhív engem? Will alaposan megfontolta a választ.

– Nem – szólalt meg kis hallgatás után. – Az édesanyám nincs nagyon jól. Tőle nemigen tudhatok meg semmit, és én tudni szeretném.

– Értem. Igen. És hol van most, William? Otthon? Nem. Én most... Oxfordban vagyok.

– Egyedül?

– Igen.

– És az édesanyja nem egészséges? –Nem.

– Talán kórházban van?

– Igen, körülbelül. Kérem szépen, tudna felelni arra, amit kérdeztem?

– Nos, valamit mondhatok, de nem sokat, és nem ebben a pillanatban, és lehetőleg nem telefonon. Öt perc múlva tárgyalásom kezdődik egy ügyféllel... Ide tudna jönni az irodámba úgy fél háromra?

– Nem – válaszolt Will. Túlságosan kockázatos lenne; az ügyvéd addigra értesülhet róla, hogy őt keresi a rendőrség. Agyában kergetőztek a gondolatok. – El kell utaznom Nottinghamba – mondta gyorsan –, és nem akarom lekésni a buszt. De amit tudni szeretnék, arra telefonon is lehet válaszolni, nem? Azt szeretném csak tudni, él-e az édesapám, és ha igen, akkor hol találhatom meg. Erre tudna válaszolni, ugye?

– A dolog nem ilyen egyszerű. Nem adhatok ki magántermészetű információt egy ügyfélről, csak az ügyfél beleegyezésével. És valami bizonyítékra van szükségem, hogy maga csakugyan az, akinek mondja magát.

– Igen, ezt megértem, de azt azért megmondhatná, hogy él-e az apám vagy sem?

– Nos... Ez valóban nem bizalmas természetű információ. Sajnálatos módon azonban nem tudok felelni a kérdésre, mert a választ magam sem tudom.

– Hogyhogy?

– A pénz egy alapítvány útján érkezik. John Parry azt az utasítást adta, hogy addig fizessem, amíg ő maga nem utasít, hogy függeszsem fel a kifizetést. Azóta nem kaptam tőle életjelt. Amiből az következik... Nos, úgy vélem, eltűnt. Ezért nem tudok a kérdésére válaszolni.

– Eltűnt? Egyszerűen... elveszett?

– A történet közismert. Mondja, Will, miért nem jön be hozzám az irodába, és...

– Nem tudok. Nottinghambe utazom.
– Nos, akkor írjon nekem, vagy kérje meg az édesanyját, hogy írjon, és én közlöm mindazt, amiről tudomásom van. De kérem, értse meg, telefonon nem áll módomban részletesebben nyilatkozni.
– Igen, értem. Na jó. De azt meg tudná mondani, hogy hol tűnt el az édesapám?
– Mint említettem, az ügy közismert. Annak idején az újságok bőségesen foglalkoztak vele. Azt tudja, hogy John Parry felfedező volt?
– Anyám mondott egyet-mást, igen...
– Nos, John Parry expedíciót vezetett, és az expedíciónak nyoma veszett. Mintegy tíz esztendeje.
– Hol?
– Fent északon. Úgy gondolom, Alaszkában. Utána tud nézni a közkönyvtárban. Voltaképpen ez lenne...

Itt azonban megszakadt a vonal, és Willnek nem volt több aprópénze. Letette a hallgatót, és körülnézett.

Mindenekelőtt édesanyjával szeretett volna kapcsolatot teremteni. Letett arról, hogy felhívja telefonon Mrs. Coopert, mert ha meghallotta volna édesanyja hangját, nem állta volna meg, hogy haza ne menjen – amivel mindkettejüket veszélybe sodorná. De küldhet egy levelezőlapot.

Vett egy oxfordi látképet, és ráírta: „Drága Mama, jól vagyok, semmi bajom, hamarosan találkozunk. Remélem, minden rendben van. Szeretlek. Will.” Megcímezte, felbélyegezte, majd egy pillanatig magához szorította a képeslapot, csak azután dobta be a postaládába.

Dél felé járt az idő, a legforgalmasabb bevásárlóutcán nyüzsögtek a járókelők. Will ráébredt, hogy itt nagyon is szem előtt van; hétköznapi délelőtt egy ilyen korú gyerekek iskolában a helye. Hova mehetne?

Hamarosan talált búvóhelyet. Nagy gyakorlata volt a rejtőzködésben. És nagyon büszke volt erre a képességére. Az eljárás hasonlított ahhoz, ahogyan Serafina Pekkala tette magát láthatatlanná a hajón: egyszerűen beleolvadt a környezetbe.

Jól ismerve világát, bement egy papírkereskedésbe, vett egy golyóstollat, egy jegyzetfüzetet meg egy kemény alátétet. Iskolák gyakran végeztetnek gyereksoportokkal felmérést bevásárlóközpontokban vagy hasonló helyeken, és ha ő látszólag ilyesféle műveletben vesz részt, senki sem fogja azt hinni, hogy csak úgy lötyög a világban.

Elindult hát, látszólag jegyzetelt, és valójában kereste a közkönyvtárat.

Lyra eközben csendes helyet keresett, ahol békecsendesben kifaggathatja az aletiométert. Az Ő Oxfordjában ötpercnyi távolságon belül tucatnyi megfelelő helyre bukkanhatott volna, csak hogy ez az Oxford igencsak zavaró módon – más. Itt egy egészen ismerős hely, mellette valami vadidegen épület. Vagy például – miért festették azokat a sárga vonalakat az úttestre? Mik azok a kis fehér pöttyök

a járdán? (Lyra világában ismeretlen volt a rágógumi.) És mi lehet az a furcsa lámpa a sarkon, ami egyszer zöldet, egyszer pirosat mutat? Sokkal nehezebb mindezt megfejteni, mint leolvasni az aletiométert.

No de itt a Szent János-kollégium kapuja! Ezen másztak át egyszer sötétedés után Rogerrel, hogy petárdákat telepítsenek a virágágyásokba, ott meg az a lekoptatott nagy kő a Catte utca sarkán – és rajta világosan olvasható az SP monogram, amit Simon Parslow vésett bele! A szeme láttára kaparta Simon a kőbe a kezdőbetűit! Valakinek ebben a világban ugyanaz a monogramja, és ugyanúgy és ugyanott örököltette meg, mint Simon Parslow!

Talán ebben a világban is van egy Simon Parslow.

És talán egy Lyra is van...

Végigfutott rajta a hideg, és zsebében megremegett egér alakjában Pantalaimon. Lyra megrázta magát. Épp elég a rejtély, nem kell még hozzá is képzelni néhányat.

Ez az Oxford abban is különbözött az övétől, hogy rengetegen nyüzsögtek a járdán, s járkáltak ki-be az épületekbe; mindenfajta népség, férfiruhát viselő nők, afrikaiak, még egy csoport tatár is! Jámborul követték vezetőjüket, mind takaros ruhában, és a nyakában mindegyiknek kis szögletes fekete doboz lógott. Lyra eleinte félve méregette őket, mivel nem volt daimónjuk, és az ő világában alighanem fantomnak vagy még annál is rosszabbnak néznék valamennyit.

Csakhogy – és ez minden furcsa dolgok legfurábbika – ezek mind teljesen élőknek látszottak. Ezek a teremtmények nagy vidáman járkálnak, mintha emberi lények volnának, és el kellett ismernie, hogy valószínűleg azok is, és hogy a daimónjuk a bensejükben lakozik, akárcsak Willé.

Vagy egy óra hosszat járkált és mérte fel ezt az ál-Oxfordot, azután megéhezett, és vásárolt a húszfontosával egy tábla csokoládét. A boltos furán nézett rá, de láthatólag Indiából származott, és talán nem értette az ő kiejtését, holott igyekezett nagyon tisztán, világosan beszélni. Az aprópénzből vett egy almát a fedett piacon, ami már sokkal jobban hasonlított az igazi Oxfordhoz, aztán elindult a park felé. Itt egyszer csak egy nagy épület előtt találta magát; igazi Oxfordba való épületnek látszott, de az ő világában nem létezett, bár odaillett volna. Lyra leült a fűre, majszolta a csokoládét, és nézte a nagy épületet.

Rájött, hogy múzeum. Az ajtaja nyitva állt, bent kitömött állatokat, megkövesedett csontvázakat, nagy tárlókban ásványokat látott, szakasztott, mint a Királyi Földtani Múzeumban, ahová Mrs. Coulter vitte el az ő Londonjában. A nagy teremből bejárat nyílt a múzeum másik részébe, és mert jóformán alig volt bent látogató, Lyra bement és körülnézett. Még mindig elsősorban az aletiométeren jártak a gondolatai, de itt, a második teremben, egyszeriben csupa ismerős dolog vette körül: tárlók tele sarkvidéki öltözékekkel – szakasztott olyanok, mint az ő szőrméi –, szánok és rozmárcsont-faragványok és főkavadász-szigonyok, ezer meg ezer trófea és ereklye, varázserejű tárgyak, szerszámok és

fegyverek, méghozzá nemcsak a sarkvidékről, mint észrevette, hanem ennek a világnak valamennyi részéből.

Milyen fura! Azok a keribuszörmék szakasztot mint az övéi, ám azon a szánon egészen rosszul kötötték meg a hámot. De nini, itt egy fotogram, rajta néhány szamojéd vadász, a hasonmásai azoknak, akik őt elfogták és eladták Bolvangarnak! Ugyanazok az emberek! És még az a szétfoslott és pontosan ugyanott újracsomózott kötél – az is igencsak ismerős, hiszen több kínkeserves órán át ez tartotta fogva ugyanebben a számban... Miféle rejtélyek ezek? Végül is csak egyetlenegy világ volna, amelyik a többi világról álmodik?

Aztán olyasmire bukkant, amitől megint az aletiométer jutott az eszébe. Egy fekete fakeretbe foglalt üvegszekrényben néhány emberi koponya, és némelyikük lyukas: egy pár lyuk elől, egy pár oldalt, némelyik a tetején. A középsőn éppenséggel két lyuk van. Ezeket a lyukakat, közölte egy kartonlapon szálkás betűkkel a felirat, az illetők életében fűrták, a csont ugyanis begyógyult, és sima volt a lyukak peremén. Kivéve egyet, amelyen a lyukat egy bronz nyílfej ütötte, ami még most is ott volt benne, és a csontszélek élesek, töröttek.

És éppen ezt művelték az északi tatárok! És ugyanezt művelte Stanislaus Grumman saját magával, a Jordan tudósai szerint, akik személyesen ismerték. Lyra gyorsan körülnézett, de mert senki sem volt a közelben, elővette az aletiométert.

Gondolatait a középső koponyára Összpontosította, és megkérdezte: miféle személyé volt ez a koponya, és miért ütötték rajta ezeket a lyukakat?

Ahogy ott állt az üvegtetőn beszűrődő homályos világításban, és feszülten figyelte az aletiométert, nem vette észre, hogy valaki nézi.

Egy erőteljes alkatú hatvanas férfi, elegáns vászonöltönyben, kezében panamakalappal, a galérián állt, és a vaskorlát fölött nézett le Lyrára.

Ősz haját szép rendesen hátrafésülte sima, napsütötte, alig ráncos homlokáról. Nagy, fekete szeme volt, hosszú pillái, élénk tekintete, és a nyelve hegye néhány percenként kibukkant a szája sarkán, és megnedvesítette az ajkát. Mellzsebében hófehér zsebkendő, nehéz illatszertől szagos, mint azok a melegházi növények, amelyeknek a dús illatában nem érezni rothadó gyökereik szagát.

A férfi már néhány perce figyelte Lyrát. Ahogy a kislány továbbment a földszinti teremben, ő a galérián követte, amikor pedig megállt a koponyák tárlójánál, alaposan szemügyre vette: kócos, ápolatlan haját, arcán a véraláfutást, új ruháját, az aletiométer fölé hajló csupasz nyakát, csupasz lába szárát.

Mellzsebéből elővette zsebkendőjét, megtörölgette homlokát, aztán a lépcső felé indult.

Az aletiométer tanulmányozásába elmerült Lyra eközben furcsa dolgokat tudott meg. Ezek a koponyák kimondhatatlanul régiak; a tárlóban a felirat csupán ennyit mondott: „Bronzkor”, de az aletiométer, amely sohasem hazudott, közölte, hogy a férfi, akié ez a koponya, harmincháromezer-kétszázötvennégy évvel a jelen nap

előtt élt, varázsló volt, és a lyukat azért ütötték a koponyáján, hogy az istenek bejuthassanak a fejébe. Azután az aletiométer, ahogyan néha csak úgy mellékesen felelt valamire, amit Lyra nem is kérdezett, hozzátette, hogy a lékelt koponyák körül sokkal több a Por, mint akörül, amelyiken a bronz nyílhegy ütött lyukat.

Ez vajon mit jelenthet? Lyra felriadt az aletiométerrel megosztott koncentrált csendből, és visszatért a jelenbe, csak azért, hogy immár ne találja magát egyedül. A szomszédos tárlót egy idősebb férfi tanulmányozta; halvány öltönyt viselt, és kellemes illatot árasztott. Valakire emlékeztette Lyrát, de sehogy sem jött rá, hogy kire.

A férfi észrevette, hogy a kislány bámulja. Mosolyogva pillantott fel.

– A lékelt koponyákat nézed? – kérdezte. – Milyen különös dolgokat művelnek magukkal némelyek.

– Mh – biccentett közömbösen Lyra.

– Tudod-e, hogy még ma is csinálnak ilyet?

– Egen – mondta a kislány.

– Hippik. Ilyesféle emberek. Persze te még fiatal vagy, nem emlékezhetsz a hippikre. Szerintük ez sokkal hatásosabb, mint a kábítószer.

Lyra már az imént visszatette hátizsákjába az aletiométert, és most azon töprengett, hogyan szabadulhatna el. A legfontosabb kérdést még nem tette fel az aletiométernek, és ez az öreg bácsi most leáll társalogni vele... Elég rendesnek látszik, és igazán kellemes az illata. Most már közelebb lépett Lyrához. Keze a kislány kezét súrolta, ahogy közelebb hajolt a tárlóhoz.

– Az ember elgondolkodik, igaz? Se érzéstelenítés, se fertőtlenítés; valószínűleg kószerszámokkal hajtották végre. Kemény fickók lehettek, igaz? Egyébként nem hiszem, hogy láttalak már itt. Gyakran járok ide. Hogy hívnak?

– Lizzie – felelte a világ legtermészetesebb hangján Lyra.

– Lizzie. Szervusz, Lizzie. Én Charles vagyok. Oxfordban jársz iskolába?

Lyra nem tudta egész biztosan, mit feleljen erre.

– Nem – mondta végül.

– Látogatóban vagy itt? Nos, nagyszerű helyet választottál, itt igazán rengeteg a látnivaló. Mi érdekel különösen?

Rég nem zavarta meg úgy valami vagy valaki, mint most ez az ember. Pedig kedves és barátságos, és nagyon tiszta, és a ruhája elegáns – csak hogy Pantalaimon, bent a zsebében, egész idő alatt rángatta, hogy figyeljen már, és rimázkodott, hogy legyen óvatos, mert ő is emlékezett valamire félig-meddig; Lyra pedig valahonnan érzékelt... nem egy illatot, hanem egy illat gondolatát, ami trágyaszag volt, rothadás bűze. Iofur Raknison palotájára emlékeztette, ahol illatos volt a levegő, de a padlót vastagon borította a szenny.

– Hogy mi érdekel? – szólalt meg Lyra. – Ó, sok minden. Azok a koponyák például, amiket az előbb láttam meg. Nem hinném, hogy van, aki azt akarja, hogy ilyet csináljanak vele. Szerintem szörnyű.

– Nos, én sem lenném benne élvezetemet, pedig hidd el, megtörténik. Meg is tudnák ismertetni valakivel, aki ilyet csinált – mondta, és olyan barátságosan és segítőkészen nézett Lyrára, hogy a kislányt kis híján elfogta a kísértés. De aztán kibukkant az a kis nyelvhegy, gyorsan, akár a kígyó fullánkja, egyet rebbent, és Lyra megrázta a fejét.

– Kösz, hogy felajánlotta, de nem lehet. Mennem kell, mert találkozom valakivel. A barátnőmmel – tette hozzá. – Akinél lakom.

– Persze, persze – bólogatott nyájasan az úriember. – Nos, Örülök, hogy elbeszélgettünk. Viszlát, Lizzie!

– Viszlát! – válaszolt a kislány.

– Egyébként, ha történetesen úgy alakulna – itt a nevem és a címem – nyújtott át az úriember egy keskeny kis kártyát. – Ha mondjuk többet szeretnél tudni ezekről a dolgokról.

– Köszönöm – mondta közömbösen Lyra, és a kis kártyát a hátizsákja zsebébe tette. Érezte, hogy az úr tekintete nyomon követi, amíg kiment az épületből.

Mihelyt kint volt a múzeumból, befordult a parkba, ahol, tudta, krikett- és más sportpályák vannak, keresett egy csendes helyet néhány fa között, és megint az aletiométerhez fordult.

Ezúttal azt kérdezte, hol talál olyan tudóst, aki tud a Porról. Az aletiométer a mögötte álló magas, szögletes épület egy bizonyos szobájába irányította. A válasz oly egyszerű volt, oly hirtelen érkezett, hogy Lyra bizonyos volt benne, volna még mondanivalója az aletiométernek: lassan megérezte, hogy annak is vannak hangulatai, mintha csak ember volna, és már tudta, mikor szeretne még többet is közölni vele.

És valóban. Ezúttal a következőt mondta: *Foglalkozz a fiúval. Az a feladatod, hogy segíts megkeresni az apját. Erre koncentrálj.*

Lyra értetlenül pislogott. Ez aztán a meglepetés. Will a semmiből tűnt fel, hogy segítsen neki: de hát ez nyilvánvaló volt. Hogy ő, Lyra azért tette meg ezt a nagy utat, hogy neki segítsen – hát ettől igazán elállt a lélegzete.

De az aletiométernek volt még mondanivalója. A tű megint megperdült, és Lyra a következőt olvasta:

Ne hazudj a tudósnek.

Bebugyolálta az aletiométert, és a hátizsákjába süllyesztette. Aztán felállt, megkereste az épületet, ahol majd a tudósra talál, és arrafelé indult, félszegen, bizalmatlanul.

Will elég könnyen megtalálta a könyvtárat. Az ügyeletes könyvtáros első szóra elhitte, hogy Will földrajzversenyre készül, és segített megkeresnie a Times tárgymutatójának bekötött példányait az ő születésének évéből, amikor az édesapja eltűnt. Will nekiült, hogy tanulmányozza a köteteket. Valóban számos utalást talált John Parryre egy régészeti expedícióval kapcsolatban.

Észrevette, hogy mindegyik hónap külön mikrofilmtekerccsen található. Sorra befűzte valamennyit a vetítőbe, lepergette, megkereste a cikkeket, és elszánt figyelemmel elolvasta valamennyit. Az első cikk az Alaszka északi részére tartó expedíció indulásáról szólt. Az expedíció támogatója az Oxfordi Egyetem Régészeti Intézete volt, célja, hogy feltérképezzen egy területet, amelyen korai emberi települések bizonyosságaira szerettek volna bukkanni. Az expedícióval tartott John Parry, a Királyi Haditengerészet volt tisztje, hivatásos felfedező.

A második cikk hat héttel később íródott. Röviden tudatta, hogy az expedíció elérte az alaszka Noatakban az Észak-amerikai Sarkvidéki Kutatóállomást.

Két hónappal ezután jelent meg a harmadik cikk. Tudatta, hogy a kutatóállomás jelzéseire nem érkezett válasz, és hogy John Parryt és társait eltűntnek vélik.

Ezután cikkek rövid sorozata következett; ismertette, milyen csapatok indultak a keresésükre, eredménytelenül; tudósított a Bering-tenger fölötti kutatórepülésekről, leírta a Régészeti Intézetnél kiváltott hatást, rokonokkal folytatott interjúkat...

Willnek megdobbant a szíve, amikor édesanyjának a képére bukkant. Aki egy kisbabát tartott. Őt.

A riporternek a szokásos – „könnyező hitves aggódva várja a híreket” – cikke Will szerint kiábrándítóan kevés tényt tartalmazott. Egy kurta bekezdés arról tájékoztatott, hogy John Parry mögött sikeres pályafutás áll a Királyi Haditengerészetnél, amelynek azért fordított hátat, hogy földrajzi és tudományos expedíciók szervezésére specializálja magát. Ennyi.

A tárgymutatóban nem talált többet, és csüggedten állt fel a mikrofilmvetítő előtt. Kell hogy legyen még információ valahol; de hova menjen ezután? És ha túlságosan sokáig kutat, még a nyomára jutnak...

Visszaadta a mikrofilmtekerccseket, és megkérdezte a könyvtárost:

– Meg tudná mondani a Régészeti Intézet címét, kérem szépen?

– Meg tudom keresni... Melyik iskolába jársz?

– A Szent Péterbe – mondta Will.

– De az nem Oxfordban van, igaz?

– Nem, Hampshire-ben. Az osztályom terepkutatást végez. Környezetvédelmi szakkörre...

– Aha. Mit is kerestél... Régészet... Megvan.

Will felírta a címet és a telefonszámot, és mivel nyugodtan beismerhette, hogy nem ismerős Oxfordban, megkérdezte, hol találja az intézetet. Nem volt messze. Megköszönte a segítséget, és elindult.

A magas épületben Lyra széles pultot talált a lépcső tövében. Portás ült mögötte.

– Hová? – tudakolta a portás.

Akárcsak otthon. Érezte, hogy zsebében Pan is élvezi a helyzetet.

– Hoztam valamit valakinek a másodikra – mondta Lyra.

– Dr. Listernek.

– Dr. Lister a harmadikon van. Ha hoztál neki valamit, itt hagyhatod, én majd értesítem.

– Egen, de erre sürgősen szüksége van. Épp most üzent érte. Igazában nem valami, csak szóbeli üzenet, amit át kell adnom.

A portás alaposan végigmérte, de meghátrált Lyra nyílt, ártatlan – és jól begyakorolt – gyermekpillantása előtt. Végül a portás biccentett, és megint az újságjába mélyedt.

Az aletiométer neveket persze nem közölte Lyrával. A dr. Lister nevet a portás mögötti rekeszek egyikéről olvasta le – ha ugyanis az ember úgy tesz, mintha ismerne valakit, könnyebben beengedik. Lyra valamiképpen jobban eligazodott Will világában, mint a fiú maga.

A második emeleten hosszú folyosóra talált. Egy ajtó nyitva állt egy üres előadóteremre, a másik egy kisebb szobára, ahol két tudós állt, és valamit tárgyalt egy tábla előtt. A fal mindenütt sima volt, csupasz, szinte szegényesen kopár, nem emlékeztetett a „másik” Oxford tudóstársadalmának pompájára; a sima téglafalakon azonban makulátlan volt a festék, az ajtók tömör tölgyfából készültek, a korlátok fényezett acélból, tehát valójában itt is költséges lehetett minden. Ez is csak ennek a világnak a furcsaságára vallott.

Hamarosan rátalált arra az ajtóra, amelyről az aletiométer beszélt. Rajta tábla: Sötét Anyag Kutatóegység, alá valaki kézzel odafirkantotta: „Nyugodjék békében”; egy másik írás pedig ezt tudatta, ugyancsak ceruzával: „Igazgató: Szegény Lázár”.

Ebből Lyra egy kukkot sem értett. Bekopogott.

– Szabad! – szólt bentről egy női hang.

Kicsiny szoba volt, tornyosuló papírhalmazokkal, könyvrakásokkal tele, a fali táblákon rengeteg szám, egyenlet. Az ajtó belsejére tűzve valami rajz – mintha kínai volna. Egy nyitott ajtón át be lehetett látni a szomszéd szobába, ahol valamilyen bonyolult anatómiai rajz állt némán.

Lyra meglepődött egy kicsit, hogy a keresett tudós – nő; de az aletiométer nem mondta, hogy férfi, és végül is ez itt igazán furcsa világ. A nő egy gépezet előtt ült, amelynek kis üveglapján számok és alakzatok váltakoztak, előtte az asztalon az ábécé valamennyi betűje sorakozott elefántcsont tálcára ragasztott kis maszatos kockákon. A tudós nő rákoppintott az egyik kockára, és az üveglap elsötétült.

– Hát te ki vagy? – kérdezte.

Lyra becsukta maga mögött az ajtót. Emlékezve arra, amit az aletiométertől megtudott, roppant igyekezettel próbálta elkerülni rendes szokását, és az igazsághoz híven válaszolt.

– Aranyszájú Lyra – felelte. – És maga kicsoda?

A nő szaporán pislogott. Harmincas éveinek vége felé járt, talán egy kicsit idősebb lehet, mint Mrs. Coulter, gondolta Lyra, rövidebbre vágott fekete haja volt, és

piros arca. Nyitott fehér köpenye alatt zöld ing volt rajta, meg olyan kék vászonnadrág, amit ebben a világban sokan viselnek.

– Nahát – szólalt meg Lyra kérdésének hallatán a nő –, te vagy a mai napon a második meglepetés. Egyébként doktor Mary Malone vagyok. Mit óhajtasz?

Lyra előbb körülnézett, nem hallja-e őket valaki, csak azután szólalt meg.

– Azt, hogy beszéljen nekem a Porról. Tudom, hogy ismeri. Be tudom bizonyítani. Muszáj, hogy elmondja.

– Por? Mi a csudáról beszélsz?

– Lehet, hogy maguknál nem így hívják. Elemi részecskék. Az én világomban a tudósok Ruzakov-féle részecskéknek nevezik, de általában inkább csak Pornak. Nem könnyű meglátni ezeket a részecskéket. Az úrból jönnek, és emberekre telepsznek.

Gyerekekre nemigen. Főleg felnőttekre. És valamire ma jöttem rá – a múzeumban voltam, ott az út végén, és láttam egypár nagyon régi koponyát, rajtuk lyukkal, amelyet a tatárok vágnak. És sokkal több Por volt rajtuk, mint a másikon, amelyiken másfajta lyuk volt. Mikor volt a bronzkor? A nő csak bámult.

– A bronzkor? Jóságos ég, nem tudom; úgy ötezer éve talán.

– Hát akkor tévedett, aki azt a cédulát írta. A koponya a két lyukkal harminchármezer éves.

Elhallgatott, mert úgy látta, dr. Malone mindjárt elájul. Az arcából egészen kiszállt a pír, kezét a mellére szorította, másik kezével a széke karfáját szorongatta, az álla leesett.

Lyra csak állt, konokul, zavartan, várta, hogy a tudósnő magához térjen.

– Ki vagy te? – szólalt meg nagy sokára dr. Malone.

– Aranyszájú...

– Nem, nem, honnan kerültél ide? Mi vagy? Honnan tudsz ezekről a dolgokról?

Lyra elcsigázottan sóhajtott. Már elfelejtette, milyen bonyolultak néha a tudósok. Nehéz elmondani nekik az igazságot, amikor a hazugságot sokkal könnyebben megértenék.

– Egy másik világból jövök – kezdte. – És abban a világban is van egy ilyen Oxford, csak egészen más, és én onnan jövök. És ...

– Várj, várj, várj. Honnan jössz?

– Máshonnan – mondta óvatosabban Lyra. – Nem innen.

– Aha – bólintott a nő. – Máshonnan. Értem. Legalábbis azt hiszem, hogy értem.

– És mindent meg kell tudnom a Porról – magyarázta Lyra. – Mivel az én világomban az egyház fél a Portól, mert azt hiszik, hogy az az eredendő bűn. Ezért olyan fontos az egész. És az apám... Nem! – szólt harciasan, még toppantott is hozzá. – Nem így akartam mondani. Egészen rosszul fogtam hozzá.

Dr. Malone nézte Lyra elkeseredett arcát, ökölbe szorított kezét, arcán, lába szárán a véraláfutasokat.

– Uramfia, gyermek, nyugodj meg...

Elhallgatott, megdörzsölte fáradtságtól kivörösödött szemét.

– Miért hallgatlak egyáltalán? – folytatta. – Tisztára elment az eszem.

Történetesen ez az egyetlen hely a világon, ahol megkaphatod a kívánt választ, és ezt a helyet épp most akarják bezárni... Amiről beszélsz, az a te Porod, úgy hangzik, mint valami, amit mi egy ideje vizsgálunk. És amit a múzeumban látott koponyákról mondtál, azzal a frászt hoztad rám... Nem, ez már egy kicsit sok. Halálosan kimerült vagyok. Szeretnék figyelni rád, hidd el, de nem most, kérek. Mondtam, hogy be akarják zárni az intézetet? Egy hetem van, hogy összedobjak egy javaslatot az alapítvány bizottságának, de egy szikra reményünk sincsen... És rettenetesen nagyot ásított.

– Mi volt ma a másik meglepetés? – érdeklődött Lyra.

– Mh. Igen. Valaki, akiben bízom, hogy támogatja az alapítványhoz intézett kérvényünket, visszavonta a támogatását. Mellesleg nem is volt annyira meglepő. És megint ásított.

– Főzök kávé – jelentette ki. – Különben itt alszom el. Innál te is?

Megtöltötte a vízforralót, és neszkávé kanalazott két bögrébe. Lyra az ajtóra függesztett kínai jegyekre bámult.

– Mi ez? – kérdezte.

– Kínaiul van. Az I Csing jegyei. Tudod, mi az? Megvan ez a ti világotokban? Lyra összehúzott szemmel nézett rá, hátha gúnyolódik. – Van, ami ugyanolyan, van, ami más. Ennyi. Nem tudok mindent az én világomról. Lehet, hogy ott is van ilyen kínai ízé.

– Elnézést – mondta dr. Malone.

– Mi az a sötét anyag? – kérdezte Lyra. – Az ajtón ez áll, nem?

Dr. Malone megint leült, és a lábával előrehúzott egy széket Lyrának.

– A sötét anyagot keresi az én kutatócsoportom – kezdte. – Senki sem tudja, hogy mi az. A világegyetemben több van, mint amit látunk belőle. Látjuk a csillagokat, a csillagrendszereket, mindent, ami fénylik, de ahhoz, hogy az egész összefüggjön és ne essen darabokra, még sok minden kell – hogy a nehézkedés működhessen. De eddig még senki sem jutott a nyomára. Többféle kutatási projekt igyekszik rájönni, hogy mi az. A mienk az egyik.

Lyra maga volt a testet öltött figyelem. Ez a nő legalább komolyan beszél.

– És maga szerint mi az? – kérdezte.

– Nos, szerintünk... – kezdte a nő, de mert a víz felforrt, hát felállt, elkészítette a kávé, és közben folytatta: – Szerintünk valamilyen elemi részecske. Ami merőben különbözik mindentől, amit mindedig felfedeztek. De nagyon nehéz a nyomára jutni... Hol jársz iskolába? Tanulsz fizikát?

Lyra érezte, hogy Pantalaimon belecsippent a kezébe, figyelmezteti, hogy ne jöjjön ki a béketűrésből. Szép, szép, hogy az aletiométer igazmondásra inti, csak hogy ő nagyon jól tudja, mi történne, ha a teljes igazságot mondaná.

Vigyáznia kell, mit mond, el kell kerülni az egyenes hazugságot.

– Igen – felelte. – Egy kicsit tudok belőle. De a sötét anyagról semmit.

– Nos, mi ezt a szinte felfedezhetetlen dolgot igyekszünk felfedezni az összes többi összeütköző részecske lármája közepette. Általában száz meg száz méterre a föld alá telepítenek detektorokat, mi azonban ehelyett a detektor körül elektromágneses mezőt létesítettünk, amely kizárja mindazt, amire nincs szükségünk, amire meg van, azt beereszti. Aztán felerősítjük és számítógépre visszük a jeleket.

Átnyújtott Lyrának egy bögre kávé. Nem volt hozzá se cukor, se tej, de az egyik fiók mélyén akadt két gyömbéres keksz, és Lyra mohón elvette az egyiket.

– És találtunk egy megfelelő részecskét – folytatta dr. Malone. – Legalábbis megfelelőnek gondoljuk. De hát ez olyan különös... miért mondom el neked mindezt? Nincs publikálva, nincs elbírálva, még csak le sincs írva. Kissé megháborodtam ma délután.

– Nos... – folytatta, és olyan hosszút ásított, hogy Lyra azt hitte, sosem hagyja abba – ...a mi részecskéink igencsak fura jószágok. Árnyrészecskének nevezzük őket. Árnyéknak. Tudod, mi volt az, amitől az előbb majdnem hanyatt estem székestül? Hogy a múzeumi koponyákat említetted. A csoportunk egyik tagja amolyan műkedvelő régész, és egyik nap felfedezett valamit, amit egyszerűen nem hittünk el. De kénytelenek voltunk tudomásul venni, mert beleillett a legörültebb dologba ezekről az Árnyékokról. Tudod, hogy mi az? Hogy tudatosak. Igen. Az Árnyak a tudat részecskéi. Hallottál már ilyen ostobaságot? Nem csoda, hogy be akarják szüntetni a támogatásunkat.

Belekortyolt a kávéba. Lyra viszont a tudós nő szavait itta, mint holmi szomjas virág.

– Igen – folytatta dr. Malone –, az Árnyak tudják, hogy mi itt vagyunk. Válaszolnak. És ami a legörültebb az egészben: te csak akkor láthatod őket, ha *számítasz* rá. Ha egy bizonyos állapotba hozod a gondolataidat. Ha teljes bizalommal vagy, és ha elengeded magadat. Ha képes vagy... na, hol is van az az idézet...

Az íróasztalán tornyosuló papírtömegbe kotort, és talált egy cédulát, amin zöld tintával állt az írás. Felolvasta:

– „...képes vagy bizonytalanságban, rejtélyben, kételyben létezni, anélkül hogy idegesen tényeket és okokat kutatnál.” Ilyen lelkiállapotba kell kerülnöd. Ezt egyébként egy Keats nevű költő írta. Múltkoriban találtam rá. Hogy a megfelelő lelkiállapotba kerülj, azután nézz be a Barlangba.

– A barlangba...? – hökkent meg Lyra.

– Elnézést. A számítógépbe. Mi Barlangnak hívjuk. Árnyak a barlang falán, tudod. Platón. Ez megint a mi régészünk. Sokoldalú értelmiségi. De most Genfben utazott, ahol megpályázott egy állást, és egy pillanatig sem hiszem, hogy visszajön... Hol is tartottam? Oké, tehát a Barlang. Mihelyt hozzákapcsolódtál, ha

arra *gondolsz*, az Árnyak válaszolnak. Ehhez nem fér kétség. Az Árnyak úgy csődülnek a gondolkodásodra, mint a madarak...

– De mi van a koponyákkal?

– Mindjárt arra is rátérek. Oliver Payne kollégám egyik nap egyet-mást ellenőrzött a Barlanggal. És valami nagyon furcsa történt. Nem volt semmi értelme, olyan módon, amit egy fizikus elvárna. Vett egy darab elefántcsontot, épp csak egy rög volt, és körülötte nem csoportosultak Árnyak. Nem reagált. De egy faragott elefántcsont sakkfigura már igen. Egy deszkakerítés jókora szilánkjára nem, de egy fából készült vonalzó igen. És egy fából faragott szobrocska még annál is... Én most elemi részecskékről beszélek, az ég szerelmére. A majdnem semmi parányi szemerkéiről. *Tudták, hogy mik ezek a tárgyak*. Minden, amit emberkéz munkált meg, vagy emberi gondolkodás teremtett, akörül ott zsúfolódtak az Árnyak... És aztán Oliver, mármint dr. Payne szerzett néhány megkövesedett koponyát egy múzeumban dolgozó barátjától, és kísérletet végzett velük. Meg akarta állapítani, az időben milyen messze mehet vissza a hatás. Egy ponton akadt el, úgy harminc-negyvenezer esztendeje. Azt megelőzőleg nem voltak Árnyak. Azután viszont annál több. És nyilvánvalóan ez az az idő nagyjából, amikor a mai értelemben vett emberi lények megjelentek. Mármint a mi távoli őseink, de igazában nem nagyon különbözőek tőlünk...

– A Por – jelentette ki Lyra ellentmondást nem tűrő hangon.

– Csakhogy tudod ám, ilyesmit nem lehet beleírni egy alapítványi támogatást igénylő pályázatba, ha azt akarod, hogy komolyan vegyenek. Mert értelmetlenül hangzik. Mert ilyesmi nem létezhet. Mert lehetetlen; ha pedig nem lehetetlen, akkor jelentéktelen, és ha sem ez, sem az, akkor egyszerűen csak zavaró.

– Látni akarom a Barlangot – állt fel Lyra.

Dr. Malone ujjával végigszántott zilált fürtjein, szaporán pislogott, hogy kitisztuljon fáradt szeme.

– Tulajdonképpen miért is ne – mondta. – Lehet, hogy holnap már Barlangunk sem lesz. Na gyere.

Bevezette Lyrát a másik szobába. A nagyobb helyiség tele volt zsúfolva elektronikus felszereléssel.

– Az az ott – mutatott egy üresen világító szürke képernyőre. – Ott van a detektor a kábelek mögött. Ha az Árnyakat akarod látni, elektródákra kell kapcsolódnod. Mintha agyi hullámokat mérnének.

– Ki akarom próbálni – mondta Lyra.

– Semmit sem fogsz látni. Különben is halálfáradt vagyok. És az egész túlságosan bonyolult.

– Nagyon szépen kérem! Én tudom, hogy mit csinállok.

– Na ne mondd. Bárcsak én is elmondhatnám ezt magamról. *Nem*, az ég szerelmére. Ez költséges, nehéz tudományos kísérlet.

Csak úgy berontasz ide, és elvárod, hogy nekiállhass, mint valami nyerőgépnél...
Egyáltalán: honnan jössz te? Nem kellene iskolában lenned? Hogy találtál ide?
És megint megdörzsölte a szemét, mintha éppen most ébredne fel.

Lyra reszketett. *Mondj igazat, gondolta.*

– Ezzel találtam ide – vette elő az aletiométert.

– Hát ez meg mi a csuda? Iránytű?

Lyra engedte, hogy dr. Malone kivegye a kezéből. A tudósno szeme elkerekedett, ahogy megérezte a műszer súlyát.

– Uramfia, hiszen ez színarany! Honnan a csudából...

– Azt hiszem, ugyanazt csinálja, amit a maguk Barlangja. Ezt szeretném megtudni. Ha meg tudok felelni egy kérdésre – folytatta Lyra nekikeseredve –, olyanra, amire maga tudja a választ, én pedig nem, akkor kipróbálhatom a Barlangjukat?

– Mi a csuda, most meg már jövendőmondással foglalkozunk? Mi ez a holmi?

– Kérem szépen! Csak egyetlenegy kérdést tegyen fel nekem! Dr. Malone vállat vont.

– Nem bánom – sóhajtott. – Hát akkor mondd meg... Mondd meg, mivel foglalkoztam, mielőtt belevágtam ebbe.

Lyra kikapta a kezéből az aletiométert, és megforgatta a kerekeket. Érezte, amint az elméje a megfelelő képek felé nyúl, még mielőtt a mutatók rájuk mutattak volna, és érzékelte, hogy a hosszabbik tú már reszket a válaszolhatnéktól. Ahogy elkezdett körbelendülni a számlapon, Lyra tekintete követte, figyelt, számíthatott, fürkészte a jelentések hosszú láncolatát, míg el nem érkezett arra a szintre, ahol az igazság rejtőzött.

Lyra pislogott, felsóhajtott, és felmerült az ideiglenes transzból.

– Apáca volt – jelentette ki. – Ezt nem tudtam volna kitalálni. Az apácák örökre ott szoktak maradni a kolostorukban.

De maga nem hitt többé az egyházi dolgokban, és megengedték, hogy otthagyja őket. Ez egyáltalán nem olyan, mint az én világom, egy kicsit se. Dr. Malone lezökönt az egyetlen székre, és csak bámult.

– Szóval igaz? – kérdezte Lyra.

– Igaz. És ezt te ettől a...

– Az aletiométertől tudtam meg. Azt hiszem, Porral működik. Azért jöttem el egészen idáig, hogy többet tudjak meg a Porról, és az aletiométer küldött magához. Úgyhogy a maguk sötét anyaga biztosan ugyanaz a dolog. Most már kipróbálhatom a Barlangot?

Dr. Malone a fejét rázta, nem tagadólag, egyszerűen tehetetlenségből. Széttárta a karját.

– Hát jó – mondta. – Azt hiszem, álmodom. De hát csak rajta, miért is ne?

Körbelendült a székben, kapcsolókat nyomogatótt, elektromos zümmögés támadt, számítógép ventilátora zizegett, s a hang hallatán Lyra meghökölt. Mert

ugyanezt a hangot hallotta Bolvangaron abban a szörnyű csillogó cellában, ahol az ezüstguillotine kis híján elvágta tőle Pantalaimont. Érezte, hogy Pan mocorog a zsebében, s ő szelíden megnyomkodta, hogy megnyugtassa.

Dr. Malone nem vette észre. Buzgón igazgatta a kapcsolókat, és betűket kopogtatott egy olyan elefántcsont tálcán. Eközben az üvegtábla színe megváltozott, és aprócska betűk, figurák jelentek meg rajta.

– Na most te ülj le – adta át a széket Lyrának. Azután kinyitott egy kis tégelyt. – Muszáj egy kis zselét kennem a bőrödre, hogy könnyebben létrejöjjön az elektromos kapcsolat. Könnyen lemosható. Maradj nyugton.

Dr. Malone fogott hat huzalt, mindegyik lapos tokféleségben végződött, és Lyra fejének különböző pontjaira erősítette őket.

Lyra kényszerítette magát, hogy nyugton maradjon, csak a lélegzete gyorsult, és a szíve úgy dörömbölt, hogy majd kiugrott a helyéből.

– Helyes; rá vagy kapcsolva – mondta dr. Malone. – Ez a szoba tele van Árnyakkal. Éppenséggel a világegyetem van tele Árnyakkal. De látni csak úgy láthatod őket, ha egészen kiüríted az elmédet, és a képernyőre nézel. Rajta.

Lyra nézte az üveglapot. Sötét volt és üres. Halványan látta a maga tükörképét, más egyebet nem. Kísérletképpen úgy tett, mintha az aletiométert olvasná, és elképzelte magában, hogy azt kérdezi: mit tud ez a nő a Porról? Milyen kérdéseket tesz fel ő ?

Gondolatban a számlap körül mozgatta az aletiométer mutatóit, s eközben az üveglap villózni kezdett. Lyra meglepetten felmerült a koncentrációból, és a villózás kihunyt. Nem vette észre, hogy dr. Malone izgatottan előrehajol. Lyra összevonta szemöldökét, előrehajolt, és megint elkezdett koncentrálni.

Ezúttal azonnal megjött a válasz. Táncoló fények özöne ragyogott fel az üveglapon, világra olyan, mint az Aurora villózó függönye. Egy pillanatra mintába rendeződtek, aztán megint szétrebbentek, újra összeálltak, más és más alakba, más színekbe; hurkokat alkottak, ingadoztak, szétfreccsentek, majd sugárözönbe robbantak, amely hirtelen erre vagy amarra kanyarodott, mint az égen irányt változtató madárraj. S ahogy Lyra figyelte, szakasztott olyan érzése támadt, mintha a megértés peremén egyensúlyozna – mint annak idején, amikor kezdte kapiskálni, hogyan kell leolvasni az aletiométert.

Feltett egy kérdést:

– Ez a Por? Ugyanaz a dolog csinálja ezeket a mintákat, amelyek az aletiométer tűjét mozgatja?

Válaszul újabb hurkok és fényörvények tűntek fel. Vélhetőleg „igen”-t jelentettek. Aztán eszébe jutott még valami, és dr. Malone-hoz fordult, hogy megkérdezze – s észrevette, hogy a tudósnőnek tátva maradt a szája, és két kézzel fogja a fejét.

– Mi van? – kérdezte Lyra.

Az üveglap elhalványult. Dr. Malone pislogott.

– Mi az? – ismételte Lyra.

– Ó... csak éppen ez volt a legjobb produkció, amit eddig láttam – hebegett dr. Malone. – Mit csináltál? Mire gondoltál?

– Arra, hogy ennél tisztább is lehetne – felelt Lyra.

– Tisztább? Hiszen ilyen tiszta még sosem volt!

– De mit jelent? El tudja olvasni?

– Nos... – mondta lassan dr. Malone –, ezt nem lehet *olvasni*, olyan értelemben, ahogyan az ember egy leírt szöveget olvas. Nem úgy működik. Az történik, hogy az Árnyak reagálnak az éppen nekik szentelt figyelemre. Ez roppant forradalmi eredmény: *a tudatunkra* reagálnak, érted?

– Nem – magyarázta Lyra –, én azokra a színekre és formákra gondolok. Azok az Árnyak mást is tudnának mutatni. Bármilyen kívánt alakot. Képeket is csinálhatnának, ha éppen azt akarnánk. Ide nézzen.

Visszafordult a képernyőhöz, megint összpontosította gondolatait, de ezúttal úgy tett magában, mintha az üveglap volna az aletiométer, pereme körül mind a harminchat jelképpel. Már olyan jól ismerte őket, hogy az ujjai gépiesen mozogtak az ölében, ahogy a képzeletbeli mutatókat mozgatta, hogy a gyertyára mutassanak (megértés), az alfára és az ómegára (nyelv), meg a hangyára (szorgalom), aztán megfogalmazta a kérdést:

– Mit kellene ezeknek az embereknek tenniük, hogy megértsék az Árnyak nyelvét?

A képernyő a gondolat sebességével válaszolt, és a vonalak, villanások kavargásából tökéletesen tisztán rajzolódott ki egy sor kép: iránytűk, megint alfa és ómega, villám, angyal.

Mindegyik kép többször villant fel, majd három másik következett: teve, kert, hold.

Lyra tisztán látta a jelentésüket, és ellazította a gondolatait. Hátrafordult, hogy megmagyarázza, amit látott, s észrevette, hogy dr. Malone halálsápadtan dől hátra a székében, és az asztal szélét markolja.

– Amit mond – magyarázta Lyra –, azt az én nyelvemen mondja. Mármint a képek nyelvén. Mint az aletiométer. De azt mondja, hogy rendes nyelvet, szavakat is tudna használni, ha beállítaná rá. Úgy lehet beállítani, hogy szavakat írjon ide az üvegre. De ahhoz sok számítást kell végezni – ezt jelentette az iránytű, a villám meg anbárt jelent, mármint elektromos erőt, méghozzá sokat. Az angyal pedig – hát az üzeneteket. Sok mindent akarna mondani. De amikor a második részhez ért... Ázsiát jelentette, majdnem a legtávolabbi keletet, de nem egészen. Nemtom, milyen ország lehet – talán Kína... És abban az országban tudnak beszélni a Porhoz, mármint az Árnyakhoz, ahogy maga itt, meg ahogy én a képekkel, csak ők pálcikákat használnak. Azt hiszem, az ajtón lógó képet jelentette, de igazában nem értettem. Amikor az előbb megláttam, azt hittem, valami fontosat jelent, csak nem tudtam, mit. Hát biztosan sokféle módon lehet beszélni az Árnyakkal.

– Az I Csing... – pihegte dr. Malone. – Igen, kínai. Egyfajta jóslás – jövődőlés, valójában... És igen, pálcikákat használnak. Mi csak dekorációnak tettük oda – mondta, szinte mentegetőzve. – Szerinted amikor az emberek az I Csinget tanulmányozzák, akkor Árnyrészesekkel kerülnek kapcsolatba? Sötét anyaggal?

– Egen – bólintott Lyra. – Sokféle mód van rá. Eddig én se tudtam. Azt hittem, csak egy van.

– Azok a képek a képernyőn... – kezdte dr. Malone.

Lyra valami gondolatvillanást érzékelt az elméje peremén, és visszafordult a képernyőhöz. Épp elkezdte megformálni a kérdést, amikor újabb képek villantak fel, olyan sűrű egymásutánban, hogy dr. Malone alig tudta követni őket; Lyra azonban tudta, mit mondanak, és visszafordult a tudósnőhöz.

– Azt mondja, hogy *maga* is fontos – közölte. – Hogy valami fontosat kell megtennie. Nemtom, mit, de nem mondaná, ha nem volna igaz. Úgyhogy jó lesz, ha átalakítja, hogy szavakat használjon, hogy megértse a mondanivalóját.

Dr. Malone hallgatott egy sort.

– Hát jó – szólalt meg. – Tehát: honnan jössz?

Lyra elhúzta a száját. Ráébredt, hogy dr. Malone, akit mindeddig csak a kimerültség és az elkeseredés hajtott, rendes körülmények között soha meg nem mutatta volna a munkáját egy idegen gyereknek, aki a semmiből bukkant elő, és hogy most már megbánta az egészet. De Lyrának igazat kellett mondania.

– Egy másik világból jövök – magyarázta. – Tényleg. Átjöttem ebbe a világba. Én... Nekem el kellett szöknöm, mert az én világomban üldöztek. Meg akartak ölni. És az aletiométer... ugyanonnan való. A Jordan-kollégium Mesterétől kaptam. Az *én* Oxfordomban van egy Jordan-kollégium. De itt nincs. Hiába kerestem. És magamtól jöttem rá, hogy hogyan kell használni az aletiométert. Egészen kitisztítom az elmémet, és rögtön látom, hogy mit akar mondani. Épp ahogy maga mondta a., a kételyekről meg a rejtélyekről, meg minden. És amikor a Barlangot néztem, ugyanazt csináltam, és ugyanúgy működik, szóval az én Porom meg a maguk Barlangja egy és ugyanaz. És akkor...

Dr. Malone már teljesen éber volt. Lyra felvette az aletiométert és gondosan bebugyolálta, mint anya a csecsemőjét. Aztán visszatette a hátizsákba.

– Meg tudná csinálni, hogy ez az üveglemez szavakat mutasson? Akkor ugyanúgy beszélhetne az Árnyakkal, mint ahogy én az aletiométerrel. Csak azt az egyet szeretném tudni, miért gyűlölik annyira az én világomban az emberek. Már mint a Port, az Árnyakat. A sötét anyagot. El akarják pusztítani. Mert azt hiszik, hogy gonosz. De szerintem az gonosz, amit ők csinálnak. Láttam. Hát mi az az Árnyék igazában? Jó vagy gonosz, vagy mi?

Dr. Malone az arcát dörzsölte, hogy még pirosabb lett, mint az imént.

– Szörnyen zavaró ez az egész – szólalt meg. – Tudod te, mennyire zavaró egy tudományos laboratóriumban Jót és Gonoszt emlegetni? Van róla fogalmad?

Részben azért nyergeltem át tudományos pályára, hogy ne kelljen már ilyesmivel foglalkoznom. Hogy gondolnom se kelljen rá.

– Muszáj rá gondolnia – mondta szigorúan Lyra. – Csak úgy lehet megvizsgálni az Árnyékot, a Port, vagy már ahogy nevezik, ha ilyesmire gondol, a jóra, a gonoszra, meg minden. És a Barlang is azt mondja, hogy muszáj. Ne felejtse el. Nem utasíthatja vissza. Mikor akarják ezt a helyet bezárni?

– Az alapítványi bizottság a hét végén dönt... Miért?

– Mert akkor ma éjjel kell hozzálátnia – mondta Lyra. – Beigazíthatná úgy ezt a gépféleséget, hogy szavakat írjon az üveglapra, nem olyan képeket, amilyeneket én rajzoltattam vele. Könnyen meg tudja tenni. Azután megmutathatja a szavakat, és akkor megkapja a pénzt, hogy tovább dolgozhasson. És mindent megtudhat a Porról vagy az Árnyékról, azután elmondhatja nekem. Mivelhogy, ha nem tudná – folytatta kissé gögösen, ahogy egy nagyhercegnő beszélne egy kétbalkezes szolgálóval –, az aletiométer nem mondja meg nekem pontosan, amit tudnom kell. De maga megtudhatja, és megmondhatja nekem. Talán ezt a kínai izét is meg tudnám csinálni, a pálcikákkal. De a képekkel könnyebb. Szerintem legalábbis. Ezeket most leveszem – tette hozzá, és lecibálta a fejről az elektródákat.

Dr. Malone adott neki egy papírtörölőt, hogy letörölje a zselét, aztán összetekerte a huzalokat.

– Elmég? – kérdezte. – Hát nem mondom, fura órát kaptam tőled.

– Megcsinálja, hogy szavakat írjon ki? – kérdezte Lyra, miközben felvette a hátizsákját.

– Legalább annyi haszna lehet, mint megírni az alapítványhoz intézendő pályázatot – mondta dr. Malone. – De figyelj csak. Vissza tudnál jönni holnap ilyenkor? Szeretném, ha még valakinek megmutatnád.

Lyra szeme elszűkült. Csapda volna ez?

– Na jó – mondta végül. – De el ne felejtse, meg kell tudnom egypár dolgot.

– Jó, persze. De eljössz?

– El. Ha mondom, akkor el is jövök. Gondolom, tudnék magának segíteni.

Azzal távozott. A portás felpillantott a pultról, aztán visszamerült az újságjába.

– A nuniataki ásatás – mondta a régész, és megfordult a forgószékén. – Ebben a hónapban te vagy a második, aki erről érdeklődik.

Will felkapta a fejét. – Ki volt a másik?

– Valami újságíró, azt hiszem.

– És miért akart tudni róla?

– Az egyik emberről érdeklődött, aki azon az expedíción tűnt el. A hidegháború javában zajlott, mikor az expedíció eltűnt. A csillagok háborúja. De te még fiatal vagy, nem emlékezhetsz. Az amerikaiak meg az oroszok irdatlan nagy radarberendezéseket építettek a sarkvidéken. .. De voltaképpen miben segíthetek? Will igyekezett fegyelmezni magát.

– Én csak az expedícióról szeretnék tudni valamit. Iskolai versenyre készülünk, történelem előtti népekről. Olvastam arról az eltűnt expedícióról, és kíváncsi lettem.

– Hát ezzel nem állsz egyedül. Nagy felhajtás volt körülötte akkoriban. Az újságíró számára mindent kikerestem. Előzetes felmérés volt, nem szabályos ásatás. Ásni csak akkor kezdenek, ha tudják, hogy érdemes vele foglalkozni, és ez a csoport kiment, hogy megnézze a terepet, és jelentést készítsen. Fél tucat ürge mindössze. Egy ilyen expedíción néha különböző tudományágak képviselői állnak össze, geológusok meg minden, hogy megosszák a költséget. Ok megnézik, ami őket érdekli, mi megnézzük a magunkét. Ebben az esetben egy fizikus is volt a csapatban. Azt hiszem, magas szintű légköri részecskéket keresett. Az Aurorát, tudod, az északi fényt. Léggömbjei voltak, rádióadóval.

És volt velük még valaki. Egykori tengerésztiszt, amolyan hivatásos felfedező. Meglehetősen vad vidékre mentek, arrafelé sok a sarki medve. A régészek el tudnak bánni egy és mással, de lövöldözni nem tanultunk, és igen hasznos lehet valaki, aki ért a fegyverhez, a navigációhoz meg a táborveréshez, meg egyáltalán az ilyen túlélési technikákhoz.

És aztán valamennyien eltűntek. Rádió-összeköttetésben voltak egy helybeli kutatóállomással, de egy szép napon nem jött több jelzés, és attól fogva nem hallott róluk senki. Jégvihar támadt, de az arrafelé nem szokatlan. A keresésükre indult expedíció megtalálta az utolsó táborhelyüket, többé-kevésbé épségben, habár a medvék megdézsmálták az élelmiszerkészletét, de az embereknek az égvilágon semmi nyoma nem volt. Sajnos ennél többet nem tudok neked mondani.

– Értem – bólintott Will. – Köszönöm. Az a... az az újságíró... – állt meg az ajtóban – azt mondta, az érdeklődött valaki iránt. Melyikük iránt?

– A felfedező ürge iránt. Parrynek hívták.

– És hogy nézett ki? Mármint az újságíró?

– Hát ez meg miért érdekel?

– Nem is tudom... – Willnek semmi épkézláb válasz nem jutott az eszébe. – Csak úgy.

– Amennyire emlékszem, nagydarab szőke pasas volt. Igen világos hajú.

Hát kösz – mondta Will, és kifelé indult. A férfi utánanézett, nem szólt, összevonta a szemöldökét. Will látta, amint a férfi a telefon után nyúl, hát sürgősen távozott az épületből.

Azon kapta magát, hogy reszket. Az állítólagos újságíró egyike volt a két férfinak, aki betört a házukba: magas férfi, olyan világosszőke, hogy úgy látszott, nincs is szemöldöke-szempillája. Nem őt lökte le Will a lépcsőn: ő bukkant fel a nappali szoba ajtajában, amikor Will leszaladt és átugrott a földön heverő férfin. De nem volt újságíró.

A közelben meglátott egy nagy múzeumot. Bement, kezében a táblával, füzettel, mintha dolgozna, és leült egy festményekkel teleagatott teremben. Nem tudta leküzdeni remegését, hányinger kerülgette, mert megint csak rádöbrent, hogy megölt valakit – hogy gyilkos. Eddig sikerült féken tartania ezt az érzést, de most valósággal fojtogatta. Kioltotta egy ember életét.

Fél óra hosszat ült ott, és úgy érezte, amióta az eszét tudja, ennél szörnyűbb fél órát még nem élt át. Jöttek-mentek az emberek, nézegették a képeket, halkán beszélgettek, róla senki sem vett tudomást. Egy múzeumi őr megállt néhány percre az ajtóban, aztán lassan továbbment; és Will magában, mozdulatlanul gyürkőzött tettének szörnyűségével.

Fokozatosan visszanyerte nyugalmát. Hiszen az édesanyját védelmezte. Megrémítették, üldözték, amikor már amúgy is rossz állapotban volt. Ő jogosan védelmezte az otthonát. Apja is ezt kívánta volna tőle. Azért cselekedett így, mert ez volt helyes. Megakadályozta, hogy ellopják a zöld bőrtárcát. Azért tette, hogy megtalálja édesapját; ehhez csak van joga?! Felidézte kiskori fantáziajátékait, amikor ő meg édesapja kölcsönösen megmentették egymást lavinákból, vagy kalózzal csatáztak. Hát ez most nem játék. – Megtalállak – mondta magában. – Csak segíts, és én megtalállak, és gondoskodunk a mamáról, és minden rendbejön...

És végtére is talált búvóhelyet, ahol tökéletes biztonságban van, ahol senki rá nem bukkanhat. És biztonságban vannak a tárcában rejlő papírok is (amiket eddig még nem ért rá elolvasni), Cittágazzében, a matrac alatt.

Azután észrevette, hogy a látogatók mind egy irányba tartanak. Távoznak, mert az őr közölte velük, hogy a múzeumot tíz perc múlva bezárják. Will összeszedte magát, kiment ő is. Eltalált a főutcára, az ügyvédi irodához, és azon tanakodott magában, bemenjen-e az ügyvédhez, annak ellenére, amit korábban mondott... Az ügyvéd elég barátságosnak tűnt...

Am ahogy elhatározta magát, és éppen átment volna a túloldalra, hogy bemenjen az ügyvédhez, egyszeriben megtorpant.

Egy kocsiból a halvány szemöldökű, magas férfi szállt ki.

Will nyomban elfordult, és egy ékszerész kirakatát kezdte tanulmányozni. Az üvegen tükröződött a férfi, körülnézett, megigazította a nyakkendőjét, és belépett az ügyvédi irodába. Mihelyt bement, Will továbbindult, és megint szaporábban vert a szíve. Sehol sincs biztonságban. Az egyetemi könyvtár felé indult, és várt Lyrára

5. Légiposta

– WILL – szólalt meg Lyra.

Halkan beszélt, a fiú mégis megijedt. Lyra ott ült mellette a padon, és ő még csak észre sem vette. – Hol voltál?

– Megtaláltam a tudósomat! Egy nő; dr. Malone-nak hívják. És van egy gépe, amin látható a Por, és dr. Malone szóra fogja bírni...

– Nem is láttam, hogy jössz.

– Mert nem néztél ide – mondta Lyra. – Biztos másra gondoltál. Még jó, hogy megtaláltalak. Nézd csak, milyen könnyű az embereket bolonddá tenni. Figyelj...

Két rendőr ballagott feléjük, egy férfi meg egy nő, rövid ujjú fehér nyári ingben, rádióval, gumibottal, és gyanakvó tekintettel. Mielőtt a padjukhoz értek volna, Lyra felpattant és megszólította őket.

– Kérem szépen, meg tudnák mondani, hol van a múzeum? A szüleinkkel kell ott találkozunk, és eltévedtünk a bátyámmal.

A rendőr Willre nézett, Will pedig elnyomta dühét, és vállat vont, mintha azt mondaná, igen, tényleg eltévedtünk, milyen hülyeség.

A rendőr elmosolyodott. A rendőrnő szólalt meg:

– Melyik múzeumot keresitek? Az Ashmoleant?

– Egen, azt – bólintott Lyra, és nagy figyelmet tettetve hallgatta a rendőrnő útbaigazítását.

– Kösz – állt fel Will, aztán Lyrával elballagtak. Nem néztek hátra, de a rendőröket már nem is érdekelték.

– Látod? – kérdezte Lyra. – Ha téged keresnének, jól megzavartam őket. Akit keresnek, annak nincs húga. Jobb lesz, ha veled maradok – mondta szigorúan, mihelyt befordultak a sarkon. – Magadban egy percig se vagy biztonságban.

Will nem felelt. Dühösen kalapált a szíve. Egy ólomkupolás kerek épület felé tartottak; téren állt, a tér körül mézszínű kollégiumi épületek meg egy templom, a magas kerítések mögött dús lombú fák. A délutáni nap meleg fényben fürdetett mindent, édes volt a levegő, szinte az is aranyszínű, akár az óbor. A levelek meg sem rezdültek, és erre a kicsi térre szinte még a forgalom zaja sem hatolt be.

Lyra végre észrevette, hogy Will haragszik.

– Mi baj? – kérdezte.

– Ha megszólítasz embereket, csak magadra vonod a figyelmet – mondta reszkető hangon a fiú. – Ha meghúzod magad és hallgatsz, nem vesznek észre. Egész életemben ezt csináltam. Tudom a módját. Te meg, te csak – te egyszerűen fel akarsz tűnni! Ne csináld. Nem jó játék. Komolytalan vagy.

– Gondolod? – kérdezte mérgesen Lyra. – Azt hiszed, nem tudom, hogy kell hazudni? Nálam különb hazudozó még nem volt a világon! De neked nem

hazudok, és nem is fogok, soha. Esküszöm. Veszedelemben vagy, és ha nem csinálom ezt az előbb, akkor elkaptak volna! Nem láttad, hogyan néztek rád? Mert én láttam. Nem vagy elég óvatos. Ha kíváncsi vagy a véleményemre, te vagy komolytalan!

–Lehet, hogy komolytalan vagyok– azért lógok itt, és várok rád, mikor már túl lehetnék hét határon! Vagy elrejtőzhetnék abban a másik városban! Megvan a magam dolga, mégis itt lötyögök, csak azért, hogy segíthessek neked. Tudod, hogy ki komolytalan!

– Neked muszáj volt átjönnöd! – dühöngött Lyra. így mernek beszélni hozzá, az arisztokratához?! – Kénytelen voltál, különben nem tudhatnál meg semmit az apádról. A magad kedvéért csináltad, nem miattam.

Szenvedélyesen veszekedtek, de fojtott hangon, hiszen oly csendes volt a tér, és sokan járkáltak a közelben. De Lyra szavai hallatán Will egyszeriben elhallgatott. Neki kellett támaszkodnia a kollégium falának. Arcából kifutott a vér.

– Mit tudsz az apámról? – kérdezte nagyon halkán. Lyra ugyanúgy válaszolt.

– Semmit. Csak azt, hogy keresed. Ennyit kérdeztem csak. –Kitől?

– Hát az aletiométertől.

Will egy pillanatig nem tudta, miről beszél. De mert annyira dühösen és gyanakodva nézett rá, Lyra előszedte a műszert a hátizsákjából.

– Na jó – mondta. – Figyuzz.

Leült a gyeget körülvevő alacsony kőkerítésre a tér közepén, az aranyműszer fölé hajolt, és megforgatta a mutatókat. Ujjai oly sebesen mozogtak, hogy követni sem lehetett a járásukat, aztán megpihentek néhány másodpercre, míg a karcsú tú körbeperdült a számlapon, majd itt-ott meg- megállt, azután éppoly gyorsan új meg új helyzetbe forgatta a mutatókat. Will óvatosan körülnézett, de nem látott senkit; egy csoport turista felbámult a kupolás épületre, egy fagyaltos gördítette kordéját a járdán, de a figyelmüket más kötötte le.

Lyra pislogott, felsóhajtott, mintha álomból ébredne.

– Az édesanyád beteg – mondta halkán. – De biztonságban van. Az a hölgy gondoskodik róla. Te meg fogtál néhány levelet és elfutottál. És volt ott egy ember, azt hiszem, tolvaj, és megölted. És az édesapádat keresed, és...

– Elég – mondta Will. – Hogy mersz az életemben turkálni? Ez egyszerűen kémkedés!

– Tudom, hogy mikor kell abbahagyni a kérdezősködést – jelentette ki Lyra. – Az aletiométer majdnem olyan, mintha élőlény volna. Már érzem, mikor haragszik meg, vagy mikor nem beszél szívesen valamiről. De amikor tegnap előbukkantál a semmiből, meg kellett kérdeznem, ki vagy, mert talán nem lettem volna biztonságban. Muszáj volt. És azt mondta... – Még halkabbra fogta a hangját. – Azt mondta, hogy gyilkos vagy, én meg gondoltam, jó, ez rendben van, akkor bízhatok benned. Többet nem is kérdeztem, egészen mostanáig, és ha

akarod, megígérem, hogy ezentúl se kérdezek többet. Ez nem kukucskálódoboz. Ha nem használnám másra, csak kémkednék az emberek után, egyszerűen leállna.

– Kérdezhettél volna engem, nem ezt a skatulyát. Megmondta, hogy él-e az apám vagy meghalt?

– Azt nem kérdeztem.

Most már ültek mind a ketten. Will fáradtan két kezébe fogta a fejét.

– Na jó – szólalt meg hosszas hallgatás után. – Gondolom, meg kell bízunk egymásban.

– Részemről rendben. Én bízom benned.

Will komoran bólintott. Nagyon fáradt volt, és ebben a világban a legcsekélyebb lehetőség sem kínálkozott az alvásra. Lyra általában nem volt ennyire jó megfigyelő, de Will magatartásából arra következtetett, hogy fél valamitől, csak igyekszik leküzdeni a félelmét, ahogyan Iorek Byrnison mondta; mint én a halászházban, a befagyott tó partján.

– És, Will – tette hozzá –, nem árulak el senkinek. ígérem.

– Pedig egyszer megtettem. Elárultam valakit. Az volt a legrosszabb dolog, amit életemben elkövettem. Igazában azt hittem, az életét mentem meg, és közben a lehető legveszedelmesebb helyre vittem. Rémesen meggyűlöltem magamat az ostobaságomért. Úgyhogy nagyon-nagyon igyekszem, nehogy véletlenül téged is eláruljalak.

Will nem szólt. Megdörzsölte a szemét, sűrűn pislogott, hogy magához térjen.

– Csak később mehetünk vissza az ablakhoz – mondta. – Nem kellett volna napvilágnál átjőnnünk. Nem kockáztathatjuk meg, hogy meglássanak. És most órákig lötyöghetünk...

– Éhes vagyok – közölte Lyra.

– Tudom már! – csillant fel Will szeme. – Moziba megyünk! –Mibe?!

– Majd meglátod. Ott ennivalót is kaphatunk.

A város központja közeiében, tízpercnyi járásra találtak egy mozit. Will megvette a jegyeket, vásárolt hot dogot, pattogatott kukoricát és kólát, aztán bementek. Épp akkor kezdődött a film.

Lyrát elbűvölte a mozi. Vetített fotogramokat látott már, de az ő világában semmi sem volt a mozihoz fogható. Befalta a hot dogot, a pattogatott kukoricát, felhőrpintette a kólát, aztán ámult és kacagott a látottakon. Szerencsére zajos volt a közönség, csupa gyerek, Lyra lelkesedése nem keltett feltűnést. Will azonnal lehunyta a szemét és elaludt.

Arra ébredt, hogy nagy zajjal felállnak az emberek. Hunyorgott a fényben. Órája negyed kilencet mutatott. Lyra alig akart megválni a mozitól.

– Soha életemben ilyen jót nem láttam – lelkesedett. – Nemtom, miért nem találták ezt fel az én világomban. Sok minden jobb nálunk, mint itt, de ez... ez a csúcs!

– Akarsz megnézni még egy filmet?

– De még hogy!

Elmentek a következő moziba, néhány száz méterrel odébb, a sarkon túl, és megint letelepedtek. Lyra az előtte levő ülésre tette a lábát, Will pedig elengedte magát. Ezúttal majdnem tizenegy óra volt, mire véget ért a film.

Lyra megint megéhezett, hát egy mozgó árústól hamburgert vettek, és menet közben eszegették. Lyra számára ez is újdonság volt.

– Mi mindig asztalnál ülve eszünk. Sose láttam még, hogy valaki menet közben enne – mondta. – Annyi minden más itt, mint nálunk. Például a forgalom. Az valami rémes. De a mozi annál jobb, azt szeretem, meg a hamburgert is. És az a tudós is tetszik, a dr. Malone, aki rá fogja venni a gépét, hogy szavakat használjon. Holnap visszamegyek, megnézem, hogyan boldogul. Fogadok, hogy tudnék neki segíteni. Talán még arra is rávehetnem a tudósokat, hogy adják meg neki azt a pénzt, amit kér. Tudod, az apám hogy csinálta? Lord Asriel? Jól átverte őket...

A Banbury úton ballagtukban Lyra elmesélte, mikor azon az estén a szekrényben rejtőzve kileste, amint Lord Asriel megmutatja a Jordan-kollégium tudósainak Stanislaus Grumman levágott fejét a hűtőtartályban. És mivel Will hálás hallgatóságnak bizonyult, elmesélte a történet folytatását is, onnan kezdve, hogy elmenekült Mrs. Coulter lakásából, egészen a szörnyű pillanatig, amikor rádöbbsent, hogy ő maga vitte Rogert a halálba Svalbard jeges szirtjein. Will hallgatta, nem szólt, de látszott, hogy együtt érez Lyrával. Utazása a léggömbbel, a páncélos medvékkel, a boszorkányokkal; az egyház bosszúálló keze – mind egybevágott az ő fantasztikus álmával, a tengerparti gyönyörű, néptelen és biztonságos városról: egyszerűen nem lehet igaz. Ilyen egyszerű.

Kiértek a körútra, a gyertyánfákhoz. Már alig volt forgalom, egy-két percenként suhant el mellettük egy-egy autó. És ott volt az ablak. Will elmosolyodott. Most már minden jóra fordul.

– Várj, amíg nem jön erre autó – mondta. – Én átmegyek.

És a következő pillanatban ott találta magát a gyepen, a pálmafák alatt, és pár pillanat múlva Lyra is követte.

Úgy érezték, mintha hazaérkeztek volna. A tág, meleg éjszaka, a virágillat, a tenger sós szaga és a csönd – mintha megannyi langyos hullám simogatná őket.

Lyra nyújtózkodott, ásított. Will úgy érezte, mintha nagy terhet vettek volna le a válláról. Egész nap hordozta, és szinte észre sem vette, hogy alig vonszolja magát a súly alatt, de most könnyűnek, szabadnak érezte magát. Békesség töltötte el.

És ekkor Lyra megmarkolta a karját. A következő pillanatban már Will is tudta, hogy miért.

Valahol a kávézó mögötti kis utcákon, valami sivalkodott.

Will azon nyomban a hang irányába indult, Lyra a sarkában. Befordultak egy keskeny, árnyas sikátorba, és néhány kanyar után a reggel látott kőtorony előtti térre értek.

Vagy húsz gyerek állt félkörben a torony lábánál, némelyiküknek bot volt a kezében, mások köveket hajigáltak valamire, a fal tövében. Lyra először azt is gyerekek nézte, de a félkör belsejéből rémisztő magas hangú vernyákolás hallatszott, ami nem származhatott emberi torokból. És a gyerekek versenyt visítottak vele, félelmükben is, gyűlöletükben is.

Will odarohant, és elrántott egy gyereket. Vele nagyjából egykorú, vad tekintetű fiú volt, csíkos trikóban. A többi gyerek a váratlan mozgás hatására feléjük fordult. Köztük volt Angelica is, meg az öccse, kezükben kövel, és valamennyi gyerek szeme vadul villogott a holdfényben.

Elhallgattak. Csak a szörnyű vonítás folytatódott, és akkor Will és Lyra meglátta, honnan ered: egy tarka macska gubbasztott a torony tövében, a füle tépett, a farka törötten csüngött. Ezt a macskát látta Will a Sunderland sugárúton, ez hasonlított Maxihoz – és ez vezette az ablakhoz.

Will félrelökte a csíkos trikós fiút. Az elesett, ám nyomban fel is pattant, dühödten, de a többiek visszafogták. Will már a macska mellett térdelt.

Aztán felemelte, magához szorította, megállt, szemközt a gyerekekkel, és Lyra egy tébolyult pillanatig azt hitte, hogy Will daimónja végre láthatóvá vált.

– Mért bántjátok ezt a macskát? – tudakolta felbőszültén Will, azok pedig nem válaszoltak, csak álltak reszketve; zihálva szedték a levegőt, markolták a botjukat, köveiket, és nem jött ki hang a torkukon.

Aztán felcsendült Angelica hangja.

– Tik nem idevalók vagytok! Nem vagytok Ci'gazzéból! Nem ismeritek a Fantomokat, a macskákról se tudtok semmit! Mások vagytok, mint mink!

A csíkos trikós fiú, akit Will fellökött, reszketett a verekedhetnéktől, és ha nincs Will karjában a macska, már nekirontott volna kézzel-lábbal, foggal-körömmel. Will szíves-örömezt állta volna a kihívást: a gyűlölet, akár az elektromosság, áramlott kettejük között, csak az erőszak tudta volna földelni. Csakhogy a fiú félt a macskától.

– Honnan gyöttök? – kérdezte megvetően.

– Nem számít, honnan jövünk. Ha féltek ettől a macskától, elviszem. Ha rátok balszerencsét hoz, nekünk szerencsét. Na, tágulj az utamból.

Will egy pillanatig azt hitte, a gyűlöletük úrrá lesz a félelmükön. Már kész lett volna letenni a macskát, és megverekedni, amikor mély, mennydörgéshez hasonlatos morgás támadt a gyerekek mögött, s ahogy megfordultak, meglátták Lyrát és mellette egy hatalmas, foltos párducot, amelyik vicsorítva villantotta ki a foga fehérét. Will felismerte Pantalaimont, mégis megrettent egy pillanatra. A hatás drámai volt: a gyerekek sarkon fordultak, és ki-ki futott, amerre látott. Néhány másodperc alatt kiürült a tér.

Mielőtt azonban elhúztak volna, Pantalaimon figyelmeztető morgására Lyra felnézett a toronyra. Egy kurta pillanatra meglátott valakit legfelül: a pártás oromzat mögül nézett le – de nem gyerek volt, hanem egy fürtös hajú fiatalember.

Fél óra múlva már a kávézó fölötti lakásban voltak. Will talált egy doboz kondenzált tejet, a macska mohón fellefetyelte, azután a sebeit kezdte nyalogatni. Pantalaimon merő kíváncsiságból macska alakot öltött, a másiknak először gyanakvásában felmeredt a szőre, de hamarosan rájött, hogy Pantalaimon nem vérbeli macska, és nem is igazi fenyegetés, hát azontúl ügyet sem vetett rá.

Lyra lenyűgözve bámulta, ahogy Will a macskát ápolja. Az ő világában – eltekintve a páncélos medvéktől – az állatok csak munkavégzésre voltak jók: a macskák távol tartották a Jordan-kollégiumtól az egereket, senki sem becézgette őket.

– Azt hiszem, eltört a farka – állapította meg Will. – Nem tudom, mit tehetnék vele. Talán összeforr magától. A fülére teszek egy kis mézet. Valahol azt olvastam, fertőtlenít...

Ragadós volt, de legalább elfoglalta a macskát, amíg lenyalogatta, és eközben folyamatosan tisztult a seb.

– Biztos, hogy ezt láttad? – kérdezte Lyra.

– Persze. És ha annyira félnek a macskáktól, különben sem hiszem, hogy több akadna ebben a világban. Ez biztosan csak idetévedt, és nem talált haza.

– Tisztára becsavarodtak – mondta Lyra. – Majdnem megölték. Sose láttam még gyerekeket ilyenek.

– Én igen – mondta Will.

Többet nem árult el; nem akart erről beszélni, és Lyra jobbnak látta, ha nem faggatja. Magában megfogadta, hogy az aletioméért sem fogja megkérdezni.

Nagyon fáradt volt, hamarosan lefeküdt, és menten elnyomta az álom.

A macska is hamarosan összegömbölyödött és elaludt, Will meg egy csésze kávé és a zöld bőrtárca társaságában kiült a balkonra. Elég világos volt, hogy lássa a betűket, és el akarta olvasni végre az írásokat.

Nem volt sok. Mint gondolta, levelek voltak, légipostapapírra íródtak, fekete tintával. Ezeket az írásjeleket az az ember vetette papírra, akit olyan nagyon szeretett volna megtalálni; végigsimította a betűket, a papírt az arcához szorította, így próbált közelebb kerülni apja lényegéhez. Aztán olvasni kezdett.

Fairbanks, Alaszka 1985. június 19. szerda

Drágám – a hatékonyság és a káosz szokásos elegye – minden készlet itt van, de a fizikus, egy Nelson nevű kótyagos alak, nem szervezte meg, hogy a nyomorult léggömbjeit felvigyék a hegyekbe – malmozhatunk az ujjunkkal, míg ő megpróbálja elintézni a szállítást. De így legalább volt alkalmam elbeszélgetni egy öreg legénnyel, akivel legutóbb ismerkedtem meg: Jake Petersen a neve,

aranybányász, egy mocskos söntésben találtam rá, és a televízió bömbölő baseballmérkőzés hangjai mellett faggattam a Rendellenességről. Nem volt hajlandó ott beszélni, elvitt a lakására – egy üveg whisky megoldotta a nyelvét –, ő maga nem látta, de találkozott egy eszkimóval, aki igen, és az az ürge azt mondta, hogy ajtó nyílik a szellemek világába – évszázadok óta tudnak róla (a kuruzsló beavatásának egyik próbatétele, hogy átmegy és visszahoz magával valami trófeát, bár néhányan egyáltalán nem jöttek vissza), akárhogy is, az öreg Jake-nek volt térképe erről a területről, és megjelölte rajta, hogy a cimborája szerint hol az a bizonyos hely. (Biztonság kedvéért: északi 69°02'11", nyugati 157° 12'19", a Lookout Ridge egy kiszögellésén, egy-két mérfölddel északra a Colville folyótól.) Ezután további sarkvidéki legendákra tértünk – a norvég hajó, amelyik legénység nélkül hányódik hatvan éve – meg ilyesmi. A régészek rendes társaság, alig várják, hogy dolgozhassanak, féken tartják Nelson meg a léggömbjei miatti türelmetlenségüket. Egyikük sem hallott még a Rendellenességről, és én is legszívesebben megmaradnék ennél. Szerető csókjaim mindkettőtöknek.

Johnny

Umiat, Alaszka

1985. június 22. szombat

Drágám – akármennyire kelekótyának neveztem –, Nelson, a fizikus egyáltalán nem az, és ha nem tévedek, valójában ő maga is a Rendellenességet keresi. A fairbanksi fennakadást ő maga okozta, ha hiszed, ha nem – tudta, hogy a csoport többi tagját csak valami vitathatatlan ok tarthatja vissza, ha például nincs szállítóeszköz – ő maga személyesen küldött valakit előre és mondta le a megrendelt járműveket. Erre véletlenül jöttem rá, és megakartam kérdezni, miben sántikál, amikor meghallottam, hogy rádión beszél valakivel – méghozzá éppen a Rendellenességet írja le, csak éppen a helyét nem tudta –, később meghívtam egy pohárkára, megjátszottam az üresfejű marcona hadfit, a sarkvidéki veteránt, „több dolgok vannak földön és égen” modorban – úgy tettem, mintha a tudomány korlátai miatt ugratnám – lefogadom, hogy a jети nem is létezik stb. –, és közben alaposan szemmel tartottam, aztán meglepetésszerűen előálltam a Rendellenességgel – eszkimó legenda, ajtó a szellemek világába – láthatatlan – valahol a Lookout Ridge közelében, ha hiszi, ha nem, éppen ahova mi igyekszünk, nahát. Képzeld, teljesen megdöbbszent. Pontosan tudta, mire gondolok. Úgy tettem, mintha nem venném észre, és rátértem a boszorkányságra, elmeséltem neki a zairei párduchistóriát – hát remélem, elkönyvelt mint babonás fafejű katonát. De

hidd el, Elaine, igazam van, ő is azt keresi. Az a kérdés, mondjam-e meg neki vagy sem? Rá kell jönnöm, miben sántikál. Szeretettel csókollak mindkettőtöket.
Johnny

Colville Bar, Alaszka 1985. június 24.

Drágám – egy darabig nem tudok több levelet feladni –, ez az utolsó város, innen már a hegyek közé megyünk, a Brooks hegyláncra. A régészeket majd szétveti a mohóság, hogy már odaérjünk. Az egyik ürge szentül hiszi, hogy sokkal régebbi lakottságról talál bizonyosságot, mint amit bárki gyanított. Megkérdeztem, mennyivel régebbi, és miért van erről meggyőződve–valamilyen cethalagyar–faragvány-ról mesélt, amit egy előző ásatáson talált, hihetetlenül régre datált Carbon 14, jóval kívül az eddigi feltételezések körén – rendhagyó, ami azt illeti. Nem lenne különös, ha rábukkannának az én Rendellenességemre, egy másik világból– ha már erről van szó, Nelson, a fizikus, ma a legjobb cimborám – ugrat, folyton arra célozgat, hogy tudja, hogy tudom, hogy tudja, satöbbi – én megjátszom a marcona Parry őrnagyot, válságos helyzetben támasz és talpkő, de amúgy fafejű, de tudom, hogy arra vadászik. Először is, valódi tudós ugyan, de a támogatása a Védelmi Minisztériumtól származik – ismerem a pénzügyi kódjukat –, azonkívül az úgynevezett meteorológiai léggömbjei egyáltalán nem azok– belekukkantottam a ládába –, sugárvédő öltönyök, láttam ilyet eleget. Fura ügy, drágaságom. Kitartok a tervem mellett – elviszem a színhelyre a régészeket, aztán magam megyek el néhány napra, hogy megkeressem a Rendellenességet – ha történetesen belebotlom a Lookout Ridge-en Nelsonba, majd ott helyben kitalálom, mitévő legyek.

Később. – Ez aztán a szerencse. Találkoztam Jaké Petersen eszkimó cimborájával, Matt Kigalikkal. Jaké megmondta, hol található, de nem is mertem remélni, hogy ott lesz. Megtudtam tőle, hogy a szovjetek is keresték a Rendellenességet–az év elején belebotlott fent a hegyen egy emberbe, és két napig észrevétlenül figyelte, mert sejtette, hogy miben sántikál, igaza is volt, a pasasról kiderült, hogy orosz kém; ennél többet nem sikerült kiszednem belőle. Az a benyomásom, hogy lepuffantotta az illetőt. De a Rendellenességet leírta. Olyan, mint egy lyuk a levegőben, amolyan ablakféle. Átnézel rajta, és másik világot látsz. De nem könnyű megtalálni, mert a másik világnak az a része pontosan olyan, mint ez itt – sziklák és moha, meg minden. Egy kis vízmosás északi oldalán van, vagy ötven lépésre nyugatra egy álló medve formájú magas sziklától, a helyzete, amit Jaké megadott, nem egészen pontos – inkább 12" északra, mint 11.

Szurkolj nekem, drágám! Viszek neked trófeát a szellemek világából– örökké szeretlek – csókold meg helyettem a fiút.

Johnny

Willnek zúgott a feje.

Apja pontosan azt írta le, amit ő maga talált a gyertyánfák alatt. Ugyanolyan ablakot említett – még a szó is azonos, amellyel leírta, ő tehát jó nyomon van. És ezt keresték azok az emberek is... Tehát veszélyes.

Will egyesztendős volt, amikor a levél íródott. Hat évvel ezután következett az a délelőtt a szupermarketban, amikor rádöbbsent, hogy édesanyját szörnyű veszély fenyegeti, és neki kell megvédenie; aztán az elkövetkező hónapok során egyre szilárdult a meggyőződés, hogy a veszedelem az édesanyja elméjében rejlik, és hogy neki annál jobban meg kell védelmeznie.

Azután jött a kegyetlen felismerés, hogy végül mégsem csak az elméjében rejtőzik a veszedelem. Hogy valaki üldözi. A levelek miatt, a levelekben foglalt információ miatt.

Fogalma sem volt róla, hogy mit jelent. De boldogsággal töltötte el, hogy valami igen fontoson osztozik az édesapjával; hogy John Parry és a fia, Will, külön-külön felfedezték ezt a sajátságos valamit. Majd ha találkoznak, megbeszélhetik, és apja büszke lesz, hogy Will az ő nyomdokába lépett.

Csendes volt az éj, hallgatott a tenger. Will összehajtogatta a leveleket, és aludni tért.

6.

Fényes szárnyak

– GRUMMAN? – mélázott a fekete szakállas szörmekereskedő. – A Berliini Akadémiáról? Vakmerő alak volt. Öt éve futottam össze vele az Urál északi végénél. Azt hittem, már nem él. Sam Cansino, Lee Scoresby régi ismerőse és texasi földije, a Samirsky Hotel naftától súlyos levegőjű, füstös ivójában zúdítt magába egy jókora pohár dermesztően hideg vodkát. A tányért a sózott hallal, fekete kenyérrel Lee elé lökte, az bekapott egy falatot, aztán biccentett Samnek, folytassa.

– Belesétált annak az ostoba Jakovlevnek az egyik csapdjába – mesélte a szörmekereskedő –, és csontig felhasította a lába szárát. Ahelyett, hogy rendes

gyógyszert használt volna, mindenáron a medvék gyógynövényével kúrálta magát: vérmoha – amolyan zuzmóféle, valójában nem is moha; no, akárhogyan is, ott feküdt egy szánon, vagy üvöltött fájdalmában, vagy utasításokat ordibált az embereinek – csillagokat mértek be, és ha nem volt pontos a mérés, a sárga földig lehordta őket. Szikár pasas volt, erőteljes, edzett, és az égvilágon mindenre kíváncsi. Tudod-e, hogy tiszteletbeli tatár volt?

– Mi az ördög. – Lee Scoresby újra töltötte Sam poharát. Daimónja, Hester, a pulton gubbasztott, Lee könyökénél, szeme, mint rendesen, félig csukva, fülét hátracsapta.

Lee a boszorkányok kavarta szél szárnyán érkezett délután Nova Zemblára, és mihelyt elraktározta a felszerelését, egyenesen a Samirsky Hotelba tartott, a halcsomagoló állomás mellett. Sok sarkvidéki vándor állt itt meg, hogy híreket cseréljenek, munkát keressenek, üzenetet hagyjanak egymásnak. Lee Scoresby a múltban több napot töltött ott, szerződésre, utasra, jó szélre várva, hát nem volt a mostani magatartásában semmi feltűnő.

És mivel körülöttük a világban annyi az óriási változás, mi sem természetesebb, mint hogy az emberek összegyűlnek és beszélgetnek. Naponta jöttek az újabb és újabb hírek: a Jenyiszej folyón elolvadt a jég, ki hallott olyet, ebben az évszakban; az óceán egy része kiszáradt, különösen szabályos sziklaalakzatok tűntek elő a tengerfenéken; egy harminc méter hosszú tintahal három halászt ragadott el a hajójukról, és tépte darabokra őket...

És csak gördült be észak felől a köd, sűrűn, hidegen, és néha az elképzelhető legkülönösebb fény árasztotta el, és a fényben óriás alakok rémlettek, rejtelmes hangok hallatszottak.

Mindenestül nem a legalkalmasabb idő, hogy munkát találjon az ember, következésképpen tele is volt a Samirsky Hotel söntése.

– Azt mondta, Grumman? – kérdezte a pult mentén üldögélő idősebb férfi, főkavadász-szerelésben. Lemming daimónja ünnepélyesen bámult a zsebéből. – Tatár volt, úgy bizony. Ott voltam, mikor belépett a törzsbe. Láttam, amint kifűrták a koponyáját. Volt másik neve is, tatár neve, mindjárt eszembe jut...

– Nahát! – álmélkodott Lee Scoresby. – Fogadj el egy pohárkával, barátom. Épp erről az emberről szeretnék hallani. Melyik törzsbe lépett?

– A Jenyiszej menti paktárokéba. A Szemjonov-hegylánc lábánál. Közel a Jenyiszejnek meg a... no, hogy is hívják azt a folyót, amék a hegyek közt ered... Van ott a mólónál egy szikla, akkora, mint egy ház.

– Aha – bólintott Lee. – Emlékszem. Elrepültem fölötte. Azt mondod, Grumman kilyukasztotta a koponyáját? Ugyan miért?

– Sámán volt – magyarázta a vén főkavadász. – Azt hiszem, a törzs elismerte sámánnak, csak azután fogadták be. Nem gyerekség az a fűrés. Egy nap két éjszaka megy, egyvégtében. Furdancsot használtak, akár a tűzrakásnál.

– Értem már, mért engedelmeskedett neki úgy a csapata – bólogatott Sam Cansino. – Még olyan kérges gazembereket nem láttam, de előtte úgy lapultak, akár a beijedt dedósok. Azt gondoltam, a szitkozódása rémítette meg őket. De ha sámánnak tudták, az még jobban megmagyarázza. Hanem tudod-e, abban az emberben úgy dolgozott a kíváncsiság, akár a bányatűz. Meg nem állíthatta semmi. Minden szót kiszedett belőlem, amit csak arról a vidékről tudtam, de még a rozsomák meg a foka szokásairól is. Pedig igencsak megkínozta Jakovlevnek az az átkozott csapdája, csontig nyitva a seb, ő meg mit csinált: jegyezte a vérmoha eredményét, mérte a hőmérsékletét, figyelte, hogyan heged a seb – jegyzetelt az mindenről... Fura egy ember. Egy boszorkány nagyon kívánta volna szeretőjének, de ő hátat fordított neki.

– Csakugyan? – Lee Scoresby lelki szemei előtt felrémlt Serafina Pekkala szépséges arca.

– Nem jól tette – ingatta a fejét a fókavadász. – Ha a boszorkány szerelmet kínál, el kell fogadni. Ha nem fogadod el, magad vagy az oka, ha mindenféle csapás ér. Szinte választhatsz: átok-e vagy áldás. Csak épp azt nem teheted, hogy egyiket se választod.

– Talán volt rá oka – vélte Lee.

– Jó ok kellett ahhoz!

– Konok volt – mondta Sam Cansino.

– Vagy tán másik asszonyhoz hűséges – találgatta Lee. – Hallottam én róla még valamit: hogy tudta, hol lelhető fel valamilyen varázserejű tárgy. Hogy mi lehetett az, nem tudom, csak azt, hogy aki a kezébe veszi, azt megvédi mindentől. Hallottátok ezt a históriát?

– Igen, hallottam – bólintott a fókavadász. – ő ugyan nem szerezte meg, de tudta, hol van. Egy ember mindenáron ki akarta szedni belőle, de Grumman megölte.

– No és a daimónja – fűzte hozzá Sam Cansino –, az volt csak különös. Sas volt, fekete sas, csak a feje meg a melle fehér. Soha még hasonlót se láttam, azt se tudom, minek híják az ilyet.

– Halászsasnak – szólt közbe a csapos. – Stan Grummanról beszéltek? Halászsas volt a daimónja. Amolyan kócsagféle.

– Mi történt Grummannel? – kérdezte Lee Scoresby.

– Hát belekeveredett a skraeling háborúba odaát Bering-földön. Utoljára azt hallottam, meglőtték – mondta a fókavadász. – Ott is maradt rögtön.

– Én azt hallottam, lefejezték – mondta Lee Scoresby.

– Tévedés ez is, az is – mondta a csapos. – Tudom, mivel egy inuittól hallottam, aki ott volt vele. Valahol kint Szahalinon táboroztak, és kőomlás történt. Grummant eltemette vagy száztonnányi görgeteg. Az inuit a saját szemével látta.

– Én csak azt nem értem – szólt Lee Scoresby, és körbekínálta a palackot –, hogy mit csinált az az ember. Talán sziklaolajat kutatott? Vagy valami katonaféle volt?

Vagy amolyan filozófus? Mérésekről említettél valamit, Sam. Az meg mi a csoda lehetett?

– A csillagok fényét mérték. Meg az Aurorát. Bomlott az Auroráért. De legfőképpen a romok érdekelték. Amolyan ősi dolgok.

– Tudom, ki mesélhetne róla többet – mondta a főkavadász. – Fenn a hegyen van a Birodalmi Moszkovita Akadémiának a csillagvizsgálója. Ők megmondhatnák. Többször is járt náluk odafent.

– Egyáltalán mért érdekel annyira, Lee? – tudakolta Sam Cansino.

– Tartozik nekem – közölte Lee Scoresby.

A kielégítő válasz hallatán elapadt a kíváncsiságuk. A beszélgetés a közszájon forgó téma felé fordult: a körülöttük zajló, katasztrofális, de láthatatlan változásokra.

– A halászok szerint – mondta a főkavadász – egyenesen bele lehet hajózni abba az új világba.

– Miféle új világba? – kérdezte Lee.

– Mihelyt fel tisztul ez az átkozott köd, egyenesen beleláthatunk – tudatta bizalmasan a főkavadász. – Mikor először fordult elő, épp kinn voltam a kajakomban, és csak úgy véletlenül észak felé találtam pillantani. Sose felejttem el, amit láttam. Nemhogy a föld legörbült volt a látóhatáron – hanem laposan folytatódott, ameddig csak a szemem ellátott, volt ott szárazföld meg tengerpart, hegyek, kikötők, zöldellő fák, gabonaföldek, a végtelenségig, egyenesen az égbe! Én mondom, barátaim, érdemes volt ötven évig robotolnom, hogy ezt megláthassam. Azon a nyugodt tengeren felevezhettem volna az égbe, ha nem jön ez az átkozott köd...

– Ilyen ködöt még nem pipáltam – morgott Sam Cansino. – Egy hónapig is itt ül majd rajtunk, ha ugyan nem tovább. De ha a pénzedet akarnád megkapni Stanislaus Grummantól, Lee, nincs szerencséd – az az ember meghalt.

– Hopp! Megvan! – kiáltott fel a főkavadász. – Eszembe jutott a tatár neve, ahogyan a fűrés után elnevezték. Valahogy úgy hangzott, hogy Dzsopari.

– Dzsopari? Ilyen nevet se hallottam soha – ingatta a fejét Lee. – Meglehet, nippon név. No, ha a pénzemet akarom visszaszerezni, talán fel tudom hajtani az örökösait vagy a jogutódait. Vagy talán a Berlińi Akadémia kifizetné az adósságát. A csillagvizsgálóban adhatnának valami címet, ahová folyamodhatnék.

A csillagvizsgáló északra volt, jócskán távolabb, és Lee Scoresby kutyaszánt bérelt, hajtóval. Nem könnyen akadt vállalkozó, aki megkockáztatná az utat a nagy ködben, de Lee vagy a pénze kellő meggyőző erőnek bizonyult, és egy Ob vidéki vén tatár hosszas alkudozás után ráállt, hogy elviszi.

A hajtó nem hagyatkozott iránytűre, vagy talán nem is ismerte. Más jelek alapján tájékozódott; az egyik sarki róka daimónja volt, aki a szán elején ült és éles szemével az utat figyelte. Lee mindenhová magával vitte az iránytűjét, és máris

rájött, hogy a föld mágneses mezeje is éppúgy megzavarodott, mint minden egyéb.

Ahogy megálltak, hogy kávészünetet tartsanak, az öreg hajtó megszólalt:

– Ez volt máskor, ez a dolog.

– Micsoda? Hogy megnyílt az ég? Megtörtént már máskor is?

– Sok-sok nemzedék. Enyém nép emlékez. Sok-sok idő, sok ezer nemzedék.

– Mit mesélnek róla?

– Ég megnyílik, szellemek járnak két világ között. Föld is megmozdul. Jég elolvad, jég megint megfagy. Szellemek bezárják nyílást. Szorosan.

De boszorkányok mondják, jég vékony északi fény mögött.

– Mi fog történni, Umaq?

– Ugyanaz, mint máskor. Ugyanúgy. De előbb nagy baj, nagy háború.

Szellemháború.

Többet nem lehetett kihúzni az öregből, és hamarosan indultak is tovább. Lassan araszolgattak hegyek, völgyek, kiszögellő sziklák között, amelyeket szinte elrejtett a sápadt köd, míg végül megszólalt az öreg:

– Csillagvizsgáló ott fent. Most menj gyalog. Út nem jó szánnak. Ha akarsz visszamenni, várok itt.

– Egen, ha végzek odafent, vissza akarok menni, Umaq. Rakj tüzet, barátom, ülj le, pihenj. Három-négy óra múlva jövök.

Lee Scoresby a kabátja alá bújtatta Hestert, majd egyórányi megerőltető sziklamászás után egyszeriben egy épületcsoportra bukkant, amit mintha óriás kéz telepített volna oda. A köd egy pillanatra felszállt, aztán megint leereszkedett. Lee meglátta a központi csillagvizsgáló nagy kupoláját, kicsit messzebb egy kisebb, kettejük között iroda- és lakóépületeket. Világosság sehol; az ablakokat elsötétítették, hogy a teleszkópok működését ne zavarja a napvilág.

Lee megérkezése után néhány perccel már egy csoport mohó csillagással tudatta a legfrissebb híreket, márpedig nincs frusztráltabb természetfilozófus, mint csillagász a ködben. Mindenről beszámolt, amit csak látott, s mihelyt ezt a témát kimerítették, ő kezdett kérdezősködni Stanislaus Grummanról. A csillagászoknak hetek óta nem volt látogatójuk, s most dőlt belőlük a szó.

– Grumman? Persze, mindjárt mesélek róla – mondta az igazgató. – A neve ellenére angol volt. Emlékszem...

– Ugyan – szakította félbe a helyettese. – Hiszen a Német Birodalmi Akadémiának volt a tagja! Berlinben találkoztam vele. Bizonyos voltam benne, hogy német.

– Ugyan, dehogy. Angol volt. Legalábbis tökéletesen beszélte a nyelvet – mondta az igazgató. – De valóban tagja volt a Berliini Akadémiának. Grumman, geológus lévén...

– Nem, nem, tévedés – szakította félbe valaki. – Vizsgálta ugyan a földet, de nem volt geológus. Egyszer hosszasan beszélgettem vele. Talán leginkább paleoarcheológusnak lehetne nevezni.

Öten ültek az asztal körül a társalgó, nappali, ebédlő, játékszoba és nagyjából minden egyéb céljait szolgáló nagy helyiségben. Kettejük moszkovita volt, egy lengyel, egy joruba és egy skraeling. Lee Scoresby érezte, hogy a kis közösség örül a látogatónak, ha másért nem, mert új témával szolgált. Utolsónak a lengyel szólalt meg, de a joruba hamarosan félbeszakította.

– Hogyhogy paleoarcheológus? Az archeológus azt tanulmányozza, ami ősrégi; minek elébe biggyeszteni egy másik szót, ami szintén régit jelent?

– Mivelhogy tanulmányainak tárgya sokkal régebbi, mint gondolná az ember. Hús-harmincezer évvel ezelőtti civilizációk maradványait kereste – válaszolt a lengyel.

– Ostobaság! – fortyant fel az igazgató. – Merő ostobaság! Az az ember ugratta magát! Harmincezer éves civilizáció? Ez remek! Hol a bizonyíték?

– A jég alatt – mondta a lengyel. – Épp ez a lényeg. Grumman szerint a föld mágneses mezeje a múltban különféle alkalmakkor drámai módon változott, és a föld tengelye is elmozdult, következésképpen a mérsékelt övezetek is eljegesedtek.

– Hogyan? – kérdezte a joruba.

– O, Grummannak volt valami komplex elmélete. A lényege az volt, hogy a nagyon korai civilizációk esetleges bizonyítékait réges-régen eltemette a jég. Azt állította, hogy vannak fotogramjai szokatlan sziklaképződményekről...

– Ennyi az egész? – kérdezte gúnyosan az igazgató.

– Én csak beszámolok róla, nem védem – mondta a lengyel.

– Mennyi ideig ismerték Grummant, uraim? – kérdezte Lee Scoresby.

– Nézzük csak... – tűnődött az igazgató. – Hét éve ismerkedtem meg vele.

– Azt megelőzően egy-két évvel már nevet szerzett a mágneses sarok változásairól szóló dolgozatával – közölte a joruba. – De a semmiből bukkant elő. Már mint senki sem ismerte egyetemista korában, senki sem látta korábbi munkáit...

Beszélgettek még egy darabig, felidéztek emlékeiket, és találgatták, mi történhetett Grummannal, bár abban szinte valamennyien egyetértettek, hogy nyilván nem él már. Amikor a lengyel kiment, hogy főzzön még egy kis kávé, Lee-hez így szólt halkán a nyúl daimónja, Hester:

– Kérdezd ki a skraelinget, Lee.

A skraeling alig szólt hozzá a vitához. Bizonyára hallgatag természetű, vélte Lee, de Hester unszolására a beszélgetés következő szünetében jobban megfigyelte, és észrevette, hogy a skraeling daimónja, egy hóbagoly, vadul mered rá ragyogó narancsszínű szemével. Hát persze, ilyenek a baglyok, így szoktak bámulni; de

Hesternek igaza van, a daimón szemében ellenségesség és gyanakvás tükröződik, amit az ember arca nem árul el.

Aztán még valamit észrevett Lee: a skraeling gyűrűt viselt, rajta az egyház jelképével. Egyszeriben rádöbbsent, miért hallgat az az ember. Azt hallotta, minden filozófiai kutatóintézet köteles alkalmazni a Magisztérium egy képviselőjét, aki mint cenzor működik, és elnyomja minden eretnek felfedezés hírét.

Miután erre rájött, eszébe jutott valami, amit Lyrától hallott.

– Mondják csak, uraim – szólalt meg –, történetesen nem tudják, Grumman foglalkozott-e valaha a Por kérdésével?

A füledt szobára egyszeriben csönd telepedett. Mindenkinek a figyelme a skraelingre összpontosult, bár közvetlenül senki sem nézett rá. Hester kifürkészhetetlen maradt, szemét félig lehunyta, fülét hátravetette, Lee pedig derűs ártatlansággal nézte végig sorra az arcokat.

Tekintete végül a skraelingen állapodott meg.

– Elnézést kérek, olyasmiről kérdeztem talán, amit tilos tudni?

– Kitől hallott erről a témáról, Mr. Scoresby? – kérdezte a skraeling.

– Egy utasomtól, akit nemrégiben a tengeren szállítottam át – válaszolt könnyedén Lee. – Nem mondta, hogy tulajdonképpen mi az, de abból, ahogyan említette, úgy tűnt, olyasmi lehet, amit esetleg dr. Grumman vizsgálhatott. Én úgy vettem ki a szavaiból, hogy valamilyen égi jelenség, olyasmi, mint az Aurora. De elgondolkodtatott, hiszen mint aeronauta, elég jól ismerem az eget, és ilyesmivel sosem találkoztam. Egyáltalán, mi az a Por?

– Mint mondja, égi jelenség – válaszolt a skraeling. – Nincs gyakorlati jelentősége.

Lee hamarosan úgy határozott, ideje indulni; nem tudott meg többet, és nem akarta Umaqot várakoztatni. Otthagyta a csillagászokat a köd fogságában, és tapogatózva indult lefelé az ösvényen, daimónja nyomában, aki közelebbről látta a talajt.

Alig tíz perce haladtak az ösvényen, amikor valami elsuhant mellette a ködben és Hesterre vetette magát. A skraeling bagoly daimónja.

Hester azonban megérezte a közeledtét, idejében lelapult, és a bagoly karma elvétette. Hester harcedzett daimón volt, az ő karma is hegyes, ő maga erős és szívós. Lee tudta, hogy a skraeling is a közelben lehet, és az övébe dugott revolver után nyúlt.

– Mögöttem, Lee – figyelmeztette Hester. Lee megperdült, lebukott, és a nyílvevő a válla fölött suhant el.

Azonnal tüzelt. A skraeling feljajdult és elesett – a golyó a lába szárát érte. A következő pillanatban a bagoly daimón félájultan huppant melléje, és a hóban vergődve próbált szárnyra kapni.

Lee Scoresby felhúzott pisztolyát a skraeling fejének szegezte.

– Na, te szerencsétlen hülye, ez meg mire való volt? Nem látod, hogy mind ugyanabban a cipőben járunk, most, hogy ez történt az éggel?

– Késő... – zihált a skraeling.

– Késő? Mihez? – Késő megállni. Már küldtem hírnökmadarat.

A Magisztérium tud a vizsgálódásodról, és nagyon örülnek, ha értesülhetnek Grummanról...

– Mégpedig miről?

– Arról, hogy mások is keresik. Ez megerősíti a gyanúkat. És hogy mások is tudnak a Porról. Az egyház ellensége vagy, Lee Scoresby. Meg vagyon írva: Őrizkedjete a hamis prófétáktól... Gyümölcseikről ismeritek meg őket...

A bagoly halkán kuvikolt, hasztalan próbálgatta szárnyát. Narancsszín szemére fátyolt vont a fájdalom. A skraeling körül terjedt a piros folt a havon: még a köd homályában is láthatta Lee, hogy az az ember a végét járja.

– Alighanem ütőeret ért a golyó – vélte. – Ereszd el a kabátom ujját, teszek rád szorítókötet.

– Nem! – hörgött a skraeling. – Boldogan halok meg! Elnyerem a vértanúk pálmáját! Nem foszthatsz meg tőle!

– Hát ha mindenáron meg akarsz halni... Csak azt mondd még meg...

De nem fejezhette be a kérdést. A bagoly daimón megrázkódott, és eltűnt. A skraeling kiadta páráját. Lee látott egyszer egy festményt, amelyiken valami szent embert gyilkosok támadnak meg. Miközben furkósbottal ütlegelik a haldoklót, a szent daimónját kerubok emelik a magasba, neki meg egy pálmaágat nyomnak a kezébe, a vértanúk jelvényét. A skraeling arcán ugyanaz az üdvözült kifejezés honolt, mint a festett szentén: lelkesült vágy a megsemmisülésért.

– Gondolhattam volna, hogy üzenetet küld – csettintett bosszúsan Hester. – Vedd le a gyűrűjét.

– Ugyan minek? Nem vagyunk tolvajok!

– Nem, csak hitehagyottak – válaszolt Hester. – Legalábbis szerintük. Mihelyt az egyház ennek hírért veszi, nekünk annyi. Használjuk ki az előnyünket. Na, vedd már le azt a gyűrűt, dugd el, talán még jó lesz valamire.

Lee hajlott a szóra, lehúzta a halott férfi ujjáról a gyűrűt. A párálló homályba kémlelve látta, hogy az ösvény mentén sziklás szakadék húzódik, hát legördítette a skraeling holttestét. Jó sokára hallatszott csak a puffanás. Lee sosem volt híve az erőszaknak, nem szívesen ölt, bár már három ízben rákényszerült.

– Ugyan, hagyd el – vigasztalta Hester. – Nem volt választásunk, és nem akartuk megölni. Az áldóját, Lee, hát ő maga akart meghalni! Nincsen ezeknek józan eszük.

– Alighanem igazad van – sóhajtott Lee, és eltette a pisztolyt. Az ösvény tövében várt rájuk a hajtó, a kutyákat már hámba fogta, indulásra készen.

– Mondd csak, Umaq – szólta Lee, amikor elindultak a halcsomagoló állomás felé –, hallottál valaha egy Grumman nevű emberről?

- Igen, igen – bólogatott a hajtó. – Dr. Grumman. Ismeri mindenki.
- Tudtad, hogy tatár neve is van?
- Nem tatár. Nem. Dzsopari nem tatár.
- Mi történt vele? Meghalt?
- Te kérdezed, én nem tudom. Én tőlem nem tudsz igazságot.
- Aha, És kitől tudhatnám meg?
- Kérdezd törzsét. Menj Jenyiszejhez, kérdezd törzsét.
- A törzsét... Úgy érted, akik befogadták? Akik kifúrták a koponyáját?
- Igen. őket. Talán nem halott, talán igen. Talán nem halott, nem is él.
- Hogyan lehetséges, hogy nem halott, de nem is él?
- Szelleme világában. Talán szelleme világában van. Már sokat beszélek.

Többet nem beszélek.

És nem is szólt többet egy árva szót sem.

Amikor azonban visszatértek az állomásra, Lee azon nyomban kiment a kikötőbe, és hajót keresett, amellyel átkelhetne a Jenyiszej torkolatához.

Eközben a boszorkányok sem tétlenkedtek. Ruta Skadi, a lett királynő Serafina Pekkala társaságában sok-sok nap és éjjel repült át ködön és forgószélen, áradással, földomlással sújtott tájak fölött. Ezt a világot egyikük sem ismerte, idegen szelek dúlták, idegen illatok lebegtek a légtérben, nagy, ismeretlen madarak támadását kellett nyílzáporral visszaverni, s ahol megpihenni alkalmas helyet találtak, idegen növényzet vette őket körül.

Néhány növény azonban ehetőnek bizonyult, akadtak nyúlhoz hasonló apró állatok is, amelyeknek a húsa ízletes volt, és iható vízben sem volt hiány. Meg is lehetett volna itt élni, csak éppen áttetsző fantomárnyak szállingóztak, akár a pára a füves területek fölött, és sűrűsödtek a patakok, tavacskák mentén. Bizonyos világításnál jóformán ott sem voltak, csak mintha a levegő színeződött volna el, ritmikus tűnékenységgé, szállongó, áttetszően tükröződő fátyolfénné. Soha még ilyet nem láttak a boszorkányok, de menten feltámadt bennük a bizalmatlanság.

– Élnek ezek vajon, mit gondolsz, Serafina Pekkala? – kérdezte Ruta Skadi, a magasban körözve egy csoport izé fölött, amelyek az erdő szélén lebegtek, majdhogynem mozdulatlanul.

– Élnek-e vagy sem, merő rosszindulat valamennyi – válaszolt Serafina. – Innen is érzem. És amíg nem tudom, milyen fegyverrel lehet ellenük védekezni, nem óhajtok közelebb kerülni hozzájuk.

A Fantomok láthatólag a föld közelében lakoztak; a boszorkányok szerencséjére nem tudtak repülni. A nap folyamán aztán meggyőződhetek róla, mire képesek a furcsaságok.

Egy fűcsomót mellett poros út vezetett át egy folyó alacsony kőhídján. Alkonyat felé a nap sugarai ferdén érték a füves talajt, élénkzöld volt a föld, aranyszínben párállott a levegő, és ebben az éles, rézsútosan hulló fényben a boszorkányok egy

csapat vándort pillantottak meg: némelyek gyalogszerrel tartottak a híd felé, mások szekéren, ketten lóháton. Nem látták a boszorkányokat, mert fel sem pillantottak, ők azonban ebben a világban első ízben láttak embert. Serafina éppen készült leröppenni, hogy szóba elegyedjen velük, amikor rémült kiáltás harsant odalent.

A kis csoport élén haladó lovas kiáltott. A fákra mutatott, és letekintve a boszorkányok egy sor fantomárnyat pillantottak meg: a fűvön át szálltak könnyedén az emberek – a prédájuk felé.

A vándorok szétszóródtak. Serafina döbbenetben látta, hogy az éllovas egyszeriben megfordul és elüget, még csak nem is igyekszik segíteni gyalogos társainak, s eszeveszett gyorsasággal menekül a másik lovas is, másik irányba.

– Szálljatok alább, nővéreim, és figyeljetek – mondta társnőinek Serafina –, de ne avatkozzatok be, csak ha megparancsolom.

A kis csapatban gyerekek is voltak, némelyikük szekéren, mások gyalogszerrel. És nyilvánvaló volt, hogy a gyerekek nem látják a Fantomokat, s azokat sem érdeklik a kicsik – hanem a felnőttek annál inkább. Az egyik szekéren öregasszony ült, ölében két kisgyerekekkel, és Ruta Skadi majd megpukkadt mérgében a gyávasága láttán: a vénség a gyerekek mögé próbált rejtőzni, egyenesen a közeledő Fantomok elé tartotta őket, mintegy áldozatul, hogy a maga bőrét mentse.

A gyerekek kitépték magukat az öregasszony kezéből, leugrottak a szekérről, és a többi gyerekekkel együtt riadtan szaladgáltak, vagy megálltak, összekapaszkodtak, miközben a Fantomok a felnőttekre támadtak. A szekéren az öregasszonyt hamarosan áttetsző villózás vette körül, ami szaporán mozgott, felfoghatatlan módon növekedett, gyarapodott, hogy a láttán Ruta Skadit a hányinger kerülgette. A csoport valamennyi tagja hasonló sorsra jutott, kivéve az idejében elmenekült két lovast.

Serafina Pekkala akármennyire elképedt, elszörnyedt, mégiscsak lejjebb szállt. Egy gyermekét karjában tartó apa megpróbált átgázolni a folyón, de egy Fantom utolérte, s ahogy a gyerek sírva kapaszkodott apjába, a férfi lelassult, derékig a vízben csak állt, dermedten, tehetetlenül.

Mi érhetett? Serafina néhány méternyivel odébb a víz fölött lebegett, és elrettenve bámult. A maga világának vándoraitól hallott vámpírok legendájáról, és most erre gondolt, ahogy a Fantom mohón falta... Mit is? Talán ennek az embernek a lelkét? A daimónját? – hiszen ebben a világban a daimónokat nyilván a bensejükben hordják az emberek. A férfi karja elernyedett, a gyerek a vízbe pottyant, és hiába kapkodott zihálva, sírva apja keze után, az az ember épp csak a fejét fordította lassan arra, és teljes közömbösséggel nézte, ahogy a kisfiát a szeme láttára elnyeli a víz.

Ezt már megsokallta Serafina. Lecsapott, kiragadta a folyóból a gyereket, de Ruta Skadi rákiáltott fentről:

– Vigyázz, nővérem! Mögötted!

És Serafina szívét egy pillanatra gyűlöletes tompaság nyugózta. Nagy nehezen felnyúlt, Ruta Skadi megmarkolta a kezét, és felhúzta magához, ki a veszedelemből. Magasabbra szálltak, a bőgő gyerek kétségbeesetten kapaszkodott Serafina derekába, ő pedig meglátta maga mögött a Fantomot, a víz színén kavargó párát, amint elvesztett prédája után kapkod. Ruta Skadi nyílveesszőt eresztett a gomolygás közepébe – de nem sikerült kárt tennie a Fantomban.

Serafina látta, hogy a Fantomok nem fenyegetik a gyereket, letette a folyópartra, s ő megint a magasba röppent. A vándorok kis csapata megtorpant odalent, a lovak legelésztek, farkukkal csapkodták a rájuk szálló legyeket, a gyerekek bőgtek vagy összekapaszkodva távolabbról bámultak, de a felnőttek mintha megbénultak volna. A szemük nyitva volt, némelyikük állt, bár legtöbbje már leült, és szörnyű csend telepedett mindannyiukra. Ahogy az utolsó jóllakott Fantom is tovalebent, Serafina leszállt az egyik ülő asszony elé – erős, egészséges, pirosposzsgás nő volt, szőke haja ápolt, fényes.

– Asszony – szólította meg Serafina. Választ nem kapott. – Hallasz? Látsz?

Megrázta a nő vállát. Az asszony óriási erőfeszítéssel felpillantott. A tekintete üres volt, és amikor Serafina megcsipkedte a karját, ő csak lenézett lassan, aztán megint a távolba meredt.

A többi boszorkány a szekerek között mozogva nézte viszolyogva az áldozatokat. A gyerekek eközben néhány lépésnyire egy kis halmon gyülekeztek, bámulták a boszorkányokat, és riadtan sugdolóztak.

– A lovas figyel – szólalt meg az egyik boszorkány.

Az út egy hasadékon át a hegyek közé vezetett. Az elmenekült férfi ott fékezte meg a lovát, és most hátrafordult, szemét ernyőzve nézte, mi történik a társai körül.

– Mindjárt szólunk vele – szökkent a levegőbe Serafina.

Akárhogy viselkedett is a férfi a Fantomok láttán, most látszott, hogy nem gyáva. A boszorkányok közeledtére levette válláról a puskát, és feléjük rúgta a fűvön át, a nyílt térre, ahol szabadon mozoghatott, és nézhetett szembe velük. Serafina Pekkala lassan leereszkedett, íját maga elé tartotta, majd lassan letette a földre.

Akár ismerték ebben a világban ezt a mozdulatot, akár nem, a jelentése félreérthetetlen. A férfi leeresztette a puskáját, várt, Serafináról a többi boszorkányra vándorolt a pillantása, majd fel, az égen köröző daimónjaikra. Fialat, szilaj nők, foszlott fekete selyemben, amint fenyőágakon lovagolnak az égen – ebben a világban még csak hasonlót se látott senki, de ő óvatosan, ám rezzenéstelenül figyelte őket. Serafina közelebb lépett. Az erőteljes férfi arca szomorú volt. Serafina sehogy sem tudta összeegyeztetni a megjelenését az iménti megfutamodásával, amikor sorsukra hagyta a társait.

– Ki maga? – kérdezte a férfi.

– Serafina Pekkala a nevem. Az Enara-tavi boszorkányok királynője vagyok, egy másik világban. És mi az ön neve?

– Joachim Lorenz. Maguk boszorkányok? Akkor talán az ördöggel cimborálnak?

– És ha igen, akkor ön az ellenségünk?

A férfi elgondolkodott, aztán keresztbe fektette nyergén a puskáját.

– Valamikor talán az lettem volna, de változnak az idők. Miért jöttek ebbe a világba?

– Mert változnak az idők. Miféle teremtmények támadtak a társaira?

– Hát a Fantomok – vont vállat kissé meglepetten a férfi. – Nem ismerik a Fantomokat?

– A mi világunkban nincs ilyen. Láttuk, amint a többiek elmenekültek, és nem tudtuk mire vélni a dolgot. Most már értem.

– Nem lehet ellenük védekezni – mondta Joachim Lorenz. – Csak a gyerekek vannak tőlük biztonságban. A törvény előírja, hogy mindegyik vándor csapatban legyen két lovas, egy férfi és egy nő, és az a feladatuk, amit mi tettünk az imént, különben nem maradna senki, aki gondját viselné a gyerekeknek. Cudar időket élünk; a városokat ellepték a Fantomok, holott régebben alig tucatnyi jutott egy-egy helysége.

Ruta Skadi körülnézett. A másik lovas is közeledett. Csakugyan nő volt. A gyerekek elébe futottak.

– De mondja csak: mit keresnek itt? – folytatta Joachim Lorenz. – Az előbb nem válaszolt. Csak úgy ok nélkül nem jöttek volna ide. Feleljen.

– Egy gyermeket keresünk – mondta Serafina. – Egy kislányt, aki a mi világukból való. Lyra Belacqua a neve, de Aranyszájú Lyrának is nevezik. Hogy hol lehet egy egész világban, még csak nem is sejtjük. Nem láttak egy magában kóborló idegen gyermeket?

– Nem. De a minap egyik este angyalokat láttunk, amint a Sark felé szálltak.

– Angyalokat?

– Csapatostul. Felfegyverzett, fényes angyalokat. Az utóbbi években gyérebben szállnak errefelé, bár a nagyapám idejében gyakran repültek át a világunk fölött.

Szemét ernyőzve pillantott a szétszóródott szekerek, megtorpant vándorok felé. A másik lovas is leszállt, és a gyerekeket vigasztalgatta.

Serafina követte a férfi pillantását.

– Ha ma este önökkel táborozunk, és öröködünk, ha jönnének a Fantomok, mondana-e többet erről a világról, meg a minap megpillantott angyalokról?

– Hát persze. Jöjjenek velem.

A boszorkányok segítettek továbbterelni a szekereket, át a hídon, el a fák közül, ahonnan a Fantomok előbukkantak. Az elbénult felnőttek ott maradtak. Fájó volt látni, amint egy-egy apróság az anyjába kapaszkodik, aki már mintha nem is látná kisgyerekét, vagy az apja kabátja ujját rángatja, de az apa egy szót sem szól, csak

bámul a semmibe üres tekintettel. A legkisebbeknek sehoggy sem ment a fejébe, miért kell elhagyniuk a szüleiket. A nagyobbacsókák némelyike már elveszítette szüleiket, csak néztek kábán, és szólni se bírtak. Serafina felvette a kisfiút, aki az imént a folyóba pottyant. Sírt az apukája után, Serafina válla fölött a néma alak után nyúlkált, aki még most is ott állt derékig a vízben, közömbösen. Serafina csupasz vállát öntözték a gyermek könnyei.

A lovas nő durva vászonnadrágot viselt, és férfi módra ült a nyeregben. Nem szólt a boszorkányokhoz. Komoran terelgette a gyerekeket, könnyeikre ügyet sem vetve szigorúan beszélt velük. A lenyugvó nap arany sugarai mindent tisztán megvilágítottak, de semmi sem vakított, és a gyermekek szép arca, a férfinak meg az asszonynak az erős vonásai szinte halhatatlannak látszottak.

Később, ahogy a hamuszürke sziklák körében parázslott a tűz, és hallgattak a holdfényben a távoli hegyek, Joachim Lorenz elmesélte Serafinának és Ruta Skadinak az ő világa történetét.

Boldog világ volt ez valamikor. Tágas és szépséges városok, gondosan művelt termékeny földek országa. Kereskedőhajók szántották a kék óceánt, csukával és tonhallal, süllővel és márnával súlyos hálóikat vonták be a halászok; az erdő vadban dúskált, éhes száj nem akadt sehol. A nagy városok terein Brazil és Bénin nagykövetei, Irfold és Corea küldöttei elegyedtek tubákárosokkal, bergamói komédiásokkal, szerencsekötvény-kereskedőkkel. Estéknként álarcos szerelmesek találkoztak a rózsaligetekben vagy a kerti lampionok világánál, a levegőben jázminillat úszott, a sokhúrú mandarone zenéje lüktetett.

A boszorkányok ámulva hallgatták a mesét erről a világról, amely oly hasonló az övékhez, és mégis annyira különböző.

– De minden elromlott – folytatta Joachim Lorenz. – Háromszáz esztendeje jött a romlás. Némelyek a filozófusok céhét hibáztatják, akik a Torre degli Angeliben, az Angyalok Tornyában tanyáznak, a városban, ahonnan jövünk. Mások szerint valami nagy bűnért sújt bennünket az ítélet, de senki sem tudja bizonyosan, mi is volt az a bűn. Ám egyszer csak a semmiből felbukkantak a Fantomok, és azóta kísértének. Láthatták, mit művelnek. Most gondolják csak el, milyen lehet egy fantomok megszállta világban élni. Hogyan virágozhatna az az ország, ahol semmi folyamatosság nincsen? Bármelyik pillanatban elragadhatnak egy apát vagy egy anyát, és széthullik a család; megtámadhatnak egy kereskedőt, és csődbe megy a vállalkozása, az alkalmazottak az utcára kerülnek; és hogyan bízhatnának esküjükben a szerelmesek? Minden bizalom, minden erkölcs kihalt a mi világunkban, mihelyt megjelentek a Fantomok.

– Kik azok a filozófusok? – tudakolta Serafina. – És hol van az a torony, amit említett?

– A városban, ahonnan jövünk – Cittágazzéban. A szarkák városában. És tudják-e, miért nevezik így? Mivel a szarka lop – és mást most már mi sem tehetünk.

Nem alkotunk, sok száz éve semmit sem építünk, nem tehetünk egyebet, mint hogy lopunk más világokból. Igen, tudjuk, hogy léteznek más világok. Azok a filozófusok a Torre degli Angeliben mindent felfedeztek, amit tudnunk kell erről. Van egy varázsigéjük, amelynek a segítségével átléphetünk egy nem létező ajtón, és a másik világban találhatjuk magunkat. Némelyek szerint nem varázsige, hanem kulcs, amely a nem létező zárat is nyitja. Ki tudja? Akármi is az, a Fantomokat beeresztette. És tudomásom szerint a filozófusok a mai napig is használják. Átlépnek a másik világba, lopkodnak tőlük, és hazahozzák, amit találtak. Aranyat, ékköveket, persze, de egyebet is – gondolatokat, írószert, zsákszám gabonát. Ők a mi gazdagságunk forrása – fejezte be keserűen –, a tolvajoknak ez a céhe.

– Miért nem tesznek kárt a Fantomok a gyerekekben? – kérdezte Ruta Skadi.

– Ez az egészben a legrejtélyesebb. Lehetséges, hogy a gyermekek ártatlanságában van valami erő, ami taszítja a Közöny Fantomjait.

De valószínűleg több ennél. A gyerekek egyszerűen nem látják őket, csak fel nem foghatjuk, hogy miért. Nem jövünk a nyitjára. De a Fantom-árvák egyre szaporodnak, a gyerekek, akiket megfosztottak a szüleiktől; ezek bandákba verődnek, az országban csavarognak, néha elszegődnek felnőttekhez, hogy élelmet, miegyebet keressenek Fantom-járta területeken, néha meg csak hányódnak, és úgy élnek, akár a dögmadarak. Hát ez a mi világunk. Ó, megtanultuk már a módját, hogyan éljünk ezzel az átokkal. A Fantomok hamisítatlan élősdiek: nem ölik meg az áldozataikat, csak éppen kiszívják belőlük az életet. Azért valamiféle egyensúly megmaradt – egészen addig, míg ki nem tört a nagy vihar. Most nemrégiben. Olyan vihart még emberfia nem látott, mintha az egész világegyetem darabokra akarna hullani. Emberemlékezet óta nem volt ilyen ítéletidő. Aztán jött a köd. Napokig tartott, ismert világunk minden porcikáját belepte, az ember az orráig nem látott, és mire feltisztult, minden város tele volt Fantomokkal, százával, ezrével nyüzsögtek mindenütt. Mi pedig a hegyekbe menekültünk, meg ki a tengerre, de ezúttal akárhová megyünk, nincs előlük menekvés. Ahogy maguk is láthatták. De most magukon a sor. Meséljenek a világukról, és hogy miért hagyták el, mért jöttek ide.

Serafina az igazsághoz híven elmesélt mindent, amit csak tudott. Joachim Lorenz becsületes ember, nem kell előtte semmit rejtegetniük.

A férfi feszült figyelemmel hallgatta az elbeszélést, néha ámulatában a fejét ingatta, amikor pedig Serafina befejezte, így szólt:

– Meséltem az imént a filozófusaink állítólagos hatalmáról, hogy utat tudnak nyitni más világokba. Némelyek úgy vélik, olykor merő feledékenységéből nyitva hagynak egy-egy ajtót. Nem volnék meglepve, ha más világokból származó vándorok néhanapján idetalálnának. Végül is tudjuk, hogy angyalok olykor átrepülnek felettünk.

– Angyalok? – húzta fel a szemöldökét Serafina. Már az előbb is említette őket. Még sohasem hallottunk angyalokról. Mik azok?

– Kíváncsiak az angyalokra? Nos, jó. Ők *bene elimnek* nevezik magukat, úgy tudom. Némelyek pedig a „Figyelő” nevet adják nekik. Nem hús-vér teremtmények, mint mi, hanem szellemi lények, vagy talán a húsuk-vérük finomabb szövődékű, mint a miénk, könnyebb, tisztább. Talán. Nem tudom. Annyi bizonyos, hogy hozzánk nem hasonlítanak. Üzeneteket hordoznak az égből, ez a hivatásuk. Néhanapján látjuk őket, amint átrepülnek az égen, ebből a világból egy másikba; ragyognak, akár a fénybogarak, de fent, fent a magasban. Csendes éjszakákon még a szárnyuk suhogását is hallani. A mi gondjaink nem bántják őket, habár a réges-régi időkben leszálltak, közlekedtek az emberekkel, sőt, még gyermekeik is születtek.

– És amikor leszállt a nagy vihar után a köd, én hazafelé tartva a hegyekben rekedtem, Sant'Elia városa fölött. Egy nyírfaliget melletti forrás mentén, egy pástorkunyhóban találtam menedéket, de egész éjszaka hangokat hallottam magasabbról, a ködből, riadt és dühödt kiáltozást, és szárnycsapkodást, közelebről, mint valaha; hajnal felé pedig fegyverek zaját, nyílvevesszők suhogását, kardok pengését. Nem mertem kimenni, bármennyire furdalt is a kíváncsiság. Mi tagadás: szörnyen rettegettem. Amikor annyira-amennyire kivilágosodott az ég abban a ködben, kimerészkedtem, és megláttam, hogy egy hatalmas alak fekszik sebesülten a forrás mellett. Úgy éreztem, illetéktelenül vagyok valaminek a szemtanúja – szent dolgoknak. Elkaptam a tekintetemet, és mire megint odanéztem, az alak eltűnt. Ekkor láttam a legközelebről angyalt. De ahogy mondom, a minap egy éjszaka, fent magasan a csillagok között, a Sark felé tartottak, mint valami felvont vitorlával sikló hatalmas hajóhad... Valami történik, és itt nem tudhatjuk, mi lehet. Talán háború tör ki. Volt már az égen háború, sok ezer esztendeje, emberemlékezet előtt, de hogy mi lett a vége, nem tudom. Nem lehetetlen, hogy megint kitör. Iszonyatos lenne a pusztítás, és hogy ránk nézve milyen következménnyel járna... azt elképzelni sem tudom. Habár – folytatta, miközben felélesztette a tüzet – a végén még jobban is járhatnánk. Egy égi háború talán kisöpörhetné a mi világunkból a Fantomokat, vissza abba a pokolbugyrába, ahonnan jöttek. Micsoda áldás lenne! Milyen boldogan, gondtalanul élhetnénk, ha megszabadulhatnánk ettől a szörnyű csapástól!

De Joachim Lorenz arcán nem sok reménység tükröződött, ahogy a tűzbe bámult. A lángok játéka vidám fényeket táncoltatott az arcán, de erős vonásai továbbra is komor redőkbe rendeződtek.

– És a Sark? – kérdezte Ruta Skadi. – Azt mondja, ezek az angyalok a Sarkra igyekeztek. Van valami fogalma, miért teszik? Arrafelé volna a mennyország?

– Nem tudnám megmondani. Nem vagyok én tanult ember, hiszen láthatják. De a világunk északi része állítólag szellemek lakóhelye. Ha angyalokat toboroznak, alighanem ott lenne a gyülekezőhelyük, s ha az eget akarnák megostromolni, bizonyára ott építenének erődítményt, onnan indulnának portyázni.

Felnézett; a boszorkányok követték a pillantását. Ennek a világnak az égboltján is olyan csillagok ragyogtak, mint az övékén, fényesen húzódott végig a Tejút az ég kupoláján, számtalan csillag fénye pettyezte a sötétséget, fényük a holdéval vetekedett...

– Uram – szólalt meg Serafina –, hallott valaha a Porról?

– Porról? Bizonyára nem az út porára gondol. Nem, nem hallottam róla. De nézzék csak – amott száll egy angyalcsapat...

És a Kígyó csillagképre mutatott. Bizony, valami csakugyan mozgott előtte, fénylő lények parányi bolya. Nem sodródtak – mozgásuk céltudatos volt, akár a vadludak, a hattyúk röpte.

Ruta Skadi felállt.

– Nővérem, eljött a válás ideje – szólt Serafinához. – Szót akarok érteni ezekkel az angyalokkal, akármik legyenek is. Ha Lord Asrielhez igyekeznek, velük tartok. Ha nem, magam kutatok tovább. Köszönöm a társaságotokat, járjatok szerencsével.

Megcsókolták egymást, Ruta Skadi fogta a felhőfenyőágát és felszökkent a levegőbe. Kékbegy daimónja, Sergi, mellette suhant.

– Magasra? – kérdezte.

– Egészen a Kígyó fényes szárnyasaihoz. Gyorsan szállnak, Sergi. Kapjuk el őket!

És Ruta Skadi meg a daimónja sebesen szálltak, sebesebben, mint a tűzből felszökő szikrák; a fenyőág gallyacskái között zúgott a levegő, Ruta Skadi fekete haja úszott mögötte. Nem nézett vissza a kicsiny tűzre a tág feketeségben, sem az alvó gyerekekre, sem boszorkánytársnőire. Útjának ez a szakasza véget ért, és azok a fénylő teremtmények ott valahol előtte igen piciny pontnak látszottak, s ha nem tartja szemmel őket, még belevesznek a csillagfény óriás terebélyébe.

Repült hát, nem vesztette szem elől az angyalokat, és ahogy közelebb került hozzájuk, amazok lassan alakot öltöttek.

Fénylettek, de nem úgy, mint ami ég, hanem – akárhol voltak, lett légyen bármily sötét az éjszaka – mintha napfényben ragyognának. Olyanok voltak, mint az emberi lények, csak éppen szárnyal, és sokkal magasabbak, és ruhátlanok lévén, a boszorkány láthatta, hogy kettejük hímnemű, a másik kettő pedig nő. Szárnyuk a lapockájukból nőtt ki, hátuk–mellük roppant izmos. Ruta Skadi egy darabig mögöttük maradt, figyelt, méregette az erejüket, ha netán harcba kellene bocsátkoznia velük. Fegyverük nem volt, de a röptük mintha semmi erőfeszítéssel nem járna, s ha üldözésre kerülne a sor, egykönnyen elszállnának előle.

Biztos ami biztos: felhúzta íját, előreröppent, és melljük szegődött.

– Angyalok! – kiáltotta el magát. – Megálljatok, figyeljete a szavamra!
Boszorkány vagyok, a nevem Ruta Skadi, és beszédem volna veletek!

Megfordultak. Nagy szárnyuk lehorgadt, lassult a röptük, testük alálendült, míg függőlegesen nem álltak a levegőben, csak a szárnyuk rebbenése tartotta meg őket. Körülvették a boszorkányt; a láthatatlan nap világította őt hatalmas alak fénylett a sötétben.

Ruta Skadi körülnézett. Büszkén és merészen ülte meg fenyőágát, bár a szíve hevesebben dobogott, daimónja pedig közelebb húzódott hozzá, hogy erőt merítsen a teste melegéből.

Mindegyik angyal tökéletesen egyéni volt, s mégis jobban hasonlítottak egymáshoz, mint bárki emberi lényhez, akit valaha látott. Az értelem és az érzés villózó, rebbenő játéka osztoztak, amely egyidejűleg söpört végig mind az ötükön. Mezítelenek voltak, de Ruta Skadi érezte magát csupasznak átható, mélyre hatoló pillantásuk előtt.

De nem volt szégyellnivalója, és emelt fővel nézett szembe velük.

– Tehát angyalok vagytok – szólalt meg –, vagy Figyelők, vagy *bene elim*.
Hová igyekeztek?

– Hívást követünk – válaszolt az egyik.

Hogy melyik, azt Ruta Skadi nem tudta biztosan, bármelyikük lehetett, vagy egyszerre mind az öt.

– Ki hívott?

– Egy ember.

– Lord Asriel?

– Meglehet.

– Miért engedtek a hívásának?

– Mert úgy akarjuk – hangzott a válasz.

– Legyen hát akárki, engem is vezessetek el hozzá – parancsolta.

Ruta Skadi négyszáztizenhat éves volt, egy felnőtt boszorkánykirálynő minden büszkeségének és tudásának birtokosa. Sokkalta bölcsebb, mint bármelyik kurta életű emberi teremtmény, de nem is sejtette, mennyire gyermetegnek látszik az őt ősi lény mellett. Nem tudta azt sem, mennyivel messzebb terjed a tudatuk az ő hajszálnyi kis csápjain túl, olyan világok legtávolabbi zugaiba, amelyekről ő még csak nem is álmodott; sem azt, hogy csupán azért látja ember formájúnak őket, mert a szeme erre számított. Ha igaz valójukban érzékelhetné az angyalokat, nem élő szervezetnek látszanának, inkább építménynek, értelemből és érzésből alkotott óriás alkotmánynak.

De mit is várhattak volna tőle – hiszen még oly fiatal.

Menten meglebbentették szárnyukat és tovasuhantak, és Ruta Skadi velük vitorlázott a szárnyaik verte légáramon, s élvezte a röptét segítő gyorsaságot, erőt.

Repültek egész éjszaka. Körülöttük táncot jártak a csillagok, fakultak, tünedeztek, ahogy a hajnal beszüremlett kelet felől. A világ ragyogásba robbant, amikor felbukkant a nap karéja, s ettől fogva kék égen és tiszta, üde, édes és harmatos légen szálltak át.

Napvilágnál kevésbé látszottak az angyalok, bár így is kitűnt, hogy nem hasonlítanak semmihez. A bennük látható fényt nem az égre hágó naptól kölcsönözték, belső fényük máshonnan származott.

Fáradhatatlanul szálltak és szálltak, és fáradhatatlanul tartották az iramot. Ruta Skadit vad öröm töltötte el, hogy ő vezérli ezeket a halhatatlan lényeket. És élvezte véréát és húsát, élvezte a csupasz bőrével érintkező durva fenyőkérget, élvezetét lelte szíve minden dobbanásában és minden érzékének életében, feltámadó éhségében és édes hangú kékbegy daimónja jelenlétében; alatta a földben és minden teremtmény, növény és állat életében; és örvendezett, hogy ugyanaz az anyag alkotja, mint amazokat, és örömet lelte a tudatban, hogy amikor meghal, a húsa más életet fog táplálni, ahogy azok táplálták őt. Es örvendezett azon is, hogy viszontláthatja Lord Asrielt.

Megint leszállt az éj, de az angyalok röpte nem lassult. És ekkor megváltozott a levegő minősége: se rosszabb nem lett, se jobb, de változott mindazonáltal, és Ruta Skadi tudta, hogy elhagyták az egyik világot, és átléptek egy másikba. Hogy hogyan történt, még csak nem is sejtette.

– Angyalok! – kiáltott, mihelyt megérezte a változást. – Hogyan hagytuk el a világot, amelyben rátok találtam? Hol húzódik a határ?

– Láthatatlan helyek vannak a levegőben – hangzott a válasz –, kapu nyílik más világokba. Mi látjuk őket, de te nem láthatod.

Ruta Skadi nem láthatta a láthatatlan kaput, de nem is volt rá szükség: a boszorkányok a madaraknál is jobban tájékozódnak. Az angyal szavainak hallatán tekintetét három alanti szaggatott hegycsúcsra szegezte, és pontosan megjegyezte a helyzetüket alakjukat. Most már rátalálhat megint, ha kell, akármit gondoljanak az angyalok.

Tovább repültek, s Ruta Skadi hamarosan angyalhangot hallott:

– Ebben a világban van Lord Asriel, és ott az erődítmény, amelyet épít,..

Lassítottak, s akár a sas, köröztek az alanti légben. Ruta Skadi odanézett, ahová az egyik angyal mutatott. A fény első halvány villózása színezte meg a keleti égboltot, bár a csillagok odafent éppolyan fényesen ragyogtak az égbolt mélyfekete bársonyán. És a világ peremén, ahol percről percre növekedett a fény, nagy heglánc csúcsai emelkedtek – fekete szikla lándzsahegyei, hatalmas, töredezett sziklatáblák, fűrészkes gerincek zsúfolódtak nagy összevisszaságban, mint holmi világegyetem végromlásának roncsai. Ám a legmagasabb ponton, amelyet éppen megérintettek a reggeli nap első sugarai, és fényesen az égre rajzolódott, szabályos épület állt: óriási erődítmény; bástyáit fél hegy magasságú bazalttömbök alkották, kiterjedése szinte fényévekben volt mérhető.

Az irdatlan erődítmény alatt tüzek lángoltak, kohók füstöltek a kora hajnal sötétjében, és Ruta Skadi mérföldekről is hallotta a pörölyök csattogását, a műhelyek dübögését. És minden irányból tódultak az angyalok, és nem csak angyalok, gépezetek is: albatrosz módjára sikló, acélszárnyon szálló masinák. Rebbenő szitakötőszárnyak alatt villogó üvegekabinok, dongó módra zümmögő óriás léghajók – mind-mind az erődítmény felé igyekezett, amelyet Lord Asriel épített a világ peremén magasodó hegyekben.

– És Lord Asriel ott van? – kérdezte Ruta Skadi.

– Ott – feleltek az angyalok.

– Akkor repüljünk el hozzá. Ti lesztek a testőrgárdám. Engedelmesen kiterjesztették szárnyukat, és irányt vettek az aranyperemű erődítmény felé, és az élükön szállt a buzgó boszorkány.

7.

A Rolls–Royce

LYRA korán ébredt. Csend volt és meleg, mintha a városra mindig ilyen békességes nyár járna. Lyra kiugrott az ágyból, leszaladt, s amikor a víz felől gyerekhangokat hallott, kiment, hogy megnézzze, vajon mit csinálnak. Három fiú meg egy lány taposott a napfényes kikötőben két vízibiciklit, versenyeztek a lépcső felé. Lyra láttára egy pillanatra lassítottak, de aztán megint elkapta őket a versenyláz. A győztesek olyan erővel csapódtak a lépcsőnek, hogy egyikük a vízbe pottyant, s amikor be akart mászni a második járműbe, az felborult, és ezután már négyesben lubickoltak, mintha az előző esti félelem nyomtalanul eltűnt volna. Lyra fiatalabbnak nézte őket, mint a Torony körüli gyerekek nagy részét, begázolt hozzájuk a vízbe, Pantalaimon mint ezüstös halacska villogott mellette. Lyra mindig könnyen szóba tudott elegyedni gyerekekkel, ezek máris köréje gyűltek, üldögéltek kis pocsolyákban a meleg kövön, ingüket gyorsan megszáritotta a nap. Szegény Pantalaimon kénytelen volt megint Lyra zsebébe mászni, ezúttal béka képében didergett a vizes kelmében.

– Mit kezdesz azzal a macskával?

– El tudjátok vinni rólunk a balszerencsét?

– Honnan jösztek?

– A barátod nem fél a Fantomoktól?

– Will semmitől se fél – jelentette ki Lyra. – De én sem ám! Titeket meg mért lel a hideg a macskáktól?

– Nem tudod? – bámult rá hitetlenül a legnagyobbik fiú. – Hiszen a macskákba az ördög bújt belé, azám. Ahány macskát látsz, üsd agyon. Mert különben megmar, és attól beléd száll az ördög. Hát te mit csináltál azzal a nagy párduccal?

Lyra rájött: Pantalaimonra gondol, leopárd alakjában. Ártatlanul megrázta a fejét. – Biztosan álmodtál. Holdvilágnál minden másképp néz ki. De ott, ahonnan mi jövünk, nincsenek Fantomok, hát nem is tudjuk, mifélek.

– Ha nem látod őket, nem bánthatnak – magyarázta az egyik fiú. – De ha látod őket, elkaphatnak. Az apukám mondta. Aztán elkapták őt is. Nem vette észre őket idejében.

– És most itt vannak, körülöttünk?

– De itt ám! – bólogatott a lány. Kinyújtotta kezét, belemarkolt a levegőbe. – Megvan! Elkaptam! – kukorékol.

– Nem bánthatnak – mondta az egyik fiú. – Hát mi se tehetünk kárt bennük.

– És ebben a világban mindig voltak Fantomok? – érdeklődött Lyra.

– Egen – kezdte az egyik fiú, de egy másik közbevágot:

– Nem, de nagyon régen jöttek. Száz meg száz éve.

– A Céh miatt – tette hozzá a harmadik.

– Az meg micsoda? – tudakolta Lyra.

– Nem igaz! – kiabált a lány. – A nagyikám azt mondja, azért jöttek, mert az emberek rosszak voltak, és a Fantomok Isten büntetése!

– A nagyikád nem tud semmit – torkolta le az egyik fiú. – Különben is, szakálla van. Olyan, mint egy vén kecske!

De Lyra nem tágított.

– Mi az a céh?

– A Torre degli Angeli – magyarázta az egyik fiú –, tudod, az a kőtorony, hát az a Céhé. Van nekik odabent egy titkos helyük. A Céhben olyanok vannak, akik tudnak mindenfélét. Filozófiát, aranycsinálást meg mindent. És ők eresztették be a Fantomokat.

– Nem igaz! – csattant fel egy másik. – A csillagokból jönnek!

– De igenis igaz! Az úgy volt, hogy az a céhes ember sok száz évvel ezelőtt szétszedett valami fémet. Ólmot. Aranyat akart belőle csinálni. Felvágta apró darabokra, aztán még apróbbakra, amilyen kicsikére csak bírta. Olyan parányira, aminél már nincs is kisebb. Amit már látni se lehet. De ő még azt is felvágta, és a legeslegapróbb parányi kis részben ott voltak összetekeredve a Fantomok, olyan szorosan, hogy egyáltalán semekkorá helyet se foglaltak el. De mihelyt felvágta – bumm! Kisüvítettek, és azóta itt kerengenek körülöttünk. Az apukám mondta.

– Vannak most is céhesek a toronyban? – kérdezte Lyra.

– Dehogy! Ők is elmenekültek, akár a többi felnőtt – mondta a lány.

– Nincs a toronyban senki. Csak a kísértetek járnak – tette hozzá az egyik fiú. – Azért jött onnan az a macska. Mi aztán be nem tesszük oda a lábunkat! Egy gyerek se merné. Irtó félelmetes.

– A céhesek be mernének menni – vélte valamelyik.

– Mert nekik van valami különleges varázslatuk, azért. Rémesen mohók – magyarázta a lány. – A szegényeken élösködnek. A szegények dolgoznak, a céhesek meg ingyenélők.

– De most egyáltalán senki sincs a toronyban? – szívóskodott Lyra. – Egyeden felnőtt se?

– Az egész városban nincs egyetlen felnőtt!

– Nem is mernének a közelébe jönni!

Márpedig ő látott odafent valakit – egy fiatalembert. És volt valami gyanús abban, ahogy ezek a gyerekek beszéltek – mint gyakorlott hazudozó, megszimatozta a hazugságot, ha találkozott vele. Ezek a gyerekek hazudnak.

És egyszer csak eszébe jutott valami: a kis Paolo olyasmit mondott, hogy neki meg Angelicának van egy bátyjuk. Tullio. És ő is itt van a városban. És Angelica elhallgattatta Paolót... Lehetséges, hogy az a fiatalember az ő bátyjuk?

Hátat fordított a gyerekeknek meg a vízibicikliknek, bement, hogy kávéfőzőt, és megnézzé, felébredt-e már Will. De a fiú aludt még, lábánál összegömbölyödött a macska, Lyra pedig már alig várta, hogy találkozzon a tudósával; hát írt egy cédulát, otthagya Will ágya mellett a földön, fogta a hátizsákját, és indult, hogy megkeresse az ablakot.

Át kellett vágnia a kis téren, ahová az este megérkeztek. Most néptelen volt, az ódon torony napfényben fürdött, az ajtó mellett jól látszottak a faragott figurák: emberalakok, összezsukott szárnyal, arcvonásaikat évszázadok időjárása törölte el, de némaságukban is hatalmat, részvétet, értelmi erőt sugároztak.

– Angyalok – mondta Pantalaimon Lyra vállán, tücsök képében.

– Talán Fantomok – vélte Lyra.

– Dehogy! Azt mondták, hogy ez valamilyen angeli – ragaszkodott a maga igazához Pantalaimon. – Lefogadom, hogy angyalok.

– Menjünk be?

Felnéztek a díszes sarokvason függő nagy tölgyfa ajtóra. Fél tucat lépcsőjét simára koptatták, maga az ajtó résnyire nyitva állt. Lyrát semmi sem állíthatta meg, hacsak nem a tulajdon félelme.

Lábujjhegyen felosont a lépcsőn, és bekukkantott az ajtó résén. Macskaköves, sötét termet látott, illetve annak csak egy kis sarkát; Pantalaimon azonban aggodalmasan rebbent a vállán, épp úgy, mint amikor a Jordan-kollégiumban csintalankodtak a koponyákkal, és Lyrának azóta megjött valamelyest az esze. Ez itt rossz hely. Leszaladt a lépcsőn, ki a térre, a pálmafák szegte körút ragyogó napvilágára. És mihelyt meggyőződött róla, hogy nem látja senki, nyílegyenesen átkelt az ablakon, Will Oxfordjába.

Negyven perc múlva már a fizikai épületben vitatkozott a portással; ezúttal azonban nyerő lap volt a kezében.

– Tessék megkérdezni dr. Malone-t – mondta ártatlan gyermeki hangon. – Csak tessék megkérdezni. Majd ő megmondja.

A portás a telefonért nyúlt. Lyra szánakozva nézte, miközben a gombokat nyomogatta, és beleszólt a hallgatóba. Micsoda dolog, még csak tisztességes portásfülkét sem kap, mint egy oxfordi kollégiumban, csak épp egy fapultot, mintha valami vacak bolt volna...

– Jól van – fordult vissza a portás Lyrához. – Azt mondja, menj fel. De nehogy aztán máshova tévedj!

– Ó, dehogyis – mondta szerényen Lyra, a szófogadó jó kislány. Hanem ahogy felért a lépcsőn, ugyancsak meglepődött, mert épp elment egy ajtó előtt, amelyen női fej hirdette a helyiség rendeltetését, amikor az ajtó kinyílt, dr. Malone kukkantott ki rajta, és némán intett Lyrának, hogy kerüljön beljebb.

Nem értette a dolgot, de engedelmeskedett. Ez nem a labor, ez egy mosdó. És dr. Malone izgatott.

– Lyra – szólalt meg a tudósnő –, van valaki a laborban – rendőrök, vagy ilyesmi – tudják, hogy tegnap nálam jártál – nem is sejtem, mi járatban vannak, de nem tetszik nekem a dolog... Mi folyhat itt?

– Honnan tudják, hogy itt jártam?

– Fogalmam sincs! A nevedet nem tudják, de egész biztos, hogy rád gondoltak.

– Na, akkor majd hazudok nekik valamit. Nem ügy.

– De mi folyik itt?

Női hang szólt a folyosóról:

– Dr. Malone? Látta a gyereket?

– Igen – szólt ki dr. Malone. – Épp megmutattam neki, hol van a mosdó...

Ugyan, mit aggódik, gondolta Lyra. Persze lehet, hogy nem szokott hozzá a veszélyes helyzetekhez.

A folyosón álló nő fiatal volt, az öltözéke makulátlan, és mikor Lyra kilépett, mosolyt erőltetett az arcára, de a tekintete kemény és gyanakvó maradt.

– Szervusz – szólalt meg. – Te vagy Lyra, igaz?

– Egen. És maga kicsoda?

– Clifford őrmester vagyok. Gyere velem.

Micsoda pimaszság, gondolta Lyra, úgy tesz, mintha az Övé volna a laboratórium. De nem szólt, csak bólintott jámborul. Magában persze bosszankodott. Nem kellene itt lennie; tudja, mit akar tőle az aletiométer – nem ezt, az biztos. Tétován állt meg az ajtóban.

A szobában egy magas, erős férfit pillantott meg; a szemöldöke olyan világos volt, hogy szinte fehér. Lyra pontosan tudta, hogy néznek ki a tudósok, és azt is, hogy kettejük közül egyik sem az.

– Gyere be, Lyra – ismételte Clifford őrmester. – Nincs semmi baj. Ez itt Walters felügyelő.

– Szervusz, Lyra – szólalt meg a férfi. – Dr. Malone mindent elmesélt rólad. Szeretnék kérdezni tőled egyet-mást, ha beleegyezel.

– Mégis mit? – tudakolta Lyra.

– Semmi nehezet – mosolygott a férfi. – No gyere, ülj le.

Széket tolt feléje. Lyra óvatosan letelepedett, mögötte önműködően becsukódott az ajtó. Dr. Malone mellette állt. Pantalaimon, tücsök alakjában, izgatottan mocorgott Lyra zsebében – Lyra remélte, hogy kívülről nem látszik. Gondolatban rászólt, maradjon nyugton.

– Honnan jöttél, Lyra? – kérdezte Walters felügyelő.

Ha azt mondaná, Oxfordból, könnyen ellenőrizhetnék. De azt se mondhatja, hogy egy másik világból; ezek itt veszedelmes emberek; nem érnék be ennyivel. Kimondta hát az egyetlen város nevét, amiről ebben a világban Oxfordon kívül hallott: ahonnan Will jött.

– Winchesterből.

– Verekedtél, Lyra? – kérdezte a felügyelő. – Hol szerezted ezeket a véraláfutásokat, az arcodon meg a lábad szárán – talán megverték, Lyra?

– Nem vertek meg.

– Jársz iskolába?

– Egen. Néha.

– Nem kellene most is ott lenned?

Lyra nem válaszolt. Egyre kényelmetlenebbül érezte magát. Dr. Malone-ra pillantott – a tudós nő vonásai megfeszültek, arcán boldogtalanság tükröződött.

– Csak dr. Malone-hoz jöttem – mondta Lyra.

– Oxfordban időzöl, Lyra? Hol? Kinél?

– Ismerősöknél – mondta Lyra. – A barátnőméknél.

– Hol laknak?

– Nemtom pontosan a címüket. Könnyen odatalálok, de nem emlékszem az utca nevére.

– Kik azok az ismerősök?

– Az apukám barátai.

– Aha. És hogy találtál rá dr. Malone-ra?

– Az apukám fizikus, és ismeri.

Most már könnyebben megy, gondolta. Kezdett belemelegedni a hazudozásba.

– És dr. Malone megmutatta, min dolgozik?

– Egen. Azt a gépet, az üveglappal... Igen, azt. Az egészet.

– Érdekel az ilyesmi? A természettudomány meg az effélék?

– Egen. Különösen a fizika.

– Te is tudós leszel, ha nagy leszel?

Az ilyen kérdés csak üres pillantást érdemel válaszul. Meg is kapta. De a felügyelő nem zavartatta magát. Fakó szeméből egy pillantást vetett a fiatal nőre, aztán visszanezett Lyrára.

– Meglepődtél attól, amit dr. Malone mutatott?

– Hát mondjuk. De tudtam, mire számítsak.

– Az apukádtól?

– Egen. Mert ő is ilyesmit csinál.

– Aha. És megértetted?

– Nem mindent.

– Az apukád talán sötét anyaggal foglalkozik?

– Azzal.

– Eljutott már odáig, mint dr. Malone?

– Másképp. Van, amit jobban csinál, de nincs olyan gépe, az üveglapon betűkkel.

– Will is az ismerőseidnél lakik?

– Igen, de ő...

Elharapta a szót. Rádöbbsent, hogy irtózatossá hibát követett el.

De ők is. A következő pillanatban már felugrottak, hogy visszatartsák a kirohanó Lyrát, de dr. Malone valahogyan az útjukba került, az őrmester megbotlott és hasra esett, a felügyelő pedig nem tudott miatta kijutni. Lyrának ennyi elég volt, kiszárgult, bevágta maga mögött az ajtót, és lélekszakadva rohant a lépcső felé.

Két fehér köpenyes férfi lépett ki az egyik ajtón, Lyra beléjük ütközött, Pantalaimon meg hirtelen varjú lett, rikácsolt, csapkodott, a férfiak rémülten hátrahököltek. Lyra kitepte magát a kezükből, lerohant az utolsó lépcsőfordulón, ki az előcsarnokba, épp amikor a portás letette a telefont, feltápáskodott a pultja mögül, és rákiáltott a gyerekekre:

– Hé te ott! Állsz meg rögtön?!

Csakhogy mire kikászálódott a pult mögül, Lyra már a forgóajtóval birkózott.

Mögötte pedig nyílt a liftajtó, és kirohott a nagydarab, erős, fakó hajú férfi...

És a forgóajtó megrekedt! Pantalaimon rárikoltott: ellenkező irányba próbálkozott!

Lyra rémülten felsikoltott, nekivetette csekélyke súlyát a nehéz üvegnek, és épp idejében sikerült megmozdítania, hogy meneküljön a portás markából, aki azután a fakó hajú férfi útjába akadt, Lyra pedig ki tudott rohanni, és elszökött, mielőtt azok kijutottak volna.

Át az úttesten, mit sem törődve autókkal, fékcsikorgással, be a sikátorba a magas épületek között, azután egy másik útra, két irányból közeledő autók közé. Lyra gyors volt, ügyesen kerülgette a kerékpárokat, de a fakó hajú férfi végig ott volt a sarkában ... Rettenet!

Be egy kertbe – át a kerítésen – keresztül a bokrokon – Pantalaimon a feje fölött suhant, fecske képében mutatta az utat – aztán lekuporodni egy szenespince

mögött – a fakó férfi elrohant mellettük, de akárhogy száguldott, még csak nem is lihegett, annyira erős volt, kisportolt; és Pantalaimon rászólt Lyrára:

– Vissza! Vissza az útra! – Lyra előkúszott rejtekhelyéről, visszafutott, át a fűvön, át a kertkapun, ki a tágas Banbury útra, megint kerülgette a járműveket, megint csikorogtak a fékek, és aztán már a park közelében, csendes fásorba jutott.

Megállt, lihegve próbált lélegzethez jutni. Az egyik kert előtt magas sövény húzódott, a tövében alacsony kökerítés, és Lyra oda zuppant le, behúzódva a sövény sűrűjébe.

– Dr. Malone segített! – mondta Pantalaimon. – A mi oldalunkon áll, nem az övékén!

– Jaj, Pan... – pihegett Lyra. – Nem kellett volna szólnom Willről... nem vigyáztam eléggé...

– Nem kellett volna átjönnünk – mondta szigorúan Pantalaimon.

– Tudom. Elég baj...

De nem volt ideje befejezni a mondatot, mert Pantalaimon a vállára rebtent, onnan suttogott:

– Vigyázz... mögöttes... – És menten visszaváltozott tücsökké és beszökkent Lyra zsebébe.

A kislány felállt, futásra készen, amikor egy nagy, sötétkék autó suhant nesztelenül mellé ajárdán. Mielőtt elfuthatott volna, az autó hátsó ablakát letekerték, és kinézett rajta egy ismerősnek bizonyuló arc.

– Lizzie – szólalt meg a múzeumbeli öregúr. – örülök, hogy találkozunk. Elvihetnélek valahova?

És már nyitotta is a kocsiját, és odébb húzódott, hogy helyet csináljon Lyrának. Pantalaimon csipkedte a zsebéből, de Lyra habozás nélkül beszállt az autóba, hátizsákját markolva, a férfi pedig átnyúlt előtte, és becsukta az ajtót.

– Úgy látom, sietsz – mondta. – Hova igyekszel?

– Summertownba – mondta Lyra. – Kérem szépen.

A kocsit sofőrsapkás férfi vezette. Minden tiszta volt, sima és előkelő, az öregúr kölnijének illata áthatotta a zárt teret. Az autó legördült a járdáról, és nesztelenül tovasuhant.

– Nos, mi járatban vagy, Lizzie? – kérdezte az öregúr. – Megtudtál még valamit azokról a koponyákról?

– Egen – mondta a kislány, és a nyakát nyújtogatva próbált kinézni a hátsó ablakon. A fakó hajú férfinak semmi nyoma. És most már sose fog rátalálni, egy ilyen sebes autóban, egy ilyen gazdag ember társaságában! Megmenekült! Lyra diadalmas kis kacchanásfélét hallatott.

– Én is érdeklődtem – mondta az öregúr. – Egy antropológus barátom szerint több koponya is van a gyűjteményben, nemcsak a kiállított darabok. Némelyikük igen régi. Neander-völgyi.

– Egen, én is azt hallottam – bólintott Lyra. Fogalma sem volt arról, hogy miről is van szó.

– És hogy van a barátod?

– Miféle barátom? – riadt meg Lyra. Csak nem beszélt ennek a bácsinak is Willről?!

– Hát akinél laksz.

– Ja, igen. A barátnőm. Köszönöm, jól van.

– És mivel foglalkozik? Talán ő is régész?

– Hogy ő... Nem. Fizikus. A sötét anyagot tanulmányozza – mondta Lyra. Még nem talált egészen magára. Ebben a világban nehezebb hazudni, gondolta. És valami gondolatféle motoszkált az agyában, nem hagyta nyugodni; ez az öregúr valamiképpen, valamilyen rég elfeledett módon ismerős. Egyszerűen nem tudja hová tenni.

– Sötét anyag? – szólalt meg az öregúr. – Milyen érdekes. Éppen ma reggel olvastam erről valamit a *Timesban*. A világegyetem tele van ezzel a rejtélyes anyaggal, és senki sem tudja, hogy tulajdonképpen micsoda! Es a barátnőd csakugyan a nyomára jutott?

– Igen. Rengeteget tud róla.

– És neked mik a szándékaid, Lizzie? Te is fizikus akarsz lenni?

– Talán – válaszolt Lyra. – Attól függ A vezető elköhintette magát, és lassított.

– Nos, itt vagyunk Summertownban – mondta az öregúr. – Hol szeretnél kiszállni?

– Hát ott, a boltok után. Onnan már gyalog mehetek – mondta Lyra. – Köszönöm szépen.

– Legyen szíves, Allan, forduljon be a Déli sétányra, és álljon be a jobb oldalra – mondta az öregúr.

– Igenis, uram – válaszolt a sofőr.

A következő pillanatban az autó megállt egy könyvtár előtt. Az öregúr a maga oldalán nyitotta ki az ajtót, Lyrának az ő térdén kellett átmásznia, hogy ki tudjon szállni. A kocsi tágas volt, azért mégis kényelmetlen volt átvergődni, és akármilyen kedves is ez a bácsi, sehogy sem akarózott hozzáérnie.

– Ezt ne hagyd itt – nyújtotta át a hátizsákot Lyrának az öregúr.

– Köszönöm.

– Remélem, találkozunk még, Lizzie – mondta az öregúr. – Add át üdvözetemet a barátodnak.

– Isten áldja – mondta Lyra. Megvárta, míg az autó befordul a sarkon és eltűnik, csak akkor indult a gyertyánfák felé. Rossz érzése volt a fakó hajú férfival kapcsolatban, és ki akarta faggatni az aletioméert.

Will a teraszon ült, hallotta a gyerekek távoli lármáját a kikötő bejárata felől, s újra elolvasta édesapja leveleit. A vékony légipostapapírra rótt egyenletes sorok

láltán igyekezett maga elé képzelni a levelek íróját, és meghatottan olvasta újra meg újra az utalást a kisbabára – aki nem volt más, mint ő maga.

Már messziről meghallotta Lyra futó lábának dobogását. Gyorsan zsebre tette a leveleket, de Lyra már ott is volt, zihált, a szeme szikrát szórt, Pantalaimon pedig, vicsorgó vadmacska képében, meg sem próbált elbújni. Lyra ritkán fakadt sírva, de most rázta a zokogás, fogát csikorgatva vetette magát Willre, megmarkolta két karját, úgy kiabált:

– Öld meg! Nyírd ki! Azt akarom, hogy meghaljon! Bárcsak Iorek itt volna – jaj, Will, olyan rossz voltam, annyira sajnálom. ..

– De mi bajod van? Mi történt?

– Az az öregember közönséges tolvaj: *ellopta*, Will! Ellopta az aletiométeremet! Az a bűdös vénember az elegáns ruhájában, meg az egyenruhás sofőrjével! Jaj, olyan szörnyű rosszaságot követtem ma el... Jaj, nekem... – És oly hevesen rázta a zokogás, hogy Will csakugyan azt hitte, menten megszakad Lyra szíve, mert a kislány zokogva, reszketve a földre vetette magát, Pantalaimon pedig farkassá változott, és fájdalmát az égre üvöltötte.

Távolabb a gyerekek megtorpantak, és szemüket ernyőzve kémlelték, ugyan mi történhetett. Will Lyra mellé kuporodott, és megrázta a vállát.

– Hagyd abba! – kiáltott rá. – Ne bögj! Mondd el sorjában. Miféle vénemberről beszélsz? Mi történt?

– Annyira haragszol majd rám... – hüppögött Lyra. – Megígértem, hogy nem árullak el, őszintén megígértem, de aztán... – És megint rázta a zokogás, Pantalaimon pedig lógó fülű, loncsos kutya lett, s bűnbánó farkcsóválással, alázatosan lapult Will lábához. Will felfogta, hogy Lyra elkövetett valamit, amit restell bevallani, tehát Pantalaimonhoz fordult.

– De hát mi történt? Mondd már el végre.

– Elmentünk a tudósnőhöz – mondta Pantalaimon –, de mások is voltak ott, egy férfi meg egy nő, és átejtettek minket, mindenfélét kérdeztek, aztán rólad is kérdezősködtek, és mire észbe kaptunk, már el is árultuk, hogy ismerünk téged, aztán elfutottunk...

Lyra kezébe temette az arcát, fejét a járdához nyomta. Pantalaimon izgalmában másodpercenként váltogatta alakját: kutyából madár lett, macskából hófehér hermelin...

– Hogy nézett ki az az ember? – kérdezte Will.

– Nagy volt – hüppögött Lyra –, és nagyon erős, és olyan világos szeme volt...

– Láttá, amint átjöttél az ablakon?

– Nem, de...

– Hát akkor nem tudja, hogy hol vagyunk.

– Igen, de az aletiométer! – zokogott fel Lyra. Felült, arcát valósággal maszkká torzította a felháborodás.

– Aha – bólintott Will. – Mondd csak el, mi volt.

Lyra fel-felzokogva, fogát csikorgatva nagy nehezen kibökte, mi történt: hogy az öregember látta előző nap a múzeumban, amint ő az aletiométert használta, és ma hogyan állította meg mellette az autót, és ő beszállt, hogy elmeneküljön a fakó hajú férfi elől, és az autó hogyan hajtott a járda mellé, és neki át kellett másznia az öregember lábán, hogy kiszállhasson, az meg gyorsan elcsente az aletiométert, mielőtt odaadta neki a hátizsákot...

Will látta, mennyire elkeseredett Lyra, de nem értette, miért mardossa a bűntudat. Ám aztán a lány folytatta:

– És tudod, Will, valami rémesen rosszat csináltam. Mert az aletiométer azt mondta, ne keressem a Port, hanem neked segítsek. Hogy megtaláld az édesapádat. És én igazán el tudnám vinni hozzá, akárhol van is, ha meglenne az aletiométer. Csakhogy én nem fogadtam szót. Csak mentem a magam feje után, pedig nem lett volna szabad...

Will látta előzőleg, hogyan használta Lyra az aletiométert, és tisztában volt vele, hogy megtudhatná tőle az igazságot. Elfordult. Lyra megragadta a csuklóját, de Will kitépte magát a kezéből, és a víz partjára ballagott. A gyerekek megint vidáman játszottak a kikötőben. Lyra odafutott a fiúhoz.

– Will, igazán annyira sajnálom...

– Sajnálkozással nem megyünk semmire. Nem érdekel. Megtetted, és kész.

– De Will, muszáj segítenünk egymásnak, hiszen nincs senki más, csak te meg én.

– Mégis hogyan segíthetnénk egymásnak?

– Azt én se tudom, de...

A mondat közben elhallgatott. Felvillant a szeme. Sarkon fordult, visszarohant a hátizsákjához, és lázasan turkálni kezdett benne.

– Tudom, hogy ki az az ember! És azt is, hogy hol lakik! Figyelj! – emelt fel egy kis fehér kártyát. – Ezt adta nekem a múzeumban! Odamehetünk, és visszaszerezhetjük!

Will elvette a névjegyet, és elolvasta, ami rajta állt:

Sir Charles Latrom, titkos tanácsos
Limefield Ház
Old Headington
Oxford

– „Sir” az annyit jelent, hogy báró. Vagy lovag – magyarázta Will. – Vagyis az emberek neki fognak hinni, nem nekünk. Mégis mit akarnál tőlem? Hogy menjek a rendőrséghez? Hogy sétáljak ölelő karjukba? Annak örülnének csak igazán! Ha meg te mennél, most már tudják, ki vagy, azt is, hogy ismersz engem, hát szóval ez se működne.

– Besurranhatunk a házába, és visszalophatjuk az aletioméért. Én tudom, hol van Headington, az én Oxfordomban is van olyan. Egy óra alatt kényelmesen odaérünk.

– Hülyeségeket beszélsz.

– Iorek Byrnison egyenesen odamenne, és leharapná annak az öregembernek a fejét! Bár csak itt volna. Majd ő...

Benne rekedt a szó. Will éppen csak ránézett, és Lyra egyszerűen összehúzta magát. Ugyanígy nézett volna rá a páncélos medve is, mert Will tekintetében volt valami, ami Iorek Byrnisonra emlékeztetett.

– Soha még ilyen ostobaságot nem hallottam – mondta a fiú. – Mit gondolsz, szépen odasétálunk, besurranunk, és ellopjuk? Használd már az eszedet! Ha ugyan van. Ha gazdag ember, tele a háza riasztókkal, kamerákkal meg vérebekkel, és a kapun bombabiztos zárok, infravörös kapcsolók, és fotocella...

– Sose hallottam ilyenekről – vonogatta a vállát Lyra. – Az én világomban nincs ilyesmi. Nem tudhattam, Will.

– Jó, akkor gondoldj a következőre: van egy marha nagy háza, ahol elrejtheti. Azt hiszed, egy betörőnek lenne ideje végigkutatni minden szekrényt, fiókot meg valamennyi rejtett zugot egy akkora nagy házban? Azok az emberek, akik a mi házukba jöttek, órákig szimatolhattak, de úgy se találták meg, amit kerestek, azt pedig lefogadom, hogy az öregnek jóval nagyobb a háza, mint a miénk. Szóval mi biztosan nem találnánk meg, mire a rendőrség betoppan.

Lyra lecsüggesztette a fejét. Belátta, hogy a fiúnak igaza van.

– Hát akkor mit csináljunk? – kérdezte.

Will nem válaszolt. Annyit azonban tudott, hogy akármit terveznek, együtt kell csinálniuk. Mert most már, ha tetszik, ha nem, egymásra vannak utalva.

Fel-alá járkált a terasz meg a vízpart között. Törte a fejét keményen, de sehogy sem jutott az eszébe semmi ép megoldás.

– Egyszerűen odamegyünk – jelentette ki mérgesen. – Odamegyünk, és szembenézünk vele! A tudósnődtől nem kérhetünk segítséget, ha már ott járt nála a rendőrség. Nyilván inkább nekik hisz, mint nekünk. Ha bejutunk a báró úrhoz, majd meglátjuk, mi hol van. Kezdetnek elég lesz.

Azzal bement a házba, és a leveleket a párnája alá dugta abban a szobában, ahol aludt. Ha elfogják, a leveleket nem találják meg nála.

Lyra a teraszon várt, Pantalaimon veréb képében a vállán. Most már rózsásabb színben látták a világot. – Visszaszerezzük – bizonykodott Lyra. – Érzem. Will nem válaszolt. Elindultak az ablak felé.

Másfél órai gyaloglás után értek Headingtonba. Elkerülték a város központját, és Will egész úton éberén figyelt. Nem szólt. Lyra nehezebbnek találta ezt az utat még annál is, mint amikor a Sarkkörön járt, úton Bolvangar felé, hiszen akkor ott voltak a gyiptusok meg Iorek Byrnison, és akármennyi veszedelmet tartogatott is

a tundra, az ember tudta, mivel kell szembenéznie. Itt ez a város az övé és mégsem az övé, itt barátságos álarcot ölthet a veszedelem, mosolygós és parfümillatú az árulás; és még ha nem ölik is meg vagy választják el Pantalaimontól, megfosztották egyetlen útmutatójától. Az aletiométer nélkül ő nem egyéb, mint egy... egy eltévedt kislány.

A Limefield Ház mézsárga falát borostyán futotta be. Ápolt kertjében nyírott sövény mentén kavicsos kocsifelhajtó vezetett a bejárathoz. A Rolls-Royce baloldalt állt, a kettős garázsajtó előtt. Minden gazdagságról, hatalomról beszélt, olyan fensőbbségét sugallt, amit a rangbéli angolok a maguk természetadta jogának tekintenek. Willnek megcsikordult a foga, maga sem tudta, miért, míg hirtelen eszébe nem jutott egy alkalom, amikor kisgyerek korában édesanyja egy ilyesfajta házba vitte magával – ünneplő ruhájába bújtatta, és figyelmeztette, hogy nagyon jól viselkedjen, és egy öreg bácsi meg egy öreg néni megríkátták az édesanyját, és még akkor is sírt, amikor eljöttek abból a nagy házból.

Lyra észrevette, hogy Will sebesebben szedi a levegőt, de volt annyi esze, hogy nem tudakolta az okát. Will hamarosan nagyot sóhajtott.

– Hát jó – szólalt meg. – Megpróbálhatjuk.

Felmentek a kocsifelhajtón. A bejárati ajtón régimódi csengőhúzó volt, akárcsak Lyra világában, és Will csak Lyra útmutatásával találta meg. Amikor meghúzták, a csengő valahol messze a ház mélyén szólalt meg.

Az az ember nyitott ajtót, aki délelőtt az autót vezette, csak most nem volt rajta sapka. Először Willre nézett, aztán Lyrára, és valamelyest megenyhült az arca.

– Sir Charles Latromot keressük – szólalt meg Will. Az álla éppoly harciasan meredt előre, mint amikor a torony tővében köveket hajigáló gyerekekkel nézett farkasszemet. Az inas bólintott.

– Várjatok itt. Mindjárt szólok Sir Charlesnak.

És becsukta az orruk előtt a vastag tölgyfa ajtót. Két súlyos zár volt az ajtón, alul is, felül is retesz, bár Will úgy vélte, egyetlen józan eszű betörő sem próbálna a bejárati ajtóval. Különböző riasztószerkezet ékeskedett a ház kapuján, és minden sarkon fényoszlop; még csak a közelébe se tudnának kerülni, hát még betörni.

Léptek közeledtek, kitárult az ajtó. Lefegyverzően sima, nyugodt, erőteljes arc nézett le rájuk, egy szemernyi büntudat vagy szégyenkezés sem látszott rajta.

Will érezte, hogy Lyra nyugtalanul fészkelődik, hát gyorsan megszólalt.

– Elnézést kérek, de Lyra úgy gondolja, hogy amikor el tetszett vinni az autóján, valamit véle tlenül a kocsiban hagyott.

– Lyra? Nem ismerek semmiféle Lyrát. Milyen szokatlan név. Egy Lizzie nevű kislányt ismerek. És ki vagy te?

Will magában szidta magát az óvatlansága miatt.

– Én a bátyja vagyok – mondta. – Mark.

– Aha. Szervusz, Lizzie, vagy Lyra. Kerüljétek beljebb.

És udvariasan félreállt. Will és Lyra nemigen számított erre, és tétovázva léptek be. Az előcsarnok homályos volt, méhviasz- és virágillat érzett. Minden tükörfényes volt és tiszta, a fal mellett álló mahagóni vitrinben kecses porcelánszobrocskák sorakoztak. Will észrevette, hogy az inas ott áll a háttérben, mintha arra várna, hogy szólítsák.

– Gyertek be a dolgozószobámba – mondta Sir Charles, és kinyitott előttük egy ajtót.

Igen udvarias volt, sőt szívélyes, de a modorában valami arra készítette Willt, hogy résen legyen. A tágas, kényelmes dolgozószobában szivarillat érzett, mély bőrfotelok álltak benne, a fal mentén könyvespolcok, a falon képek, vadásztrófeák. Három-négy üvegajtós szekrényben régi tudományos eszközök – réz mikroszkópok, zöld bőrrel bevont messzelátók, szextánsok –: nyilvánvaló volt, miért fáj a foga Sir Charlesnak az aletiométerre.

– Üljetek le – mutatott egy bőrkanapéra, ő maga az íróasztala mögött álló székre telepedett. – Nos? – kérdezte. – Mit szeretnétek mondani?

– Maga ellopta... – kezdte hevesen Lyra, de Will ránézett, és a kislány elhallgatott.

– Lyra azt hiszi, hogy valamit az ön autójában hagyott – ismételte Will. – Azt szeretnénk visszakérni.

– Erre a tárgyra gondoltok? – vett elő Sir Charles az íróasztala fiókjából egy bársonyba bugyolált tárgyat. Lyra felugrott. Sir Charles ügyet sem vetett rá. Széthajtogatta a bársonyt, előtűnt az aranyfényű aletiométer.

– Igen! – tört ki Lyra, és az aletiométer után kapott.

De Sir Charles összecuska a markát. Az íróasztal széles volt, Lyra nem ért el hozzá, s mire bármit tehetett volna, Sir Charles megfordult, az aletiométert az üvegezett szekrénybe tette, bezárta, a kulcsot pedig a mellényzsebébe pottyantotta.

– Csakhogy ez nem a tiéd, Lizzie – mondta. – Vagy Lyra, ha éppenséggel így hívnak.

– De igenis az enyém! Az én aletiométerem!

Sir Charles bánatosan, lassan ingatta a fejét, és szelíden szemrehányó hangon szólalt meg.

– Úgy vélem, ehhez legalábbis némi kétség fér.

– De igazán az övé! – kiáltott fel Will. – Becsületszavamra! Mutatta is nekem! Tudom, hogy az övé!

– Úgy vélem, hogy ezt be is kellene bizonyítanotok – mondta Sir Charles. – Nekem nem kell semmit sem bizonyítanom, hiszen a tárgy az én birtokomban van. Tehát nyilván az enyém. Akárcsak gyűjteményem többi darabja. Meg kell mondanom, Lyra, csodálkozom, hogy ilyen tisztességtelen vagy.

– Nem igaz! – kiabált Lyra. – Én nem vagyok tisztességtelen!

– Dehogyanem. Hiszen azt mondtad, Lizzie a neved. Most pedig azt hallom, hogy valami más. Hidd el, senkit sem fogsz meggyőzni róla, hogy egy ilyen értékes tárgy a tiéd. Mondok nektek valamit. Hívjuk fel a rendőrséget. És már fordult is az inas felé.

– Nem, várjon – mondta Will, mielőtt Sir Charles megszólalhatott volna. Lyra azonban felugrott, megkerülte az íróasztalt, és egyszer csak a semmiből a karjában termett Pantalaimon, s fogát vicsorító vadmacskaként fújt az öregúrra. Sir Charlesnak éppen csak megrebbent a szeme, de még csak vissza sem hőkölt a daimón láttán.

– Azt se tudja, hogy mit lopott el! – kiabált Lyra. – Láttá, hogy használok, és gondolta, hogy el fogja lopni, és meg is tette! De maga - maga még az anyámnál is rosszabb... Ő legalább tudja, hogy mire való – maga meg csak be akarja zárni a szekrénybe, és nem csinál vele semmit! Legszívesebben megölném! Vagy megkérnék valakit, hogy ölje meg! Az ilyeneknek nem volna szabad élni! Maga egy...

Elfulladt. Más nem telt tőle, jó nagyot köpött, egyenesen Sir Charles arcába. Will mozdulatlanul ült, csak a szeme járt körbe; emlékezetébe véste, mi hol van. Sir Charles higgadtan elővette selyem zsebkendőjét, és megtörölte az arcát.

– Fegyelmetlen, neveletlen kölyök! – mondta. – Ül le azonnal, te mocskos kis szörnyeteg.

Lyra érezte, hogy könny szökik a szemébe. Reszketve vetette magát a kanapéra. Pantalaimon égnek emelte farkát, tüzesen villogó szemét az öregúrra szegezte.

Will némán töprengett. Sir Charles már rég kidobathatta volna őket. Vajon mi tartja vissza?

És ekkor valami olyan furát pillantott meg, hogy azt hitte, képzelődik. Sir Charles vászonzakójának ujjából, ingének hófehér kézelője mellől egy kígyó smaragdzöld feje bukkant elő. Fekete nyelve megrebbent, páncélos feje, aranykeretes fekete szeme Lyráról Willre villant, majd megint vissza. Lyra dühében észre sem vette, Will is csak egy pillanatig látta, majd a kígyó visszahúzódott az öregúr kabátujjába. De Will szeme elkerekedett döbbenetében.

Sir Charles az ablakhoz lépett, és nyugodtan letelepedett, gondosan megigazgatva nadrágja élet.

– Úgy gondolom, jobb lesz, ha figyelsz rám ahelyett, hogy ilyen fegyelmetlenül viselkednél – mondta. – Nincs más választásod. A műszer az én birtokomban van, és ott is marad. Ragaszkodom hozzá. Gyűjtő vagyok. Köpködhetsz, toporzékolhatsz, visítozhatsz, amennyi tetszik, de mire bárkit is rávinnél, hogy meghallgasson, nekem már lesz egy kazal okiratom, ami mind azt bizonyítja, hogy megvásároltam ezt a műszert. Nem gond, könnyen elintézem. Es te sohasem kapod vissza.

Most már mind a ketten hallgattak. De Sir Charlesnak még maradt mondanivalója. Lyra szívverése csillapodott. A szobában csend volt.

– Mindamellet – szólalt meg Sir Charles – van valami, amit még ennél is jobban szeretnék megkapni. Én magam nem tudom megszerezni, hát hajlandó vagyok alkut kötni veletek. Elhozod a tárgyat, amire szükségem van, és én visszaadom a... Mit is mondtál, mi a neve?

– Aletiométer – mondta rekedten Lyra.

– Aletiométer. Érdekes. Aletheia, görögül igazság... és azok a jelképek... Igen. Értem.

– Mi az a tárgy, amit meg szeretne kapni? – kérdezte Will. – És hol található?

– Olyan helyen, ahová én nem juthatok el, de ti igen. Bizonyos vagyok benne, hogy valahol találtatok egy átjárót. Úgy vélem, nincs messze Summertowntól, ahol ma délelőtt kivettem Lizzie-t vagy Lyrát. És azon az átjárón egy másik világba lehet jutni, amelyikben nincsenek felnőttek. Jól mondom? Nos, tudjátok, annak az embernek, aki azt az átjárót csinálta, a birtokában van egy kés. Abban a másik világban rejtegeti, és rettenetesen fél. Megvan rá az oka. Ha ott van, ahol gondolom, egy ódon kőtoronyban rejtőzködik, amelynek faragott angyalok keretezik a bejáratát. A Torre degli Angeliben. Oda kell tehát elmennetek, engem nem érdekel, hogyan – de nekem kell az a kés. Hozzátok el, és visszakaphatjátok az aletiométert. Nem szívesen válok meg tőle, de állom a szavamat. Ezért kell hogy elhozzátok nekem azt a kést.

8.

Az Angyalok Tornya

– KI az az ember, akinél a kés van? – kérdezte Will

A Rolls-Royce-ban ültek, az autó áthajtott Oxfordon. Sir Charles elöl ült, Will és Lyra a hátsó ülésen, Pantalaimon egérszerűen lapult Lyra markájában.

– Valaki, akinek nincs több joga a késhez, mint nekem az aletiométerhez – válaszolt Sir Charles. – Valamennyiünkre nézve sajnálatos, hogy az aletiométer az én birtokomban van, a kés az övében.

– És honnan tetszik tudni arról a másik világról?

– Sok mindent tudok én, amiről nektek fogalmatok sincs. Nem csoda – jóval idősebb vagyok, és sokkal tájékozottabb. Sok ajtó nyílik ebből a világból a másikba; aki tudja, hol van, könnyen járkálhat egyikből a másikba. Cittágazzéban tanyázik a tudósok úgynevezett Céhe; ők állandóan ide-oda járkálnak.

– Maga nem is ebből a világból való! – szólalt meg hirtelen Lyra. – Hanem odavaló, igaz?

És megint csak ott motoszkált valami az emlékezete mélyén. Szinte bizonyos volt benne, hogy látta már valahol ezt az öregurat.

– Ugyan, dehogy – válaszolt Sir Charles.

– Ahhoz, hogy megszerezhessük a kést attól az embertől – szólalt meg Will –, többet kell tudnunk róla. Nem fogja csak úgy szép szóra ideadni, igaz?

– Hát persze, hogy nem. Az az egyetlen, ami távol tartja a Fantomokat. Nem bizony, nem lesz könnyű dolgok.

– A Fantomok félnek a késtől?

– De még mennyire!

– És miért csak felnőtteket támadnak meg?

– Ezt pillanatnyilag nem kell tudnotok. Nem számít. Lyra – fordult a kislányhoz Sir Charles –, mesélj nekem erről a te különleges barátodról.

Pantalaimonra célzott. És mihelyt kimondta, Will rádöbbsent, hogy az öregúr kabátujjában rejtőző kígyó – szintén daimón, és hogy Sir Charles bizonyára a Lyra világából származik. Csak azért kérdez Pantalaimonról, hogy más vágányra térítse őket: tehát nem tudja, hogy Will meglátta az ő daimónját.

Lyra magához szorította Pantalaimont, az meg fekete patkány lett, farkát Lyra csuklója köré kerítette, és vörös szemével Sir Charlesra meredt.

– Nem lett volna szabad meglátnia – mondta Lyra. – Ő az én daimómom. Maga azt hiszi, ebben a világban nincsenek daimónok, pedig vannak. A magáé biztosan egy ganéj túró bogár!

– Ha az egyiptomi fáraók beérték a skarabeusszal, nekem se lehetnek nagyobb igényeim – válaszolt Sir Charles. – Nos, tehát te megint másik világból jöttél. Milyen érdekes. Onnan származik az aletiométer, vagy csavargásod közben emelted el valahonnan?

– Úgy kaptam! – vágta oda dühösen Lyra. – Az én Oxfordomban, a Jordan-kollégium Mestere adta nekem! Jogosan az enyém. És maga azt se tudja, mit kezdjen vele, maga buta, bűdös vénember – ha száz évig él, akkor se tudja leolvasni! Magának ez csak játék. De nekem szükségem van rá, és Willnek is. Visszaszerezzük, sose féljen.

– Majd meglátjuk – mondta Sir Charles. – Nos, tegnap itt tettelek ki. Akartok itt kiszállni?

– Nem – vágta rá Will, mert nem messze megpillantott egy rendőrautót. – Maga úgyse jöhet át Cigazzéba, a Fantomok miatt, hát nem számít, ha tudja, hol az ablak. Legyen szíves, vigyen még tovább, a Körútig.

– Ahogy óhajtjátok – bólintott Sir Charles, és az autó tovagördült. – Nos, amikor – vagy ha – megszerzitek a kést, hívjatok fel, és Allan értetek jön.

Több szó nem esett, míg a sofőr meg nem állította az autót. Amikor a gyerekek kiszálltak, Sir Charles letekerte az ablakot, és így szólt Willhez:

– Mellesleg, ha nem tudjátok megszerezni a kést, nem kell visszafáradnotok. Ha a kés nélkül állítanátok be hozzám, azonnal hívom a rendőrséget. Úgy gondolom, nyomban ott teremnek, mielőtt megmondom az igazi nevedet. William Parry vagy, igaz? Igen, gondoltam. A mai újság igen jó fényképet közöl rólad.

Az autó elhúzott. Willben pedig bennrekedt a szó.

– Nyugi – rázta meg a karját Lyra. – Nem fog szólni senkinek. Máris szólhatott volna, ha akar. Na gyerünk.

Tíz perc múlva már ott álltak a kis téren, az Angyalok Tornyának tövében. Will az imént elmondta Lyrának, hogy látta a kígyó daimónt, és Lyra megtorpant az utcán, és gyötörte az agyát, hogy összeszedje az emlékfoszlányokat. Ki ez az öregember? Hol láthatta? Hiába – az emlék csak nem tért vissza.

– Nem akartam megmondani neki – szólt halkán Lyra de tegnap este láttam odafent egy embert. Lenézett, amikor a srácok akkora lármát csaptak...

– Milyen volt?

– Fiatal. A haja göndör. Nem öreg, egyáltalán nem. De csak egy pillanatra láttam, ott fent a torony tetején, az oromfal mögött. Azt gondoltam, hogy talán... Emlékszel Angelicára meg Paolóra? A fiú azt mondta, van egy bátyjuk, és ő is itt van a városban, de a nővére elhallgattatta, mintha Paolo valami titkot akart volna kifecsegni. Hát gondoltam, hogy talán a bátyjuk lehet az. Lehet, hogy ő is a késre pályázik. És a srácok nyilván tudnak róla. Talán éppen azért jöttek vissza a városba.

– Hm – morgott Will. – Lehet.

Lyrának eszébe jutott: a gyerekek olyasmit beszéltek, hogy nem mernek bemenni a toronyba; hogy odabent félelmetes dolgok vannak; és arra is emlékezett, őt magát milyen kényelmetlen érzés fogta el, amikor Pantalaimonnal bekandikáltak a nyitott ajtón, mielőtt elmentek volna a városból. Talán ezért kell, hogy felnőtt menjen fel oda. Daimónja most Lyra feje körül röpködött a ragyogó napsütésben lepke alakjában, és aggodalmasan susogott.

– Csitt – súgta vissza Lyra. – Nincs más választásunk, Pan. Mi tehetünk róla. Jóvá kell tennünk a hibánkat, és ez az egyetlen módja.

Will lassan megkerülte a tornyot. Keskeny, macskaköves sikátor vezetett a torony meg a következő épület között. Will bement néhány lépésnyire, felnézett, igyekezett tájékozódni. Lyra követte. Will megállt egy emeleti ablak alatt, és megkérdezte Pantalaimont:

– Fel tudnál oda repülni? És be tudnál nézni?

Pantalaimon azon nyomban verébbé változott és felröppent. Lyra felsikkantott, amikor Pan az ablakpárkányra szállt és egy-két másodpercig megpihent, s csak aztán ereszkedett le megint. Lyra felsóhajtott, és mélyet lélegzett, mintha az imént a fuldoklás fenyegette volna. Will meglepetten vonta össze a szemöldökét.

– Nagyon rossz, amikor a daimónunk eltávolodik – magyarázta Lyra. – Fáj...

– Ne haragudj. Láttál valamit? – kérdezte Pantalaimontól.

– Lépcsőt – mondta Pan – és egy sötét szobát. A falon kardok lógnak, meg lándzsák, meg pajzsok, mint valami múzeumban. És láttam azt az embert. Táncolt...

– Táncolt?!

– Ide-oda lépkedett, és a karját lengette. Vagy talán mintha láthatatlan ellenféllel párbajozna... Csak egy nyitott ajtón át láttam. Nem valami tisztán.

– Fantommal hadakozott volna? – töprengett Lyra.

Továbbmentek. A torony mögött magas kőfal emelkedett, a tetején üvegcserepek. A fal egy szép kis kertet kerített be, szabályos virágágyak vettek körül egy szökőkutat (megint csak Pantalaimon volt a kém), a túloldalon pedig sikátoron jutottak vissza a térre. A tornyon körös-körül mélyen ülő, apró ablakok – mint megannyi szűrős tekintetű szem.

– Elöl kell bemennünk – szögezte le Will.

Felment a lépcsőn, betaszította az ajtót. Beáradt a napfény, a súlyos sarokvasak csikorogtak. Will lépett egyet-kettőt, de mert senkit sem látott, továbbment. Lyra a nyomában. A padló macskaköveit évszázadok koptatták simára, a levegő hűvös volt odabent.

Lépcső vezetett lefelé; Will lement néhány fokot s látta, hogy a lépcső alacsony mennyezetű helyiségbe vezet. Az egyik végében kemence állt, a falakat feketére festette a korom; de senki sem volt ott, hát visszament az előcsarnokba. Lyra csendet intett, és felfelé mutatott.

– Hallom, amint magában beszél – suttogta.

Will hegyezte a fülét, és ő is meghallotta: halk, egyenletes mormogást szakított meg időnként nyers kacagás vagy kurta, dühös kiáltás. Mintha örülttől erednének a hangok.

Will nekivágott a lépcsőnek. A megfeketedett tölgyfa lépcső széles fokait éppúgy simára koptatta az idő, mint lent a macskaköveket; szerencsére nem nyikorgott a léptei alatt. Felfelé haladva fogyatkozott a fény, mert csak a lépcsőfordulókon engedett be némi világosságot egy-egy mélyen ülő kis ablak. Felmentek egy emeletet, megálltak, füleltek, aztán felmentek a következőre. A férfihang most ütemes léptek zajával elegyedett. A lépcsőfordulón szemközt résnyire nyitva álló ajtóból hallatszott.

Will lábujjhegyen odasettenkedett, és kicsit jobban kinyitotta, hogy beláthasson.

Jókora szoba volt, mennyezetéről sűrű pókháló csüngött. A falak mentén könyvespolcok, rajtuk ódon könyvek, rossz állapotban, a kötésük töredezett,

hámlott, vagy elmállasztotta a nedvesség. Számos kötetet lehajigáltak a polcokról, nyitva heverték a padlón vagy a széles, poros asztalokon; másokat találomra visszadugdostak a polcokra.

A szoba közepében egy fiatalember – táncolt. Pantalaimonnak igaza volt: szakasztott olyan volt, mintha táncolna. Háttal az ajtónak először jobbra, aztán balra sasszézott, és jobb keze állandóan mozgott előtte, mintha láthatatlan akadályok között akarna utat törni. Kést tartott a kezében. Nem volt különösebb kés, csak tompa fényű penge, vagy arasznyi hosszú, azzal bökődött előre, vagdalkozott oldalt, döfködött fel-le – a pusztá légben.

Fordulatba kezdett, és Will sürgősen visszahúzódott. Csendet intett, és jelzett Lyrának, hogy kövesse a következő emeletre.

– Mit csinál? – suttogott Lyra.

Will amennyire tőle telt, elmagyarázta.

– Tisztára dilis – mondta Lyra. – Vékony, és a haja göndör?

– Igen. Vörös hajú, mint Angelica. És tényleg dilisnek látszik. Nem tudom, de ez valahogy furább annál, mint amit Sir Charles mondott. Menjünk feljebb, mielőtt megszólítanánk.

A következő lépcsőforduló már a legfelső szintre juttatta őket. Itt sokkal világosabb volt; fehérre festett lépcső vezetett a tetőig – vagyis inkább egy melegházra emlékeztető, üvegtetejű kis faépítményig. Még a lépcső alján is érezték, milyen hő sugárzik a házikóból.

És ahogy ott álltak és bámultak, fentről nyögés hallatszott.

Megriadtak. Bizonyosak voltak benne, hogy a Toronyban csak egy ember van. Pantalaimon annyira megrettent, hogy macskából rögtön madárrá változott, és Lyra keblébe bújt. A két gyerek megragadta egymás kezét.

– Nézzük meg – suttogta Will. – Én megyek elől.

– Nekem kéne elől mennem – suttogta vissza Lyra. – Hiszen én vagyok a hibás.

– Ha te vagy a hibás, akkor csináld, amit mondok.

Lyra grimaszt vágott, de engedelmesen Will nyomába szegődött.

Felhágtak a világosságra. Az üvegepítményben vakító volt a fény és a forróság, akár egy melegházban. Will nem látott jól, de még lélegzethez is csak nehezen jutott. Talált egy kilincset, lenyomta, és gyorsan kilépett az ajtón, szemét ernyőzve a vakító napfény elől.

Ólomtetőn találta magát; a tetőt pártás oromfal vette körül. Az üvegepítmény a tető közepén állt, körülötte lejtett az ólomtető az oromfalon körbefutó ereszcsontra felé. A tetőn, a vakító napfényben egy ősz öregember feküdt. Arca sebhelyes, véraláfutásos, fél szemét lehunyta, és amikor közelebb értek, látták, hogy a két kezét összekötözték a háta mögött.

Jövetelük hallatán felnyögött, és oldalára próbált fordulni, védekezésül.

– Semmi baj – mondta halkán Will. – Nem bántjuk. Ezt az a késes ember művelte?

– Hm – nyögött az öregember.

– Mindjárt kibontom a kötelet. Nem valami jól csomózta meg...

Ügyetlenül, sietősen köthették meg, könnyű volt kibogozni. Felsegítették az öregembert, és az oromfal árnyékába támogatták.

– Ki maga? – kérdezte Will. – Azt hittük, csak az az egy ember van a toronyban.

– Giacomo Paradisi vagyok – motyogta csorba fogai közül az öregember. – Én vagyok a Hordozó. Senki más. Az a fiatalember ellopta tőlem. Mindig akadnak bolondok, akik ilyen kockázatot vállalnak a késért. De ez mindenre elszánt. Meg fog ölni...

– Ugyan már! – intette le Lyra. – Mi az a Hordozó? Mit jelent?

– Én hordozom a titkos kést a Céh megbízásából. Hova lett az az ember?

– Lent van – mondta Will. – Nem látott meg minket. A levegőt csépelte...

– Megpróbálja átvágni magát. Nem fog sikerülni. Amikor majd...

– Vigyázat! – szólt Lyra.

Will megfordult. A fiatalember kúszott a kis faalkotmány felé. Még nem pillantotta meg őket, de nem volt hová elbújniuk. Amikor felálltak, észrevette a mozgást, és megperdült, hogy szembe kerüljön velük.

Pantalaimon azon nyomban medvévé változott, és hátsó lábára emelkedett. Csak Lyra tudta, hogy nem érhet hozzá senki máshoz. A fiatalember pislogott egyet, aztán rámeredt Pantalaimonra, de Will látta, hogy valójában semmit sem érzékel. Az az ember örült. Göndör vörös haja csapzottan tapadt a fejéhez, állán csorgott a nyál, szeme fehérje kivillant.

És nála a kés, ők pedig fegyvertelenek.

Will feljebb lépett, távolabb az öregembertől. Lekuporodott, készen arra, hogy ugorjon, hogy verekedjen, hogy elszökkenjen a támadás elől.

A fiatalember előreugrott, a késsel vagdalkozott, Will pedig hátrált, míg be nem szorult a szögletbe, ahol a torony két oldala találkozott.

Lyra hátulról kúszott a fiatalember felé, kezében a kibogozott kötéllel. Will hirtelen előreszökkent, éppúgy, ahogyan a házukba betolakodó férfira vetette magát, és ugyanazzal az eredménnyel: ellenfele hátrahanyatlott, keresztülesett Lyrán, és hanyatt az ólomtetőre zuhant. Mindez olyan gyorsan pergett le, hogy Willnek nem volt ideje megijedni. De azt észrevette, hogy a kés kirepül a férfi kezéből, és hegyével menten az ólomtetőbe fúródik, néhány lábnyira, olyan könnyedén, mintha vajba hatolna. Markolatáig elmerült, aztán rezegve megállt.

A fiatalember fektében megfordult, és a kés után nyúlt, de Will rávetette magát, és a hajába kapaszkodott. Alaposan elsajátította az iskolában a verekedés tudományát: bőségesen akadt rá alkalom, mihelyt a többi gyerek megszimatoalta, hogy Will édesanyjával valami nincs rendben. És Will megtanulta, hogy az iskolai verekedésnél nem értékeli a stílust, rá kell kényszeríteni az ellenfelet, hogy megadja magát, vagyis nagyobb fájdalmat kell neki okozni, mint amekkorát ő okoz neked. Tudta, nem szabad visszariadni attól, hogy bántson valakit, és hamar

megtanulta, hogy ezt az elvet igen sokan ültetik át a gyakorlatba. Csakhogy ő maga nem tudta magáévá tenni ezt az elméletet.

Ismerte hát a harc fogásait, csakhogy most felnőtt férfi volt az ellenfele, az imént még késsel a kezében, és mindenáron meg kellett akadályozni, hogy megint megkaparintsa.

Erősen megmarkolta a fiatalember sűrű, csapzott haját, és teljes erejéből hátrarántotta. A fiatalember felmordult, oldalt vetette magát, de nem tudott szabadulni Willtől, és most fájdalmában, dühében felüvöltött. Megpróbált feltápászkodni, aztán hátravetette magát, ezáltal Will az ellenfele és az oromfal közé szorult. Nem jutott lélegzethez, és gyengült a szorítása. A fiatalember kitepte magát a markából.

Will térdre esett az ereszcatornában. Alig kapott levegőt, de ott mégsem maradhatott. Feltápászkodott, s eközben a lába beleakadt egy vízvezető lyukba. Egy iszonyú másodpercig azt hitte, nincs mögötte semmi. Ujjai kétségbeesetten kaparásztak a forró ólomtetőn. De nem történt semmi; bal lába a levegőbe lógott, de különben biztonságban volt.

Visszahúzta a lábát az oromfal mögé, és talpra vergődött. A férfi közben elérte a kést, de nem volt ideje kihúzni az ólomból, mert Lyra a hátára ugrott, karmolt, rúgott, harapott, akár a vadmacska; de a fiatalember haját nem tudta megmarkolni, amaz pedig ledobta magáról a kislányt. Es amikor talpra állt, a kezében volt a kés.

Lyra az oldalára esett, Pantalaimon, immár mint vadmacska, égnek meresztette szőrét, kivillantotta fogait. Will most először nézett szembe ellenfelével. Nem fért hozzá kétség: ez bizony Angelica bátyja, és maga a megtestesült gonoszság. Minden gondolatát Willre összpontosította, és kezében volt a kés. De Will sem volt teljesen fegyvertelen.

Megragadta a kötelet, amit Lyra elejtett, és most a bal keze koré tekerte, a kés elleni védekezésül. Oldalazva mozgott a fiatalember és a nap között, hogy ellenfele folytonosan hunyorgott, pislogott. És ami még jobb, az üvegépítmény visszaverte a fényt a fiatalember szemébe, és jóformán elvakította.

Will a fiatalember bal oldalára szökkent, el a kés útjából, bal kezét magasba emelte, és teljes erejével belerúgott ellenfele térdébe. Amaz felhördült, elesett, és tehetetlenül tekergőzött.

Will utánaugrott, két kézzel ütött, és rúgott, rúgott, amit csak ért, a fiatalembert egyre hátrább szorította az üvegház felé. Csak bírná a lépcső tetejéig rugdalni...

Ezúttal a férfi még súlyosabban zuhant el, és kést markoló jobb keze az ólomtetőt érte Will lábánál. Will menten rátaposott, a férfi ujjait a markolat és a penge közé tiporva, aztán még szorosabbra tekerte keze körül a kötelet, és másodszor is rátaposott a férfi kezére. Az felüvöltött, és elengedte a kést. Will menten odébb rúgta – cipője szerencsére a markolatot érte –, a kés megperdült az ólomtetőn, és az ereszcatornában pihent meg, közvetlenül egy csatornanyílás

mellett. A kötélt kilazult Will keze körül, és valahonnan döbbenetes mennyiségű vér fröccsent az ólomra és Will cipőjére. A férfi feltápáskodott. – Vigyázz! – sikoltott Lyra, de Will résen volt. Mihelyt a férfi elveszítette egyensúlyát, Will rávetette magát, és belefejtelt a férfi gyomrába. Amaz hanyatt esett, egyenesen az üvegkalitkának; az üveg darabokra tört, a faalkotmány is összeroppant. A férfi a romokon terült el, az ajtókeret után kaparászott, de azt már nem tartotta semmi, és engedett. A férfi lezuhant, körülötte záporozott az üveg.

Will mint a villám, az ereszcsonnánál termett, felvette a kést, és a csata sorsa eldőlt. Az összevissza vagdalt, eltángált fiatalember felkapaszkodott a lépcsőn, meglátta Willt, aki ott állt fölötte, kezében a késsel, dühödten rámeredt, aztán sarkon fordult és elmenekült.

Will felsóhajtott és leült.

Valami nagy baj történt, de eddig észre sem vette. Leejtette a kést, bal kezét melléhez szorította. A rácsavart kötelet vér áztatta át, és amikor letekerte...

– Az ujjaid! – sikoltott fel Lyra. – Jaj, Will...

A kisujja meg a gyűrűsujja is lepottyant a kötéllal együtt.

Szédült. Ujjai csonkjából zúdult a vér, farmerja, cipője teljesen átázott. Lehanyatlott, szemét lehunyta. Kábán is érezte, hogy a fájdalom nem elviselhetetlen: kitartó kopácsolás volt inkább, mint az a pengeéles fájdalom, amikor az ember megvágja az ujját.

Soha még ennyire gyengének nem érezte magát. Talán el is aludt egy pillanatra. Lyra a karjával művelt valamit. Will felült, meglátta, mi történt, és a hányinger kerülgette. Az öregember is ott volt valahol, de hogy mit csinál, azt nem látta Will, Lyrának pedig be nem állt a szája.

– Csak volna egy kis vérmohánk, amit a medvék használnak, már jobb lenne, Will, tényleg – figyelj, ezt a kis darab madzagot a karod köré kötöm, hogy elálljon a vérzés, az ujjaid helyére nem tudom kötni, mert ott nincs semmi, maradj nyugton...

Will hagyta, csinálja csak, ő meg körülnézett: az ujjait kereste. Ott heverték, görbén, mint valami véres idézőjel az ólomtetőn. Will felnevetett.

– Hagyd abba! – szólt rá Lyra. – Állj fel. Mr. Paradisnak van valami orvossága, valamilyen kenőcs, Nemtom, micsoda. Muszáj lejönnöd, az az ember elment. Láttuk, amint kirohant az ajtón. Legyőzted. Na, Will, gyere már... Gyere...

Unszolta, biztatta, leterelte a lépcsőn, átvergődtek az üvegcserep, a törmelék között a lépcsőfordulón egy hűvös kis kamrába. A falipolcokon palackok, tégelyek, mozsarak, patikamérlegek sorakoztak. A piszkos ablak alatt kőmedence. Az öregember reszkető kézzel töltött valamit egy nagy palackból egy üvegcsébe.

– Ül le, idd ezt meg! – mondta, és sötét folyadékkal töltött tele egy kis poharat.

Az első korty úgy égette Will torkát, akár a tűz. Lyra kikapta a kezéből a poharat, mert a fiú csak tátozott.

– Idd ki! – parancsolta az öregember.

– Mi ez?

– Szilvapálinka. Idd ki!

Will óvatosabban kortyolt az italba. Most már istenesen sajgott a keze.

– Meg tudja gyógyítani? – kérdezte reszketegen Lyra.

– Ó, igen, mindenre van orvosságunk. Nyisd ki, lányom, azt a fiókot, és hozzáál kötszert.

Will látta, hogy a kés ott hever a szoba közepén álló asztalon, de mielőtt felvehette volna, az öregember feléje sántikált, kezében egy pohár vízzel.

– Igyál – mondta az öreg.

Will szorosan fogta a poharat, és lehunyta a szemét, míg az öregember művelt valamit a kezével. Szörnyen csípett, de azután törülköző érdes dörzsölését érezte a csuklóján, és valami gyengédebben törölgette a sebet. Majd egy pillanatra valami hűvösséget érzett, és megint fellángolt a fájdalom.

– Ez igen becses gyógyír – mondta az öregember. – Igen jó mindenféle sebre.

Poros, horpadt tubus volt, közönséges fertőtlenítőkenőcs, Will világában bármelyik gyógyszertárban kapható. Az öregember oly áhítatosan bánt vele, mintha mirha volna. Will elfordította a fejét

És amíg az öreg a sebet kezelte, Lyra érezte, hogy Pantalaimon némán hívja: nézzen ki az ablakon. Most vércse volt, a nyitott ablak keretén biggyeszkedett, és a szeme odalent mozgást észlelt. Lyra mellé lépett, és ismerős alakot pillantott meg: Angelica rohant a bátyja, Tullio felé, aki a falnak vetette hátát a keskeny utca túloldalán, és két karjával úgy csépelte a levegőt, mintha egy csapat denevért hessegetne az arca elől. Majd elfordult, és két kezével a fal kockaköveit simította végig, sorra megnézett, megszámlált minden egyes követ, a széleiket tapogatta, vállát úgy húzta fel, mintha el akarna háritani valamit a háta mögül, és egyre rázta a fejét.

Angelica is, mögötte a kis Paolo is kétségbeesetten nyúlkaált a bátyja felé, megragadta a karját, és megpróbálta elrángatni attól, ami úgy felzaklatta.

És Lyrának egyszeriben felkavarodott a gyomra: ezt az embert a Fantomok támadták meg! Angelica tudta, ha nem láthatta is őket; a kis Paolo sírva csépelte a levegőt, úgy próbálta őket elkergetni; bár persze tehetetlen volt, és Tullio elveszett. Egyre ernyedtebben mozgott, végül pedig már sehogyan. Angelica rácsimpaszkodott, rángatta a karját, de semmi sem rázhatta fel Tulliót. Paolo sírva szólongatta bátyját, mintha ezzel visszahozhatná.

Azután Angelica megérezhette, hogy Lyra figyel, és felnézett. A pillantásuk találkozott. Lyra szinte úgy érezte, mintha a lány megütötte volna, olyan heves gyűlölet égett a szemében, majd Paolo is követte a nővére pillantását, ő is felnézett, és elkukorékolta magát:

– Megölünk! Ezt te művelted Tullióval! Várj csak, kinyírunk, meglátod!

A két gyerek sarkon fordult és elszaladt, otthagyták magatehetetlen bátyjukat, Lyra pedig rémulten, büntudatosan visszahúzódott a szobába, és becsukta az

ablakot. A többiek nem hallották az iménti jelenetet. Giacomo Paradisi kenőcsöt tett a sebekre, Lyra pedig igyekezett feledni a látottakat, és csak Will-el törődött.

– Be kell kötözni valamivel a karodat – mondta. – Másképp nem áll el a vérzés.

– Bizony, bizony – bólogatott szomorúan az öregember. Amíg azok ketten bekötözték, Will elfordította tekintetét, és kortyolgatta a szilvapálinkát.

Hamarosan megnyugodott, mindent távolinak érzett, holott a keze iszonyatosan sajgott.

– Most pedig – szólt Giacomo Paradisi – itt van a kés. Fogd meg – a tiéd.

– Nekem nem kell – mondta Will. – Semmi közöm hozzá.

– Nincs más választásod – mondta az öregember. – Mostantól fogva te vagy a Hordozó.

– De hát nem maga az? – kérdeze Lyra.

– Az én időm lejárt – mondta az öregember. – A kés tudja, mikor hagy el egy kezét, és ül meg egy másikban, én pedig tudom, mikor jön el az ideje. Nem hisztek nekem? Ide nézzetek!

És felemelte bal kezét. A kisujja meg a gyűrűsujja éppen úgy hiányzott róla, mint Will kezéről.

– Bizony – bólintott az öreg. – Én is verekedtem, én is elvesztettem két ujjamat – ez a Hordozó jelvénye. És előre én sem tudtam.

Lyra csak bámult. Will az ép kezével a poros asztalba kapaszkodott. Küszködve kereste a szavakat.

– De hiszen én... mi csak azért jöttünk ide... mert egy ember ellopott valamit Lyrától, és neki kell a kés, és azt mondta, ha elvisszük neki, akkor majd...

– Ismerem azt az embert. Hazug csaló. Nem ad ő nektek az égvilágon semmit. A kés kell neki, és mihelyt megkapja, elárul benneteket. De sohasem lesz ő a Hordozó. A kés a te jogos tulajdonod.

Will vonakodva a késre pillantott. Maga felé húzta. Mindennapi tőrülésnek látszott, tompa fényű, kétélű pengéje volt, ugyanolyan fémből készült rövid keresztbordája, rózsafa nyele. Ahogy közelebbről megnézte, észrevette, hogy a rózsafában az arany drótszál berakás valamilyen alakot formál – addig forgatta a kést, míg ki nem vette a mintáját: összecsucott szárnyú angyal. A nyél másik oldalán kitárt szárnyú angyal. A fémszál kissé kiemelkedett a nyél felületéből, jól meg lehetett markolni, s ahogy felemelte, érezte, mennyire könnyű és erős, és milyen tökéletes az egyensúlya, s hogy a penge egyáltalán nem tompa fényű. Mi több, mintha a fém felszíne alatt párásán örvénylő színek élnének: kékeslilák, tengerkékek, földbarnák, felhőszürkék meg a sűrű lombú fák zöldje, a nyitott sír körül alkonyatkor gyülő árnyak színe – ha van árnyékszín, a titkos kés pengéjének olyan volt az árnyalata.

Egészen más volt azonban az éle. A két éle nem is volt egyforma. Az egyik tiszta, fényes acél, amely beljebb finom árnyékszínbe olvadt, de mit sem veszített hasonlíthatatlan élességéből. Will szinte visszariadt, annyira élesnek látta. A

másik széle sem volt tompább, de a színe ezüstös, és Lyra, aki Will válla fölött kandikált, felkiáltott:

– Láttam már ezt a színt! Olyan, mint az a penge, amivel el akartak vágni engem Pantól – épp ugyanolyan!

– Ez az éle – szólalt meg Giacomo Paradisi, és egy kanál nyelével érintette meg az acélt – a világon minden anyagot elvág. Ide nézzetek!

Az ezüstkanalat a pengéhez nyomta. Will, kezében a késsel, épp csak egy leheletnyi ellenállást érzett, ahogy a kanál nyelének levágott csücske az asztalra hullott.

– A másik éle – folytatta az öregember – még finomabb. Azzal vágatsz nyílást ebből a világból. Próbáld ki. Tedd, amit mondok – te vagy a Hordozó. Tudnod kell. Csak én taníthatlak meg rá, és már fogytán az időm. Állj fel és figyelj.

Will hátratolta székét, felállt, lazán tartotta a kést. Kába volt, hányinger kerülgette, lázadozott magában.

– Én nem akarom... – kezdte, de Giacomo Paradisi megrázta a fejét.

– Hallgass! Akarod, nem akarod – nincs választásod! Figyelj rám, mert sürges az idő! Tartsd magad elé a kést – így. Nemcsak a pengének kell vágnia, hanem a gondolataidnak is. Tedd a következőt: ültessd a gondolataidat a kés hegyére. Koncentrálj, fiam. Szedd össze a gondolataidat. Ne törődj a sebeddel. Begyógyul. Csak a kés hegyére gondold. Ott vagy te magad. Most tapogass vele, nagyon finoman. Olyan kicsiny rést keresel, amit a szemekkel nem láthatsz meg, de a kés hegye rátalál, ha a gondolataid irányítják. Tapogasd a levegőt, amíg a világon a leges-legparányibb rést nem érzed.

Will megpróbálta. De zúgott a feje, szörnyen lüktetett a bal keze, és megint megpillantotta a két ujját, ott heverték a tetőn; azután anyjára gondolt, szegény édesanyjára... Ugyan mit mond majd? Hogyan vigasztalhatja meg? Megvigasztalhatja-e valaha? És Will letette a kést az asztalra, lekuporodott, sebesült kezét dajkálva, és szeméből dőlt a könny. Sok volt ez neki. A zokogás egész testében rázta, a könnyek elvakították, és siratta édesanyját, szegény, reszkető, boldogtalan, szeretett édesanyját, akit elhagyott, elhagyott...

Vigasztalan volt. Ám ekkor valami igen furát érzett... Jobb keze fejével megtörölte a szemét, és mit látott: Pantalaimon feje ott nyugodott a térdén. A daimón, farkaskutya formájában, szánakozó, szomorú tekintettel nézett fel rá, azután megnyalogatta Will sebesült kezét, és fejét megint Will térdére fektette.

Willnek fogalma sem volt a Lyra világában élő taburól, amely megtiltotta, hogy valaki a más daimónjához érjen, s ha eddig még nem érintette meg Pantalaimont, az udvariasságból történt, nem tudatosan. Lyrának elakadt a lélegzete. Daimónja a maga akaratából cselekedett! Pantalaimon visszahúzódott, és Lyra vállára röpönt mint a legapróbb pillangó. Az öregember érdeklődve figyelte, de nem hitetlenül. Valamiképpen látott már daimónokat; járt már másik világokban ő is.

Pantalaimon cselekedete célt ért. Will nagyot nyelt, felállt, letörölte könnyeit.

– Hát jó – mondta. – Megpróbálom. Mondja meg, mit tegyek. – Ezúttal minden igyekezetével arra kényszerítette magát, hogy arra gondoljon, amit Giacomo Paradisi mondott, összeszorította fogát, reszketett az erőfeszítéstől, kiverte a veríték. Lyra alig bírta megállni, hogy közbe ne lépjen, mert ismerte ezt a folyamatot. Akárcsak dr. Malone, akárcsak az a Keats nevű költő, akárki volt is: mindannyian tudták, hogy a puszta erőfeszítés nem elegendő. De hallgatott, csak a kezét kulcsolta össze görcsösen.

– Állj – szólt szelíden az öregember. – Pihenj. Ne erőlködj. Ez finom kés, nem súlyos szablya. Túl szorosan markolod. Lazíts. Hagyd, hogy a gondolatod végigvándoroljon a karodon a csuklódig, onnan a kés nyeléig, és ki a pengére. Ne siess. Csak szelíden. Ne erőltess. Lépkedj lassan. Azután végig, a hegyéig, ahol a penge a legélesebb. Te magad leszel a kés hegye. Rajta, csináld. Eredj, érezd, aztán gyere vissza.

Will megint nekiveselkedett. Lyra látta, ahogy a teste megfeszül, ahogy az állkapcsát összeszorítja, aztán mintha valami tekintély áramlott volna a fiúba, nyugtatta, ellazította, megvilágosította. A tekintély magától Willtől eredt – vagy talán a daimónjától. Mennyire hiányozhat, hogy nincsen daimónja! Milyen magányos lehet... Nem csoda, hogy sírva fakadt; Pantalaimon helyesen cselekedett, bármilyen furának tűnt is. Lyra felnyúlt szeretett daimónjához, az pedig, hermelin alakban, Lyra ölébe szökkent.

Együtt nézték, amint Will reszketése alábbhagy. Már nem volt annyira feszült, most másként összpontosított, és mintha megváltozott volna a kés is. Talán azok a párás színek tették végig a pengén; talán az, hogy oly természetesen ült meg Will kezében – de a kés hegyével végzett kicsiny mozdulat most már céltudatosnak tetszett, nem tétovának. Egyik irányba tapintott, majd a másikba, mindig az ezüstös éllel, aztán, úgy látszik, rálelt valami kis résre az üres levegőben.

– Ez volna az? – kérdezte rekedten a fiú.

– Igen. Ne erőltess. Gyere most vissza, térj vissza önmagadhoz.

Lyra szinte látta, amint Will lelke a penge mentén visszalebben a kezébe, majd fel a karján, egészen a szívéig. Will hátralépett, kezét leengedte, pislogott.

– Éreztem ott valamit – mondta Giacomo Paradisinak. – A kés előbb csak úgy átcsusszant a levegőn, aztán megéreztem...

– Helyes. Most ismételd meg. És ha érzed, hatolj be a késsel, vágj bele. Ne tétovázz. Ne csodálkozz. És el ne ejtsd a kést!

Will összegörnyedt, két-három mély lélegzetet vett, bal kezét a hóna alá dugta, csak azután tudta folytatni. De nagyon akarta; néhány másodperc elteltével felállt, a kést előre szegezte.

Ezúttal könnyebb dolga volt. Egyszer már megérezte, hát tudta, mit keressen, és alig egy perc elteltével rátalált arra a furcsa kis csorbára a levegőben. Mintha csak szike hegyével tapogatná ki óvatosan a rést két öltés között. Megérintette,

visszahúzódott, a biztonság kedvéért megérintette megint, azután követte az öregember utasítását, és oldalt vágott az ezüst élel.

Jó, hogy Giacomo Paradisi figyelmeztette: ne csodálkozzon. Továbbra is óvatosan fogta a kést, majd letette az asztalra, és csak akkor hagyta, hogy úrrá legyen rajta a meglepődés. Lyra már talpon volt, de szó nem jött a szájára, mert a poros kis szoba közepén szakasztott olyan ablak tátongott, mint az a másik, a gyertyánfák alatt: ablak a levegőben, amelyen át egy másik világba láthattak.

Es mivel a torony tetején voltak, alattuk a mélyben terült el Oxford északi része. Történetesen épp egy temető, a város szélén. Kissé odább gyertyánfák látszottak, házak, fák, utak, a messzeségben pedig a város tornyai.

Ha nem ismerték volna az első ablakot, azt hitték volna, hogy optikai csalódás játszik velük. Csakhogy ez nem volt pusztán optikai jelenség, a nyíláson beáradt a levegő, orrukba hatolt a közlekedés gáza, amelynek nyoma sem volt Cittágazze világában. Pantalaimon fecskévé változott és boldogan átrepült, elkapott egy bogarat, majd visszarebbent Lyra vállára.

Giacomo Paradisi különös, szomorú mosollyal nézte őket.

– Most hát kinyitottad – szólalt meg –, de meg kell tanulnod, hogyan kell bezárni.

Lyra hátrált, hogy Willnek több helye legyen, az öregember pedig a fiú mellé lépett.

– Ehhez az ujjaidra van szükség – magyarázta. – Egy kéz is elég. Tapogasd ki a nyílás szélét, ahogy az imént a késsel tapogattad. Csak akkor találod meg, ha a lelked ott van az ujjaid hegyében. Igen finoman érintsd, tapogass, tapogass, míg meg nem találod a szélét. Azután húzd össze. Ennyi. No, próbáld.

De Will reszketett. Nem tudta gondolatait visszaterelni a kellően kényes egyensúlyi helyzetbe, s egyre jobban eluralkodott rajta a kudarc érzete. Lyra látta, mi megy végbe a fiúban.

Megfogta Will jobb karját.

– Figyelj, Will! – szólt. – Ül le. Majd mindjárt megmondom, hogyan csináld. Ül csak le egy percre, mert fáj a kezed, és elvonja a gondolataidat. Hát persze. De mindjárt jobb lesz.

Az öregember égnék emelte két kezét, de aztán meggondolta magát, vállat vont, leült.

Leült Will is, és Lyrára nézett.

– Mit csináltam rosszul?

Csupa vér volt, reszketett, a tekintete zavart volt. Kis híján cserbenhagyták az idegei; összeszorította a fogát, dobbantott, gyorsan szedte a levegőt.

– A sebed miatt van – magyarázta Lyra. – Nincs veled semmi baj. Jól csinálsz, de a kezed nem hagyja, hogy csak oda figyelj. Nem tudom, hogyan lehetne ezen segíteni, de talán ha nem igyekeznél kirekeszteni...

– Mármint mit?

– Hát most egyszerre kétfélét akarsz csinálni gondolatban. Nem akarod tudomásul venni a fájdalmat, és ugyanakkor becsukni azt az ablakot. Emlékszem, egyszer úgy olvastam az aletioméert, hogy közben féltem valamitől, és talán akkoriban már hozzászoktam, Nemtom, de akkor is egész idő alatt féltem, miközben leolvastam. Próbáld úgy... elengedni a gondolataidat, és mondd magadban, hogy igen, tudom, fáj. Ne próbáld kirekeszteni a fájdalmat.

Will egy pillanatra lehunyta a szemét. A lélegzete lassult egy kicsit.

–Jól van – mondta. – Megpróbálom.

És ezúttal sokkal könnyebben ment. A nyílás széle után tapogatózott, egy pillanat múlva meg is találta, azután követte Giacomo Paradisi utasítását: összehúzta a széleket. Könnyebben nem is mehetett volna. Hípp-hopp: volt ablak, nincs ablak! A másik világ bezárult.

Az öregember szarukeretes bőrtokot adott Willnek, amelyben kapsok tartották helyén a kést, hiszen a penge legkisebb mozdulata a legvastagabb bőrt is átvágta volna. Will a tokba csúsztatta a kést, és amilyen szorosan csak tudta, bekapcsolta.

– Ünnepeles alkalom ez – mondta Giacomo Paradisi. – Ha volna néhány napunk, néhány hetünk, elmondanám nektek a titkos késnek meg a Torre degli Angelinek a történetét, meg ennek a romlott és gondatlan világnak az egész szomorú históriáját. A Fantomokról mi tehetünk, csakis mi. Azért jöttek, mert elődeim, alkimisták, filozófusok, tudós emberek a dolgok legmélyebb természetét kutatták. Kíváncsiak lettek, milyen kötelék tartja össze az anyag legparányibb részecskéit. Tudjátok, milyen kötelekről beszélek? Miféle kötelezvényekről? Nos, ez itt kereskedőváros volt. Kalmárok, bankárok városa. Azt hittük, tudjuk, mi az a kötelezvény. Azt hittük, olyasmi, ami tárgyalás alapját képezi, amit meg lehet venni, eladni, elcserélni, átváltani... Csakhogy ezek másféle kötelékek voltak. Felbontottuk őket, és betódultak a Fantomok.

– Honnan jönnek? – kérdezte Will. – Miért maradt nyitva az az ablak, ott a fák alatt, amelyiken legelőször bejöttünk? És nyílik-e másik ablak is a világon?

– Rejtély, hogy honnan jönnek a Fantomok. Egy másik világból; az úr sötétjéből – ki tudja? Csak az számít, hogy itt vannak, hogy tönkretettek bennünket. Hogy van-e másik ablak ezen a világon? Igen, van néhány, mert olykor egy késhordozó gondatlan vagy feledékeny, nem bajlódik azzal, hogy bezárja az ablakot. És az, amelyiken ti jöttetek át, a gyertyánfák alatti ablak... Azt én magam hagytam nyitva, egy megbocsáthatatlanul ostoba pillanatban. Azt reméltem, hogy azt az embert, akit említettél, átcsábíthatom ebbe a városba, ahol a Fantomok áldozatává válna. De okosabb annál, hogy egy ilyen fortélynak felüljön. A kést akarja. Kérlek, nagyon kérlek, sohase engedd, hogy megszerezze. Will és Lyra összenézett.

– Nos – fejezte be elbeszélését az öregember, és széttárta kezét – átadtam neked a kést, és megmutattam, hogyan használd: mást nem tehetek. Csak még elmondom, mi volt a Céh szabályzata, mielőtt semmivé vált. Először is, ha

ablakot nyitsz, zárd is be. Másodszor: soha senki másnak ne engedd, hogy használja a kését. Egyedül a tiéd. Harmadszor: sohase használd alantás célra. Negyedszer: tartsd titokban. Ha van is még több szabály, elfelejtettem, s ha elfelejtettem, bizonyára nem fontos. Tiéd a kés. Te vagy a Hordozó. Még sohasem volt gyermek a kés hordozója, de a mi világunk morzsolódik, és a Hordozó jegye félreismerhetetlen. Még csak a nevedet sem tudom. Most eredj. Hamarosan meghalok, mert tudom, hol vannak a mérges szerek, és nem szándékozom megvárni, míg bejönnek a Fantomok, márpedig bejönnek, mihelyt a kés eltávozik. Eredjetek.

– De Mr. Paradisi... – kezdte Lyra, az öregember azonban megrázta a fejét, és folytatta:

– Nincs idő. Ti bizonyos céllal jöttetek ide. Talán nem is tudjátok, mi az a cél, de tudják az angyalok, akik idehoztak benneteket. Eredj. Bátor vagy, és a barátod okos. És a tiéd a kés. Eredj.

– De csak nem fogja tényleg megmérgezni magát?! – rémüldözött Lyra.

– Gyere már – nógatta Will. Lyra azonban nem engedett.

– És mit tetszett mondani az angyalokról? – sürgette az öreget. Will a karját rángatta.

– Gyere már. Mennünk kell Köszönöm, Mr. Paradisi.

Kinyújtotta vérfoltos, piszkos jobbját, és az öregember gyengéden megszorította. Lyrával is kezét fogott, majd bólintott Pantalaimonnak, aki viszonzásul megbiccentette hermelinfejét.

A börtokba bújtatott késsel a kezében Will elindult Lyra előtt a széles, sötét lépcsőn, kifelé a toronyból. A nap forrón sütött a kis térre. Mélységes volt a csend. Lyra végtelenül óvatosan nézett körül, de néptelen volt az utca. És jobb is, ha nem aggasztja Willt azzal, amit látott; van elegendő szoronganivalója anélkül is. Elvezette az utcáról, ahol korábban a gyerekeket látta, és ahol Tullio még ott állt bénán és halotti csendesen.

– Bárcsak... – kezdte Lyra, amikor a tér sarkáról még visszanéztek. – Rémes arra gondolni... Szegénynek a fogait is kitörték, és alig lát... És most majd lenyel valami mérget és meghal, és én úgy szeretném...

Lyra alig bírta visszafojtani a könnyeit.

– Csitt – szólt rá Will. – Nem fog neki fájni. Csak szépen elalszik. Jobb, mint a Fantomok, hiszen mondta.

– Jaj, Will, most mihez kezdünk? Mit csináljunk? Olyan szörnyen megsebesültél... És az a szegény öregember... Gyűlölöm ezt a helyet! Legszívesebben felgyújtánám, hogy porig égjen! Most mit csinálunk?

– Mi sem könnyebb – mondta a fiú. – Vissza kell szereznünk az aletioméért – tehát el fogjuk lopni!

9. Tolvajok

LEGELŐSZÖR is visszamentek a kávézóba, hogy kifújják magukat, átöltözzenek. Will, csapzottan, vér-foltosan nem mehetett sehová, és már túltették magukat azon, hogy büntudatot érezzenek, amiért üres boltokban kiszolgálják magukat. Will összeszedte a szükséges holmit, hogy tetőtől talpig átöltözhessen, Lyra közben árgus szemekkel figyelt, nem bukkannak-e fel valahol gyerekek.

A kávézóban Lyra vizet forralt, Will felvitte a fürdőszobába, és nekivetkőzött, hogy tetőtől talpig megmosakodjon. Valamelyest tompult a fájdalom, de még nem múlt el; a kés nyoma nem fertőződött el, de a sebekből most is dőlt a vér. Hányinger kerülgette, ahogy ujjai csonkjára nézett, szíve hevesebben vert. Leült a kád szélére, lehunyta szemét, és mélyeket lélegzett.

Hamarosan lehiggadt, és nekiállt a mosakodásnak. Nehéz dolga volt, szüntelenül törölgette magát az egyre véresebb törülközőkkel, majd óvatosan belebújt új holmijába, vigyázott, hogy lehetőleg semmi se legyen véres.

– Új kötést kell tenned a kezemre – mondta Lyrának. – Azt se bánom, ha szoros, csak elálljon már a vérzés.

Lyra csíkokra szaggatott egy lepedőt, és amilyen szorosan csak tudta, bekötözte a sebeket. Will a fogát csikorgatta, de óhatatlanul kibuggyant a könnye. Szó nélkül letörölte; Lyra sem szólt.

– Köszönöm – mondta Will, amikor Lyra végzett a doktorkodással. – Figyelj! Szeretném, ha beletennél valamit a hátizsákodba, ha esetleg nem tudunk ide visszajönni. Csak néhány levél. Ha akarod, elolvashatod. Elővette a zöld bőrtárcát, odaadta Lyrának a leveleket.

– Ha nem szeretnéd, nem olvasom el...

– Elolvashatod. Nem bánom.

Lyra összehajtogatta a leveleket, Will az ágyra heveredett, félretolta a macskát, és elaludt.

Késő este Will és Lyra a Sir Charles kertjének árnyas bokrai mellett futó mellékutcában lapult. Előzőleg a cittágazzei oldalon a holdfényben fehéren fénylő klasszikus villa körüli parkba érkeztek. Sokára értek el Sir Charles házáig, főként Cittágazzében haladtak lassan, gyakran megálltak, hogy ablakot vágjanak és megállapítsák helyzetüket Will világában, s mihelyt tudták, hol vannak, menten becsukták az ablakot.

Néhány lépésnyire mögöttük osont a cirmos. Amióta csak megmentették a kődobáló gyerekektől, egyfolytában aludt, de most már, pihenten sem volt hajlandó elhagyni őket, mintha csak velük érezné biztonságban magát.

Willnek volt éppen elég gondja a macska nélkül is, hát egyszerűen nem vett róla tudomást. Egyre jobban megismerkedett a késsel, biztosabban kezelte, a seb azonban jobban fajt, mint előző nap, szüntelenül lüktetett, és Lyra ugyan új kötést tett rá, mikor Will felébredt, de már az is átvérzett.

A fehéren fénylő villa közelében Will ablakot vágott a levegőbe. A headingtoni csendes mellékutcán bukkantak ki, és megpróbálták kikövetkeztetni, hogyan juthatnának a dolgozószobába, ahová Sir Charles bezárta az aletiométert. A kertet két fényszóró világította meg, a ház elülső ablakai is világosak voltak, de a dolgozószoba ablaka sötét. Ezen az oldalon csak a hold világított.

A fákkal szegélyezett sötét mellékutca egy másik úthoz vezetett. Betörő észrevétlenül behatolhatott volna innen a bokrokon át a kertbe, csak hogy Sir Charles birtokát Willnél kétszerte magasabb, lándzsahegyekben végződő vaskerítés vette körül. A titkos kés azonban nem ismert akadályt.

– Fogd ezt a rudat, míg átvágom – suttogta Will – Ha leesik, kapd el.

Elég volt négy rudat átvágnia, hogy könnyen keresztüljussanak. Nesztelenül osontak a bokrok között.

Mihelyt megpillantották a pázsiton túl a dolgozószoba kúszónövénnyel keretezett ablakát, Will odasúgta Lyrának:

– Itt ablakot vágok Ci'gazze, nyitva hagyom, és odaát elmegyek egészen a dolgozószoba magasságáig, aztán visszavágom magamat ebbe a világba. Kiveszem az aletiométert abból a szekrényféleségből, becsukom az ablakot, és visszajövök ide. Te maradj itt és örködj. Mihelyt meghallod, hogy hívlak, ezen az ablakon átjössz Ci'gazze, és én már csukom is be az ablakot. Megértetted?

– Egen – suttogta Lyra. – Örködünk Pannal.

Daimónja most kendermagos kis bagoly volt, szinte láthatatlan a fák vetette foltos árnyékban. Tág, fakó szeme minden mozdulatot észrevett.

Will hátrált egy lépést, előreszegezte a kést, végtelenül finom mozdulatokkal kutatta, tapogatta a levegőt, míg úgy egy perc elteltével rá nem talált egy pontra,

ahol belevághatott. Gyors mozdulattal nyitott ablakot Ci'gazze holdfényben fürdő parkjába, megint hátrált, felmérte, hány lépéssel érheti el ebben a világban a dolgozószobát, és emlékezetébe véste az irányt.

Majd egyetlen szó nélkül átlépett és eltűnt.

Lyra lekuporodott. Pantalaimon a feje fölött gubbasztott egy ágon, némán ide-oda nézett. Lyra hallotta a háttérből Headington közlekedésének zaját; azt is, amint a mellékutca végén valaki halk léptekkel átkelt az úttesten, még lábánál a gallyak-levelek közt a bogarak súlytalan neszezését is.

Eltelt egy perc, azután még egy. Hol lehet most Will? Lyra megpróbált belesni a dolgozószobába, de csak a futónövénnyel keretezett sötét, osztott keretű ablakot látta. Aznap délelőtt Sir Charles ennél az ablaknál ült, keresztbe vetett lábbal, és nadrágja élet igazgatta. Hol is állhat az üveges szekrény az ablakhoz képest? Vajon Will be tud-e úgy jutni, hogy senkit fel ne zavarjon a házban? Lyra szinte hallotta a tulajdon szívverését.

Ekkor Pantalaimon halk hangot hallatott, s ugyanebben a pillanatban másféle hang hallatszott Lyrától balra, a ház eleje felől. Nem látta a homlokzatot, de azt igen, hogy fény söpör végig a fák között, és kerekek csikorognak a kavicsoson. Az autó motorzaját egyáltalán nem hallotta.

Pantalaimont kereste, de az már hangtalanul röppent előre, amilyen messzire csak el tudott távolodni Lyrától. Aztán megfordult a sötétben, és visszatelepedett Lyra öklére.

– Sir Charles hazajött – suttogta. – És valaki van vele.

Megint elröppent, ezúttal Lyra a nyomába szegődött; lábujjhegyen, roppant óvatosan osont végig a puha talajon, a bokrok mögött lekuporodott, végül négykézláb kukucskált egy babérbokor levelei között.

A Rolls-Royce a ház előtt állt, a sofőr átkerült az utas oldalára, hogy kinyissa az ajtót. Sir Charles ott állt, mosolygott, karját kínálta a nőnek, aki kiszállt az autóból, s amikor Lyra megpillantotta, úgy érezte, mintha ökölcsapás érte volna a szívét. Ilyen erejű ütést azóta sem érzett, amióta elmenekült Bolvangarból – a vendég ugyanis nem volt más, mint az édesanyja, Mrs. Coulter.

Will óvatosan vágott át a holdfényes gyepen Cittágazzében. Gondolatban, amennyire tudta, tisztán tartotta az emléket, hol van a dolgozószoba, és Igyekezett meghatározni a helyét az oszlopos, hófehér villához viszonyítva, amely ott állt a rendezett kert közepén, szobrokkal körülvéve, szökőkút társaságában. És igencsak tudatában volt, milyen kiváló célpontot nyújt ő ebben a holdfény fürösztötte térben.

Amikor úgy vélte, a megfelelő helyre érkezett, megállt, és megint előreszegezte a kést, óvatosan tapogatózva. Akárhonnan lehetett ilyen láthatatlan kis rés, de nem mindenütt, különben a késnek minden egyes rezzenésére megnyílt volna egy ablak.

Először csak kicsiny nyílást vágott, alig tenyérnyit, és benézett rajta. A túloldalon semmi egyéb, csak a sötétség: nem látta, hol van. Becsukta az ablakot, elfordult kilencven fokban, újabb nyílást vágott. Ezúttal kelmére bukkan – a dolgozószoba súlyos zöld bársony függönyére. De hogyan viszonyulhat ehhez az üveges szekrény? Be kellett zárnia ezt a nyílást is, fordulni újra, próbálkozni megint. És közben múlt az idő.

Harmadjára szerencsével járt: az egész dolgozószobát láthatta az előcsarnok nyitott ajtaján beszűrődő fényben. Ott az íróasztal, a kanapé és az üveges szekrény! Halvány fény villant egy bronz mikroszkóp fémjén. A szoba néptelen volt, a ház néma. Jobb nem is lehetne.

Óvatosan felmérte a távolságot, bezárta az ablakot, négyet lépett előre, és megint felemelte a kést. Ha nem téved, pontosan a megfelelő helyen nyúlhat át, elvághatja a szekrény üvegét, kiveheti az aletiométert, aztán becsukhatja maga mögött az ablakot.

A megfelelő magasságban vágott nyílást. Alig arasznyira volt a szekrény üvegajtaja. Odahajolt, tüzetesen megvizsgálta a tetejétől az aljáig valamennyi polcot.

Az aletiométer nem volt ott.

Will először azt gondolta, nem a megfelelő vitrinhez érkezett. Négy is állt a szobában – délelőtt megszámolta, és emlékezetébe véste, hol állnak –, sötét fából készült magas, szegletes szekrények, oldalukon, elejükön üveg, polcaikat bársony borítja, hogy kiemelje a becses porcelán-, elefántcsont vagy aranytárgyak szépségét. Lehetséges, hogy nem a megfelelő vitrin előtt vágott nyílást? De hiszen a legfelső polcon ott az a jókora műszer a bronzkarikákkal: délelőtt jól megfigyelte. A középső polcon pedig, ahová Sir Charles az aletiométert helyezte, egy üres hely. Igen, ez a megfelelő szekrény – csak hogy az aletiométer eltűnt belőle.

Will hátrált egy lépést, mélyet lélegzett.

Alaposan végig kell néznie mindent. Találomra ablakokat nyitogatni – rámenne az egész éjszaka. Bezárta az üveges szekrény előtti ablakot, másikat nyitott, hogy szemügyre vegye a szoba többi részét, és amikor magában gondosan leltárt készített, bezárta ezt is, és nagyobbab nyitott a kanapé mögött, hogy szükség esetén könnyen elmenekülhessen.

A keze már istenesen lüktetett, a kötés meglazult. Amennyire tudta, körültekerte, a végét betúrta, aztán bement Sir Charles házába, lekuporodott a bőrkanapé mögött, jobb kezében a késsel, és hallgatózott.

Semmi nesz. Lassan felállt, körülnézett. Félig nyitva állt az előcsarnokba vezető ajtó, elegendő fény hatolt be rajta. Ott voltak az üveges szekrények, a könyvespolcok, a képek, pontosan úgy, ahogyan délelőtt látta mindet.

A vastag szőnyegre lépett, és sorra végignézte valamennyi vitrint. De hiába. Az íróasztalon a könyvek, iratok rendezett halmai között sem találta, sem a

kandallópárkányon, sem a párnázott ablakülésen, sem az ajtó mögött álló nyolcszegletű asztalon.

Visszament az íróasztalhoz, hogy kinyitogassa a fiókokat, ám közben autókerekek halk csikorgása hallatszott kintről. Olyan halk, hogy először azt hitte, képzelődik, de megtorpant, és feszülten figyelt. A zaj elült.

Azután meghallotta, hogy nyílik a bejárati ajtó.

Menten a kanapénál termett, és mögéje kuporodott, a hold ezüstös fényében fürdő cittágazzei gyepre nyíló ablak mellé. És alig ért oda, lépteket hallott a másik világból, könnyű léptek futó zaját a fűvön, s amikor átnézett, meglátta, hogy Lyra rohan feléje. Épp idejében intette csendre. A kislány lassított, mert észrevette, hogy Will tud Sir Charles visszatértéről.

– Nem találom – suttogta Will, amikor Lyra odaért. – Nincs ott. Biztosan magához vette. Leskelődöm, megnézem, nem teszi-e vissza. Maradj ott.

– Nem! Nagyobb a baj! – mondta Lyra, és a hangjában rettegés hallatszott. – Ő van nála... Mrs. Coulter... az anyám... Nemtom, hogy került ide, de ha meglát, nekem végem. De már tudom, hogy Sir Charles igazában kicsoda! A valódi neve Lord Boreal! Láttam Mrs. Coulter koktélpártiján, amikor elszöktem! És biztosan tudta egész idő alatt, hogy ki vagyok...

– Ssst. Ha lármázol, eredj innen!

Lyra erőt vett magán, nagyot nyelt, megrázta a fejét.

– Bocs. Veled akarok maradni – suttogta. – Hallani akarom, mit mondanak.

– Most kussolj...

Will ugyanis hangokat hallott az előcsarnokból. Ők ketten kéznyújtásnyira sem voltak egymástól, Will a maga világában, Lyra Cittágazzében, és amikor a kislány észrevette, hogy Will kezén meglazult a kötés, megkoppintotta a karját, és jelezte, hogy mindjárt megköti. Will kinyújtotta kezét, hogy Lyra átköthesse, de közben ahogy ott kukszolt, elfordította a fejét, és hallgatózott.

Fény gyulladt a szobában. Will hallotta, amint Sir Charles elküldi az inast, belép a dolgozószobába, becsukja az ajtót.

– Megkínálhatom egy pohár tokajival? – kérdezte.

Halk, dallamos női hang válaszolt:

– Nagyon kedves, Carlo. Hosszú évek óta nem ittam tokajit.

– Foglaljon helyet itt a kandallónál.

Halk kotyogás, ahogy bort töltöttek, palack csendült, amikor a pohár pereméhez ért, halk „köszönöm”, majd Sir Charles a kanapéra telepedett, alig egyarasznyira Willtől.

– Egészségére, Marisa–mondta, és belekortyolt poharába.–Nos, most talán mondja el, mit óhajt.

– Tudni akarom, honnan szerezte az aletiométert.

– Miért?

– Mert Lyránál volt, és én meg akarom találni Lyrát.

– Fel nem foghatom, miért. Visszataszító kölyök.
– Kérem, ne feledje, hogy a lányom.
– Akkor még visszataszítóbb, hiszen alighanem szándékosan utasította el a maga bájos befolyását.

– Hol van a gyermek?

– Ígérem, megmondom. De előbb maga mondjon el valamit.

– Ha tudom – szólta a hölgy egészen más hangon, amit Will figyelmeztetőnek vélt. A hangja mámorító volt: csillapító, édes, dallamos és fiatal. Bárcsak láthatná, hiszen Lyra sosem mesélt róla, és ha az arca is olyan, mint a hangja, akkor csodálatos lehet. – Mit akar tudni?

– Miben mesterkedik Asriel?

Csend. A hölgy bizonyára fontolgatta, mit válaszoljon. Will az ablakon át visszanézett Lyrára, és a holdfényben látta, hogy a szeme nagyra tágult félelmében, s az ajkát harapdálja, hogy hang ne törjön ki belőle, és szinte az egész lényével hallgatózik.

Mrs. Coulter nagy sokára megszólalt.

– Hát jó. Elmondom. Lord Asriel hadsereget gyűjt, célja, hogy befejezze a háborút, amelyet időtlen időkkel ezelőtt az égben vívtak.

– Akárcsak a középkorban. Csakhogy neki bizonyára igen modern erők állnak a rendelkezésére. Mit művelt a mágneses sarokkal?

– Megtalálta a módját, hogy felrobbantsa a korlátot a mi világunk és mások között. Súlyos zavarokat okozott a föld mágneses mezejében, és ez ebben a világban is bizonyára visszhangzik... De hogyhogy maga tud erről? Carlo, azt hiszem, magának is válaszolnia kell néhány kérdésemre. Miféle világ ez? Es hogyan hozott engem ide?

– Millió világok egyike. Nyílások vannak a világok között, de nem könnyű rájuk találni. Magam vagy tucatnyit ismerek, de a helyek, ahová nyíltak, elmozdultak, és ez alighanem annak köszönhető, amit Asriel művelt. Úgy tűnik, hogy ebből a világból most közvetlenül átjuthatunk a magunkéba, és valószínűleg még számos másikba. Előzőleg egyetlen világ szolgált amolyan útkereszteződésül, és valamennyi ajtó abba nyílt. Képzelterhet hát, mennyire meglepődtem, amikor megláttam magát, mikor ma átjöttem, és milyen örömeimre szolgált, hogy közvetlenül idehozhattam, nem kellett megkockáztatni, hogy átvágjunk Cittágazzén.

– Cittágazzén? Az meg micsoda?

– Az útkereszteződés. Egy világ, amely engem felettébb érdekel, kedves Marisa. De pillanatnyilag veszélyes meglátogatnunk.

– Ugyan miért?

– Felnőttekre nézve veszedelmes. Gyerekek bátran közlekedhetnek benne.

– Micsoda? Tudnom kell erről, Carlo! – Szenvedélyes türelmetlenség csendült a nő hangjából. – Ez mindennek a kellős közepe, ez a különbség gyermekek és

felnőttek között! Ebben rejlik a Por egész misztériuma! Ezért kell megtalálnom a gyermekeket.

És a boszorkányok más néven nevezik – kis híján sikerült megtudnom, magától egy boszorkánytól, de túlságosan hamar halt meg. Meg kell találnom a gyermekeket. Nála van valamiképpen a felelet, és meg kell szereznem...

– Meg is fogja szerezni. Ez a műszer idehozza a gyermeket, ne féljen. És mihelyt megkapom tőle, amit akarok, maga megkaphatja a gyermeket. De meséljen nekem arról a maga különös... testőrségéről, Marisa. Sosem láttam ilyen katonákat. Kik ezek?

– Férfiak. Ennyi az egész. Csak... átestek a szétvágáson. Nincs daimónjuk, tehát nincs bennük sem félelem, sem képzelőerő, sem szabad akarat, és addig harcolnak, amíg darabokra nem szaggatják őket.

– Nincs daimónjuk... Nos, ez igen érdekes. Vajon javasolhatnék-e egy kis kísérletet, ha egyiküket nélkülözni tudja? Szeretném megtudni, vajon a Fantomokat érdeklik-e. Ha nem, úgy talán mégiscsak átkelhetnénk Cittágazzéba.

– Mik azok a Fantomok?

– Később megmagyarázom, kedvesem. Ők tehetnek arról, hogy felnőttek nem élhetnek abban a világban. Por – gyermekek – Fantomok – daimónok – szétvágás... Igen, lehetséges, hogy kitűnően beválik. Tölthetek még egy kis bort?

– Mindent tudni akarok – mondta az asszony, miközben hallatszott, hogy bort töltenek pohárba. – És ragaszkodom hozzá, hogy el is mondjon mindent. Most pedig hadd halljam, mit művel ebben a világban? Ide rukkan át, amikor azt hisszük, hogy Brazíliában vagy az Indiákon jár?

– Réges-régen megtaláltam az átvezető utat. Túlságosan jó volt a titok ahhoz, hogy felfedjem, akár magának, Marisa. Kényelmesen berendezkedtem, mint láthatja. Minthogy otthon tagja vagyok az Államtanácsnak, könnyen meg tudtam állapítani, kinek a kezében van itt a hatalom. Ami azt illeti, éppenséggel kém lettem, bár sohasem fedtem fel a gazdáim előtt mindazt, amit megtudtam. Ennek a világnak a biztonsági szolgálatát évek óta elsősorban a Szovjetunió foglalkoztatja – mi Moszkovia néven ismerjük. És a fenyegetés ugyan csökkent, még most is irányulnak megfigyelőállomások és gépek arrafelé, és én még most is kapcsolatban vagyok azokkal, akik a kémeket irányítják. És a minap hallottam, hogy igen súlyos rendellenesség támadt a föld mágneses mezejében. A biztonsági szolgálatokat riadókézsültségbe helyezték. Minden nemzet, amely kutatásokat végez a fundamentális fizika terén – amit mi kísérleti teológiának nevezünk –, sürgős felhívással fordul tudósaihoz, hogy vizsgálják meg, mi az, ami végbemegy. Azt ugyanis tudják, hogy valami történik. És gyanítják, hogy annak a valaminek a többi világhoz van köze. Ami azt illeti, van ehhez néhány kulcsuk. Kutatást végeznek a Porral kapcsolatban. Igen, igen, itt is tudnak róla. Éppen ebben a városban dolgozik rajta egy kutatócsoport. No és még valami: tíz-tizenkét évvel ezelőtt eltűnt egy ember északon, és a biztonsági szolgálat úgy véli, valamilyen

tudás volt a birtokában, amire égető szükségük lenne – méghozzá a világok közötti átjáró pontos helye, olyané, amelyen maga ma átjött. Nekik csak arról az egyről van tudomásuk, amit az az ember talált: gondolhatja, hogy nem kötöttem az orrukra, amit én tudok. Amikor ez a rendellenesség támadt, nekiálltak felkutatni azt az embert. No és természetesen, kedves Marisa, magam is kíváncsi vagyok. Szívesen gyarapítom a tudásomat.

Will valósággal megdermedt. Szíve oly hevesen vert, hogy attól tartott, amazok meghallják. Sir Charles az ő édesapjáról beszél! Tehát azok az emberek a titkosszolgálat ügynökei, és ez az, amit keresnek!

De egész idő alatt tudatában volt, hogy Sir Charleson meg a látogatóján kívül más is van a szobában. Árnyék mozgott a padlón, mármint azon a részen, amit Will látott túl a kanapé végén, túl a nyolcszegletű asztalka lábain. De sem Sir Charles, sem a nő nem mozgott. Az árnyék viszont egy percig sem maradt nyugton, ide-oda rebbent, és ez igencsak nyugtalanította Willt. A szoba egyetlen fényforrása egy állólámpa volt a kandalló mellett, a fénye körülrajzolta az árnyékot, de az sosem maradt nyugton annyi ideig, hogy Will megállapíthatta volna, mi is az.

Aztán két dolog történt. Először is, Sir Charles megemlítette az aletioméert.

– Roppant kíváncsi vagyok erre a műszerre – mondta. – Elmondaná, hogyan működik? – És az aletioméert a kanapé végénél álló nyolcszegletű asztalkára helyezte. Will jól látta; akár el is érhetne volna.

A második, ami történt: az árnyék mozdulatlaná vált. A valami, ami vetette, Mrs. Coulter székének hátára telepedhetett, mert a ráömlő fény kivehetően a falra vetítette az árnyékát. És amint megállapodott, Will rádöbben, hogy ez a valami az asszony daimónja: kuporgó majom. Ide-oda forgatta a fejét – keresett valamit.

Will meghallotta, amint mögötte Lyra ijedten felszisszen – ő is meglátta a majmot. Will hangtalanul feléje fordult.

– Eredj vissza a másik ablakhoz – súgta –, és gyere át ide, a kertbe. Keress köveket, és dobáld a dolgozószoba ablakára, hogy egy pillanatra oda nézzenek, én meg közben elcsórom az aletioméert. Aztán rohanj vissza a másik ablakhoz és várj ott rám.

Lyra biccentett, sarkon fordult, és nesztelenül átfutott a gyepen. Will visszafordult.

– ...a Jordan-kollégium Mestere ostoba vénember – mondta éppen az asszony.

– El sem tudom képzelni, miért adta a gyermeknek; többszöri szorgos tanulással lehet egyáltalán felfogni, mit jelent. De most maga tartozik nekem tájékoztatással, Carlo. Hogyan talált rá? És hol van a gyermek?

– A város egyik múzeumában láttam meg, amint használta. Felismertem persze a gyereket, hiszen láttam a maga koktélpartiján akkor régen, és rájöttem, hogy nyilván talált egy átjárót. Aztán ráébredtem, hogy felhasználhatnám a magam céljaira. Amikor tehát másodszor is találkoztam a gyerekekkel, elloptam a műszert.

- Milyen őszinte.
- Miért is tettetném magam? Felnőttek vagyunk.
- És hol van most a gyermek? Mit csinált, amikor rájött, hogy eltűnt az aletiométer?
- Eljött hozzám, amihez kellett egy kis kurázszi.
- Az van benne jócskán. No és maga mit kezd vele? Mi a célja?
- Megmondtam a gyerekeknek, visszakaphatja, ha megszerez nekem valamit – valamit, amit én magam nem tudok megszerezni.
- Mégpedig?
- Nem tudom, hogy ezt én most...

És ebben a pillanatban csapódott az első kő a dolgozószoba ablakának. Igencsak kielégítő rombolást okozott. A majomárnyék nyomban hátraszökkent a székről, a felnőttek meghököltek. Újabb csattanás, aztán a harmadik, és Will érezte, hogy mozdul a kanapé, amikor Sir Charles felállt.

Will előrehajolt, elkapta az aletiométert az asztalkáról, zsebre dugta, és kirohant az ablakon. Mihelyt Cittágazze gyepszőnyegére érkezett, a levegőbe kapott, hogy összemarkolja az illékony széleket, igyekezett lehiggadni, lassan lélegzett, s tudván tudta, hogy szinte karnyújtásnyira irtózatossá veszedelem fenyeget.

Rikoltás harsant, nem emberi, nem is állati, de mindkettőnél szörnyűbb, és Will tudta, hogy a gyűlöletes majomtól ered. Most már majdnem egészen sikerült becsuknia az ablakot, de a melle magasságában még maradt egy kicsiny rés – és Will hátraszökkent, mert a résben feltűnt egy szőrös kis aranyszínű mancs, fekete karmokkal, azután egy arc: lidérces álomban lát ilyet az ember. Az aranymajom fogát vicsorította, a szeme izzott, és olyan sűrített rosszindulat áradt belőle, hogy Will szívét valósággal lándzsaként járta át.

Még egy pillanat, és átért volna, és akkor vége mindennek, de Will kezében még ott volt a kés, felemelte, vagdalt vele balra-jobbra, a majom arcába – vagyis oda, ahol az imént még az arca volt, csakhogy a majom épp idejében visszahúzódott. Will így hozzájutott ahhoz a pillanathoz, ami ahhoz kellett, hogy megragadja az ablak szélét, és összenyomja.

A nyílás eltűnt, és vele Will világa. Egyedül volt Cittágazze holdfényes parkjában, zihált, reszketett, és félt, rettenetesen.

De most meg kell menteni Lyrát! Visszarohant az első ablakhoz, amelyet a bokrok között nyitott, és bekukkantott. A babérés magyalbokrok sötét levelei elfedték a kilátást, de Will benyúlt a sűrűbe, félretolta a bokrokat, hogy tisztán lássa a ház oldalát, s rajta a dolgozószoba törött ablakát.

Megpillantotta a majmot: a ház sarka körül ugrándozott, macskafürgeséggel szökkent a gyepen, Sir Charles és az asszony követte. Sir Charles kezében pisztoly. Az asszony – gyönyörű, állapította meg döbbenetben Will; nagy, sötét szeme varázslatosan csillogott a holdfényben, alakja kecses, lépte könnyű; ám ahogy egyet csettintett, a majom nyomban megtorpant, aztán felugrott az asszony

karjába, és Will látta, hogy a bűbajos asszony és a gonosz majom egy és ugyanaz a lény.

De hova lett Lyra?

A két felnőtt körülnézett, majd az asszony letette a majmot, az pedig ide-oda szaglászott a gyepen, mintha szimatolna, vagy lábnyomokat keresne. Körös-körül néma csend honolt. Ha Lyra már bevette magát a bokrok közé, meg se moccanhat, mert a legkisebb nesz is az árulója lenne.

Sir Charles igazított valamit a pisztolyán, halk kattanás: a biztonsági zár. Bekémlelt a bokrok közé – Will úgy érezte, egyenesen a szemébe néz. De aztán tovább siklott a pillantása.

Ekkor a két felnőtt bal felé nézett, mert a majom hallott valamit. És máris ugrott előre, oda, ahol nyilván Lyra rejtőzött, még egy pillanat, és megtalálja.

S ebben a pillanatban kiszökkent a bozótból a gyepre a cirmos, és vészjóslóan sziszegett.

A majom meghallotta. Meglepetésében fél fordulatot tett a levegőben; bár a meglepetése semmiség volt Willéhez képest. A majom négy lábra szökkent, szembenézett a macskával, amaz felpúpozta a hátát, a farka az égnek meredt, s állt, sziszegve, köpködve, kihívóan.

A majom ugrott. A macska felágaskodott, kimeresztett karmaival szélesebben vagdalkozott, és Lyra már ott volt Will mellett, átbukdácsolt az ablakon, Pantalaimonnal együtt. A macska vernyákolta, a majom rikoltott, ahogy a macska karma végigszántotta a képét; aztán a majom sarkon fordult, Mrs. Coulter karjába ugrott, a macska pedig, akár a kilőtt rakéta, száguldott vissza a maga világába, és eltűnt a bozótban.

Will meg Lyra átjutott az ablakon, és Will megint tapogatózva kereste a levegőben, gyorsan összehúzta a szinte megérinthatetlen széleket, miközben az egyre csökkenő résen át a túloldalról ágakon taposó lábak zaja hallatszott

És a nyílás már csak tenyérnyi volt, és bezárult az is, és csendes volt az egész világ. Will térdre esett a harmatos fűben, és az aletiométer után tapogatózott.

– Nesze – nyújtotta Lyrának.

A kislány elvette. Will reszkető kézzel csúsztatta vissza a tokjába a kést. Aztán egész testében remegve lehanyatlott, lehunyta a szemét, érezte, amint a hold előnti ezüst fényével, és érezte, ahogy Lyra kibontja a kezén a kötést, és ügyesen, óvatosan újra megköti.

– Jaj, Will – hallotta a kislány hangját –, köszönöm, mindent nagyon-nagyon köszönök...

– Remélem, a macskának nem esett baja–motyogta a fiú. – Pont olyan, mint az én Maxim. Most már biztosan hazaért.

– Tudod, mit gondoltam? Egy pillanatig azt hittem, ő a te daimónod. Azt csinálta, amit egy jó daimón tett volna. Mi megmentettük, és ő megmentett minket. Na, kelj fel, Will, ne heverj itt a vizes fűben. Gyere, feküdj le egy rendes

ágyba, mert a végén még halálra fázol. Menjünk be abba a nagy házba. Biztos találunk ágyakat, kaját meg mindent. Na gyere, teszek a kezedre friss kötést. Meg kávét főzök, és ha akarod, rántottát is csinállok, aztán jól kialusszuk magunkat... Visszaszereztük az aletioméert, most már minden rendben lesz, majd meglátod. ígérem, hogy most ezentúl nem csinállok semmi mást, csak segítek megkeresni az édesapádat...

Felsegítette Willt, és végigbaktattak a kerten, a holdfényben fehéren tündöklő nagy ház felé.

10. A sáman

LEE SCORESBY a Jenyiszej folyó torkolatánál szállt partra, ahol tökéletes zűrzavar kellős közepében találta magát. A halászok megpróbálták az ismeretlen halakból álló szerény fogást eladni a konzervgyáraknak; a hajótulajdonosok dühöngtek a felemelt kikötői árak miatt – a hatóság ugyanis másképpen nem tudott volna megbirkózni az árvízzel –; a vadászok, prémvadászok munka híján a városba szállingóztak; a gyors olvadás megzavarta az erdőt és az állatokat egyaránt.

Lee Scoresby tudta, hogy nehéz lesz az országúton bejutnia a belső vidékre, rendes körülmények között az út fagyos földön át vezető csapás volt csupán, de most még az örök hó birodalmában is olvadt a jég, az út felszíne nem volt egyéb mocsaras dágványnál.

Lee elraktározta hát a léggömbjét, felszerelését, fogyatkozó aranyával gázmotoros hajót bérelt, több tankra való üzemanyagot és némi ellátmányt vásárolt, és nekivágott a felduzzadt folyónak.

Kezdetben lassan haladt. Sebes volt az áramlat, s a folyó mindenféle hordalékot sodort; fatörzseket, uszadékfát, állati tetemekeket, sőt egyszer egy puffadt emberi hullát is vitt a víz. Lee óvatosan kormányozott, de sebes vágásra készítette a kis motort.

Grumman törzsének faluja volt az úti célja. Iránytű, térkép helyett csak az emlékezetére hagyatkozhatott: évekkel azelőtt átrepült a vidék felett. De az emlékezete jó volt, és könnyen megtalálta a megfelelő útvonalat a sebes vízű patakok között, még ha a part itt-ott eltűnt is a zavaros, barnás áradatban. A meleg felzavarta a bogarakat, szúnyogfelhő homályosította el a kilátást. Lee maszlagkenőccsel kenegette arcát-kezét, és egyik bűdös szivarról a másikra gyújtott, így sikerült a szúnyoghadat legalább valamelyest távol tartania.

Hester békésen üldögélt a tatban, hosszú fülét sovány hátára csapta, szeme elszűkült. Megszokta, hogy Lee nagyokat hallgat, s ő sem volt éppen beszédes. Csak akkor szóltak, ha a szükség úgy kívánta.

Harmadnap reggel Lee a folyóról egy szurdokba kormányozta a kis hajót, ez a víz alacsony dombság közepén eredt, rendes körülmények között ezt a tájat vastag hó borította, de most egyre több barna csík bukkant fel a hótakaróban. A patak satnya fenyvesek közt kanyargott, néhány mérföldnyi út után házmagasságú kerek sziklához értek. Lee itt kötött ki.

– Volt itt egy kikötőstég – mondta Hesternek. – Emlékszel arra a vén főkavadászra Nova Zemblán, aki mesélt róla? Most alighanem kétméteres víz lepi.

– Remélem, volt annyi eszük, hogy magasabbra építsék a falut – jegyezte meg Hester, miközben partra szökkent.

Alig fél óra múltán Lee ledobta hátizsákját a falu főnökének kunyhója mellett, és üdvözölte az összeverődött kisebbfajta tömeget. Észak hagyományos jelét használta a barátság kifejezésére: karabélyát a lábához helyezte.

Egy öreg szibériai tatár, akinek a szeme jóformán elveszett arcának redői között, Lee fegyvere mellé fektette a maga iját. Rozsomák daimónja Hesterre fintorgott, az válaszul megrebbentette a fülét. A törzsfőnök szólott, Lee válaszolt; fél tucat nyelvet kipróbáltak, mire megtalálták a közösét, amelyen megértették egymást.

– Tisztelem neked és törzsednek – mondta Lee. – Van némi füstölőnövényem, ami méltatlan ugyan figyelmedre, de megtiszteltetés lenne, ha megajándékozhatnálak vele.

A főnök beleegyezése jeléül bólintott, és egyik felesége átvette Lee-től a hátizsákjából kiszedett köteget.

– Egy Grumman nevű férfit keresek – mondta Lee. – Azt hallottam, hogy örökbefogadás révén atyafitok. Lehetséges, hogy más nevet vett fel, de annyi bizonyos, hogy európai.

– Úgy – mondta a főnök. – Már vártunk rád.

A kunyhók közötti sáros talajon, a párás napfényben összegyűlt falusiak nem értették a szavakat, de látták, hogy a főnök örül. Lee érezte, hogy Hester is örül, és megkönnyebbült.

A főnök többször bólintott.

– Vártunk rád – ismételte. – Azért jöttél, hogy dr. Grummant elvidd a másik világba.

Lee felhúzta szemöldökét, de mondani csak ennyit mondott:

– Jól szóltál, uram. Itt van?

– Kövess – szólt a főnök.

A falusiak tiszteletteljesen utat engedtek. Lee megértette, hogy Hester utálta a sárban szökdelni, hát felvette, a zsákját a vállára vetette, és követte a törzsfőnököt az erdei ösvényen.

A falutól tíz hosszú nyíllövésnyire, a vörösfenyőerdő egy tisztásán, egy kunyhóhoz érkeztek. A főnök megállt a gerendákból összerótt, állatbőrökkel fedett kunyhó előtt.

A házikót vadkanagarak, jávorszarvas- és rénszarvasagancsok díszítették, ám ezek nem voltak pusztán vadásztrófeák, mert szárított virágok, gondosan összefont fenyőágak csüngtek rajtuk, mintha vallási szertartásra készültek volna.

Tisztelettel szólj vele – mondta halkán a főnök. – Sámán. És beteg a szíve.

Lee érezte, hogy végigfut a hideg a hátán; a karjában Hester megmerevedett. Észrevették, hogy egész idő alatt szemmel tartották őket. A szárított virágok meg a fenyőgallyak közül fényes sárga szempár kandikált ki. Ahogy Lee figyelte, a madár daimón elfordította a fejét, erős csőrébe kapott egy fenyőgallyat, és elhúzta a levegőben, mint holmi függönyt.

A főnök a maga nyelvén elkiáltotta magát; úgy szólította a kunyhó lakóját, ahogyan az öreg fókavadásztól hallotta Lee: Dzsopari. A következő pillanatban kinyílt a kunyhó ajtaja.

Az ajtónyílásban egy szikár, égő szemű férfi állt; testét állatbőrök, irhák borították. Fekete haját ősz csíkok tarkázták, álla előreugrott, ádáz pillantású halászsas daimónja az öklén ült.

A főnök háromszor meghajolt és visszavonult, Lee pedig egyedül maradt a sámán-tudóssal, akit oly régóta keresett.

– Dr. Grumman – szólalt meg –, Lee Scoresby a nevem. Texas országból jövök, aeronauta a mesterségem. Ha megengedi, hogy leüljek, és beszéljek egy darabig, elmondom, mi hozott ide. Ön ugyebár csakugyan dr. Stanislaus Grumman, a Berliini Akadémia tagja?

– Valóban – válaszolt a sámán. – Maga pedig, azt mondja, Texasból jön.

Messzire fűjták a szelek a hazájától, Mr. Scoresby.

– Nos, világszerte különös szelek fújnak, uram.

– Úgy bizony. Vélhetőleg a napmeleg teszi. A kunyhómban talál egy lócát. Ha segít kihoznom, ebben a kellemes világosságban beszélgethetünk. Van egy kis kávé, ha hajlandó megosztani velem.

– Roppant kedves, uram – mondta Lee. Maga vitte ki a falócát, míg Grumman a tűzhelyhez lépett, és két bádögögrébe töltötte a forró italt. Lee fülében nem csengett németesen a kiejtése, inkább angliai angolságra vallott. A Csillagvizsgáló igazgatója nem tévedett.

Letelepedtek; Hester összeszűkül szemmel, szenttelenül ült Lee mellett, a hatalmas halászsas daimón a tűző napba bámult. Lee azzal kezdte elbeszélését, ahogyan Trollesundban találkozott John Faaval, a gyiptusok urával; elmesélte, hogyan szerezték meg szövetségesnek Iorek Byrnisont, a sarki medvét, hogyan utaztak Bolvangarba, ahol megmentették Lyrát meg a többi gyereket; azután elmondta mindazt, amit Lyrától és Serafina Pekkalától megtudott, míg a léggömbbel Svalbard felé szálltak.

– Én úgy véltem, dr. Grumman, abból, ahogyan a kisleány leírta, hogy Lord Asriel csak elhúzta a tudósok orra előtt a jég közé pakolt, levágott fejet, és ez annyira megrémítette őket, hogy óvakodtak közelebről megnézni. Ez keltette bennem a gyanút, hogy ön életben lehet. És nyilvánvaló, uram, hogy ön speciális tudomással bír erről a dologról. Hallottam én önről véges-végig a sarki tengerparton – hogyan fúratta ki a koponyáját, hogy az ön tanulmányainak a területe az óceán mélyén történő ásatástól egészen az északi fény megfigyeléséig terjed, hogyan bukkant elő hirtelen a semmiből úgy tíz-tizenkét évvel ezelőtt, és mindez igen érdekes. De engem nemcsak az egyszerű kíváncsiság hozott ide, dr. Grumman. A gyermek sorsa aggaszt. Azt hiszem, fontos a személye, a boszorkányok is így vélik. Ha tud róla valamit, meg arról, hogy mi folyik, szeretném, ha elmondaná. Mint említettem, valami azt súgja nekem, hogy mesélhetne róla egyet-mást, és ezért vagyok itt. De hacsak nem tévedek, uram, mintha a falu főnöke azt mondta volna, azért jöttem, hogy elvigyem önt egy másik világba. Tévednék talán, vagy valóban ezt mondta? És még valamit kérdeznék, uram: milyen néven szólította önt? Valamiféle törzsi név volt talán, a javasember címe?

Grumman elmosolyodott.

– A név, amelyen szólított, az igazi nevem: John Parry. Igen, maga valóban azért jött, hogy átvigyen a másik világba. S hogy mi hozta ide – nos, mindjárt meglátja.

És kinyitotta markát. Ami a tenyerében hevert, azt Lee látta ugyan, de értelmét nem fogta fel. Azon nyomban felismerte a türkizköves, navaho mintájú ezüstgyűrűt: édesanyjának a gyűrűje volt. Pontosán ismerte a súlyát, a kő simaságát, a módot, ahogyan az ezüstműves szorosabbra hajlította a karikát a kőnek annál a sarkánál, ahol egy parányi szilánk lepattant, és tudta, hogy a letört sarok simára kopott, hiszen ő maga hányszor de hányszor simította végig sok-sok évvel azelőtt, gyerekkorában, szülőföldjének zsályával benőtt vidékén!

Azon kapta magát, hogy felpattan ültéből. Hester is felegyenesedett, reszketett, a füle meg-megrebbent. A halászsas Lee és Grumman közé plántálta magát, hogy védje az emberét, de Lee-nek esze ágában sem volt, hogy támadjon; úgy érezte, lefegyverezték; gyermeknek érezte magát megint, és alig bírt hangot kipréselni a torkából, hogy megkérdezze:

– Honnan szerezte...?

– Vegye el – szólta Grumman vagy Parry. – A gyűrű teljesítette feladatát. Idehozta magát. Tovább már nincs rá szükségem.

– De hogyan... – rebegett Lee, miközben reszkető kézzel felemelte Grumman tenyeréről a dédelgetett tárgyat. – Nem értem, hogy önhöz... hogy hogyan... Honnan szerezte? Negyven éve nem láttam ezt a gyűrűt.

– Sámán vagyok. Sok mindenre képes, amit maga nem érthet. Üljön le, Mr. Scoresby. Nyugodjon meg. Elmondom, amit tudnia kell.

Lee leült; szorongatta, simogatta a gyűrűt.

– Igencsak felkavart ez a dolog, uram – motyogta. – Szeretném, ha elmagyarázná.

– Helyes – bólintott Grumman. – Kezdjük az elején. A nevem, mint mondtam, Parry, és nem ebben a világban születtem. Nem Lord Asriel az első, aki a világok között közlekedik, bár ő nyitott elsőnek utat ennyire látványosan. A magam világában katona voltam, utána pedig felfedező. Tizenkét esztendeje elkísértem egy expedíciót az én világomnak arra a pontjára, amely a maguk Bering-földjének felel meg. Társaimnak más volt a szándékuk, de én olyasmit kerestem, amiről ősi legendák mesélnek: hasadást a világ szövetében, egy nyílást, amely a mi világegyetemünk és egy másik között jelent meg. Nos, néhány társam elveszett. Miközben utánuk kutattam, két társammal átléptünk ezen a nyíláson, ezen az ajtón úgy, hogy magunk sem tudtunk róla, és mindenestül elhagytuk a magunk világát. Eleinte fel sem fogtuk, mi történt. Mentünk, mentünk, míg egy városra nem leltünk, és akkor már magunk is láthattuk, hogy másfajta világba kerültünk. Nos, akárhogy próbálkoztunk, nem találtuk meg azt a nyílást. Jégviharban keltünk át, és maga, mint vén sarki róka, jól tudja, mit jelent az. Nem volt hát más választásunk: ott ragadtunk abban az új világban. És hamarosan rájöttünk, micsoda veszedelmes helyre vetődünk. Úgy tűnt, valami különös fajta rosszlélek vagy jelenés kísérti, valami halálos és kérlelhetetlen. Két társam hamarosan meghalt mint az úgynevezett Fantomok áldozata. Mindezek

következtében visszataszítónak találtam a helyet, és alig vártam, hogy magam mögött hagyhassam. A visszaút a magam világába mindörökre elzárult. De más ajtók nyíltak más világokba, és némi kutatás után megtaláltam az utat ebbe a világba. Hát átjöttem. És alig voltam itt, csodára bukkantam, Mr. Scoresby, mivel a világok igencsak különbözők, és ebben a világban láttam meg első ízben a daimónomat. Igen, csak azóta tudok Sayan Kötör létezéséről, amióta a maguk világába léptem. Az itteni emberek el sem tudnak képzelni olyan világot, ahol a daimón nem más, mint néma hang az ember gondolataiban. Képzelheti meg a leírásomat, amikor megtudtam, hogy az én természetem egy része nőnemű, madár alakú, és gyönyörű! Oldalamon tehát Sayan Kötörrel végigbarangoltam az északi földeket, és sokat tanultam a sarkköri népektől, mint odalenti falusi barátaimtól. Amit elmondtak erről a világról, betöltött némely réseket a magam világában szerzett tudományommal, és lassan felfogtam a választ sok rejtélyre. Grumman néven jutottam el Berlinbe. Eredetemről nem szóltam senkinek; megőriztem a titkot. Disszertációt nyújtottam be az Akadémiának, és szakmai vita során megvédtem – ott ez a módszer járja. Tájékozottabb voltam, mint az akadémikusok, és különösebb nehézség nélkül elnyertem az akadémiai tagságot. Újdonsült tudományos fokozatom segítségével kezdtem dolgozni ebben a világban, ahol többnyire igen elégedett voltam. Nem tagadom, hiányoltam néhány dolgot a magam világából. Házasember maga, Mr. Scoresby? Nem? Nos, én az voltam. Nagyon szerettem a feleségemet és a fiamat – egyetlen gyermekem, egy kisfiú, még egyéves sem volt, amikor kitevedtem a magam világából. Rettenetesen hiányoztak. De ha ezer évig keresem, akkor sem találom meg a visszafelé vezető utat. Mindörökre elszakadtunk egymástól. A munkám azonban lekötött. A tudás más formáit kerestem; beavatást nyertem a koponya szektába; sámán lettem. És hasznos felfedezésekre tettem szert: megtaláltam a módját például, hogyan készítek a vérmohából kenőcsöt, amely megőrzi a friss növény minden erényét. Ma már sokat tudok erről a világról, Mr. Scoresby. Tudok például a Porról. Látom az arcán, hogy szintén hallott erről. A maguk teológusait halálra rémiszti, engem viszont ők rémítenek meg. Tudom, miben mesterkedik Lord Asriel, azt is tudom, miért, és ezért hívtam magát ide. Segíteni akarok ugyanis neki, mert a feladat, amelyet vállalt, az emberi történelem legnagyobb feladata. Az emberiség történetének harmincötezer esztendeje során a legnagyobb, Mr. Scoresby. Én magam nem sokat tehetek. A szívem beteg, és nincs ebben a világban senki, aki meggyógyíthatná. Talán egy gyürkőzésre futja még az erőmből. De tudok valamit, amit Lord Asriel nem tud, valamit, amit feltétlenül tudnia kell, hogy sikeres legyen a vállalkozása. Fejtörést okoz nekem az a kísértetjárta világ, ahol a Fantomok emberi tudattal táplálkoznak. Tudni akarom, mik is a Fantomok, hogyan jöttek létre. És mint sámán, felfedezhetek dolgokat a szellemben, ahol a testbe nem tudok behatolni. Azt a világot kutatva sok időt töltöttem transzban, és rájöttem, hogy az ottani filozófusok, évszázadokkal

ezelőtt, szerszámot készítettek a tulajdon vesztükre; egy műszert, amelyet titokzatos késnek neveznek. Nagy a hatalma – több, mint amit a készítése közben feltételeztek, sokkal több, mint amennyit akár ma is ismernek –, és amikor használni kezdték, valami módon a világukra szabadították a Fantomokat. Nos, én tudok a titokzatos késről, és arról, hogy mire képes. Tudom, hol van; tudom, miről ismerhetem fel azt, akinek használnia kell, és tudom, mit kell az illetőnek tennie Lord Asriel ügyében. Remélem, megfelel a feladatnak. Ezért hívtam tehát ide magát, és északra kell engem szállítania, abba a világba, amelyet Asriel megnyitott, s ahol remélem, hogy megtalálhatom a titokzatos kés Hordozóját. Az bizony veszedelmes világ. A Fantomok rosszabbak mindennél, ami csak a maguk világában vagy az enyémben létezik. Óvatosan, de bátran kell eljárunk. Én nem fogok visszatérni, de ha maga viszont akarja látni a hazáját, minden bátorságára, minden ügyességére és minden szerencséjére szüksége van. Ez tehát a feladata, Mr. Scoresby. Ezért kellett engem megkeresnie. A sámán elhallgatott. Sápadt arcát veríték lepte.

–Ennél örültebb ideát még életemben nem pipáltam – szólalt meg Lee.

Izgatottan felállt, ide-oda járkált, míg Hester rezzenéstelen szemmel figyelte a lócáról. Grumman szemhéja leereszkedett, daimónja a térdén ült, óvatosan méregette Lee-t.

– Szüksége van pénzre? – kérdezte kis idő elteltével Grumman. – Szerezhetek magának valamennyi aranyat. Nem nehéz.

– Az ördögbe is, nem aranyért jöttem én ide – vágta oda Lee. – Hanem... hanem hogy lássam, él-e még ön, mivelhogy mindig is hittem, hogy életben van. Hát e tekintetben kielégítettem a kíváncsiságomat.

– Örömmel hallom.

– Aztán van ebben a dologban még valami – fűzte hozzá Lee. Beszámolt Grummannak a boszorkányok enara-tavi tanácskozásáról, a határozatról, a boszorkányok fogadalmáról.

– Hát szóval – fejezte be –, az a kislány. Lyra... Miatta álltam rá, hogy segíték a boszorkányoknak. Ön azt mondja, azzal a navaho gyűrűvel hozott engem ide. Meglehet. De nem biztos. Annyit tudok, azért jöttem ide, mert azt gondoltam, ezzel segíték Lyrának. Hozzá fogható gyermekeket nem ismerek. Ha valaha lányom születne, azt kívánom, legyen feleolyan erős, bátor és jó. Ahogy hallom, ön tud valamiféle tárgyról. Hogy mi lehet az, nem tudom, de annyit igen, hogy védelmet nyújt annak, aki birtokolja. És abból, amit ön mond, az a tárgy alighanem az a titokzatos kés. Hát ez az ára annak, hogy átviszem önt abba a másik világba, dr. Grumman: nem arany, hanem a titokzatos kés, és nem magamnak akarom, hanem Lyrának. Esküdjön meg, hogy azt a lánykát annak a tárgynak az oltalma alá helyezi, és akkor én elviszem önt, ahová csak kívánja.

A sámán figyelmesen végighallgatta Lee Scoresby mondókáját.

– Jól van, Mr. Scoresby – szólalt meg. – Ha akarja, megesküszöm. Hisz az eskümnek?

– Mire esküszik?

– Amire csak akarja. Lee elgondolkodott.

– Esküdjön meg arra – szólalt meg végre –, akármilyen volt is, aminek a kedvéért elutasította annak a boszorkánynak a szerelmét. Gondolom, ennél fontosabb nemigen juthat az eszébe.

Grummannak elkerekedett a szeme.

– Beletalált, Mr. Scoresby. Szívesen megesküszöm rá. Szavamat adom, gondoskodom róla, hogy a Lyra Belacqua nevű gyermek a titokzatos kés védelme alá kerüljön. De figyelmeztetem: a kés Hordozójának megvan a maga feladata, és ha teljesíti, azzal talán még nagyobb veszedelembé sodorja azt a kislányt.

– Meglehet – bólintott komolyan Lee. – De ha csak egy körömfeketényi esélye is van a biztonságra, azt akarom, hogy megkapja.

– Szavamat adom. Most pedig el kell indulnom az új világba, és magának kell odavinnie engem.

– Hát a szél? Annyira csak nem beteg, hogy észre ne vette volna, milyen cudar az idő?!

– A szelet bízza csak rám.

Lee bólintott. Visszaült a lócára, és minduntalan a türkizköves gyűrűt simogatta, míg Grumman összeszedte és szarvasbőr tarisznyába dugta néhány szükséges holmiját. Aztán kettesben visszamentek az erdei csapáson a faluba.

A főnök hosszasan szónokolt. A falubeliek előszállingóztak, megérintették Grumman kezét, néhány szót motyogtak, és viszonzásul holmi áldásfélében részesültek. Lee közben az időjárást fürkészte. Dél felé tiszta volt az ég, üde szellő rezgette az ágakat, zizegtette meg a fenyőtűket. Északnak még mindig köd borult a folyó fölé, de napok óta először látszott úgy, mintha fel akarna tisztulni.

A sziklánál, az egykori kikötőstég helyén Lee a hajóba emelte Grumman motyóját, és telitankolta a kis motort, amely nyomban felberregett. A hajó nekivágott a haboknak, sebesen suhant az árral, bujkált a fák alatt, és olyan gyorsan siklott ki a főfolyóra, hogy Lee féltette az orrban kuksoló Hestert; a daimón azonban edzett utazó volt, nem kellett miatta idegeskednie.

A folyótorkolatnál befutottak a kikötőbe, ahol is az a meglepetés fogadta őket, hogy minden talpalatnyi helyre, hotelba, magánházba katonákat szállásoltak. Nem is akármilyen katonákat; ezek a hadfiak Moszkovia Birodalmi Gárdájának, a világ legszigorúbb kiképzésében részesült, legpazarabban felszerelt hadseregének voltak a katonái, akik felesküdték a Magisztérium hatalmának fenntartására.

Lee meg akart szállni egy éjszakára, mielőtt útnak indulna, mert Grummanra láthatólag ráfért volna a pihenés, csak hogy szállást nem találtak sehol.

– Mi folyik itt? – kérdezte Lee a hajósgazdát, amikor visszavitte a bérelt hajót.

– Nem tudjuk. A katonaság tegnap érkezett, lefoglaltak minden zugot, elrekvirálták az utolsó falat élelmet, a város valamennyi hajóját. Erre a hajóra is rátették volna a kezüket, ha maga el nem viszi előlük.

– S azt tudja-e, hová készülnek?

– Északnak–felelt a hajósgazda. – Háború lesz, annyi bizonyos, méghozzá olyan nagy háború, amelyet még a világ nem látott.

– Északon? Az új világ ellen?

–Alkalmasint. S jön ám az utánpótlás – ez itten még csak az előőrs. Egy hét múlva egy szelet kenyér, egy kupa ital nem sok, annyi nem marad a városban. Maga jó szolgálatot tett nekem, hogy elvitte a hajót – mára megduplázódtak az árak..,

Nem lett volna értelme most megpihenni, még ha találnának is szállást. Lee aggódott a léggömbje miatt, s azonnal a raktárba sietett, ahol elhelyezte.

Grumman lépést tartott vele. Látszott, hogy beteg, de nem hagyta el magát.

A raktárnok buzgón rakott ki néhány motoralkatrészt a Gárda egy rekviráló őrmestere elé, és felpillantott a közeledőkre.

– A léggömb? Sajnálom – tegnap elrekvirálták. Hisz látja, mi megy itt. Nem volt mit tennem.

Hester megbillentette a fülét, és Lee megértette, mit akar a tudtára adni.

– Leszállította már a léggömböt? – kérdezte.

– Délután jönnek érte.

– Azt már nem – mondta Lee. – Olyan ütőkártya van a kezemben, amivel letromfolom a Gárdát.

És megmutatta a raktárnoknak a gyűrűt, amit Nova Zemblán húzott le a halott skraeling ujjáról. A pult mellett álló őrmester abbahagyta az alkatrészek átvételét, és tisztelgett az Egyház jelképének láttán, de fegyelmezett katonarcán mégiscsak átsuhant valami zavarféle.

– Mi tehát nyomban el is visszük a léggömböt – mondta Lee –, és néhány embere neki is állhat, hogy feltöltse. Méghozzá azonnal. És természetesen élelem, ivóvíz és ballaszt is jár mellé.

A raktárnok az őrmesterre sandított, az megvonta a vállát. A raktárnok elsietett a léggömböt megtekinteni. Lee és Grumman a rakpartra húzódtak, az üzemanyagtankokhoz, hogy ellenőrizzék a feltöltést, és nyugodtan válthassanak néhány szót.

– Honnan szedte azt a gyűrűt? – kérdezte Grumman.

– Egy halott férfi ujjáról. Kockázatos egy kissé használni, de más módját nemigen láttam, hogyan szerezhetném vissza a ballont. Gondolja, hogy az őrmester gyanút fogott?

– Hogyne fogott volna gyanút. Csak hát – fegyelmezett katona. Nem kételkedik az Egyház hatalmában. Mire egyáltalán jelenti a dolgot, már bottal üthetik a nyomunkat. Nos, Mr. Scoresby, szelet ígértem, remélem, meg van vele elégedve.

Kék volt az ég, ragyogó a napsütés. Északnak még akár a hegylánc, tornyosult a tenger fölött a ködpárna, de a szellő már maga előtt taszigálta, és Lee alig várta, hogy megint a levegőbe emelkedhessen.

Ahogy telt a ballon, és már a raktár teteje fölé duzzadt, Lee ellenőrizte a kosarat, majd különleges gonddal helyezte el a felszerelést; hiszen a másik világban, ki tudja, micsoda légörvényekre számíthatnak? Szerszámait is nagy figyelemmel erősítette a kerethez, még az iránytűt is, amelynek a tűje a számlap körül lengett haszontalanul. Végül tucatnyi homokzsákot kötözött a kosár köré, ballasztnak.

Amikor megtelt a gázzsák, és északnak hajolt az erősödő szélben, s az egész szerkezet az erős horgonyköteleknek feszült, Lee kifizette utolsó aranyát a raktárnoknak, és besegítette Grummant a léggömb kosarába. Majd a kötelet tartó férfiakhöz fordult, hogy kiadja a parancsot: eresszék fel.

Mielőtt azonban megtehetette volna, zavar támadt. A raktár mentén futó sikátorból rohanó bakancsos lábak dobaja hallatszott, és parancsszó harsant:

–Állj!

A köteleket tartó férfiak megtorpantak, némelyik a közeledők felé nézett, némelyik Lee-re, aki elkiáltotta magát:

– Felengedni! Rajta!

Két ember engedelmeskedett, és a ballon meglendült, a másik kettőnek a figyelme azonban a katonákra szegeződött, akik rohanva kerülték meg az épület sarkát. A két férfi még akkor is szorosan markolta a kötélbak köré tekert köteleket, és a ballon ijesztően dőlt-borult oldalvást. Lee megragadta a függesztőkari-kát; Grumman is abba kapaszkodott, nemkülönben daimónja, az erős karmaival.

– Eresszétek, ostobák! – üvöltött Lee. – Felszáll!

A gázzsák felhajtóereje túlságosan nagy volt, és a férfiak, akármilyen erősen húzták, nem tudták visszatartani. Az egyik eleresztette a kötelet, az letekeredett a kötélbakraól, ám a másik férfi, amikor érezte, hogy a kötél emelkedik, ösztönszerűen belekapaszkodott, helyett, hogy elengedte volna. Lee egyszer látott már ilyet, és elfogta a pánik. A szerencsétlen ember daimónja, egy nagytestű eszkimókutya, vonított félelmében-fájdalmában lent a földön, ahogy a ballon az ég felé emelkedett, és öt végtelen másodperc múlva vége volt mindennek, a férfit elhagyta az ereje, s félholtan a vízbe zuhant.

A katonák azonban készenlétben tartották a fegyverüket. Golyózápor süvített el a kosár mellett, az egyik szikrát csiholt a függesztőkarikából, és Lee kezébe az ütéstől szúró fájdalom hatolt, de kárt egyik lövedék sem okozott. Mire a második sortűz is eldőrdült, a léggömb már majdnem kikerült a lőtávoból, felszökött a kékségbe, és kiszáguldott a tenger fölé. Lee úgy érezte, a szíve is a ballonnal együtt emelkedik. Egyszer azt mondta Serafina Pekkalának, nem szereti a repülést, hiszen az is csak munka – de ezt nem gondolta komolyan. Felfelé

suhanva, háta mögött a kedvező széllel, előtte az új világgal: van-e ennél jobb az életben?

Elengedte a függesztőkarikát, és látta, hogy Hester félig lehunyt szemmel a szokásos sarkában kuporog. Messze letről újabb – hasztalan – sortűz dörrent. A város sebesen távolodott, a folyótorkolat széles tükre ragyogott alattuk a napfényben.

– Nos, Grumman doktor – szólalt meg az aeronauta –, nem tudom, ön hogy van vele, de én sokkal különbül érzem magam a levegőben. Bárcsak az a szerencsétlen fickó elengedte volna a kötelet. Nincs annál könnyebb, de ha az ember el nem ereszti rögtön, hát – isten veled, világ.

– Köszönöm, Mr. Scoresby – mondta a sámán. – Ezt ügyesen csinálta. Most pedig rajta, repüljünk. Hálásan fogadnám azt a szőrmét; hideg van idefent.

11. A pavilon

–WILLNEK nyugtalan volt az álma a park közepén álló nagy fehér villában. Lidérces álmok váltakoztak édes-szép képekkel, küszködött, hogy felébredjen, de sóvárogta megint az álmot. Amikor végre kinyílt a szeme, annyira kába volt, hogy mozdulni is alig bírt, s amikor felült, észrevette, hogy kezén megint meglazult a kötés, és az egész ágy vértől vöröslik.

Kikászálódott az ágyból, és a napfényben kavargó porfelhőkön át a nagy ház csöndjében leballagott a konyhába. O is, Lyra is a padláson aludtak, a cselédfertályon. Restelltek volna az elegáns szobák oszlopos-mennyezetes ágyaiba feküdni. Will nagy nehezen leért a földszintre.

– Will! – kiáltott fel riadtan Lyra, és egy székhez támogatta a szédelő fiút.

Alighanem sok vért vesztett, gondolta Will. És a vérzés még most sem hagyott alább.

– Főztem kávé – mondta Lyra. – Akarsz reggelizni, vagy kössem inkább át a kezedet? Tojást is találtam, de babkonzerv sehol.

– Nem hinném, hogy ebben a palotában babkonzervet szoktak fogyasztani. Kötözz be előbb. Folyik még meleg víz a csapból? Meg akarok mosakodni. Utálom magamat, ha ilyen mocskos vagyok.

Lyra megeresztette a meleg vizet, Will gatyára vetkőzött. Annyira kába volt, úgy szédelgett, hogy eszébe sem jutott restelkedni, helyette Lyra jött zavarba, és sürgősen kiment. Will amennyire tudott, megmosakodott, aztán a tűzhely mellett lógó konyharuhákkal megtörölközött.

Lyra visszatért, diadalmasan mutatta, mit talált: inget, vászonnadrágot, övet hozott Willnek. A fiú felöltözött, Lyra csíkokra szaggatott egy konyharuhát, és friss kötést tett Will kezére. Nagyon aggódott a sebek miatt: véreztek még most is, a kéz vörös volt, és csúnyán feldagadt. De Will nem panaszkodott, és Lyra sem szólt semmit.

A kislány kávéfőzött, megpirított néhány szelet száraz kenyeret, s reggelijüket bevitték a ház elülső részében levő nagy szobába, ahonnan kilátás nyílt a városra. Mihelyt Will evett-ivott valamit, mindjárt jobban érezte magát.

– Megkérdezhetsz az aletioméért, mihez kezdünk – javasolta. – Kérdeztél már tőle valamit?

– Még nem – válaszolt Lyra. – Ezentúl csak azt csinálom, amit kérsz. Az este meg akartam kérdezni, de aztán meggondoltam. És most is csak akkor kérdezem meg, ha te kérsz rá.

– Hát akkor csak rajta – mondta Will. – Most már itt is legalább annyi a veszedelem, mint az én világomban. Először is itt van Angelica bátyja. És ha...

Elhallgatott, mert Lyra kezdett volna mondani valamit, de ő is lenyelte a szót. Aztán összeszedte magát, és folytatta.

– Will, tegnap történt valami, amit nem mondtam el neked. Akartam, de annyi minden egyéb történt. Rémesen sajnálom...

Azzal elmesélt mindent, amit a torony ablakából látott, miközben Giacomo Paradisi Will sebeit kötözte: hogy Tulliót megtámadták a Fantomok, hogy Angelica megpillantotta őt az ablakban, hogy milyen gyűlölettel nézett fel rá, és hogy Paolo hogyan fenyegetőzött.

– És emlékszel – folytatta –, amikor először találkoztunk velük? Az öccse mondott valamit arról, hogy mit csinálnak ők mindannyian. Olyasmit kezdett mondani, hogy „Mert neki...” de Angelica elhallgattatta. Rávágott, emlékszel? Lefogadom, Paolo azt akarta mondani, hogy Tulliónak meg kell szereznie a kést. Ezért jöttek ide a gyerekek. Mert ha náluk a kés, bármit megtehetnek, még fel is nőhetnek, nem kell félniük a Fantomoktól.

– Milyen volt, amikor megtámadták? – kérdezte Will. Előrehajolt, a tekintete valósággal parázslott.

– Hát... – Lyra igyekezett pontosan felidézni a jelenetet. – Mintha a köveket számolta volna a falban. Úgy tapogatta valamennyit... De nem tudta sokáig csinálni. Elbizonytalanodott, abba hagyta. Aztán már csak állt, mozdulatlanul. Miért?

– Mert... szerintem mégiscsak az én világomból jönnek a Fantomok. Ha ilyen viselkedésre kényszerítik az embereket, nem volnék meglepve, ha az én

világomból jönnének. És amikor a Céh emberei kinyitották az első ablakot az én világomba, a Fantomok könnyen átjöhetnek.

– De hát a ti világotokban nincsenek Fantomok! Sose hallottál róluk, nem igaz?

– Talán nem fantomnak hívjuk őket. Talán valami más nevet adunk nekik.

Lyra nem értette, mire gondol Will, de nem akart erőszakoskodni. A fiú arca lázasan vöröslött, a szeme izzott.

– Egészen mindegy – folytatta Lyra. – A lényeg, hogy Angelica meglátott engem az ablakban. És most tudja, hogy nálunk van a kés, és el fogja mondani mindenkinek. Azt fogja gondolni, mi tehetünk róla, hogy a bátyját megtámadták a Fantomok. Sajnálom, Will. Már el kellett volna mondanom. De annyi minden más volt...

– Nem hiszem, hogy sokat számított volna – mondta a fiú. – Tullio kínozza az öreget, és ha megtudta volna, hogyan kell használni a kést, mindkettőnket megöl. Meg kellett küzdenünk vele.

– Rém pocsék érzés volt, Will. Végül is annak a két gyereknek a bátyja. A helyükben mi is meg akartuk volna szerezni a kést.

– Most már nem tehetjük meg nem történtté a dolgot. Meg kellett szereznünk a kést, hogy visszakaphassuk az aletiométert, és ha simán megkaphattuk volna, eszünkbe sem jut verekedni.

Lyra tudta, hogy a maga módján Will éppolyan harcos, mint Iorek Byrnison, és nem a gyávaság szól belőle, hanem a stratégia. A fiú megnyugodott, az arca sem volt már annyira vörös. A távolba meredt, gondolkodott.

– Elsősorban azon kell törnünk a fejünket – szólalt meg –, hogy mit fog csinálni Sir Charles vagy Mrs. Coulter. Ha tényleg van olyan testőrsége, amelyet emlegettek, katonák, akiket elváltak a daimónjuktól, talán Sir Charlesnak igaza van, és a Fantomok nem árthatnak nekik. Tudod, mit gondolok? Szerintem a Fantomok az emberek daimónjával táplálkoznak.

– De hát a gyerekeknek is van daimónjuk. És a gyerekeket nem bántják a Fantomok. Más lehet az oka.

– Akkor talán a gyerekek és a felnőttek daimónja közti különbség teszi – vélte Will. – Mert van köztük különbség, igaz? Magad mondtad, hogy a felnőttek daimónja nem változtatja az alakját. Biztosan ehhez van valami köze. Ha azoknak a katonáknak egyáltalán nincsen daimónjuk, talán ugyanolyan a hatása. ..

– Lehet – bólintott Lyra. – És ő aztán biztosan nem fél a Fantomoktól. Nem fél a világon semmitől, és olyan okos, Will, becyszavamra, és olyan kegyetlen és irgalmatlan, hogy még a Fantomoknak is tud parancsolni, hidd el. Ugyanúgy, ahogy az embereknek. Lefogadom. Lord Boreal erős és okos, de ő mégis az ujjá köré csavarja. Jaj, Will, én már megint úgy félek, hogy mit tehet velem... De most mindjárt megkérdezem az aletiométert. Jó, hogy visszaszereztük.

Kigöngyölte a bársonybatyut, és szeretettel simította végig a súlyos arany műszert.

– Az édesapádról fogom kérdezni – mondta –, meg arról, hogy hogyan találhatjuk meg. Nézd, először beigazítom a mutatókat, hogy...

– Nem. Kérdezd először az édesanyámról. Tudni akarom, hogy jól van-e.

Lyra bólintott, ölébe vette az aletiométert, lenézett rá, és összpontosította gondolatait. A könnyű tú céltudatosan lendült a számlap körül, meg-megállt, majd szélesebben tovalebent.

A kislány pislogott és felnézett.

– Biztonságban van – mondta. – A barátnője gondoskodik róla. Senki sem tudja, hol van az édesanyád, és a barátnője nem fogja elárulni.

Will maga sem tudta, mennyire aggódott mostanáig. A jó hír hallatán ellazult, feszültsége alábbhagyott, de csak annál hevesebben sajdult meg kezén a seb.

– Köszönöm – szólalt meg. – Na, most pedig kérdezd meg, hogy apám...

Mielőtt azonban befejezhette volna a mondatot, kintről kiáltás harsant.

Riadtan néztek ki az ablakon. A park alsó szélénél, a város első házai előtt fasor húzódott, és a fák között mozgott valami. Pantalaimon nyomban hiúz lett, a nyitott ajtóhoz futott, és éles szemével kikémlelt.

– A gyerekek – mondta.

Lyra és Will felállt. A gyerekek sorra kibukkantak a fák közül – lehetek vagy ötvenen. Sokuknak bot volt a kezében. Élükön a csíkos trikós fiú, csakhogy ő nem botot fogott – hanem pisztolyt.

– Ott van Angelica – suttogta Lyra.

Angelica az élen járó fiú mellett szaladt, a karját rángatta, sürgette. Mögöttük izgatottan rikoltozott a kis Paolo, a többi gyerek is ordítozott, az öklét rázta. Ketten súlyos puskát vonszoltak. Will már látott felingerelt gyerekeket, de ekkora tömegben még soha. És az ő városában a gyerekek nem hordtak fegyvert. Kiáltoztak. Angelica éles hangja túlszárnyalta a lármát:

– Megöltétek a bátyámat, és elloptátok a kést! Gyilkosok! Ti uszítottátok rá a Fantomokat! Megöltétek, és most mi fogunk megölni benneteket! Nem menekültök! Ugyanúgy megölünk, ahogy ti öltétek meg Tulliót!

– Will, nem tudnál ablakot vágni? – markolta meg a fiú ép karját Lyra. – Könnyen elmenekülhetnénk.

– Ugyan hova? Oxfordba? Pár lépésre Sir Charles házától, fényes napvilágnál?! Vagy a főutcára, egy száguldó busz elé? Nem tudok csak úgy vaktában ablakot vágni, nem lennék biztonságban – először alaposan meg kell néznem, hol vagyunk, és az sokáig tartana. Itt a ház mögött van valami erdőféle. A fák között biztonságban lehetünk.

Lyra dühösen nézett ki az ablakon.

– Meg kellett volna ölnöm tegnap azt a lányt! Semmivel se jobb a bátyjánál! Legszívesebben...

– Fogd már be! – szólt rá Will. – Gyerünk!

Ellenőrizte, hogy az övéhez van-e csatolva a kés, Lyra pedig felvette kis hátizsákját, benne az aletiométerrel és Will apjának leveleivel. Átszaladtak a visszhangzó előcsarnokon, végig a folyosón, ki a konyhába, át a mosogatókamrán, ki a kövezett udvarra. A falban nyíló kapun a konyhakertbe jutottak, ahol a tűző napon fonnyadozott a zöldség.

Néhány száz lépésnyire volt az erdő, de odáig nyílt, füves lankán kellett feljutni. Baloldalt, egy kis halmon, közelebb a fáknál, kis épület állt, kerek pavilon, felső szintjén nyitott erkély, ahonnan jól látszott a város.

– Fussunk – mondta Will, bár legszívesebben leheveredett volna, és behunyta volna a szemét.

Pantalaimon fölöttük szállt és figyelt, ők meg nekivágtak a göröngyös, füves lankának. Will lihegett, elszédült, lépteit lassú baktatásra fogta.

Lyra hátranézett. A gyerekek még nem pillantották meg őket; a ház előtt voltak; talán bemennek, sorra járják a szobákat...

De Pantalaimon riadtan felrikoltott. A villa emeletének egy nyitott ablakában egy fiú állt, és rájuk mutatott. Kiáltás harsant.

– Gyere már, Will! – sürgette Lyra.

Megrángatta a fiú ép karját, támogatta, szinte emelte. Will igyekezett, de az erejéből nem futotta gyorsabb iramra. Épp csak jártányi ereje volt.

– Hát jó – mondta. – A fákig nem jutunk el. Menjünk be abba a kápolnaféleségbe. Ha bezárjuk az ajtót, talán távol tarthatjuk őket.

Pantalaimon előreszökkent, Lyra meghökölt, és riadtan kérte, álljon meg. Will szinte látta a kettejüket összefűző köteléket: a daimón rángatta, a lány visszatartotta. Botladozott a sűrű fűben, Lyra minduntalan előreszaladt, aztán vissza hozzá, majd előre megint, míg el nem érték a pavilon körül futó járdát.

A kis erkély alatt nem volt zárva az ajtó. Beszaladtak, kerek helyiségben találták magukat, a fali fülkékben istennőszobrok álltak. Középen kovácsoltvas csigalépcső vezetett a felső szintre.

Az ajtóban nem volt kulcs, hát felmentek az emeletre. Valójában kilátó volt, ahonnan végigtekinthettek az egész városon. Nem volt ott fent sem ablak, sem fal; körös-körül egy sor nyitott ív tartotta a tetőt. Az ívekben derékmagasságban széles párkány, ahova ki lehetett könyökölni, alattuk a zsendelyes tető enyhén lejtett az ereszcsontra felé.

Ahogy kinéztek, látták az erdőt, szinte karnyújtásnyi közelben, alattuk pedig a villát, azon túl a tág parkot, még távolabb a város vörösésbarna háztetőit, balra az égnek szökő tornyot. A torony körül varjak kerengtek, és Will gyomra felkavarodott, amikor rádöbbsent, mi vonzhatta oda a madarakat.

De nem volt idő a kilátásban gyönyörködni. Először a gyerekekkel kell valahogyan elbánniuk, akik már rohantak a pavilon felé, dühödten, izgatottan ordítózva, hadonászva. Vezérük lassított, felemelte a pisztolyt, és két-három golyót eresztett a pavilon felé, aztán megint nekilódultak, ordítózva:

- Tolvajok!
- Gyilkosok!
- Kinyírunk benneteket!
- Elloptátok a késünket!
- Idegenek vagytok!
- Meghaltok!

Will ügyet sem vetett rájuk. Már elővette a kést, és gyorsan kis ablakot vágott, hogy lássa, hol vannak – de menten vissza is hőkölt. Lyra is csalódottan hátrált. Vagy tizenöt méternyi magasan voltak a levegőben, egy forgalmas út fölött.

– Persze – mondta keserűen Will. – Hiszen feljöttünk az emelkedőn. .. Hát, ittrekedtünk. Vissza kell őket vernünk. Ennyi.

Még néhány másodperc, és az első gyerekek már tódultak be az ajtón. Ordítózásuk visszhangzott a pavilonban, és ez még szilajabb vadságra hangolta őket, lövés dörrent, iszonyúan hangos, majd még egy, és az ordítózás még jobban elvadult, aztán megremegett a lépcső, ahogy az előőrs nekivágott.

Lyra bénultan kuporgott a falnál, de Willnek már kezében volt a kés. A padló nyílásáig kúszott, lenyúlt, és átvágta a vaslépcső legfelső fokát, mintha csak papírból volna. Az egész lépcső meghajlott a felfelé tóduló gyerekek súlya alatt, aztán meglendült, és óriási csattanással lezuhant. Sikoltozás, zűrzavar, megint egy puskalövés, ezúttal nyilván véletlenül, mert valakit eltalálhatott: fájdalomkiáltás harsant. Will lenézett – a vonagló testek tömegét lehulló vakolat, por és vér lepte.

A tömeg kavargott, néhányan fel-felszöktek, kapkodtak, fenyegetőztek, sikoltoztak, köpködtek, de a fent kuporgó két gyereket nem érték el.

Azután kívülről kiáltott valaki, a gyerekek az ajtó felé néztek, és aki mozdulni tudott, arrafelé iramodott. Többeket azonban valósággal odaszegezett a vaslépcső, és ezek kábultan igyekeztek kivergődni a törmelékkel borított padlóról.

Will rádöbbsent, miért futottak ki. Az íveken kívül, a tető felől kaparászás hallatszott. Will a párkányhoz futott, és megpillantotta a zszindely szélét markoló kezeket, amint felhúzódkodtak. Valaki hátulról tolt a feltörekvőket, azután még egy fej, még két kéz bukkant fel, felhágta az alantiak hátára, vállára, és akár a hangyasereg, tódultak fel a tetőre.

Csakhogy a zszindelyes peremeken nehéz volt a járás, az első négykézláb értek fel, vad tekintetük egy pillanatra sem hagyta el Will arcát. Lyra csatlakozott a fiúhoz, Pantalaimon vicsorgó párduc lett, mancsával a párkányon, s az első gyerekek meghőköltek. De aztán csak jöttek, egyre többen és többen.

– Öl–ni! – harsant a kiáltás. – Öl–ni! Öl–ni! – és többen is csatlakoztak, s aki már feljutott a tetőre, ütemesen dobogott a zszindelyeken, de a vicsorgó daimón miatt nem mertek közeledni.

Azután egy zszindely elpattant, egy fiú megbotlott, leesett, de a mellette álló felkapta a törött zszindelyt és Lyra felé hajította.

A kislány lekapta a fejét, a zsindey mellette csattant az oszlopon, és törmeléke elborította Lyrát. Will a padlóba vágott nyílás körül futó korlátból kivágott két kard hosszúságú darabot. Az egyiket Lyrának adta, ő pedig meglengette a magáét, és rávágott vele az első fiú fejére. Az menten elesett, de már jött is a következő támadó, aki nem volt más, mint Angelica, vörös haja lobogott, sápadt arcában örült tüsszel villogott a szeme, felkapaszkodott a párkányra, de Lyra vadul dőfött feléje a vasrúddal, és a lány visszahanyatlott.

Will is hadakozott. A kést az övébe dugta, a vasrúddal csépelte az ostromlókat, de a lehanyatlók helyébe újak és újak érkeztek, s egyre többen kapaszkodtak fel a tetőre.

Ekkor felbukkant a csíkos trikós fiú, de a pisztolyát már elvesztette, vagy éppenséggel kiürült a tár. A pillantása azonban Will szemét kereste, a két fiú egymásra meredt, és mindegyik tudta, mi következik: meg fognak verekedni, méghozzá könyörtelenül és az utolsó csepp vérig.

– Gyere, ha mersz – sziszegte vadul Will –, gyere csak...

És a következő pillanatban összeakaszkodtak volna – csakhoggy ekkor igen különös dolog történt. Egy nagy fehér sarki lúd csapott le, szárnyát kiterjesztve, és oly hangosan rikoltozott, hogy még a tetőn tomboló gyerekek is meghallották, és arrafelé fordultak.

– Kaisa! – kiáltott fel boldogan Lyra. Mert a lúd nem volt más, mint Serafina Pekkala daimónja.

A sarki lúd megint rikoltott, átható hangja az égig hatolt, aztán megperdült, és elfordult a csíkos trikós fiútól. Az rettegve hátrált, megcsúszott, és leesett a peremről, aztán a többiek is rémülten felsikoltottak, mert az égen valami más is feltűnt, és ahogy Lyra megpillantotta a kékségből előbukkanó kis fekete alakokat, örömeiben elkiáltotta magát:

– Serafina Pekkala! Segíts! Itt vagyunk! A pavilonban!

És tucatnyi nyílvesző szántotta sziszegve a levegőt, utána újabb tucat, még egy, még egy, olyan sebesen, olyan tömegben, hogy szinte elsötétítették az eget, és mennydörgésszerű robajjal csattantak a tetőn. A rémült támadókból menten kihalt a harci kedv, a helyében szörnyű rettegés támadt: miféle fekete ruhás nők támadnak rájuk az égből? Hogyan történhetett? Kísértetek volnának? Vagy újfajta Fantomok?

Jajgatva, böggve ugráltak le a tetőről, némelyikük ügyetlenül esett, sántikálva vonszolta el magát, mások legurultak a lankán, és kúszva-mászva kerestek menedéket – eltűnt a vad, ostromló sereg, síró-rívó gyerekek maradtak a helyében. A következő percben az utóvéd is tisztult a pavilonból, és más hang nem hallatszott, csak a magasban kerengő boszorkányok felhőfenyőgallyainak suhogása.

Will elképedve bámult fel, szóhoz sem jutott döbbenetében, de Lyra boldogan ugrándozott:

– Serafina Pekkala! Hogy találtál ránk? Köszönöm, köszönöm! Meg akartak ölni minket! Gyertek, szálljatok le...

De Serafina meg a többiek a fejüket rázták, és megint magasabbra szálltak, odafent köröztek. A sarki lúd daimón került egyet, a tető felé repült, hatalmas szárnyát bevonva fékezett, és a párkány alatt szállt le a zsindely tetőre.

– Üdvözöllek, Lyra – szólalt meg. – Serafina Pekkala nem tud leszállni a földre, és a többiek sem. A hely tele van Fantomokkal – százával kerítették be az épületet, és még többen tódulnak felfelé a fűvön. Nem látod őket?

– Nem! Mi egyáltalán nem láthatjuk a Fantomokat!

– Egy boszorkányt máris elveszítettünk. Többet nem kockáztathatunk. Le tudtok jutni ebből az épületből?

– Ha leugrunk a tetőről, mint azok a gyerekek. De hogyan taláztatok ránk? És honnan...

– Elég. Nagyobb baj fenyeget. Próbáljatok meg minél hamarabb lejutni, és fussatok a fák felé.

Átmásztak a párkányon, és oldalazva lekecmeregtek a törött zsindelyeken az ereszcsonnáig. Nem volt magasan, alatta gyep terület, és a lanka szelíden lejtett a pavilon felől. Lyra ugrott le elsőnek, utána Will; igyekezett kímélni a kezét, amely megint erősen vérzett, és kegyetlenül sajgott. A kötés meglazult, maga mögött húzta, és ahogy megpróbálta visszatekerni, a sarki lúd leszállt mellé a fűre.

– Lyra, ki ez? – kérdezte Kaisa.

– Will. A barátom. Velünk jön.

– Miért kerülnek el benneteket a Fantomok? – kérdezte Willtől a lúd daimón. Will most már semmin sem lepődött meg.

– Nem tudom – válaszolta. – Mi nem látjuk őket. De várj csak! – pattant fel, mert eszébe ötlött valami. – Hol vannak most? – kérdezte. – Hol van a legközelebbi?

– Tízlépésnyire, ott a lankán – mondta a daimón. – Nem akarnak közelebb jönni, ez nyilvánvaló.

Will kihúzta a kést, és a mondott irányba nézett. A daimón meglepetten felszisszent.

De Will nem tudta véghez vinni, amit szándékozott, mert ugyanabban a pillanatban egy boszorkány szállt le mellette a fűre. Will meghökkent a kecses mozdulatok, a tiszta tekintet, a csupasz, fiatal, és mégsem annyira fiatal végtagok láttán.

– Will a neved? – kérdezte a boszorkány.

– Igen, de...

– Miért félnek tőled a Fantomok?

– A kés miatt. Hol van a legközelebbi? Meg akarom ölni!

De Lyra odafutott, mielőtt a boszorkány válaszolhatott volna.

– Serafina Pekkala! – kiáltotta. Átölelte a boszorkányt, és úgy szorongatta, hogy az felkacagott, és csókot nyomott a kislány feje búbjára. – Ó, Serafina, honnan kerültetek elő? Minket azok a gyerekek, tényleg gyerekek, és mégis meg akartak ölni bennünket, láttad? Azt hittük, mindjárt végünk és... Jaj, úgy örülök, hogy jöttetek! Azt hittem, sose látlak benneteket többé!

Serafina Pekkala Lyra feje fölött arrafelé nézett, ahol a Fantomok tömörülhettek, majd Willre pillantott.

– Most jól figyeljtek – szólt. – Ebben az erdőben, nem messze innen, van egy barlang. Menjetek fel a lejtőn, aztán a gerinc mentén balra. Lyrát el tudnánk vinni egy darabon, de te nagyobb vagy, gyalogolnod kell. A Fantomok nem fognak követni – amíg a levegőben vagyunk, nem láthatnak, tőled pedig félnek. Ott találkozunk – fél óra járás.

És megint felszökött a levegőbe. Will ernyőzte a szemét, úgy nézett Serafina Pekkala meg a többi fekete ruhás, elegáns alak után, ahogy a levegőben kerengenek, és felszökkenek a fák fölé.

– Jaj, Will, most már biztonságban leszünk! Minden rendben lesz, hiszen eljött Serafina Pekkala! – ujjongott Lyra. – Azt hittem, sose fogom viszontlátni! Éppen jókor érkezett, ugye? Épp mint akkor, Bolvangarban...

És vidáman csacsogva, mintha máris feledte volna az ostromot, elindult felfelé a lankán, az erdő felé. Will némán követte. Csúnyán lüktetett a keze, s a vérzés nem hagyott alább. Igyekezett nem gondolni rá.

Nem fél órába telt, hanem egy és háromnegyedbe, mert Willnek többször meg kellett állnia, hogy pihenjen. Mire a barlanghoz értek, égett a tűz, nyúl perzselődött rajta, és Serafina Pekkala valamit kavargatott egy kis vasfazékban.

– Hadd nézzem azt a sebet – szólt Willhez, ő pedig némán kinyújtotta a kezét. Pantalaimon, macska alakban, kíváncsian figyelt, de Will elfordította a fejét. Vizolygott a csonkok látványától. A boszorkányok halkán sustorogtak egymás között, azután Serafina Pekkala szólalt meg fennhangon:

– Miféle fegyver okozta ezt a sebet?

Will a késért nyúlt, és némán átadta. A boszorkányok csodálkozva, gyanakodva nézték, mert még sohasem láttak ilyen éles pengét.

– Ezt a sebet nem lehet füvekkel begyógyítani, csak varázsszerrel – állapította meg Serafina Pekkala. – Hát jó, majd elkészítjük, mire felkel a hold. Addig jobb lesz, ha alszol.

Kis szarucsészét nyújtott át Willnek, a forró ital keserűségét méz enyhítette, és Will hamarosan leheveredett, és mély álomba merült. A boszorkány levelekkel betakargatta, aztán Lyrához fordult, aki még akkor is a nyúlhúst rágcsálta.

– Most pedig, Lyra – szólt Serafina Pekkala –, meséld el nekem, ki ez a fiú, mit tudsz erről a világról, és mit tudsz erről a késről.

Lyra pedig nagy lélegzetet vett, és belefogott.

Mit mesél a képerenyő

– MOST kezdje előlről – mondta a parkra néző kis laboratóriumban dr. Oliver Payne. – Vagy én hallottam rosszul, vagy maga beszél ostobaságokat. Egy gyerek, egy másik világból?!

– Ő legalábbis ezt mondta. Jó, jó, ostobaság, de hallgasson ide, Oliver, legyen szíves! – erősködött dr. Mary Malone. – A gyerek tudott az Árnyékról, ő ugyan Pornak nevezi, de a kettő egy és ugyanaz. A mi Árnyék-részecskéink. És én mondom magának, amikor rátettem az elektródákat, és összekapcsolódott a Barlanggal, a képernyőn a legkülönösebb jelenségek tűntek fel; képek, szimbólumok... És volt a gyereknek valami műszere is, egy arany iránytűféle, a karimáján körös-körül különböző jegyek. És azt mondta, hogy ezeket ugyanúgy tudja olvasni, és ismerte a gondolataimat, méghozzá pontosan.

Délelőtt volt. Dr. Mary Malone-nak, Lyra tudósnőjének vörös volt a szeme a kialvatlanságtól, kollégája pedig, aki épp akkor tért vissza Genfből, türelmetlenül akart még többet hallani, egyben kételkedett is, és elfogult volt.

– A lényeg az, Oliver, hogy az a gyerek kommunikált velük. Mivel tudatosak. És válaszolni is képesek. No és emlékszik azokra a koponyákra? A gyerek mesélt valami koponyákról, a Pitt-Rivers Múzeumban – és azzal az iránytűféleséggel megtudta, hogy a koponyák jóval régebbiek, mint ahogyan a múzeum állítja, és hogy Árnyak is voltak...

– Várjunk, várjunk, várjunk! Próbáljunk meg sorjában haladni. Miről beszél? Hogy az a gyerek megerősítette, amit már tudunk, vagy hogy valami újat mondott?

– Ezt is, azt is. De tegyük fel, hogy harminc-negyvenezer évvel ezelőtt valami történt. Léteztek Árnyék-részecskék már ezelőtt is, ez nyilvánvaló – léteztek már a Nagy Robbanás óta –, de nem volt fizikai mód a hatásukat kiterjeszteni a mi szintünkön, emberi szinten. Az emberi lények szintjén. És akkor valami történt, el sem tudom képzelni, hogy micsoda, de magában foglalta az evolúciót. Innen a maga koponyái – emlékszik? Azelőtt nyoma sem volt Árnyaknak, azután felbukkannak tömegével. A gyerek a múzeumban látott koponyákat letesztelte

azzal az iránytűfélélével. És ugyanazt mondta. Én pedig azt mondom, hogy akkortájt az emberi agy lett az eszményi hordozója ennek a kiterjesztési folyamatnak. Egyszeriben tudatossá váltunk.

Dr. Payne kiitta a kávéja maradékát.

– Miért történt volna éppen akkor? – kérdezte. – Miért olyan hirtelen, harminc-negyvenezer évvel ezelőtt?

– Ki tudhatná? Nem vagyunk paleontológusok. Nem foglalkozunk őslénytannal. Nem tudom, Oliver, én csak találgatok. Gondolja, hogy legalábbis – lehetséges?

– No és az a rendőr? Meséljen róla. Dr. Malone megdörzsölte a szemét.

– Waltersnak hívják. Azt mondta, a Különleges Ügyosztálytól jött. Én úgy tudtam, annak a politikához van köze, nem?

– Terrorizmus, felforgatás, hírszerzés... Ilyesmivel foglalkoznak. Folytassa. Mit akart az az ember? Miért jött ide?

– A kislány miatt. Azt mondta, egy hasonló korú fiút keres, de azt nem, hogy miért, és azt a fiút annak a kislánynak a társaságában látták, aki idejött. De valami másról is volt tudomása, Oliver, tudott a projektről, még meg is kérdezte...

Megszólalt a telefon. Dr. Malone vállat vont. Dr. Payne felvette a kagylót. Néhány szó után letette.

– Látogatónk érkezett – mondta.

– Kicsoda?

– Nem ismerem. Valamilyen Sir Iksz Ipszilon. Figyeljen, Mary, én elmegyek, ezt ugye tudja?

– Tehát felajánlották magának az állást.

– Igen. El kell fogadnom. Ezt megértheti.

– Hát akkor ezzel vége is mindennek. A férfi tehetetlenül széttárta karját.

– Őszintén szólva... Nem látom semmi értelmét annak, amit az előbb mondott. Gyerekek egy másik világból, megkövesedett Árnyak... Tiszta örülség. Nem óhajtom beleártani magamat. A karrieremre kell gondolnom, Mary.

– Mi van a koponyákkal, amiket tesztelt? Mi van az Árnyakkal az elefántcsont szobrocska körül?

Dr. Payne megrázta a fejét, és elfordult. Mielőtt válaszolhatott volna, kopogtattak, és a tudós szinte megkönnyebbülten nyitotta ki az ajtót.

– Jó napot kívánok! – szólalt meg Sir Charles. – Dr. Payne? Dr. Malone? Charles Latrom vagyok. Igazán kedvesek, hogy előzetes bejelentés nélkül fogadnak.

– Kerüljön beljebb – mondta fáradtan, de zavartan dr. Malone. Oliver Sir Charlest említett? – Miben lehetünk szolgálatára?

– Talán inkább én lehetek valamivel az önök szolgálatára – mondta Sir Charles.

– Értésülesem szerint önök az alapítványhoz benyújtott pályázatuk eredményére várnak.

– Honnan tud erről? – kérdezte dr. Payne.

– Köztisztviselő voltam. Történetesen a tudománypolitika igazgatásában vettem részt. Ma is számos kapcsolatom van ezen a téren, és hallottam... Leülhetnék?

– Ó, természetesen. – Dr. Malone előhúzott egy széket, és a látogató úgy foglalt helyet, mintha elnökölne egy értekezleten.

– Köszönöm. Egy barátomtól hallottam – a nevét inkább nem említeném; a hivatali titkok törvénye mindenféle buta rendelkezést tartalmaz –, tehát tőle hallottam, hogy az önök pályázata éppen elbírálás alatt van, és amit hallottam róla, olyannyira meggondolkodtatott, hogy bevallom, megkértem, hadd tekintsem meg az önök munkáját. Tudom, hogy nem vagyok illetékes, de történetesen még most is amolyan nem hivatalos tanácsadói minőségben tevékenykedem, tehát ezt használtam ürügyként. És valóban lenyűgözött, amit láttam.

– Ez azt jelenti, hogy ön szerint kedvezően bírálják el a pályázatunkat? – hajolt előre izgatottan dr. Malone.

– Sajnálatos módon nem. Őszinte leszek. Nem óhajtják megújítani az önök finanszírozását.

Dr. Malone válla meggörnyedt. Dr. Payne óvatos kíváncsisággal szemlélte az idős urat.

– Tehát mi hozta önt ide?

– Nos, tudják, hivatalosan még nem történt meg a döntés. Nem ígérkezik kedvezőnek, és bizalmasan közölhetem önökkel: a jövőben nem látnak fantáziát az efféle munka támogatásában. Mindamelletts lehetséges, hogy ha valaki szólna az önök érdekében, esetleg megváltoztatnák a véleményüket.

– Valaki? Egy ügyvéd? Vagy önmagára gondol? Nem hittem volna, hogy a dolog így működik – egyenesedett fel dr. Malone. – Azt hittem, hogy előzetes elbírálás után terjesztik fel, és így tovább...

– Elvileg természetesen így történik – bólintott Sir Charles –, de nem árt tudni, hogy a gyakorlatban hogyan működnek ezek a bizottságok. Sem azt, hogy kik a bizottságok tagjai. Nos, ezért vagyok itt. Módfelett érdekel az önök munkája, véleményem szerint igen értékes lehet, és mindenképpen érdemes folytatni. Megengednék, hogy nem hivatalos minőségben közbelépjek az önök érdekében?

Dr. Malone úgy érezte magát, mint a fuldokló, akinek mentőövet dobnak.

– Nos... Hát hogyne! De még mennyire! És nagyon köszönöm. .. Mármost, csakugyan azt gondolja, hogy változtatni lehet a dolgon? Nem gondolok olyasmire... Magam sem tudom, hogy mire gondolok. Igen, igen, hát természetesen!

– Mit kellene tennünk? – kérdezte dr. Payne.

Dr. Malone meglepetten pillantott rá. Nem azt mondta az imént Oliver, hogy elfoglalja a genfi állást? De dr. Payne láthatólag jobban tudja, mire utal Sir Charles, hiszen megértő pillantást váltottak, és Oliver is letelepedett.

– Örülök, hogy értik, mire gondolok – mondta az idős úr. – Igazuk van; méltányolnám, ha egy bizonyos irányba indulnának. És ha meg tudunk egyezni, még egy kis pluszpénzt is tudnék szerezni önöknek egy másik forrásból.

– Várjunk, várjunk – szólt dr. Malone. – Várjunk egy percet. Ennek a kutatásnak az iránya csak miránk tartozik. Az eredményeket készségesen megvitatom, de az irányát nem. Bizonyára ön is belátja...

Sir Charles sajnálkozva tárta szét a karját, és felállt. Oliver Payne is felállt, aggodalmasan.

– Nem, nem, kérem, Sir Charles. Bizonyos vagyok benne, hogy dr. Malone végighallgatja önt. Mary, az ég szerelmére, abban nincs semmi, ha meghallgatjuk. Ez esetleg teljesen megváltoztathatná a dolgot.

– Azt hittem, maga Genfben készül, nem? – kérdezte dr. Malone.

– Genfben? – kérdezte Sir Charles. – Csodálatos hely. Remek lehetőségek. És sok pénz. Kérem, ne hagyja, hogy visszatartsam.

– Nem, nem, a dolog még nem végleges – szólt sietve dr. Payne. – Még sok mindent kell tisztázni, képlékeny állapotban van minden. Kérem, Sir Charles, foglaljon helyet. Megkínálhatom egy csésze kávéval?

– Igazán nagyon kedves – mondta Sir Charles, és visszaült a helyére. Arca akár egy elégedett macskáé.

Dr. Malone most nézte meg először alaposabban. Erős hatvanas férfi, gazdag, magabiztos, az öltözéke makulátlan; látszik, hogy mindenből a legjobbhoz szokott, hogy hatalmas emberek társaságában járatos, hogy fontos fülek készek a meghallgatására. Olivernek igaza van: ez az ember akar valamit.

És a támogatására csak akkor számíthatnak, ha teljesítik a kívánságát.

Dr. Malone összefonta a karját.

Dr. Payne átnyújtott a látogatónak egy bögrét.

– Elnézést a kezdetleges körülményekért...

– Kérem, kérem, szót sem érdemel. Folytassam, amiről az előbb beszéltem?

– Nagyon kérem – mondta dr. Payne.

– Nos, értesülésem szerint önök lenyűgöző felfedezésekre jutottak a tudat terén.

Igen, tudom, még semmiféle eredményt nem tettek közzé, és az egész meglehetősen távol esik – látszólag – az önök kutatásának tárgyától.

Mindazonáltal az ilyesminek híre terjed. Engem pedig kiváltképpen érdekel a dolog. Nagyon örülnék, ha például a kutatásukat a tudat manipulálására irányoznák. Másodszor, a több világra vonatkozó feltevés – emlékeznek, ugyebár, Everett munkásságára, úgy 1957 körül –: meggyőződésem, hogy önök a nyomára jutottak valaminek, ami jócskán előre vihetne ezt az elméletet. És a kutatásnak ez a vonala esetleg honvédelmi szponzorálásban is részesülhetne, márpedig, mint tudják, ott még manapság is igen nagyok a lehetőségek, és ezen az úton megkerülhető a hosszadalmas pályázati eljárás.

– Kérem, ne várják tőlem, hogy felfedjem forrásaimat – folytatta, és felemelte kezét, amikor dr. Malone előrehajolt, és meg akart szólalni. – Az imént említettem a hivatali tikok törvényét; unalmas jogi formula, de nem szabad megkerülnünk. Köztünk szólva, előrehaladásra számítok a több világ elmélet területén. Hiszem, hogy a téma önöknél lenne jó kezekben. Harmadszor pedig, van egy bizonyos ügy, amely egy bizonyos személlyel van összefüggésben. Egy gyermekkel.

Elhallgatott, belekortyolt kávéjába. Dr. Malone egy szót sem bírt kinyögni. Elsápadt; úgy érezte, menten elájul.

– Számos okból – folytatta Sir Charles – kapcsolatban vagyok a hírszerző szolgálattal. Érdeklődnek egy gyermek iránt, egy leányka iránt, akinek a kezében egy szokatlan tárgy van, bizonyára törvénytelenül – egy antik tudományos műszer, amelynek biztosabb kézben lenne a helye. Van egy nagyjából hasonló korú fiú is – tizenkét esztendő lehet –, akit köröznék egy gyilkossággal kapcsolatban. Természetesen vitatható, hogy egy ilyen korú gyermek képes-e gyilkosságra, de annyi bizonyos, hogy megölt valakit. És együtt látták az említett leánnyal. Nos, dr. Malone, lehetséges, hogy ön találkozott az említett gyermekek valamelyikével. És lehetséges, hogy ön – helyeselhető módon – hajlandó közölni a rendőrséggel, amit tud. De nagyobb szolgálatot tennie, ha velem közölné, bizalmasan. Biztosíthatom, hogy a megfelelő hatóság szakszerűen, gyorsan és minden rikító nyilvánosság kizárásával foglalkozna a dologgal. Tudom, hogy tegnap felkereste önt Walters felügyelő, és tudom, hogy a leányka előkerült – mint láthatja, jók az értesüléseim. Az is tudomásomra jutna például, ha megint találkozna a leánnyal; és arról is értesülnék, ha ezt nem közölné velem. Nagyon okosan tenné, ha alaposan elgondolkodna ezen, és tisztázná magában, mit mondott és mit csinált a gyermek, amikor itt volt. Ez nemzetbiztonsági érdek. Ugye megért?

Nos, nem mondom többet. Itt van a névjegyem, bármikor kapcsolatba léphetnek velem. Nem várnék vele sokáig; a pályázatot elbíráló bizottság holnap ülésezik, mint tudják. De ezen a telefonszámon bármikor elérhetnek.

Átnyújtott egy névjegyet Oliver Payne-nek, s mert dr. Malone még mindig összefonva tartotta a karját, egy névjegyet eléje tett az asztalra. Dr. Payne kikísérte az ajtóig. Sir Charles feltette szalmakalapját, megbillentette, nyájas pillantást vetett kettejükre, és távozott.

Amikor az ajtó becsukódott mögötte, dr. Payne megszólalt:

– Mary, mi ütött magába? Mi értelme ennek a viselkedésnek?

– Hogy mondta? Csak nem dőlt be ennek a vén gazembernek?

– Ilyen ajánlatot nem lehet visszautasítani! Azt akarja, hogy a projekt fennmaradjon, vagy nem?

– Ez nem volt ajánlat – vágta oda dühösen dr. Malone. – Ez ultimátum volt. Csináljuk, amit mond, vagy becsukhatjuk a boltot. És Oliver, az isten szerelmére,

azok a nem is olyan burkolt fenyegetések és utalások a nemzetbiztonságra, meg a többi – hát nem látja, hová vezet ez?

– Sokkal világosabban látom, mint maga. Ha nemet mondunk, ezt a helyet bezárják. Ők veszik át. Ha valóban annyira érdeklődnek a projekt iránt, akkor majd folytatni akarják. De csak a maguk feltételei szerint.

– Csakhogy az ő feltételeik... Az isten szerelmére, a honvédelem! Új módokat akarnak találni, hogy még több embert megölhessenek. És hallotta, mit mondott a tudatról: manipulálni akarja! Én ebben nem veszek részt, Oliver, soha, soha!

– Mindenképpen megcsinálják, maga pedig ott áll munka nélkül. Ha itt marad, esetleg jobb irányba befolyásolhatja a munkát. És akkor legalább folytathatja! Nem kell megválnia tőle!

– De hát mit érdekli ez magát? – kérdezte a tudós. – Azt hittem, a genfi állás elintézett ügy.

Dr. Payne beletúrt a hajába.

– Nos, nem egészen. Még nem írtak alá semmit. Sajnálom, ha ezt itt kellene hagynom, amikor talán mégiscsak eljutottunk valaminek a küszöbére...

– Mit mond?!

– Nem mondok semmit.

– Céloz valamire. Mire akar kilyukadni?

– Nos... – dr. Payne fel-alá járkált a laboratóriumban, kezét széttárta, vállat vont, megrázta a fejét. – Nos, ha nem lép vele kapcsolatba, majd én igen – mondta végül.

Mary Malone hallgatott egy sort.

– Aha – szólalt meg végül. – Értem.

– Mary, nekem gondolnom kell a...

– Hogyne. Természetesen.

– Ne vegye úgy, hogy...

– Persze, persze.

– Nem érti.

– Dehogyan értem. Igen egyszerű. Megígéri, hogy azt csinálja, amit diktálnak, megkapja a juttatást, én távozom, maga átveszi a projektet mint igazgató. Nem nehéz ezt megérteni. Nagyobb költségvetés fölött rendelkezhet. Kap egy sereg szép új gépet. Fél tucat kutatót a keze alá. Remek gondolat. Csinálja csak, Oliver. Rajta! De ami engem illet, én elmentem. Nem bírom ennek az egésznek a szagát.

– De hát nem érti...

De dr. Malone arckifejezése láttán elhallgatott. A tudós leveletette fehér köpenyét, felakasztotta, néhány iratot a táskájába tett, és szó nélkül távozott. Mihelyt becsukódott mögötte az ajtó, dr. Payne elővette Sir Charles névjegyét, és felemelte a telefonkagylót.

Jó néhány óra elteltével, éjfél tájban, dr. Malone leparkolta kocsiját a kutatóintézet előtt, és az oldalbejáraton bement a kulcsával. Épp nekivágott volna a lépcsőnek, amikor egy másik folyosóról egy férfi lépett elő. A tudós nő rémületében kis híján elejtette az irattáskáját. A férfi egyenruhát viselt. Elállta dr. Malone útját.

– Hova megy? – kérdezte. Nagydaráb férfi volt, a szeme alig látszott sapkájának ellenzője alól.

– A laboratóriumomba. Itt dolgozom. Maga kicsoda? – kérdezte dühösen is, ijedten is dr. Malone.

– Biztonsági. Tudja magát igazolni?

– Mi az, hogy biztonsági? Miféle biztonságról beszél? Ma délután háromkor léptem ki ebből az épületből, egyetlen portás volt szolgálatban szokás szerint. Én kérhetném magától, hogy igazolja magát. Ki bízta meg? És miért?

Itt az igazolványom – tartott a férfi dr. Malone szeme elé egy kártyát, de rögtön el is rántotta. – És hol az öné?

Dr. Malone észrevette, hogy a férfinak bőrtartóban mobiltelefon van a derekára erősítve. Vagy talán nem is telefon, hanem fegyver? Nono, ne essünk pánikba. De a kérdésére nem felelt ez az ember. Ha ragaszkodik hozzá, hogy válaszoljon, a férfi még utóbb gyanút fog, és most az a legfontosabb, hogy bejusson a laborba: nosza, nyugtassuk meg a fickót, mint valami ideges kutyát, gondolta dr. Malone. Beletúrt a táskájába, megtalálta az irattárcáját.

– Ez megfelel? – mutatta fel a parkolóhoz használatos kártyáját.

A férfi rásandított.

– Mi dolga itt ilyenkor éjszaka? – kérdezte.

– Kísérletet folytatok. Bizonyos időközönként ellenőriznem kell a számítógépet.

A férfi szemmel láthatólag valami ürügyet keresett, hogy megtilthassa a belépést, de lehet, hogy csak a hatalmát akarta fitogtatni. Nagy sokára biccentett és félreállt. Dr. Malone elhaladtában rámosolygott, de a férfi arca kifejezéstelen maradt.

A tudós nő még akkor is remegett, amikor a laboratóriumba ért. Soha ebben az épületben nem volt egyéb „biztonság”, mint a bezárt ajtó, meg egy idősecske portás, és dr. Malone jól tudta, minek köszönhető a változás. Csakhogy ez azt jelenti, hogy édeskevés ideje maradt: azonnal el kell végeznie, amit akar, mert mihelyt rájönnek, miben sántikál, ide ugyan többet be nem eresztik.

Bezárta az ajtót, leengedte a redőnyt. Bekapcsolta a gépet, majd elővett egy lemezt a zsebéből, és a Barlangot irányító számítógép részébe helyezte. Egy perc múlva már kezdhette is manipulálni a képernyőn megjelenő számokat, félig logika, félig találgatás alapján, s félig a program szerint, amelyen odahaza egész este dolgozott. A feladat bonyolultsága körülbelül úgy meggondolkodtatta, mintha három félből akart volna egy egészet összeállítani.

Végül kisimította a haját a szeme előtt, fejére illesztette az elektródákat, megropogtatta az ujjait, és elkezdett gépelni. Roppant furán érezte magát.

Hello. Nem tudom biztosan, hogy mit csinállok. Lehet, hogy őrültség.

A szavak maguktól rendeződtek el a képernyő bal felén – ez volt az első meglepetés. Semmiféle szövegszerkesztő programot nem használt – be sem lépett semmilyen programba –, és akárki formázta is a szöveget, nem ő volt az. Érezte, hogy tarkóján meredeznek a hajszálak; tudta, hogy ott van körülötte az épület, a folyosók sötétek, a gépek állnak, különféle kísérletek automatikusan futnak, komputerek mutatnak ki tesztek és örökítik meg az eredményeket, a légkondicionáló rendszer ellenőrzi és beállítja a levegő nedvességét meg a hőmérsékletet, valamennyi vezeték és kábel és cső, az épület ér- és idegrendszere éberrel figyel... szinte tudatosan. Újra próbálkozott.

Szavakkal próbálom ugyanazt, amit előzőleg gondolatban.

Még be sem fejezhette a mondatot, a kurzor ugyanabban a másodpercben a képernyő jobb felére futott, és ez a szöveg jelent meg:

Kérdezz

Dr. Malone úgy érezte, mintha kilépett volna az űrbe. Egész lényé beleremegett a döbbenetbe. Másodpercekbe telt, mire lecsillapodott, és újra próbálkozhatott. De még be sem fejezte a kérdést, a válasz máris a képernyő jobb oldalára villant:

Árnyék vagy? Igen.

Ugyanaz vagy, mint a Lyra „Por”-a? Igen.

És ez azonos a Sötét Anyaggal? Igen.

A Sötét Anyag tudatos?

Nyilvánvalóan.

Amit délelőtt mondtam Olivernek az emberi fejlődésről...

Helyes volt. Tégy fel további kérdéseket.

Megállt, mélyet lélegzett, hátratolta a székét, megropogtatta ujjait. Örült iramban vert a szíve. Mindaz, ami történik, merő képtelenség: egész tudása, egész magatartása, egész tudósi mivolta némán sikoltotta: ez nem igaz! Ilyen nincs! Álmodsz! Márpedig tagadhatatlanul ott álltak előtte a képernyőn a tulajdon kérdései – és a másik agy válaszai.

Összeszedte magát, tovább gépelt, és a válaszok megint szinte szünet nélkül röppentek a képernyőre.

Az agy, amely ezekre a kérdésekre válaszol, nem emberi, igaz?

Igaz. De az emberek mindig ismertek bennünket,

Bennünket? Tehát többen vagytok?

Megszámlálhatatlan milliárdnyian

De hát mik vagytok?

Angyalok.

Mary Malone-nak zúgott a feje. Katolikus hitben nevelkedett. Mi több: ahogy Lyra felfedezte, valamikor apáca volt. Hite azóta szertefoszlott, de az angyalokról tudott. Mint Szent Ágoston mondotta: „Angyálnak neveztetik a hivataluk, nem a természetük. Ha a természetük nevét firtatjátok: szellemi; ha a hivataluk nevét: angyali; mibenlétük szerint szellemi lények, cselekedeteik szerint angyaliak.” Kábán, reszketve megint gépelni kezdett:

Az angyalok az Árnyék-anyag teremtményei? Szerkezetek. Bonyolultságok. A Poré?

Igen

És az Árnyék-anyag az, amit mi szellemnek nevezünk?

*Mi voltunk szerint szellem vagyunk, cselekedeteink szerint anyag
Az anyag és a szellem egy és ugyanaz*

Dr. Mary Malone megborzongott. Ezek a gondolataiban olvasnak.

És beavatkoztatok az emberi fejlődésbe?

Igen.

Miért?

Bosszúból.

*Bosszúból?! Ó, lázadó angyalok!
A mennybéli háború után...
Sátán és az Édenkert
– de hát ez ugye nem igaz?
Ti tehát ezért–de miért?*

Keresd meg a leányt és a fiút.

. Ne vesztegeds az időt.

Tiéd a kígyó szerepe.

Dr. Mary Malone levette kezét a billentyűkről, és megdörzsölte a szemét. De a szöveg akkor is ott állt a képernyőn, amikor újra odanézett.

Hol?

*Menj el a Sunderland sugárútra, keress
meg egy sátrat. Jatsz ki az őrt és kelj át.*

De én...

*Vigyél élelmet hosszú útra. Oltalomban
részesülsz, a Fantomok nem érhetnek hozzád.
Indulás előtt pusztítsd el ezt a felszerelést.*

*Nem értem – miért éppen én?
És miféle utazás?*

*Amióta élsz, erre készülsz.
Itteni munkád bevégeztetett.
Utolsó feladatod ebben a világban:
megakadályozni, hogy az ellenség
kezére jusson. . Pusztítsd el a
felszerelést. Most, és indulj azonnal.*

Dr. Mary Malone hátralökte székét és felállt. Egész testében reszketett. Halántékához kapott, és akkor vette csak észre, hogy még mindig rajta van a két elektróda. Szórakozottan levette. Kétkelkedhetett volna abban, amit csinál, és amit még akkor is lát a képernyőn, de az elmúlt fél órában már túl volt minden kétségen, hitetlenségen. Valami történt, és ő úgy érezte, mintha delejes hatás érte volna.

Törölte a szöveget, majd letörölte a keménylemezt, szétkapcsolta a meghajtót és a képernyőt összekötő kábelt, kivette a lemezt, egy padra tette, és mivel jobb eszköz nem volt kéznél, a cipője sarkával zúzta szét. Ahány kábelt talált, mindent szétkapcsolt, majd egy fiókban megkereste a hálózat rajzát, és elégette. Mit tehetne még? Oliver Payne ismeri a programot, ezen nem segíthet, de a felszerelést tönkretette.

Egy fiókból iratokat vett elő, a táskájába rakta, végül levette az I Csing hatszöget ábrázoló posztert, összehajtogatta és zsebre tette. Azután eloltotta a villanyt és kiment a laborból.

A biztonsági őr a lépcső alján állt, mobiltelefonján beszélt. Amikor dr. Mary Malone leért, eltette a telefont, szótlánul az oldalbejáratig kísérte a tudósnt, és az üvegajtón át nézte, amint elhajt.

Dr. Mary Malone másfél óra múlva beállt a Sunderland sugárút egyik mellékutcájába. Nem ismerte a városnak ezt a részét; Oxford térképén kellett megkeresnie. Mindaddig hajtott az izgalom, de ahogy kiszállt kocsijából a késő éjszakai órák sötétjében, körülötte minden hűvös volt, és néma, és egyszeriben elfogta a kételkedés. Mi van, ha csak álmodik? Ha mindez valami alaposan kigondolt, kivitelezett tréfa?

De most már késő ezen rágódni. Elkötelezte magát. Kiemelte hátizsákját – gyakran járt táborozni Skóciába, az Alpokba –, és eszébe jutott, hogy legalább tudja, hogyan él meg az ember a szabad ég alatt; végső esetben elmenekülhet a hegyek közé...

Nevetséges.

De aztán vállára vetette a hátizsákot, otthagya az autót, és befordult a Banbury útra, két-háromszáz lépésnyire, a körforgalomig, ahonnan a Sunderland sugárút indult. Es közben annyira butának érezte magát, mint még soha életében.

Ahogy azonban befordult a sarkon, és meglátta azokat a fura, gyerekrajz formájú fákat, amelyeket Will is látott, már tudta, hogy *valami* legalább igaz a históriából. Az út túloldalán, a fák alatt, a fűvön négyszegletes, piros-fehér csíkos kis sátor állt, amelyet a kábelszerelők állítanak, ha esős időben végzik a munkájukat, mellette, pedig egy rendszám nélküli, elsötétített ablakú fehér kisteherautó parkolt.

Hát rajta. Egyenesen a sátor felé indult. Már majdnem odaért, amikor kinyílt a kisteherautó hátsó ajtaja, és egy rendőr szállt ki.

Nem volt rajta sisak, igen fiatalnak látszott, és a lombok alatt álló utcai lámpa fénye egyenesen az arcára hullott.

– Megkérdezhetem, hová igyekszik, asszonyom? – kérdezte.

– A sátorba.

– Sajnos nem lehet, asszonyom. Parancsom van, hogy senkit se engedjek a sátor közelébe.

– Nagyon helyes – bólintott dr. Malone. – Örülök, hogy megfelelően őrzik a helyet. A Fizikai Tudományok Osztályáról jövök – Sir Charles Latrom kért fel bennünket, hogy végezzünk előtanulmányt, és tegyünk jelentést, mielőtt belefognának a munkálatokba. Most kell elvégezni, amikor nincs senki az utcán. Bizonyára megérti, mi ennek az oka.

– Hát, igen – válaszolt a rendőr. – De tudja ön valamivel igazolni magát?

– Természetesen – válaszolt dr. Malone. Levette hátizsákját, elővette az irattárcáját. A laboratóriumból elhozott iratok között volt Oliver Payne egy lejárt könyvtári kölcsönzőjegye. Negyedórányi munka a konyhaasztalnál, valamint a tulajdon útlevélfényképe olyasmit eredményezett, ami – remélhetőleg – valódinak látszik. A rendőr átvette és ide-oda forgatta a lemezzel borított kártyát.

– Dr. Olive Payne – olvasta. – Nem ismer véletlenül bizonyos dr. Mary Malone-t?

– Dehogyanem. Kollégám.

– Nem tudja, hol tartózkodik most az illető?

– Otthon, az ágyában, ha van egy kis sütnivalója. Miért?

– Hát úgy értesültem, hogy az állása az önök intézetében megszűnt, és ide nem léphet be. Sőt az az utasításunk, hogy ha megpróbálkozna, tartóztassuk le. És mivel kegyed nő, hát természetesen azt gondoltam, hogy esetleg ő az. Ugye megérti. Elnézését kérem, dr. Payne.

– Értem. Semmi baj – mondta Mary Malone. A rendőr még egyszer megnézte a kártyát.

– Ez úgy látom, rendben van – nyújtotta vissza. Ideges volt, látszott, hogy nyomja valami a szívét. – Ön tudja, hogy mi van abban a sátorban?

– Éppen azt kívánom megvizsgálni – válaszolt Mary Malone.

– Akkor rendben van. Vizszontlátásra, dr. Payne!

Hátralépett, és hagyta, hogy Mary Malone kibontsa a sátorlapot rögzítő zsinórt. Remélhetőleg nem veszi észre, hogy reszket a kezem, gondolta. Hátizsákját magához szorította, és belépett. „Játszd ki az őrt” – nos, ezt megtette. De azt még csak nem is sejti, mit talál a sátorban. Holmi régészeti feltárás lehet odabent; vagy egy holttest; vagy egy meteorit? De sem ébren, sem álmában nem számított arra a négyzetméternyi nyílásra a levegő kellős közepén, sem a némán alvó tengerparti városra, ahová a nyíláson átlépett.

13. Æsahætr

ALIG kelt fel a hold, a boszorkányok vajákolásba fogtak, hogy begyógyítsák Will sebeit.

Felébresztették, megkérték, tegye a kést a földre. A pengén megvillant a csillagok fénye. Lyra Will mellett ült, füveket kavargatott egy fazék rotyogó vízben a tűz fölött, s míg a boszorkányok ütemesen tapsoltak, toppantottak, rikoltoztak, Serafina a kés fölé kuporodott, és szilajon rákezdte:

Kis kés! Kitépték vasad
az anyaföld jonhaiból,
tűzön forralták az ércet,
könnyet, vért, özönt fakasztva,
kalapálták, hogy megedzzék,
jeges vízben elmerítve,
kohóban izzítva-fűtve
éled vérvörös parázssá!
Aztán tették, hogy keverjed
a vizet újra meg újra,
fortyogó köd lett a gőz,
irgalmat esdett a víz.
Egy árnyékot, míg vetült,
szabdaltál harmincezerbe,
megértették, kész vagy immár,
titokzatosnak neveztek.
De, kis kés, ezt hogy tehetted?
Tárva hagytál vérkaput!
Kis kés, szólít édesanyád
a földnek jonhaiból,
a barlang- és bányamélyből,
a vassal terhes hasából.
Hallgasd!

És Serafina újra dobbantott, és tapsolt, és a boszorkányok torkából kitörő üvöltés karomként hasította a levegőt. A körökben ülő Will hátán végigfutott a hideg.

Azután Serafina Pekkala Willhez fordult, és két kezébe fogta a fiú sebesült kezét. Will mozdulni sem bírt, miközben Serafina Pekkala villogó szemmel, tiszta, magas hangján folytatta a vajákolást:

Vér! Fogadj szót! Visszafordulj!
Tó legyél, ne folyam!
Ha érsz szabad levegőt,
állj! Tornyosíts rögfalat,
sáncot, mely elbír az árral.
Vér! Eged koponyabolt,
napod a tág szembogár,
szeled tüdőben a lég,
vér, nem vagy határtalan. Maradj!

Will úgy érezte, minden porcikája válaszol a parancsra, és ő is csatlakozott, biztatta szivárgó vérét, hogy figyeljen, és engedelmeskedjen.

Serafina Pekkala elengedte Will kezét, és a tűzön fortyogó kis vasfazék felé fordult. Abból keserű gőz emelkedett, és a folyadék vadul bugyborékol. Serafina Pekkala kántált:

Tölgykéreg, pókselyem,
moha, hínár –
fogj, köss,
rögzíts, bezárj,
ajtón retesz, kapun lakat,
érfalat merevíts,
vértócsát szikkassz

Serafina Pekkala felvette a maga kését, és teljes hosszában végighasított egy égerfacsemetét. Fehéren világított a holdfényben a sérült növény. A forró folyadékkal bedörzsölte a hasítékot, gyökerétől csúcsáig összezárta a két felet, és a fácska megint ép egész volt.

Lyra visszafojtotta a lélegzetét, amikor egy másik boszorkány erős kézzel tartott egy kapálózó, vonagló vadnyulat. Az állat lihegett, vadul rugdalózott, de a boszorkány keze könyörtelenül markolta az állat elülső lábait, a másik kezével a hátsó lábakat, és kinyújtva tartotta hasával felfelé a rémült nyulat.

Serafina a késével végigszántotta. Will elszédült, ahogy nézte, Lyra pedig alig bírta megfékezni Pantalaimont, aki merő együttérzésből maga is vadnyúl alakot

öltött, és rúgkapált a karjában. Az igazi vadnyúl megdermedt, a szeme kiguvadt, mellkasa emelkedett, belei kitüremkedtek.

Serafina azonban merített még a főzetből és a tátongó sebbe csöpögtette, majd összehúzta a sebszéleket, rásimította a csapzott bundát, és íme: volt seb – nincs seb!

A vadnyulat tartó boszorkány engedett a szorításon, gyengéden leeresztette a földre az állatot, az megrázkódott, megnyalogatta oldalát, megrebbentette fülét, aztán rágcálni kezdett egy fűszálat, mintha mi sem történt volna. Hirtelen ráébredt, hogy emberi lények veszik körül, s mint a kilőtt nyíl, elszáguldott, épen-egészségesen.

Lyra Pantalaimont nyugtatgatta, aztán Willre pillantott, és látta, a fiú megérti, mit jelentenek az iméntiek: az orvosszer elkészült. Kinyújtotta kezét, s ahogy Serafina megáztatta a gőzölgő keverékkel Will ujjainak vérző csonkját, a fiú elfordította tekintetét, mélyeket lélegzett, de a szeme se rebbent.

Mihelyt a nyers húst átítatta a folyadék, a boszorkány a csatakos füvekből vett egy marékkal, a sebre nyomta, és szorosan átkötözte egy selyemcsíkkal. Ennyiből állt a varázslat.

Will átaludta az éjszakát. Hideg volt, de a boszorkányok leveleket halmoztak rá, Lyra pedig odakuporodott a hátához. Reggel Serafina átkötözte a sebeket, Will pedig a boszorkány arckifejezéséből próbálta kikövetkeztetni, gyógyul-e a keze, de Serafina arca kifürkészhetetlen maradt.

Reggeli után Serafina közölte a gyerekekkel: mivel azért jöttek ebbe a világba, hogy megkeressék Lyrát és vigyázzanak rá, megegyeztek, segítenek Lyrának elvégezni, ami immár a feladata – elvezetni Willt az édesapjához.

Felkerekedtek hát, és az útjuk nagyjából eseménytelen volt. Lyra mindjárt az elején kikérte az aletiométer véleményét, és megtudta, hogy a nagy öböl túlsó partján látható távoli hegyek felé kell tartaniuk. A magaslatról láthatták, amint ritkulnak a fák, s kitarult alattuk a tág kék tenger, s tudták: a messzi kék hegyeken túl rejtőzik az úti céljuk. Nagy utat kell megtenniük odáig.

Kevés szó esett közöttük. Lyra nagy érdeklődéssel nézegette az erdő életét, harkályoktól mókusokon át a kockás hátú kis zöld mohakígyóig, Willnek azonban minden erejére szüksége volt, hogy egyáltalán járni tudjon. Lyra és Pantalaimon állandóan vitatkozott, még hozzá Will miatt.

– Igazán megnézhetnénk az aletiométert – mondta egy alkalommal Pantalaimon, amikor egy ösvényen elidőzve azt figyelték, mennyire közelíthetnek meg egy legelésző őzsutát, mielőtt észrevenné őket. – Egy szóval sem ígértük, hogy nem nézzük meg. És mindenfelét megtudhatnánk. Miatta csinálnánk, nem magunk miatt.

– Ne beszélj butaságokat – szólt rá Lyra. – Igenis a magunk kedvéért néznénk meg, hiszen ő nem kéri. Egyszerűen csak mohó vagy, Pan, és okvetetlenkedsz.

– Ez legalább változatosság. Rendszerint te vagy mohó, te okvetetlenkedsz, és én figyelmeztetek, hogy ne szaladj fejjel a falnak. Mint ott a Jordanban, az ejtőzöszobában. Én nem is akartam bemenni.

– Ha nem megyünk be, Pan, mit gondolsz, mindez megtörtént volna?

– Nem. Mert a Mester szép nyugodtan megmérgezhette volna Lord Asrielt, és ezzel vége is lett volna a dolognak.

– Egen, úgy valahogy... De mit gondolsz, ki lehet Will apja? És miért olyan fontos ember?

– Na látod, éppen erre gondoltam! Egy pillanat alatt megtudhatnánk!

– Valamikor megtettem volna – sóhajtott Lyra –, de azt hiszem, változom, Pan.

– Ugyan, dehogy.

– Te talán nem... Hé, Pan, amikor igazán megváltozom, te nem változol többé. Mi leszel akkor?

– Bolha. Legalábbis remélem.

– Nem, de igazán, nem is érzed, hogy mi lehetnél?

– Nem. És nem is vágyok rá kíváncsi.

– Most persze duzzogsz, mert nem teljesítem a kívánságodat.

Pantalaimon disznóvá változott, rőfögött, visított, a földet túrta, míg Lyra el nem nevette magát – akkor aztán mókus alakot Öltött, és az ágak között szökdécselt Lyra mellett.

– De mégis, szerinted ki lehet az apja? – firtatta Pantalaimon. – Gondolod, hogy már találkoztunk vele?

– Lehet. De biztosan fontos ember, majdnem olyan fontos, mint Lord Asriel. Nyilván. Mivel azt tudjuk, hogy amit mi csinálunk, az igazán fontos.

– Tudni éppenséggel nem tudjuk – mondta tudálékosan Pantalaimon. – Csak hisszük, de nem tudjuk. Azért határoztuk el, hogy megkeressük a Port, mert Roger meghalt.

– De igenis tudjuk, hogy fontos! – toppantott dühösen Lyra. – És a boszorkányok is tudják. Azért jöttek el ilyen messzire, hogy megkeressenek, hogy vigyázzanak rám, és segítsenek! Mi pedig Willnek segítünk, hogy megtalálja az édesapját. Ez igenis fontos. Magad is tudod, különben mért nyalogattad volna, mikor megsebesült? Egyáltalán, mért csináltad? Engem meg se kérdeztél! Nem akartam hinni a szememnek, amikor megláttam, mit művelsz!

– Azért csináltam, mert neki nincs daimónja, pedig szüksége lett volna rá. És ha feleolyan jól látnád a dolgokat, mint ahogyan hiszed, erre magad is rájöhettél volna.

– Igazából tudtam is – mondta Lyra.

Megálltak, mert utolérték Willt, aki az Ösvény mentén üldögélt egy kövön. Pantalaimon légykapó lett, és az ágak között röpködött.

– Will, mit gondolsz – szólalt meg Lyra –, mit csinálnak most azok a gyerekek?

– Nem követnek bennünket. Annyira megijedtek a boszorkányoktól. Talán csak lézengenek a városban.

– Egen, lehet... De biztosan szeretnék megszerezni a kést. Lehet, hogy mégis üldöznek majd bennünket.

– Hát csak üldözzenek. Nem kaphatják meg. Most nem. Eleinte nem kellett nekem. De ha meg tudja ölni a Fantomokat...

– Sose bíztam abban az Angelicában – ingatta a fejét Lyra.

– Dehogyanem – mondta Will.

– Hát igen. Eleinte... De aztán megutáltam azt a várost.

– Mikor rátaláltam, azt hittem, maga a mennyország. Jobbat el se tudtam volna képzelni. És közben egész idő alatt ott nyüzsögtek a Fantomok, mi meg nem is tudtuk...

– Hát annyi biztos, gyerekekben többé nem bízok – jelentette ki Lyra. – Bolvangarban azt gondoltam, akármilyen komisszást művelnek a felnőttek, a gyerekek egészen mások. Sose lennének képesek olyan kegyetlenségre. De ebben ma már nem vagyok annyira biztos. Sose láttam még srácokat úgy viselkedni.

– Én igen – mondta Will.

– Mikor? A te világodban?

– Igen – ismerte be kelleetlenül Will. Lyra nem faggatta, várt, és Will végül folytatta: – Amikor az édesanyámra rájött az a... rosszullét. Mi kettesben éltünk, tudod, mert apám nem volt ott. És anyám időnként elképzelt mindenfélét, ami nem is volt igaz. És olyasmit művelt, aminek nem volt semmi értelme, legalábbis én nem láttam benne értelmet. Mármint neki muszáj volt megtenni, mert máskülönben annyira kiborult, hogy mindentől rettegett, és én kénytelen voltam segíteni. Olyasmiben például, hogy a parkban kétlépésenként meg kell érinteni a korlátot, vagy megszámolni, hány levél van egy bokron. Ilyesmi. Aztán egy idő múlva jobban lett. De én félttem, hogy valaki rájön, hogy ilyen, mert attól tartottam, elviszik, hát én törődtem vele, és igyekeztem eltitkolni a dolgait. Soha senkinek nem beszéltem ezekről.

És egyszer, amikor iskolában voltam, rájött a rettegés. Elment otthonról, és nem is volt rendesen felöltözve, de erről maga se tudott. És a sulimból egypár srác észrevette, és elkezdtek...

Willnek lángolt az arca. Felpattant, fel-alá járkált, nem is nézett Lyrára, mert a hangja remegett, és a szemét elfutotta a könny.

S úgy gyötörték, éppen úgy – folytatta –, mint azok a srácok a Toronynál azt a macskát... Azt gondolták, hogy megőrült, és bántani akarták, talán meg is ölték volna. Kitélt volna tőlük. Pedig csak más volt, mint a többiek, és ezért gyűlölték. De én rátaláltam, és hazavittem. És másnap a suliban megverekedtem azzal a sráccal, aki a többieket bujtogatta. Verekedtem vele, és eltörtem a karját, és talán még egy pár fogát is kivertem, nem is tudom. A többiekkel is megverekedtem volna, de aztán rájöttem, jobb lesz, ha abbahagyom, mert még elmennek az

anyámhoz a tanárok meg a hatóság, és panaszkodnak rám, aztán meglátják, hogy milyen állapotban van, és elviszik. Hát úgy tettem, mintha szánám-bánám a dolgot, és megígértem a tanároknak, hogy többé nem teszem. Megbüntettek a verekedés miatt, de akkor se mondtam semmit. De anyámra vigyáztam. Csak azok a srácok tudták, mi az ábra, de azt is tudták, mire vagyok képes, ha ki merik nyitni a szájukat; tudták, hogy legközelebb nem érem be verekedéssel. Hanem kinyírom őket. És idővel anyám jobban lett. És soha senki nem tudta meg, mi van vele. Csakhogy azután már nem bíztam a gyerekekben se jobban, mint a felnőttekben. Éppolyan komiszak, ha nem rosszabbak. Hát nem lepődtem meg azon, hogy mit művelnek azok a srácok Ci'gazzében. De annak azért örültem, mikor jöttek a boszorkányok.

Leült, háttal Lyrának, és megtörölte a szemét. Lyra úgy tett, mintha nem venné észre.

– Will – szólalt meg –, amit az édesanyádról mondtál... Meg Tullio, mikor a Fantomok megtámadták... És tegnap azt mondtad, hogy szerinted a Fantomok a ti világotokból jöttek...

– Igen. Mert különben megmagyarázhatatlan, ami az édesanyámmal történt. Mert nem örült. Azok a srácok azt gondolhatták, hogy megbolondult, és kinevették, és bántani akarták, de tévedtek, mert nem örült. Csak rettegett valamitől, amit én nem láthattam. És olyasmit művelt, ami örültségnek látszott, az ember nem látta az értelmét, de ő igen. Hogy például megszámolta a leveleket. Mint ahogy Tullio tegnap a fal köveit tapogatta. Talán így próbálták elhessegetni a Fantomokat. Ha hátat fordít valaminek az ember, ami fenyegeti, és úgy tesz, mintha tényleg érdekelne a kövek vagy a levelek, ha tényleg fontosnak találná az ilyesmit, akkor biztonságban lenne. Nem tudom. De lehetséges. Voltak igazi dolgok is, amik megijesztették az édesanyámat, például azok az emberek, akik betörték hozzánk, de valami más is volt rajtuk kívül. Szóval lehetséges, hogy az én világomban is vannak Fantomok, csak nem láthatjuk őket, és nevet sem adtunk nekik, de azért ott vannak, és meg akarták támadni az édesanyámat. Ezért örültem tegnap, mikor az aletiométer azt mondta, hogy jól van.

Will sebesen szedte a levegőt, jobb keze a tokban nyugvó kést markolászta. Lyra nem szólt, Pantalaimon is hallgatott.

– Mikor tudtad meg, hogy meg kell keresned az édesapádat? – kérdezte kis idő elteltével a kislány.

– Már régen. Azt meséltem be magamnak, hogy börtönben van, és segítenem kell elmenekülnie. Hosszasan ezt játszottam, napokig. Vagy azt, hogy magányos szigeten van, és én odahajózok, és hazaviszem. És ő pontosan tudná, mikor mit kell csinálni, kivált anyámmal, és anyám jobban lesz, és apám gondoskodik rólunk, és én járhatok iskolába, lehetnek barátaim, és nemcsak anyám lesz, hanem apám is. Mindig azt mondtam magamban, hogy ha felnövök, elindulok és megkeresem az apámat. .. És anyám azt mondogatta, hogy majd felöltöm apám

köpenyét. Azért mondta, hogy örüljek. Nem tudtam, mit jelent, de fontosnak hangzott.

– Nem voltak barátaid?

– Hogy lehettek volna barátaim? – bámult rá Will. – Barátok... Eljönnek hozzád, és megismerik a szüleidet, és... Néha egy fiú meghívott, én vagy elmentem, vagy nem, de vissza semmiképpen nem hívhattam. Hát igazából sose volt barátom. Pedig szerettem volna... Volt egy macskám – folytatta. – Remélem, nincs semmi baja. Valaki talán gondoskodik róla...

– Hogy volt azzal az emberrel, akit megöltél? – kérdezte Lyra. A szíve majd kiugrott a helyéből. – Ki volt az?

– Nem tudom. Ha megöltem, sem érdekel. Rászolgált. Ketten voltak. Folyton jöttek, és zaklatták anyámat, és megint rátört a félelem, és rosszabbul volt, mint valaha. Apámról faggatóztak, és nem hagyták békén anyámat. Nemtom, talán a rendőrségtől jöttek. Először azt hittem, valami bandához tartoznak, és talán azt gondolják, hogy az apám kirabolt egy bankot, és elrejtette a pénzt. De nekik nem pénz kellett, hanem iratok. A levelek, amiket apám küldött. Betörtek a házba, és én láttam, hogy jobb lenne, ha anyámat valahol biztonságba helyezhetném. A rendőrséghez nem fordulhattam segítségért, mert biztosan elvitték volna anyámat valami intézetbe. Nem tudtam, mihez kezdjek. Végül aztán megkértem azt az öreg nénit, akitől régebben zongorázni tanultam. Ő volt az egyetlen, akire számíthattam. Megkértem, hadd maradjon nála egy darabig az édesanyám. Na és aztán hazamentem, hogy megkeressem a leveleket, mert tudtam, hogy anyám hol tartja őket, meg is találtam, és akkor jöttek azok az emberek, és megint betörtek. Éjszaka volt, vagyis inkább hajnal felé. A lépcső tetején rejtőztem, és Maxi, a macskám, kijött a hálósobából, de én nem vettem észre, és az az ember sem, és amikor beleütköztem, az az ember belebotlott Maxiba, és lezuhant a lépcsőn... És én elmenekültem. Ennyi. Igazán nem akartam megölni, de ha megtörtént, nem bánom. Elszöktem, és Oxfordba jutottam, és akkor találtam az ablakot. És ez csakis azért történt, mert megláttam azt a másik macskát, és megálltam, hogy nézzem, és ő talált rá az ablakra. Ha nem látom meg... Vagy ha Maxi nem éppen akkor jön ki a hálósobából...

– Egen – bólintott Lyra. – Ez tényleg szerencse. És én meg Pan azt gondoltuk épp az előbb, hogy ha nem bújunk be a szekrénybe a Jordanban, az ejtőzősobában, és nem látjuk, amint a Mester mérget tesz a borba, akkor meg se történt volna ez a sok minden...

Ültek némán a mohlepte kövön, a napsugár ferdén hullott be a vén fenyők közé, és arra gondoltak, mennyi apró véletlen játszott közre abban, hogy ők ide kerüljenek. Minden történhetett volna másképp. Talán egy másik világban, egy másik Will nem látta volna meg az ablakot a Sunderland sugárúton, és tovább vándorol fáradtan, elveszetten az ország belseje felé, míg csak el nem fogják. És egy másik világban egy másik Pantalaimon talán rávett volna egy másik Lyrát,

hogy ne maradjon az ejtőzőszobában, és egy másik Lord Asrielt megmérgezték volna, és egy másik Roger életben marad, hogy továbbra is játsszon azzal a Lyrával egy másik, változatlan Oxford háztetőin és sikátoraiban...

Idővel Will visszanyerte az erejét, hogy folytathassák útjukat. Baktattak az ösvényen, körülöttük hallgatott a nagy erdő.

* * *

Egész nap vándoroltak, meg-megálltak, továbbmentek, megpihentek megint, és körülöttük ritkult az erdő, és egyre sziklásabb lett a táj. Lyra tanácsot kért az aletioméertől: tovább, tovább, hangzott a válasz; jó az útirány. Délre egy faluba értek, amelyet nem zaklattak a Fantomok: kecskék legelésztek a domboldalon, citromfaliget vetett árnyékot a köves talajra, a patakban játszadozó gyerekek kiabálni kezdtek, és a mamájukhoz szaladtak, mikor meglátták a rongyos ruhájú kislányt meg a vad tekintetű, sápadt fiút, akinek csupa vér volt az inge, és a mellettük lépdelő elegáns agarat.

A felnőttek óvatosan fogadták a vándorokat, de Lyra egy aranypénzéért hajlandók voltak kenyeret, sajtot, gyümölcsöt eladni. A boszorkányok nem mutatkoztak, de a gyerekek tudták, veszély esetén egy pillanat, és ott teremnének. Lyra alkudozott egy sort, s végül egy öregasszonytól megvettek két kecskebőr kulacsot meg egy finom vászoninget, és Will végre levethette mocskos trikóját, megmosakodott a patak jeges vizében, és lehevert száradni a napra.

Felfrissülten folytatták útjukat. Nehezebb járás esett a durva talajon; árnyékot csak a sziklák tövében leltek, nem borult már fölējük az erdő lombja, a forró talaj a cipőjük talpán át is égette a lábukat. A nap valósággal ostromolta a szemüket. Egyre lassabban haladtak, egyre meredekebb volt az út, és amikor a nap a hegyek peremére ért, és alattuk egy kis völgy tátongott, elhatározták, hogy megpihjenek.

Lekecmeregtek a lejtőn, többször is megbotlottak, aztán törpe rododendronbokrokon kellett átverekedniük magukat, a sötét, fényes levelek, a karmazsinvörös virágtömeg között méhek döngtek, s esteledett, mire patak partján elterülő mezőre érkeztek. A térdig érő sűrű fűben búzavirág, tárnics, pimpó virult.

Will mohón itta a patak friss vizét, azután leheveredett. Fáradt volt, de az álom elkerülte, zúgott a feje, minden furcsa és idegen volt körülötte, a keze fájt, lüktetett.

És ami még rosszabb: újra eleredt a vére.

Serafina megnézte, tett még füveket a sebre, szorosabbra kötötte a selymet, de az arca zavart tükrözött. Will nem akart kérdezősködni – minek is tenné?

Nyilvánvaló, hogy a varázslat nem működött, és látszott, ezt tudja Serafina is.

Ahogy besötétedett, Lyra leheveredett mellé. Will hamarosan halk dorombolást hallott. Lyra daimónja, macska alakjában, a közelben szundított.

– Pantalaimon? – suttogott Will.

A daimón kinyitotta a szemét. Lyra nem mozdult.

- Tessék! – suttogta Pantalaimon.
- Pan, meg fogok halni?
- A boszorkányok nem engedik, hogy meghalj. Lyra sem.
- De a varázslat nem működött. A seb most is vérzik. Már alig maradt vérem...

Félek...

- Lyra nem hiszi, hogy félsz. –Nem?
- Szerinte éppolyan bátor harcos vagy, mint Iorek Byrnison.
- Hát akkor jobb, ha igyekszem titkolni, hogy félek – mondta Will. Egy-két percnyi hallgatás után megint megszólalt: – Én azt hiszem, Lyra bátrabb, mint én. Sohasem volt még ilyen, jó barátom.
- Neki is ugyanez a véleménye rólad – suttogta a daimón. Will lehunyta a szemét.

Lyra mozdulatlanul feküdt, de a sötétben tágra nyitotta a szemét, és a szíve hevesen vert.

Besötétedett, mire Will megint felébredt, és a keze jobban fájt, mint valaha. Óvatosan felült, és meglátta, hogy nem messze tábortűz ég, és Lyra egy villás ágra szúrt kenyérszeletet próbál megpirítani. Madarak is sülték nyárson, és amikor Will a tűz mellé telepedett, leröppent hozzájuk Serafina Pekkala.

– Will – szólalt meg –, rágd el ezeket a leveleket, mielőtt bármi mást ennél. Átnyújtott egy marékra való puha, keserű levelet – zsályához hasonlított; Will megrágta, és nagy nehezen leeröltette a torkán. Csípős volt, de a hatására feléledt, és már nem is fázott annyira.

Megették a citromlével ízesített madársültet, aztán egy másik boszorkány szedret hozott az omladék között talált bokorról, és a többiek is a tűz köré gyűltek. Halkan beszélgettek, néhányuk felrepült, hogy a távolba kémleljen, és egyikük léggömböt pillantott meg a tenger fölött. Lyra nyomban felült.

- Mr. Scoresby ballonja? – kérdezte izgatottan.
- Két ember volt benne, de ilyen messziről nem láttam, kik azok. Mögöttük vihar készülődött.
- Ha Mr. Scoresby jön – tapsolt Lyra –, repülhetünk, Will! Jaj, remélem, hogy ő az! Nem tudtam elköszönni tőle, pedig mindig olyan kedves volt... Bárcsak viszontláthatnám!

Juta Kamainen boszorkány is figyelt, ragyogó szemű vörösbegy daimónjával a vállán. Lee Scoresby nevének hallatán egyszeriben eszébe jutott, milyen járatban is van az aeronauta. Juta volt az a boszorkány, aki beleszeretett Stanislaus Grummanba, de a férfi visszautasította a szerelmét. Serafina Pekkala hozta magával ebbe a világba Jutát, nehogy a maguk világában megölje a férfit.

Serafina észrevehette volna, csakhogy valami más is történt: felemelte kezét, feltartotta a fejét, és példáját a többi boszorkány is követte. Will és Lyra igen-igen halványan hallotta észak felől valamilyen éjjeli madár rikoltását. Csakhogy nem madár volt: a boszorkányok nyomban tudták, hogy daimóntól ered a hang. Serafina Pekkala felállt, és éles szemével az eget kémlelte.

– Azt hiszem, Ruta Skadi az – mondta.

Senki sem szólt; egész lényükkel a távoli hangokra figyeltek.

És ekkor megint rikoltás hallatszott, ezúttal közelebből; majd egy harmadik; s ennek hallatán a boszorkányok felkapták felhőfenyőgallyukat és a levegőbe szökkentek. Csak ketten maradtak ott, íjukra illesztett nyílvesszővel őrizték Willt és Lyrát.

Valahol a magasban harc folyt. S alig néhány másodperc elteltével már hallották a boszorkányok suhanó röptét, a kilőtt nyílvesszők surranását, fájdalom- és dühkiáltásokat, elharsogott parancsszavakat.

Azután egyszer csak lezuhant valami az égből, egyenesen a lábuk elé – ráncos bőrű, csatakos szőrű teremtmény, amelyben Lyra szirti rémet, vagy valami hasonlót ismert fel.

Lezuhantában összetörte magát, az oldalából nyílvessző meredezett, de még akkor is vonaglott, és ádázul igyekezett Lyrára vetni magát. A boszorkányok nem lőhettek, mert nem volt a tűzvonalukban, de Will már ott termett, visszakézből suhintott a késsel, s a szörnyeteg feje a porba hengeredett. Tüdejéből gurgulázva tört ki a levegő, a rém élettelenül rogyott össze.

Megint felnéztek, mert a harc közelebből hallatszott, és a tűz fényénél suhogó fekete selymeket, sápadt végtagokat, zöld fenyőtűket, szürkésbarna pikkelyes bőrt pillantottak meg. Will fel nem foghatta, hogyan tudják megőrizni egyensúlyukat a boszorkányok megannyi hirtelen fordulat, megtorpanás, előreszökkenés közben, hát még hogy közben céloznak és lőnek is?!

Még egy szirti rém, azután egy harmadik zuhant a patakba meg a szomszédos sziklákra, holtan, a maradék pedig kerengve, vijjogva száguldott el a sötétségben észak felé.

Néhány pillanat múlva Serafina Pekkala szállt le a maga boszorkányaival meg egy idegennel: szépséges teremtmény volt, szilaj tekintetű, fekete hajú; orcája haragtól és izgalomtól piroslott.

A fej nélküli szirti rém láttán megvetően kiköpött.

– Nem a mi világunkból valók – mondta –, és nem is ebből. Mocskos szörnyszülöttek, ezrével teremnek, akár a legyek... Ki ez? Ő volna a Lyra nevű gyermek? És ki ez a fiú?

Lyra keményen állta a pillantását, bár érezte, hogy a szívverése gyorsul. Ruta Skadi földöntúlian éles idegrendszere mindenkiből, aki csak a közelébe került, hasonlóan élénk hatást váltott ki.

A boszorkány ezután Willhez fordult, s rajta is ideges borzongás futott át, de akárcsak Lyra, ő is igyekezett megőrizni az önuralmát. Kezében még ott volt a kés, a boszorkány látta, mit művelt vele az imént, és elmosolyodott. Will a földre szúrta a kést, hogy megtisztítsa az undok rém véréből, majd a patakban leöblítette.

– Serafina Pekkala – szólalt meg Ruta Skadi sok mindenről értesülök; minden, ami régi, változik, halódik vagy kiürül. Megéheztem...

Mohón falt, a madársült maradványát kézzel szaggatta szét, marokszám tömte szájába a kenyeret, hatalmas kortyokban itta rá a patakvizet. Közben néhány boszorkány elvitte a szirti rém tetemét, felélesztette a tüzet, azután elfoglalta őrhelyét.

A többi letelepedett Ruta Skadi köré, hogy meghallgassák, mit mondhat a történekről. Elmesélte, mi történt, amikor felrepült, hogy az angyalokkal találkozók, azután arról, hogyan folytatta útját Lord Asriel erődítménye felé.

– Nővéreim, akkora várkastélyt el sem tudok képzelni: égig érő bazaltbástyák; minden irányból széles utak, azokon szállítják tömegével a puskaport, az élelmet, a páncéllemezt; hogyan vitte véghez mindezt? Alighanem időtlen idők óta erre készült. Mi még meg sem születünk, nővéreim, már ezen munkálkodott, még ha annyival fiatalabb is nálunk. De hogyan lehetséges

– Nem tudom. Nem értem. Azt hiszem, uralkodik az idő fölött, kedve szerint készíti sietségre, vagy arra, hogy lelassúdjon. És ebbe az erődítménybe mindenfajta harcos igyekszik, minden világból. Férfiak és nők, és harcoló szellemek is, és felfegyverzett teremtmények, amelyeket még sohasem láttam – gyíkok és majmok, mérgezett sarkantyújú óriásmadarak, olyan különös teremtmények, hogy még csak nem is sejtem, mifélek. És más világokban is vannak boszorkányok, nővéreim: tudátok-e? Beszéltem boszorkányokkal, akik a miénkhez hasonló, mégis mélységesen különböző világokból valók, mert nem élnek tovább, mint a mi rövid éltünk, és férfiak is vannak közöttük, férfi boszorkányok, akik úgy repülnek, akárcsak mi...

Serafina Pekkala klánjának boszorkányai áhítatosan, félve, hitetlenül hallgatták meséjét. De Serafina hitt neki, és folytatásra biztatta.

– Láttad Lord Asrielt, Ruta Skadi? Eltaláltál hozzá?

– El, de nem volt könnyű, mert mindeme rengeteg tevékenység kellős közepén lakik, és mindent ő irányít. De láthatatlanná tettem magamat, és bejutottam legbelső szobájába, ahol már alváshoz készülődött.

Valamennyi boszorkány tudta, hogy ezután mi történt, de sem Will, sem Lyra még álmában se gondolt rá. Ruta Skadinak tehát nem kellett elmesélnie, és így folytatta:

– Azután megkérdeztem, miért gyűjti össze ezt az irdatlan sereget, s igaz-e, amit arról hallottunk, hogy kihívja a Fensőbbiségét, de ő csak nevetett. – „Erről pletykálnak hát Szibériában?”, kérdezte, én pedig azt feleltem: igen, ott is,

Svalbardon is, és észak – a mi északunk – valamennyi körzetében; és beszéltem neki a szerződésünkről, és arról, hogy elhagytam a mi világunkat, hogy őt megkeressem, és megtudjam, amire kíváncsi vagyok. Ő pedig felkért, hogy csatlakozzunk hozzá, nővéreim. Hogy lépjünk be a Fensőbbtség ellen harcoló seregébe. Tiszta szívből kívántam, bárcsak akkor és ott felcsaphattam volna; boldogan csatlakoztam volna klánommal együtt a háborúhoz. Bebizonyította, hogy jogos és helyes a lázadás, ha figyelembe vesszük, mit tesznek a Fensőbbtség nevében az ügynökei... És a bolvangari gyermekekre gondoltam, meg a többi iszonyú csonkításra, amit a mi déli földjeinken láttam; ő pedig más irtózatosságot mesélt, amelyeket a Fensőbbtség nevében vittek véghez – hogyan ejtenek rabul boszorkányokat némelyik világban, s égetik meg őket elevenen, nővéreim, igen, magunkfajta boszorkányokat... Lord Asriel felnyitotta a szememet. Olyasmit mutatott, amit még sohasem láttam, kegyetlenségeket, borzalmakat, amelyeket a Fensőbbtség nevében követtek el, s mind arra szolgált, hogy elpusztítsa az élet minden örömét és minden igazságát. Ő, nővéreim, bárcsak az módon az ügy szolgálatába állhattam volna egész klánommal együtt! De tudtam, hogy először veletek kell tanácskoznom, azután visszarepülnöm a mi világunkba, hogy kikérjem Ieva Kasku és Reina Miti és a többi boszorkánykirálynő tanácsát. Láthatatlan alakban elhagytam hát termeit, megkerestem felhőfenyőgallyamat, és elrepültem. De mielőtt messzire juthattam volna, nagy szél kerekedett, felhajtott magasra a hegyekbe, és egy szirttetőn kerestem menedéket. Tudván, miféle teremtmények lakoznak a szirteken, megint láthatatlanná tettem magam, és a sötétségben hangokat hallottam. Úgy tűnt, minden szirti rémek legidősebbjének a fészkebe tévedtem. Vak volt, szolgálói hordták neki messze lentől az eledelt: bűzlő tetemeket. És útmutatást kértek tőle. „Nagyapó – szóltak –, mi mindenre emlékezel!” „Nagyon-nagyon régi időkre. Még mielőtt felbukkantak volna az emberek” – válaszolta halkán, megtört hangon. „Igaz, hogy hamarosan bekövetkezik minden idők legnagyobb csatája, nagyapó?” „Igaz, gyermekeim – válaszolta. – Még a legutóbbinál is nagyobb csata. Jócskán lesz min lakmározunk. A bőség nagy napjai köszöntenek a világ valamennyi szirti rémjére.” „És ki lesz a győztes, nagyapó? Legyőzi Lord Asriel a Fensőbbségét?” „Lord Asriel serege milliókat számlál – mondta a vén szirti rém –, valamennyi világból gyűjtötte össze őket. Nagyobb hadsereg, mint amelyik egykor megküzdött a Fensőbbstéggel, és különb a hadvezetés. Ami pedig a Fensőbbtség seregét illet, nos, az ő haduk százszorta nagyobb. De a Fensőbbtség ősoreg, még nálam is öregebb, gyermekeim, és a katonái félnek, vagy amelyik nem fél, az elbízta magát. Szoros lesz a harc, de Lord Asriel lesz a győztes, mert szenvedélyes és merész, és hisz az ügye igazában. Csak egy a bökkenő. Hiányzik Æsahætr. Æsahætr nélkül leverik őt is, a seregét is. És akkor mi hosszú esztendőkön át dúskálhatunk a jobbnál jobb falatokban, gyermekeim!”

És a vénség röhögött, és rágódott a bűzös vén csontokon, és a többiek vidáman rikoltoztak. Képzeltetek, mennyire hegyeztem a fületem, hogy halljak még erről az Æsahættről, de az üvöltő szél hangja fölött annyit hallottam csak, hogy egy fiatalabb rém megkérdezi: „Ha Lord Asrielnek kell az az Æsahættr, miért nem hívja?” Amire így válaszolt az öreg: „Æsahættr ől Lord Asriel sem tud többet, mint te, gyermekem! Épp ez a vicc! Hát nevessetek, ahogy a torkotokon kifér.” Am ahogy megpróbáltam közelebb férközni a ronda teremtményekhez, hogy többet is megtudhassak, elhagyott az erőm, nővéreim, és nem bírtam megőrizni a láthatatlanságot. A fiatalabbak megpillantottak, felrikoltottak, és nekem menekülnöm kellett, vissza ebbe a világba, a láthatatlan kapun át a levegőben. Egy csapatuk utánam tódult, de most ott hevernek holtan. Hanem az nyilvánvaló, nővéreim, hogy Lord Asrielnek kell a mi segítségünk. Akárki legyen is az az Æsahættr, Lord Asrielnek szüksége van ránk! Legszívesebben azonnal visszafordulnék és azt mondanám Lord Asrielnek: „Ne aggódj, jövünk, mi, északi boszorkányok, és győzelemre segítünk...” Állapodjunk is meg, Serafina Pekkala, és hívjuk össze a boszorkányok nagytanácsát, valamennyi klánt, és induljunk a harcba!

Serafina Pekkala Willre nézett, ő pedig úgy érezte, mintha a boszorkány tőle kérne engedélyt valamire. De nem tudta, mit tanácsolhatna, hát Serafina megint Ruta Skadira pillantott.

– Mi nem mehetünk – mondta. – A mi feladatunk, hogy segítsünk Lyrának, az övé pedig, hogy Willt elvezesse az édesapjához. Igen, repüljete vissza, de nekünk Lyrával kell maradnunk.

Ruta Skadi ingerülten vetette fel a fejét.

– Ha kell, hát kell – mondta kurtán.

Will lefeküdt, mert a sebe sajgott – sokkal jobban, mint amikor szerezte. Az egész keze feldagadt. Lyra is lefeküdt, Pantalaimon mellette gömbölyödött össze, félig lehunyt szemmel nézte a tüzet, és álmosan hallgatta a boszorkányok mormolását.

Ruta Skadi és Serafina Pekkala feljebb ment egy kicsit a patak mentén.

– Ó, Serafina Pekkala, ha látnád Lord Asrielt – mondta halkan a lett királynő. – Nem volt még ilyen hatalmas hadvezér! Haderejének minden porcikája ott van a fejében. Képzeld csak el, micsoda merészség, hadra kelni a teremtő ellen. De vajon ki lehet az az Æsahættr? Hogyhogy még nem hallottunk róla? És hogyan vehetnék rá, hogy csatlakozzék Lord Asrielhez?

– Talán nem emberi lény, nővérem. Mi sem tudunk róla többet, mint a fiatal szirti rém. A vén nagyapó talán az ifjanc tudatlanságát nevette ki. A szó úgy hangzik, mintha istenpusztítót jelentene. Tudtad ezt?

– Végtére jelenthet bennünket is, Serafina Pekkala! S ha igen, mennyivel erősebb lesz a hadserege, ha mi is csatlakozunk! O, bárcsak a nyílvezzőim elpusztíthatnák azokat a bolvangari szörnyetegeket és minden világ valamennyi

Bolvangarját! Miért teszik ezt, nővérem? A Fensőbbtség ügynökei valamennyi világban gyermekeket áldoznak kegyetlen istenüknek! Miért? Miért?

– Mert félnek a Portól – válaszolta Serafina Pekkala. – Bár hogy mi az, nem tudom.

– És ez a fiú, akit találtatok... Kicsoda ő? Milyen világból érkezett?

Serafina Pekkala elmondta mindazt, amit Willről tudott.

– Nem tudom, miért annyira fontos a fiú – fejezte be –, de mi Lyrát szolgáljuk. A műszere pedig azt mondja, hogy neki ez a feladata. És tudd meg, nővérem, be akartuk gyógyítani a fiú sebéit, de kudarcot vallottunk. Megpróbálkoztunk a megkötő varázslattal, és nem működött. Talán ebben a világban nem olyan hatékonyak a fűvek, mint a mienkben. Ebben a melegben nem terem meg a vérmoha...

– Különös fiú – merengett Ruta Skadi. – Ugyanaz a fajta, mint Lord Asriel. Belenézted már a szemébe?

– Őszintén szólva – mondta Serafina Pekkala –, nem mertem a szemébe nézni.

A két királynő némán ült a patak mentén. Telt-múlt az idő, lenyugodtak a csillagok, más csillagok felkeltek; hang hallatszott az alvók felől, de csak Lyra kiáltott fel álmában. A boszorkányok hallották a közeledő vihar moraját, látták, ahogy a villám játszik a tenger meg a parti dombok fölött, de messze volt még. Végül Ruta Skadi szólalt meg.

– Az a leányka, Lyra... Milyen szerepet szántak neki? Ezt talán? Azért fontos, mert ő vezetheti el a fiút az édesapjához? Vagy több ennél?

– Most ezt kell tennie. De később, igen, ennél jóval többet. Mi, boszorkányok azt mondjuk a gyerekekről, hogy ő fog véget vetni a sorsnak. Ismerjük a nevét, ami jelentőséggel bír Mrs. Coulter számára, és tudjuk, hogy az az asszony nem ismeri. A boszorkány, akit Svalbard mentén a hajón megkínzott, kis híján elárulta, de Yambe-Akka idejében érkezett. Most azonban az ötlött az eszembe, hogy talán Lyra az, akit amazok emlegettek – az az Æsahætt. Nem a boszorkányok, nem is azok az angyallények, hanem ez az alvó gyermek a végső fegyver a Fensőbbség ellen viselt háborúban. Mi egyébért akarná olyan nagyon megtalálni őt Mrs. Coulter?

– Mrs. Coulter Lord Asriel szeretője volt – mondta Ruta Sdkadi. – Igen, és Lyra a kettejük gyermeke... Serafina Pekkala, ha én hoztam volna világra ezt a gyermeket, micsoda boszorkány lehetne! Királynők királynője!

– Csitt, nővérem – figyelmeztette Serafina. – Figyelj... mi az a fény?

Felálltak, riadtan, hogy valami elkerülte a figyelmüket. Fény villant a táborhely felől: de nem a tűz fénye, még csak nem is hasonló.

Nesztelenül visszafutottak, íjukat máris felvonták, és hirtelen megtorpantak.

Valamennyi boszorkány aludt a fűvön, hasonlóképpen Will és Lyra is. De a két gyermeket tucatnyi vagy annál is több angyal vette körül, és némán néztek le rájuk.

És ekkor Serafina Pekkala megértett valamit, amire a boszorkányoknak nem volt szavuk: a zarándoklat lényegét. Megértette, hogy miért vártak ezek a lények ezer meg ezer esztendő, s miért tettek meg hosszú-hosszú utakat, hogy valami fontosnak a közelébe jussanak, és hogy ezentúl más érzés tölti majd el őket, mert egy darabig annak a fontos valaminek a közelében lehettek. Erről beszélt most ezeknek a teremtményeknek a pillantása, erről tanúskodtak ezek a fényből szőtt gyönyörű vándorok, akik körülállták a maszatos arcú, kockás szoknyájú kislányt meg a sebesült kezű fiút, aki álmában összevonta a szemöldökét.

Lyra mellett mocorgás támadt. Pantalaimon, hófehér hermelin képében, álmosan kinyitotta fekete szemét, és higgadtan körülnézett. Lyra később úgy emlékezik majd erre, mint valami álomra. Pantalaimon fogadta a Lyrának kijáró figyelmet, aztán megint összegömbölyödött és lehunyta a szemét.

Végül az egyik teremtmény kitérte szárnyát. A többiek is követték, és a szárnyak egymásba olvadtak, akár a fény a fénybe, míg sugárzó kör nem támadt a fűvön alvók körül.

És a Figyelők ekkor a levegőbe emelkedtek, akár a lángnyelvek szöktek az égre, és közben egyre növekedtek, a végén már óriásira, de már messze, messze szálltak, mint megannyi üstökös száguldottak észak felé.

Serafina és Ruta Skadi felszökkentek felhőfenyőgallyaikra, és követték őket, de hamarosan lemaradtak.

– Ilyen teremtményeket láttál, Ruta Skadi? – kérdezte Serafina, ahogy a levegőben lassítottak, és tekintetükkel követték a látóhatáron tovatűnő fényes lángokat.

– Nagyobbak voltak, azt hiszem, de ugyanez a fajta. Nem hús-vér teremtmények, ugye láttad? Merő fény a testük. És az érzeteik egészen mások lehetnek, mint a mieink... Serafina Pekkala, most elhagylak, hogy összehívjam északunk boszorkányait. Mire viszontlátjuk egymást, már háború lesz. Járj szerencsével, kedvesem...

Megölelték egymást a levegőben, azután Ruta Skadi megfordult, és sebesen elszállt.

Serafina utánanézett, majd megfordult, és még látta, amint a fénylő angyalok utoljára elnyeli a messzeség. Részvét fogta el a hatalmas Figyelők iránt. Mennyire hiányozhat a talpuk alól a föld, a hajukban a szél, a csillagfény borzolója pusztán a bőrükön! Aztán letört egy parányi gallyat a felhőfenyőágáról, mohó élvezettel szívtá be az éles gyantaillatot, majd lassan alászállt a fűvön szunnyadó mellé.

Alamo szurdok

LEE SCORESBY lepillantott: balra a nyugodt óceán, jobbra a zöld part. Szemét ernyőzve kémlelte, nyoma van-e valahol emberi életnek. Eltelt egy nap és egy éj, amióta elhagyták a Jenyiszejt. – És ez egy új világ? – kérdezte.

– Új azoknak, akik nem ebben születtek – válaszolt Stanislaus Grumman. – Egyébként éppoly régi, mint a magáé vagy az enyéem. Asriel mindent összerázott, Mr. Scoresby, alaposabban, mint ahogy valaha is összerázták. Azok az ajtó- és ablaknyílások, amelyekről beszéltem, immár váratlan helyeken nyílnak. Nehéz a navigálás, de most kedvező szelet kaptunk.

– Akár öreg, akár fiatal, fura világ az odalent – mondta Lee.

– Az – bólintott Stanislaus Grumman. – Fura világ, bár kétségtelenül sokan otthon érzik magukat benne.

– Üresnek látszik – vélte Lee.

– Nem az. Amott a hegyfokon túl áll egy város – valaha hatalmas volt és gazdag. Ma is azoknak a kereskedőknek, arisztokratáknak a leszármazottai lakják, akik építették, bár az elmúlt háromszáz év folyamán a város hanyatlásnak indult...

Néhány perc múlva, ahogy a ballon sodródott, Lee először egy világítótornyot pillantott meg, azután egy kő hullámtörő kanyarulatát, majd egy kikötő köré épült gyönyörű város tornyait, kupoláit, vörösesbarna háztetőit. Zöldellő park közepén egy operaház forma díszes épület állt, a széles körutakat elegáns szállodák szegélyezték, a kis utcákon fák virágos ágai nyúltak be árnyas balkonok fölé.

Grummannak igaza volt: csakugyan éltek ott lakosok. Ám ahogy közelebb sodródtak, Lee meglepetten észlelte, hogy csupa gyerek népesíti be a várost. Sehol egyetlen felnőtt. A gyerekek a tengerparton játszottak, ki-beszaladgáltak a kávézóba, ettek, ittak, a házakból, boltokból tömött szatyrokkal bukkantak elő. Egy csapat fiú verekedett, egy vörös hajú lány uszította őket, egy kisfiú pedig kövekkel dobálta egy közeli épület ablakait. Város méretű játszótérnek látszott az egész, sehol egy tanító – gyerekek világa.

De volt ott más is a gyerekeken kívül. Lee megdörzsölte a szemét, amikor megpillantotta, de nem fért hozzá kétség: páraoszlopok – vagy talán páránál is ritkább szövetűek –, összesűrűsödött levegő... Akármik voltak, ellepték a várost; sodródtak a körutakon, betértek a házakba, tereken, udvarokon gyültek össze. És a gyerekek, mintha nem is látnák őket, zavartalanul mozogtak közöttük.

Ők azonban látták a gyerekeket. Mennél távolabb sodródott a léggömb a város fölött, annál jobban megfigyelhette Lee ezeknek a ködalakoknak a viselkedését. Nyilvánvaló volt, hogy némelyik gyerek iránt nagyon is érdeklődnek, a nyomába szegődnek: a nagyobbaknak, azoknak (már amennyire Lee a távcsövén át megállapíthatta), akik már a serdülőkor táján járnak. Egy fekete hajú nyurga

süvölvényt úgy rajzoltak körül, akár a húst a legyek. És a fiú még csak nem is sejtette, bár időnként megdörzsölte a szemét, vagy megrázta a fejét, mintha el akarna hessegetni valamit. – Mi a csudák ezek? – kérdezte Lee.

– Az emberek Fantomnak nevezik őket.

– És mégis mit művelnek?

– Hallott vámpírokról?

– Hogyne. Mesékben.

– A vámpírok vérrel táplálkoznak, a Fantomok tudattal. A világ iránti tudatos és tájékozott érdeklődéssel. A gyermekek éretlensége nem vonzó a számukra.

– Akkor épp az ellentétei azoknak a bolvangari ördögöknek.

– Ellenkezőleg. Az Áldozárok Testülete és a közömbösség Fantomjai egyaránt az emberi lényekkel kapcsolatos igazság megszállottjai: jó, hogy az ártatlanság más, mint a tapasztaltság. Az Áldozárok Testülete rettegi és gyűlöli a Port, a Fantomok azzal táplálkoznak – de ezek is, azok is egyaránt a Por megszállottai.

– Ott nyüzsögnek a körül a kölyök körül...

– Növekszik. Hamarosan megtámadják, és akkor az élete üres és közönyös nyomorúság lesz. A sorsa megpecsételtetett.

– Az ég szerelmére! Nem menthetnék meg?

– Nem. A Fantomok nyomban megragadnának bennünket. Itt nem érhetnek fel hozzánk; mást nem tehetünk, nézünk, aztán továbbrepülünk.

– De hol vannak a felnőttek? Ne mondja nekem, hogy az egész világ csak gyerekekkel van tele!

– Azok a gyerekek Fantom-árvák. Sok ilyen csapat járja ezt a világot. Abból élnek, amit találnak, miután a felnőttek elmenekültek. És sok mindent találnak, mint láthatja. Nem éheznek. Bizonyára Fantomok sokasága özönlötte el ezt a várost, és a felnőttek biztonságos helyre menekültek. Figyeli, milyen kevés hajó van a kikötőben? A gyerekeknek nem lesz bántódásuk.

– Csak a nagyobbaknak. Mint annak a szegény kölyöknek odalent.

– Mr. Scoresby, ez a világ így működik. És ha véget akar vetni a kegyetlenségnek meg az igazságtalanságnak, tovább kell engem vinnie. Munka vár rám.

– Én úgy nézem... – keresgélte Lee a szavakat –, úgy nézem, a kegyetlenséggel ott kell megverekedni, ahol rátalál az ember, és segíteni ott, ahol elkel a segítség. Vagy tévednék, dr. Grumman? Én csak tudatlan aeronauta vagyok. Annyira rohadtul tudatlan, hogy elhittem például, hogy a sámánok tudnak repülni. Márpedig itt van ugye egy sámán, aki nem tud.

– Csakhogy én tudok ám.

– Ezt meg hogy érti?

A léggömb alább ereszkedett, közeledett a föld. Egy szegletes torony épp az útjukban emelkedett, és Lee mintha észre sem vette volna.

– Repülnöm kellett – mondta Grumman –, hát hívtam magát, és tessék: repülök.

Tökéletesen tisztában volt vele, micsoda veszélyben vannak, de még csak utalni sem akart rá, hogy az aeronauta esetleg nem vette észre.

És Lee Scoresby pontos időzítéssel kihajolt a kosár oldalán, és meghúzta a ballaszt egyik zsákjának zsinórját. A homok kiömlött, a léggömb szelíden megemelkedett, és kétméternyivel elkerülte a tornyot. Vagy tucatnyi felzavart varjú kerengett kárálva körülöttük.

– Hát igen. Repül – mondta Lee. – Különös ember ön, dr. Grumman. Időzött valaha boszorkányok között?

– Igen – bólintott Grumman. – Továbbá egyetemi tanárok között és szellemek között. Ostobaság mindenütt akad, de ugyanott fellelhetőek a bölcsesség magvai is. Kétségtelenül sokkal több volt a bölcsesség, mint amennyit észrevettem. Az élet nehéz, Mr. Scoresby, mégis ragaszkodunk hozzá.

– No és ez a mi utazásunk? Ostobaság diktálja-e, vagy bölcsesség?

– Nagyobb bölcsesség nem is diktálhatta volna.

– Mondja csak el még egyszer, mi is a célja: meg akarja keresni annak a titokzatos késnek a hordozóját – és azután?

– Elmondani neki, hogy mi a feladata.

– És hogy abban a feladatban benne foglaltatik, hogy megvédje Lyrát – emlékeztette az aeronauta.

– Meg fog védeni mindannyiunkat. Továbbrepültek, és hamarosan elmaradt mögöttük a város. Lee ellenőrizte a műszereket. Az iránytű mutatója még lazán lengett, de a magasságmérő pontosan működött, már amennyire megítélhette, és azt közölte, hogy háromszáz méternyire lebegnek a tengerpart fölött, s azzal párhuzamosan. Előttük zöld hegyek párás láncolata magasodott, és Lee örült, hogy bőségesen gondoskodott ballasztról.

Amikor azonban tekintete végigpásztázta a látóhatárt, egy pillanatra megállt a szívverése. Megérezte Hester is, hegyezte a fülét, s a fejét úgy fordította, hogy aranybarna szemének pillantása Lee arcán nyugodott. Lee felemelte a daimónt, kabátjába dugta, azután megint kinyitotta a messzelátót.

Nem tévedett. Messze délre (ha ugyan dél felől indultak) egy másik ballon lebegett a párában. A hőség rezgése és a távolság következtében részleteket nem láthattak, csupán annyit, hogy a másik léggömb nagyobb, és magasabban repül. Meglátta Grumman is.

– Ellenség, Mr. Scoresby? – kérdezte, és szemét ernyőzve kémlelt a gyöngyházszerű fénybe.

– Nem fér hozzá kétség. Nem tudom, dobja-e ki ballasztot és szálljak magasabbra, hogy gyorsabb szelet fogjak, vagy maradjak alacsonyabban, hogy nehezebb legyen bennünket észrevenni. Még az a jó, hogy nem léghajó az ott, az pár óra alatt utolérne bennünket. Az áldóját, dr. Grumman, mégiscsak magasabbra

szállok, mert ha én volnék abban a ballonban, ezt már rég észrevettem volna; s lefogadom, amazoknak elég éles a szemük.

Letette Hestert, kihajolt, és kiszórt három zsák ballasztot. A léggömb menten felemelkedett, és Lee a szeme előtt tartotta a messzelátót.

A következő pillanatban már nem fért hozzá kétség, hogy meglátták őket, mert a párában mozgás támadt, amiből füstoszlop lett: szögben vált el a másik léggömbtől, és amikor egy darabon felszállt, lánggá robbant. Mélyvörösben izzott egy pillanatig, azután szürke füstfoltta fakult, de félreérthetetlen jelzés volt, akár csak a vészharang az éjszakában.

– Nem tudna erősebb szelet idézni, dr. Grumman? – kérdezte Lee. – Sötétedésre szeretnék azokhoz a hegyekhez érni.

Most már elmaradt mögöttük a part, útirányuk egy harminc-negyven mérföld széles öböl fölé vezetett. A túloldalon dombok sora emelkedett, s most, hogy magasabbra szálltak, Lee látta, hogy találóbb volna hegynek nevezni őket.

Grumman felé fordult, de a sámán transzba merült. Lehunyta szemét, homlokán verítékgyöngyök ütözködtek ki, s enyhén előre-hátra ringatta magát. Torkából halk, ütemes nyögés tört elő, daimónja a kosár peremébe kapaszkodott, ugyancsak transzban.

S hogy azért történt-e, mert magasabbra emelkedtek, vagy a sámán varázslata tette, Lee arcán szellő simított végig, és felkavarta a levegőt. Felnézett, hogy ellenőrizze a gázzsákot, s látta, hogy egy-két foknyira meginog, és a hegyek felé hajlik.

Csak hogy a szellő nemcsak őket vitte gyorsabban, hanem a másik léggömböt is. Nem került közelebb, de nem is szakadt le mögöttük. S ahogy Lee megint arra fordította a messzelátót, a léggömb mögött sötétebb, kisebb alakokat pillantott meg a villózó távolságban. Célirányosan csoportosultak, s minden percben láthatóbbá és tömörebbé váltak.

– Léghajók – állapította meg az aeronauta. – Hát most aztán nincs búvóhely.

Megpróbálta felbecsülni a távolságot, s kiszámította azt is, mennyire vannak még a hegyek. Sebességük kétségtelenül fokozódott, a szél tajtékos hullámokat korbácsolt odalent.

Grumman a kosár sarkában ült, daimónja a tollait fésülgette. Szemét lehunyta a sámán, de Lee tudta, hogy ébren van.

– A helyzet a következő, dr. Grumman – mondta. – Nem szeretném, ha idéfent kapnának el azok a léghajók. Nincs mivel védekeznünk, egy percbe se telne, hogy lelőjenek. De vízre sem óhajtok leszállni; egy darabig lebeghetnénk, de gránátokkal éppolyan könnyen telibe találnának, akár a halászok. El akarom hát érni azokat a hegyeket, s ott leszállni. Már látok valami erdőfélét; egy darabig, talán tovább is, elrejtőzhetünk a fák között. És közben lemegy a nap. Vagy három óránk van még napszállatig, úgy számolom. Nehéz volna pontosan megmondani, de úgy vélem, azok a léghajók fele távolsággal közelebb lesznek addigra, mi

pedig átjutunk ennek az öbölnek a túlsó felére. No most érti ugye, amit mondok. Felviszem a léghajót azokba a hegyekbe, aztán leszálok, mert bármi egyéb a biztos halál. Most már nyilván kapcsolatba hozták a gyűrűt, amit megmutattam nekik, a skraelinggel, akit Nova Zemblán megöltem, és nem azért szegődtek a nyomunkba, hogy utánunk hozzanak egy pénztárcát, amit a pulton felejtettünk. Így hát valamikor estefelé, dr. Grumman, ennek a repülőútjának vége. Szállt már le léggömbbel?

– Még nem – mondta a sámán. – De bízom a maga szakértelmében.

– Megpróbálok a lehető legmagasabbra emelkedni ott a hegylánc fölött.

Egyensúly kérdése, mivel mennél tovább megyünk, annál közelebb kerülnek hozzánk. Ha úgy szállok le, hogy a sarkunkban vannak, meglátják, hová megyünk, ha meg korán teszem le a ballont, nem találunk menedéket a fák között. Így is, úgy is, lesz egy kis csetepaté hamarosan.

Grumman egykedvűen ült, tollakból-gyöngyökből font varázstárgyat dobált egyik kezéből a másikba, szemmel láthatólag nem céltalanul. Daimónjának pillantása egy másodpercre sem hagyta el az üldöző léghajókat.

Eltelt egy óra, azután még egy. Lee a meggyújtatlan szivarját rágta, és bádogkulacsból hideg kávét kortyolt. Mögöttük alacsonyabbra ereszkedett a nap, az este hosszú árnyéka a part mentén az öbölbe kúszott, aztán fel a dombok lábán, míg maga a léggömb és a hegycsúcsok arany fényben fürödtek.

És mögöttük, szinte láthatatlanul az alkonyi ragyogásban, növekedtek, erősödtek a léghajók kis pontjai. Már utolérték a másik ballont, és most már pusztán szemmel is látszott: négyes sorokban közelednek. És az öböl csendjében már a motorjuk zaja is hallatszott, halkán, de tisztán, mint holmi kitartó szűnyogzűmmögés.

Amikor már csak néhány perc választotta el őket a dombok lábánál levő partszakasztól, Lee valami újat pillantott meg a léghajók mögött. Felhőtörleszt támadt, viharfelhő tornyosult ezerméternyi magasan a ragyogó égre. Hogyhogy nem vették észre eddig? Ha vihar jő a magasból, mennél hamarabb szállnak le, annál jobb.

És ekkor az eső sötétzöld függönye ereszkedett alá a felhőkből, és a vihar úgy hajszolta a léghajókat, ahogy azok a Lee ballonját, mert az eső feléjük söpört a tenger felől, s ahogy végre eltűnt a nap, hatalmas villanás tört elő a felhők közül, és másodpercek múlva oly hangos mennydörgés követte, hogy Lee léggömbjének szövete beleremegett, és a dördülést hosszasan visszhangozták a hegyek.

Újabb villanás, ezúttal a zezugos villám a viharfelhőből egyenesen az egyik léghajóba csapott. Abban a pillanatban lángra lobbant a gáz: a tűz fényes virága kibomlott a lilásfekete felhők háttéré előtt, a légi alkalmatlanság fáklyaként ereszkedett alá, és még akkor is lángolt, amikor a víztükörre csapódott.

Lee kiengedte a visszatartott lélegzetet. Grumman mellette állt, fél keze a függesztőgyűrűn, arcára mély redőket vésett a kimerültség.

– Maga idézte ezt a vihart? – kérdezte Lee. Grumman némán bólintott.

Most már tigriscsíkos volt az ég: arany sávok váltakoztak a legsötétebb barnásfekete foltjaival-csíkjával, s percenként változott a minta, mert az arany gyorsan fakult, ahogy elborította a feketeség. Mögötte fekete víz és foszforeszkáló tajték foltszőnyege volt a tenger, s az utolsó égő léghajó lángjai semmivé foszlottak, ahogy elsüllyedt.

De a maradék három csak repült; akárhogy dobálta őket a vihar, megtartották az irányt. Újabb villámok szabdalták körülöttük az eget, s ahogy közeledett a vihar, Lee-ben aggodalom támadt a maga ballonjának gáza miatt. Egyetlen villámcsapás, és lángolva zuhannak le, s nemigen hitte, hogy a sámán oly érzékenyen manipulálhatná a vihart, hogy ezt elkerülje.

– Hát jó, dr. Grumman – szólalt meg. – Nem veszek tudomást azokról a léghajókról, csak arra törekszem, hogy épségben beérjünk a hegyek közé, és le a földre. Maga csak üljön nyugton és kapaszkodjon, aztán ha mondom, ugorjon. Szólok jó előre, s igyekszem finoman végrehajtani a manővert, de a leszállás ilyen körülmények között nemcsak ügyesség, hanem főleg szerencse dolga.

–Bízom magában, Mr. Scoresby – mondta a sámán.

A kosár sarkában ült, daimónja a függesztőkarikán biggyeszkedett, karmaival mélyen belevájt a bőr tartószíjba.

Erősen fúj a szél, a nagy gázzsák duzzadozott. Nyikorogtak, feszültek a kötelek, de Lee nem félt, hogy netán elszakadnak. Kidobott még némi ballasztot, s gondosan szemmel tartotta a magasságmérőt. Viharban viszonyítani kell a süllyedő légnyomást a magasságmérő adataihoz, s igen gyakran nagyon kényes a számítás. Lee végigfutott a számjegyeken, újra ellenőrzött minden adatot, azután kidobta a ballaszt utolsó zsákját. Most már csak a gázszelep irányítására hagyatkozhatott. Magasabbra már nem szállhat; nem maradt más, csak a leereszkedés.

Tekintetét valósággal a viharos légbefúrta; kivette a fekete ég előtt a hegyek sötét tömegét. Lentről tomboló, száguldó hang hallatszott, akár a kőpartnak verődő hullámtörés, de tudta, hogy a szél zúg a falevelek között. Már is ott vannak! Gyorsabban haladnak, mint gondolta.

Sokáig már nem várhat a leszállással. Hidegvérű ember lévén nemigen lázadozott a sors ellen, csak felhúzta a szemöldökét, és lakonikusan üdvözölte, bármit is hozott; de most óhatatlanul végigrebbent rajta az elkeseredés, mikor az egyetlen, amit tennie kellene – nevezetesen a vihar előtt szállni és hagyni, hogy kitombolja magát –, épp az az egyetlen, ami miatt lelőhetik őket.

Felnyalabolta Hestert és biztonságosan a kabátjába dugta, jó szorosan rá is gombolta a viharkabátot. Grumman mozdulatlanul, nyugodtan ült, széltől tépázott daimónja erősen kapaszkodott a kosár peremébe, tollát felborzolta a vihar.

– Most leviszem a ballont, dr. Grumman – kiabálta túl a szelet Lee. – Álljon fel, készüljön az ugrásra. Kapaszkodjon a karikába, és amikor szólok, lendítse fel magát.

Grumman engedelmeskedett. Lee lenézett, aztán előre, le, és megint előre, szeméből kipislogta az esőt, mert egy hirtelen szélroham úgy ostorozta őket esőcseppekkel, mintha megannyi marék kavicsot zúdítana rájuk. A gázzsákon a dobolás hozzájárult az üvöltő szélhez meg az alanti levélsurrogáshoz, és Lee jóformán már a mennydörgést sem hallotta.

– Rajta! – kurjantotta el magát. – Finom kis vihart idézett, Mr. Sámán!

Meghúzta a gázszelep zsinórját, és egy rögzítőléc köré tekerte, hogy nyitva maradjon. Ahogy fent kitódult a gáz, a zsák alsó hajlata önmagába húzódott, s ahol egy perce még gömb dagadozott, most hajtás hajtásra rakódott.

A kosár oly hevesen hánykolódott, hogy meg sem lehetett állapítani, valóban ereszkednek-e, s oly hirtelen és szeszélyesen támadtak a szélrohamok, hogy tudtukon kívül akár az ég felé is repülhettek – ám egy perc elteltével Lee hirtelen rándulást érzett, és tudta, hogy a horgony megakadt egy faágban. Az ág mindjárt el is roppant, de látszott, mennyire közel vannak a földhöz.

– Tizenöt méternyire a fák fölött! – kiáltotta el magát. A sámán bólintott.

Aztán újabb rándulás, ezúttal erősebb, és a két férfi a kosár peremének vágódott. Lee számára ez nem volt szokatlan, rögtön vissza is nyerte egyensúlyát, de Grummant váratlanul érte. A függesztőkarikát azonban nem engedte el, és Lee látta, hogy ő is megtalálta egyensúlyát, és kész, hogy kilendüljön.

A következő pillanatban minden eddiginél erősebb lökés; a horgony olyan ágra talált, amelyben biztonságosan megkapaszkodhatott. A kosár megbillent, a következő pillanatban a fa koronájára zuhant, és vizes levelek zápora, gallyak roppanása, elgyötört faágak csikordulása közepette ingatagon megállt.

– Ott van még, dr. Grumman? – kiáltott Lee, mert látni semmit sem lehetett.

– Itt vagyok, Mr. Scoresby.

– Maradjon nyugton egy percig, míg meg nem látjuk, mi a helyzet – mondta Lee, mert vadul inogtak a szélben, és érezte, hogy a kosár kis rándulásokkal igyekszik megtelepedni azon, ami tartja őket.

A már-már kiürült gázzsák még akkor is erősen húzott oldalvást, és a szél, akár a vitorlába, belekapaszkodott. Lee agyában felötlött, hogy elvágja a kötelét, de ha a zsák el nem száll azonnal, ott marad a fán, akár valami lobogó, és elárulja a helyzetüket; jobb lesz behúzni – ha lehet.

Újabb villám, és a következő pillanatban megdördült az ég. Közvetlenül fölöttük tombolt a vihar. A villanás fényében Lee tölgyfatörzset pillantott meg, nagy fehér sebhely mutatta, honnan tört le egy ág, de csak részlegesen, mert a kosár épp annál a pontnál pihent rajta, ahol még a törzshöz kapcsolódott.

– Kidobok egy kötelet és lemászok! – kiáltotta Lee. – Amint földet érünk, tervezhetjük a következő lépést.

– Követem, Mr. Scoresby – mondta Grumman. – Daimónomtól tudom, hogy tizenkét méternyire van alattunk a föld.

És Lee erőteljes szárnycsattogást érzékelt, ahogy a sas daimón megint a kosár peremére telepedett.

– Olyan messzire tud távolodni? – csodálkozott, de aztán már csak arra gondolt, hogy biztonságosan megerősítse a kötelet, előbb a függesztőkarikára, aztán a faágra, hogy még ha leesik is a kosár, ne zuhanjon nagyot.

Majd, biztonságosan kabátja alá rejtve Hestert, kidobta a kötél maradékát és lemászott, míg szilárd talajt nem érzett a talpa alatt. Sűrűn körülöntték az ágak a törzset, masszív fa volt, óriási tölgy, és Lee magában hálát mondott neki, miközben megrángatta a kötelet, jelezve Grummannak, hogy leereszkeszhet.

Vajon az égszakadás, földindulás közepette még valami hang hallatszik? Lee hegyezte a fülét. Igen, léghajó motorja, talán többé is, valamivel feljebb – hogy milyen magasan, milyen irányból, meg nem lehetett állapítani, de úgy egy percig hallották a hangot, azután elült.

A sáman földet ért.

– Hallotta? – kérdezte Lee.

– Hallottam. Magasabbra szállt, a hegyek közé talán. Gratulálok a sikeres leszálláshoz, Mr. Scoresby.

– Még nem végeztünk. Mielőtt hajnalodik, be akarom dugni a gázzsákot a lombok alá, mert különben mérföldekről elárulja, hol vagyunk. Vállal valami fizikai munkát, dr. Grumman?

– Mondja meg, mi a dolgom.

– Helyes. Visszamaszok a kötélre, és leeresztek önnek egyet-mást. Például egy sátrat. Felállíthatja, míg én megnézem odafent, hová rejthetem a ballont.

Sokáig vesződtek, még hozzá veszedelmesen, mert a kosarat tartó ág végül letört, és vele zuhant Lee is. Szerencsére nem esett nagyot, mert a gázzsák még akkor is a fa koronájában ingott–lengett, és fenntartotta a kosarat.

Az esés valójában megkönnyítette, hogy elrejtse a léggömböt, mert a gázzsák alsó részét lehúzta, át a mennyezeten, s a villámok fényénél, rángatva, csavargatva, kalapálva, Lee-nek sikerült a ballon egész testét lerángatnia az alacsonyabb ágak közé, rejtve a szem elől.

A szél még verdeste a fák koronáját, de az eső nagyja már alábbhagyott, mire Lee eldöntötte, hogy többet nem tehet. Lekecmergett, és azt tapasztalta, hogy a sáman nemcsak hogy felverte a sátrat, de tábortüzet is varázsolt, és éppen kávét főzött.

– Mi ez? Mágia? – kérdezte Lee, ázottan, meggémberedve. Bebújt a sátorba, és átvette Grummantól a bögrét.

– Nem; ezért a cserkészeknek adjon hálát – mondta Grumman. – Vannak a maguk világában cserkészek? „Légy résen.” Tűzrakáshoz legalkalmasabb a száraz gyufa. Mindig van nálam. Ennél rosszabb táborhelyünk is lehetne, Mr. Scoresby.

– Hallotta megint azokat a léghajókat?

Grumman felemelte a kezét, Lee fülelt, és bizony megint felhangzott a motorzaj, most már kivehetőbben, ahogy az eső valamelyest alábbhagyott.

– Kétszer is átrepültek – mondta Grumman. – Nem tudják, hol vagyunk, de azt igen, hogy itt valahol.

És a következő pillanatban villanó fény támadt abból az irányból, amerre a léghajó repült. Nem volt annyira fényes, mint a villám, de kitartó, és Lee tudta, hogy világítórakétától származik.

– Jobb lesz, ha kioltja a tüzet, dr. Grumman – mondta. – Hiányozni fog, s a ponyva vastag ugyan, de sose lehet tudni. Most alszom egyet, akármilyen vizes vagyok is.

– Reggelre megszárad – vigasztalta a sámán.

Fogott egy maroknyi vizes földet, és a lángokra dobta, Lee pedig nagy nehezen összehúzta magát a kis sátorban, és lehunyta a szemét.

Lidérces álmok gyötörték. Egy ízben szinte azt hitte, ébren van: látta a sámánt, amint ott ül törökülésben, lángok ölelik körül, és gyors iramban marják le róla a húst, csak a fehér csontváz ül az izzó hamu közepén. Lee riadtan kereste Hestert, és rá is talált: a daimón aludt – ami a valóságban sosem történt meg, hiszen amikor Lee ébren volt, Hester hasonlóképpen; amikor tehát azon kapta, hogy szűkszávú, éles eszű daimónja oly szelíden, sebezhetően szunnyad, Lee meghatódott, és nehéz szívvel heveredett le mellé, álmában ébren, holott valójában aludt, és azt álmodta, hogy sokáig kerüli az álom. Egy másik álmoképnek is Grumman volt a középpontjában. Mintha tollakkal díszített kereplőt rázott volna, és valamire ráparancsolt, hogy engedelmeskedjék. Az a valami pedig – és a láttán Lee-nek hányingere támadt – Fantom volt, olyan, amilyeneket a léggömbből láttak. Magas volt, áttetsző, és olyan gyomorkavaróan undorító, hogy Lee rémületében kis híján felriadt. Grumman azonban rettenthetetlenül parancsolgatott a Fantomnak, nem esett bántódása, mert az a valami hajlott a szavára, aztán fellibbent, akár a szappanbuborék, és mindjárt el is nyelte a magasság.

Ekkor újabb fordulatot vett ez a kimerítő éjszaka, Lee egy léghajó pilótafülkéjében találta magát, és a pilótát figyelte. A másodpilóta helyén ült, az erdő fölött köröztek, lenéztek a szélben hánykolódó lombok, levelek, ágak vad tengerére. És egyszer csak ott volt velük a kabinban a Fantom.

Lee álmában meg sem tudott mozdulni, hang nem jött ki a torkán, de együtt szenvedett a pilótával, amikor az tudatára ébredt, mi történik vele.

A Fantom a pilóta fölé hajolt, és arcát az arcához nyomta. A pilóta daimónja, egy pinty, felrebbent, rikoltott, menekülni próbált, de aléltan hullott a műszerfalra. A pilóta Lee felé fordult és kinyújtotta a kezét, de Lee moccanni sem bírt. Majd a szíve szakadt meg a pilóta rimánkodó tekintete láttán. A férfiből valami eleven

lényeg szivárgott el, daimónja gyengén csapkodott, egy haldokló sikolya tört ki belőle, és hamarosan kimúlt.

Azután eltűnt. De a pilóta még élt. Fátyolos és tompa lett a tekintete, kinyújtott keze élettelenül hullott a műszerfalra. Élt, és mégsem élt: közönyös volt minden és mindenki iránt.

És Lee csak ült, és tehetetlenül nézte, ahogy a léghajó egyenesen az előttük emelkedő sziklás hegyoldal felé száguld. A pilóta látta, amint a hegy már-már az ablakot éri, de nem érdekelte. Mi sem állíthatta meg a gépet; Lee rettegve húzódott hátra az ülésen, és az ütközés pillanatában felkiáltott:

– Hester!

És felébredt.

A sátorban feküdt, épen-egészségesen, és Hester az arcát nyalogatta. Lee-ről csorgott a verejték. A sámán törökülésben ült, de Lee-n borzongás futott végig, amikor észrevette, hogy a sas daimón nincs mellette. Cudar egy hely ez az erdő, dugig tele kísérteties fantazmagóriákkal.

Aztán rádöbrent, hogy valamiféle idegen fénynél látja a sámánt, hiszen a tűz már rég kialudt, és az erdőre mély sötétség borul. Holmi távoli villózásban rémlettek fel a fatörzsek, az ázott levelek, és Lee mindjárt tudta, mi az: az álma valóság volt, egy léghajó nekirepült a hegyoldalnak.

– Az áldóját, Lee, remegsz, mint a nyárfalevél. Mi ütött beléd? – morgott Hester, és megrebbentette hosszú fülét.

– Te is álmodol, Hester? – motyogta az aeronauta.

– Se én, se te, Lee. Látomásod volt.

Ha tudom, hogy látnok vagy, rég kigyógyítottalak volna a látnokságból. Hagyd abba, hallod?

Lee megvakargatta Hester fejét, az pedig megrebbentette a fülét.

És Lee a legcsekélyebb átmenet nélkül a levegőben lebegett a sámán daimónja, Sayan Kötör, a halászsas mellett. Más ember daimónjának jelenlétében lenni, távol a magától, erőteljes büntudatot keltett Lee-ben, s ugyanakkor egyfajta különös örömet. Úgy siklottak, mintha madár volna ő is, meglovagolták a légáramot, és Lee körülnézett a sötét levegőben, amelyet most sápadt fényrel töltött el a telihold: át-átkukkantott egy hirtelen támadt résen a felhőtakaró közül, és ezüsttel rajzolta körül a fák koronáját.

A sas daimón éles rikoltást eresztett meg, lentről ezernyi madár ezerféle hangja válaszolt: bagolyhuhogás, kis verebek riadt csipogása, csalogány édes éneke. Sayan Kötör hívta őket. És válaszul jött az erdő valamennyi madara, akár vadászatra siklottak néma szárnyon, akár fészükön álmodoztak–most ezrével szárnyaltak fel a kavargó légben.

És Lee érezte önmaga madártermészetét, amint örvendezve válaszol a saskirálynő parancsára, és emberi része a legkülönösebb örömet érezte: hogy készségesen engedelmeskedik egy erős és igazságos hatalomnak. Ahogy

kerengett, fordult együtt a roppant nyájjal, száz meg száz fajta a sas delejes akaratának parancsszavára, az ezüst felhőháttér előtt megpillantotta egy léghajó gyűlöletesen szabályos alakját.

Pontosan tudták mindannyian, mi a dolguk. Sereglettek a léghajó felé, a leggyorsabb ért oda elsőnek, de egyik sem oly sebesen, mint Sayan Kötör; a parányi ökörszemek és pintyek, a suhanó fecskék, a néma szárnyú baglyok – egyetlen perc alatt ellepték a légi járművet, karmuk fogódzót keresett a viaszos vásznon, vagy kilyuggatta, hogy jobban megkapaszkodhasson.

A motort elkerülték, bár néhányukat magához vonzotta, és a szabdaló légcsavarok áldozatául estek. Legtöbb madár a léghajó törzsén biggyeszkedett, a később jövők az előttük levőkbe kapaszkodtak, s már nemcsak a jármű egész testét borították (amelyből most hidrogén szivárgott ezer meg ezer parányi karom tépte lyukból), de a kabin ablakait, a tartóbordákat és a kábeleket is – minden négyzethüvelyknyi felületen egy madár, két madár, három vagy több tapadt.

A pilóta tehetetlen volt. A léghajó süllyedt és süllyedt a madarak súlya alatt, azután hirtelen újabb sziklaszirt meredt fel, láthatatlanul az éjszakában a léghajó belsejében tartózkodók számára, akik vadul hadonásztak a puskájukkal, és vaktában lövöldöztek.

Az utolsó pillanatban Sayan Kötör felrikoltott, és ezernyi szárnycsapás robaja nyomta el még a motor böngését is, ahogy minden madár felröppent és elszállt. És a kabinban a férfiak négy-öt rettentő másodpercnyi tudomással bírtak, mielőtt a léghajó lezuhant, és lángtengerré robbant.

Tűz, hőség, lángok... Lee megint felébredt, teste olyan forró volt, mintha a sivatagi napon feküdt volna. Még akkor is végtelenül csöpögött a víz a levelekről a sátorponyvára, de a vihar már elvonult. Sápadt szürke fény kúszott az égre, Lee felkönyökölt, Hester pislogott mellette, a pokrócba bugyolált sámán oly mélyen aludt, hogy akár halottnak gondolhatta volna, ha az alvó Sayan Kötör nem biggyeszkedik odakint egy lehullott faágon.

A víz csöpögésén kívül az egyetlen hang az erdei madarak szokásos éneke volt. Semmi motorzaj az égen, semmi ellenséges hang. Lee úgy gondolta, bátran megrakhatja a tüzet, némi veszéllyel sikerült is, és feltette a kávéját.

– És most, Hester? – kérdezte.

– Attól függ. Négy léghajó volt; hármát elpusztított.

– Úgy értem, teljesítettük kötelességünket? Hester megbillentette fülét.

– Nem emlékszem, hogy szerződést kötöttünk volna.

– Nem szerződés kötelez. Erkölcsi kötelesség.

– Maradt még egy léghajó, inkább azzal törődnél, mielőtt erkölcsökről kezdenél papolni, Lee. Harminc-negyven puskás ember jön ránk. Méghozzá birodalmi katonák. Első a túlélés, aztán jöhet az erkölcs.

Hesternek persze igaza volt. Lee kortyolta a forró italt, elszívott egy szivart, és ahogy világosodott, azon tűnődött, mit tenne, ha ő volna az egyetlen megmaradt

léghajó parancsnoka. Visszavonulna és megvárná a teljes napvilágot, kétségtelenül, aztán olyan magasra repülne, hogy mennél nagyobb darabot tekinthessen át az erdőből, hogy lássa, amikor Lee és Grumman előmerészkedik.

Sayan Kötör, a halászsas daimón felébredt, nagy szárnyát Lee fölé tárta. Hester felpillantott, ide-oda fordította a fejét, arany szemével méregette a hatalmas daimónt, s a következő pillanatban maga a sámán is előbukkant a sátorból.

– Mozgalmas éjszakánk volt – jegyezte meg Lee.

– És mozgalmas nap vár ránk. Azonnal el kell hagynunk az erdőt, Mr. Scoresby. Fel fogják égetni.

Lee hitetlenkedve nézett körül a csuromvíz növényzeten.

– Ugyan hogyan?

– Van egy gépezetük, amelyik valami káliumszulfáttal elegy naftát permetez; ha ez vízzel érintkezik, gyullad. A Birodalmi Flotta fejlesztette ki a Nipponnal folytatott háborúban. Ha az erdőt átítatják vele, egy pillanat alatt lángra lobban.

– Ezt látja talán?

– Éppolyan tisztán, mint maga az éjjel azt, ami a léghajókkal történt. Pakolja össze, amit el akar hozni, és induljunk azonnal.

Lee megdörzsölte az állát. Legbecsesebb tulajdona volt a leginkább hordozható, nevezetesen a léggömb műszerei, hát kiszedte őket a kosárból, gondosan hátizsákba csomagolta, meggyőződött róla, hogy a karabélyája meg van töltve és száraz; a kosarat, a kötélzetet, a gázzsákot otthagya, összekuszálódva, összetekeredve az ágak között. Ettől fogva már nem aeronauta, hacsak valami csoda folytán nem sikerül mentenie a puszta életét, s valahol elegendő pénzre szert tennie, hogy vásároljon még egy ballont. Ezentúl úgy mászhat, akár a bogár, a föld felszínén.

Megéreztek a füst szagát, mielőtt a tűz pattogását meghallották volna, mert a tengerről kelő szél befelé sodorta. Mire az erdő szélére értek, már hallották a tűz mély, mohó robajlását.

– Miért nem csinálták ezt az éjjel? – kérdezte Lee. – Elevenen megsüthettek volna bennünket.

– Nyilván élve akarnak elfogni – válaszolta Grumman, és lehántotta a leveleket egy faágról, hogy sétatobtnak használhassa. – Azt lesik, hogy hol lépünk ki az erdőből.

Bizony, a léghajó zúgása hamarosan elnyomta a lángok robaját – meg az ő zihálásukat, mert most már siettek, felfelé kapaszkodtak, vergődtek gyökereken, köveken, ledőlt fák törzsén át, és csak azért álltak meg, hogy lélegzetet vegyenek. Sayan Kötör a magasba szállt, le-lecsapott, és tudatta, mennyit haladtak, és mennyire van mögöttük a tűz, bár hamarosan már látták is a fák fölött a füstöt, azután a közeledő tűzfolyamot.

Az erdő apró népe, mókusok, madarak, vaddisznók menekültek velük, visítás, rikoltozás, riadt sipítás kelt körülöttük. A két vándor az erdő széle felé verekedte magát, nem volt messze, s amikor elérték, hőhullám hőhullám után borította el őket az immár tizenöt méter magasra csapó, robajló tűzfalból. Fáklyaként lobbantak lángra a fák, ereikben felforrta a nedv és szétvetette a törzsüket, a tűlevelűekben a szurok fogott tüzet, lángolt, akár a nafta, az ágak egy pillanat alatt vad narancsszín virágba borultak.

Lee és Grumman lihegve kapaszkodott feljebb a meredek, sziklás, görgeteges talajon. A fele eget elsötétítette a füst meg a hőség rezgése, de fent a magasban ott lebegett az egyetlen megmaradt léghajó zömök alakja – túlságosan messze, reménykedett Lee, hogy akár távcsövön át megpillanthassa őket.

Meredeken, megmászhatatlanul meredezett előttük a hegyoldal. Egyetlen út vezetett csak ki a csapdából, egy keskeny hegyszoros, ahol száraz folyómeder bukkant elő a szirtek hasadékából. Lee odamutatott.

– Egyet gondoltunk, Mr. Scoresby – mondta Grumman.

A magasban sikló, köröző daimónja megbillentette szárnyát, és egy kedvező széláramlattal a szakadékhoz suhant. A két férfi meg sem állt; amilyen gyorsan csak tudtak, kapaszkodtak tovább. De Lee végül megszólalt:

– Elnézést, ha orcátlan a kérdésem, de sose ismertem senkit, akinek a daimónja erre volna képes, csak a boszorkányoké. De ön nem boszorkány. Tanulta az ilyesmit, vagy önnel született?

– Emberi lényel semmi sem születik – mondta Grumman. – Nekünk mindent meg kell tanulnunk. Sayan Kötör azt közli velem, hogy a szakadék hágóhoz vezet. Ha odajutunk, mielőtt megpillantanának, még megmenekülhetünk.

A halászsas megint lecsapott, a két férfi kapaszkodott tovább. Hester maga keresett utat a sziklák között, Lee követte, kerülgette a laza köveket, és tőle telhető gyorsasággal mászott át a nagyobb sziklákon, a kis szurdok felé igyekezve.

Lee aggódott Grumman miatt. A sámán sápadt volt, elkínzott, nehezen szedte a levegőt. Éjszakai munkálkodása alaposan megcsapolta az életerejét. Hogy meddig bírnak eljutni... Lee nem is akart szembenézni ezzel a kérdéssel; ám amikor már a szakadék szájához értek, sőt már a kiszáradt folyómeder peremére, érzékelte, hogy a léghajó hangja megváltozott.

– Megláttak – közölte.

Halálos ítéletnek hangzott. Hester, a biztos léptű, erős szívű Hester megbotlott, megingott. Grumman a botjára támaszkodott, szemét ernyőzve hátranézett, és megfordult Lee is, hogy hátranézzen.

A léghajó sebesen ereszkedett a közvetlenül alattuk elterülő lejtő felé. Üldözőik nyilván élve akarják elfogni őket, hiszen egy sortűz egy másodperc alatt végezhetne kettejükkel. A pilóta ehelyett ügyesen a lejtő fölé kormányozta a léghajót, a legalacsonyabb pontra, ahol még biztonságban lehetett, és a kabinajtón

egy csapat kék egyenruhás férfi ugrott ki, mellettük farkas daimónjuk, és felfele indultak a hegyoldalra.

Lee és Grumman vagy hatszáz méternyivel voltak feljebb náluk, nem messze a szakadék bejáratától. Mihelyt odaérnek, addig tudják visszaverni a katonákat, amíg kitart a muníciójuk: de egyetlen karabélyuk volt csupán.

– Engem kergetnek, Mr. Scoresby, nem magát – mondta Grumman. – Ha ideadja nekem a puskát, és megadja magát, életben marad. Ezek fegyelmezett katonák. Magát hadifogolyként fogják kezelni.

Lee mintha meg se hallotta volna.

– Mozgás – förmedt a sámánra. – Érje el a szurdokot, én pedig feltartóztatom őket a bejáratnál, amíg ön át nem ér a túlsó végén. Ha idáig elhoztam, nem fogom ölbe tett kézzel nézni, amint elkapják.

Odalent szaporán közeledtek a jó erőben levő, pihent emberek. Grumman bólintott.

– Nem maradt már erőm, hogy a negyediket is leszedjem. – Ennyit mondott csupán; aztán gyorsan a szurdok menedékébe húzódtak.

– Csak egyet mondjon meg, mielőtt elmegy – szolt Lee –, mert nem nyughatok, amíg meg nem tudom. Hogy melyik oldalért harcolok, arról fogalmam sincs, de nem is igen érdekel. Annyit mondjon csak: amit most csinálok, azzal segíték-e annak a Lyra nevű kisleánynak, vagy ártok neki?

– Segít neki – válaszolt Grumman.

– No és az esküje. Ugye nem felejtí, mire esküdött?

– Nem felejtém el.

– Mivelhogy, dr. Grumman, vagy John Parry, vagy akármiféle nevet vesz fel akármiféle világban, ahol befejezi, egy dolgot tudjon. Én úgy szeretem azt a kisgyermeket, mintha az édeslányom volna. Ha volna gyermekem, azt sem szerethetném jobban. És ha megszegi az esküjét, dr. Grumman, akármí marad meg belőlem, az örökké üldözni fogja azt, ami önből megmarad, és ön az egész örökkévalóságon által azt fogja kívánni, hogy bárcsak meg se született volna. Ennyire fontos az az eskü.

– Megértettem. És szavamat adtam.

– Hát csak ezt akartam tudni. Járjon szerencsével.

A sámán kezét nyújtott, Lee megszorította. Azután Grumman sarkon fordult, nekivágott a szurdoknak, Lee pedig körülnézett, hol foglalhatná el a legalkalmasabb helyet.

– Ne azt a nagy sziklát válaszd, Lee – mondta Hester. – Onnan nem látsz ki jobb felé, és megrohanhatnak. Bújj a kisebbik mögé.

A Lee fülében hangzó robajlásnak semmi köze nem volt az alanti tűzvészhez, sem a felemelkedni készülő léghajó küszködő morajlásához. Hanem a gyerekkorához, az Alamóhoz. Milyen gyakran játszotta pajtásaival a hősi csatát a régi erődítmény romjai között! Felváltva voltak dánok vagy franciák. Lee úgy

érezte, gyermekkorra tért vissza, tetézve. Elővette édesanyja navaho gyűrűjét, maga mellé tette a sziklára. A hajdani Alamo-játékban Hester gyakran volt puma vagy farkas, egyszer-kétszer akár csörgőkígyó is, de legtöbbször csúfolódó rigó. Most...

– Ne álmodozz, hanem célozz – szólt rá Hester. – Ez nem játék, Lee.

A hegyoldalban kapaszkodó emberek szétszéledtek, lassabban mozogtak, mert ők is éppolyan jól látták, mi a gond. Tudták, hogy el kell foglalniuk a szurdokot, de tisztában voltak azzal is, hogy egyetlen ember egy szál puskával sokáig feltartóztathatja őket. Mögöttük, Lee meglepetésére, a léghajó még mindig küszködött a felszállással. Talán a felhajtóereje nem működött, talán fogytán az üzemanyag – akárhogy is, nem szállt még fel, és ez szöveget ütött Lee fejébe.

Igazított a helyzetén, és belenézett a vén Winchesterbe, míg épp a célkereszt közepébe nem került a bal oldali motor, és tüzelt. A dörrenésre a felfelé kapaszkodó katonák felkapták a fejüket, a következő pillanatban felbőgött a motor, de éppoly hirtelen besült és elhalt. A léghajó oldalra dőlt. Lee hallotta, amint felbőg a másik motor, de a léghajó immár megfeneklett.

A katonák megálltak, tőlük telhetően fedezékbe húzódtak. Lee megszámlálta őket: huszonötven vannak. Neki pedig harminc golyója van.

Hester a bal válla mellé kúszott.

– Én errefelé figyelek – mondta.

A szürke sziklán gubbasztva, hátracsapott fülekkel ő is olyan volt, mint egy kis kő, szürkésbarna és észrevehetetlen, csak a szeme villogott. Hester nem volt valami szépség; csúnyácska és sovány, mint minden mezei nyúl, de a szeme gyönyörű: aranyán mogyorószínű pöttyök, tőzegbarna és levélzöld sugarak. És az a szempár most végignézett a tájon, amit utoljára lát életében: gorombán halmozódó sziklák kopár lejtője, azon túl lángoló erdő. Sehol egy fűszál, sehol egy foknyi zöld, amelyen megpihenhet a szem. Hester megrebbentette a fülét.

– Beszélnek – mondta. – Hallom, de nem értem.

– Oroszok – mondta Lee. – Együtt, egyszerre rohamoznak. Az lesz nekünk a legnehezebb, hát azt csinálják.

– Ügyesen célozz – mondta Hester.

– Persze. De az ördögbe is, Hester, nem szívesen oltok ki életet.

– Vagy ők, vagy mi.

– Nem, Hester, több ennél – mondta Lee. – Az ő életük, vagy Lyráé. Hogy hogyan, nem tudom, de össze vagyunk kötve azzal a gyermekkel, és én örülök ennek.

– Ott baloldalt egy ember lövésre készül – mondta Hester, s már dörrent is a puska, és szilánkok pattantak le a szikláról kétarasznyira onnan, ahol a daimón kuporgott. A golyó a szurdokba süvített, de Hesternek szeme se rebbent.

– Hát így már én is szívesebben csinálom – mondta Lee, és gondosan célzott.

Tüzelt. Egyetlen foknyi kis kékség volt a cél, de eltalálta. A férfi felordított, hanyatt esett, és meghalt.

És ekkor kezdődött a küzdelem. Egy perc, és puskaropogás, lepattanó golyók sivítása, morzsolódó szikla csattanása visszhangzott, zengett a hegyoldalban és mögötte a mély szakadékban. A puska szaga, az elporló szikláié, ahol a golyók eltaláltak, pusztán változatai voltak az égő erdő szagának, míg végül már úgy tetszett, lángban áll az egész világ.

A Lee sziklája hamarosan csupa golyó ütötte seb volt, s maga is érezte, mikor a golyók eltaláltak a követ. Egy ízben Hester hátán meglebbent a szőr, ahogy egy golyó szele sodort át fölötte, de Hester meg se moccant. És Lee szünet nélkül tüzelt.

Ádáz volt az az első perc. S az utána támadt szünetben Lee észrevette, hogy megsebesült: vért látott a sziklán, és vöröslött a jobbjára meg a puska zavarja is. Hester körülnézett.

– Semmi komoly – állapította meg. – Egy golyó súrolta a fejbőrödet.

– Számold, Hester, hányan estek el?

– Nem. Folyton le kellett kapnom a fejemet. Tölts, amíg bírsz, fiú.

Lee a szikla mögé hengeredett, és ide-oda mozgatta a zívart: forró volt, a fejbőrén ütött sebből ráömlött a vér, odaszáradt, és megakasztotta a szerkezetet. Óvatosan ráköpött, és a zívár kilazult.

Azután visszahúzódkodott előző helyzetébe, de még mielőtt szemébe emelhetné volna a fegyvert, eltalálta egy golyó.

Mínta robbanás tört volna ki a bal vállában. Pár másodpercre elkábult, de aztán magához tért – csak a bal karja volt béna és használhatatlan. Az igazi fájdalom még váratott magára, és ez erőt adott Lee-nek, hogy gondolatait a lövésre összpontosítsa.

Béna, hasznavehetetlen karjára – amely az imént még oly életteljes volt – támasztotta a fegyvert, és kemény koncentrációval nézett bele: egy lövés, kettő, három, és mind elevenbe talált.

– Hogy állunk? – motyogta Lee.

– Jól célzol – súgta vissza Hester. – Folytasd. Ott a fekete sziklánál...

Lee odanézett, célzott, lőtt. Egy alak a földre hanyatlott.

– Az ördögbe is, ezek is éppolyan emberek, mint én – motyogta.

– Ne törd a fejed – biztatta Hester. – Folytasd.

– Te hiszel neki? Grummannak?

– Hát. Folytasd, Lee.

Bumm: megint elesett egy ember, daimónja kihunyt, akár a gyertya.

Azután hosszú csend. Lee a zsebében matatott, talált még néhány golyót. Ahogy újra töltött, valami olyan különös érzett, hogy majd megállt a szívverése: Hester az ő arcához nyomta az arcát, ami csupa könny volt.

– Lee, ennek én vagyok az oka... – suttogta.

– Miért?

– Az a skraeling. Én mondtam, hogy vedd el a gyűrűjét. Ha az nincs, most nem kerülünk ilyen bajba.

– Gondolod, hogy valaha is azt csináltam, amit mondtál? Azért vettem el, mert a boszorkány...

Nem fejezhette be a mondatot, mert megint eltalálta egy golyó. Ezúttal a bal lába szárát érte, s a következő pillanatban a harmadik megint a fejét súrolta, de ez már olyan érzés volt, mintha tüzes vassal suhintának végig a koponyáján.

– Már nem tart soká, Hester – motyogta.

– A boszorkány, Lee! Azt mondtad: a boszorkány! Emlékszel? Szegény Hester, most már elfeküdt, nem kuporgott feszülten, éberem, mint egész felnőtt életében. És gyönyörű aranybarna szeme egyre tompább lett.

– Még mindig gyönyörű – mondta Lee. – Ó, Hester, egen, a boszorkány. Adott nekem...

– Hát persze. A virág...

– A mellsebemben. Vedd elő, Hester, én nem bírok mozdulni.

Kemény küzdelem volt, de Hester végül erős fogával kirángatta a kis piros virágot, és Lee jobb keze mellé tette. Lee nagy erőfeszítéssel markába szorította, és megszólalt:

– Serafina Pekkala! Kérlek, segíts...

Mozgás odalent; Lee elengedte a virágot, célzott, lőtt. A mozgás megszűnt. Hester ráhanyatlott.

– Hester, itt ne hagyj – suttogta Lee.

– Lee, egyetlen másodpercre sem tudnék távol lenni tőled – suttogta vissza Hester.

– Mit gondolsz, eljön a boszorkány?

– Egész biztosan. Kár, hogy nem hívtuk hamarabb.

– Kár, hogy sok mindent meg nem tettünk...

– Lehet...

Újabb csattanás; ezúttal a golyó valahová mélyre hatolt, mintha életének középpontját keresné. Nem fogja megtalálni, gondolta Lee. Az én életemnek Hester a középpontja. Valami kék villant odalent, és Lee nagy erőfeszítéssel odairányította a puskacsövet.

– Ó az... – lehelte Hester.

Lee nehezen tudta meghúzni a ravaszt. Nehezen ment már minden. Háromszor is próbálta, és végül sikerült. A kék egyenruha lebukfencezett a lejtőn.

Újabb hosszú csend. A fájdalom már nem félt Lee-től. Akár egy farkas sakál, körözött, szimatolt, közelebb húzódott, és Lee tudta, hogy most már nem hagyja el, míg csontig fel nem falja.

– Egyetlen ember maradt – suttogta Hester. – A léghajóhoz tart.

És Lee ködösen látta, amint a Birodalmi Gárda egy katonája kúszva hagyja maga mögött a vert sereget.

– Nem löhetek hátba egy embert – suttogta Lee.

– Szégyen meghalni, amíg van még egy lövedék – válaszolta Hester.

Hát Lee az utolsó golyóval megcélozta magát a léghajót, amely az egyetlen maradék motorjával még mindig küszködött, hogy felemelkedjen, és a golyó alkalmasint tűzforró volt, vagy talán az alatt lángoló erdőből hordott a szél égő ágakat a léghajóra, mert a gáz hirtelen narancsszínű tűzgolyóvá robbant, a fémváz egy kicsit megemelkedett, aztán nagyon lassan, szelíden, lángsírba hanyatlott.

És az eloldalgó ember, meg az a hat-hét másik, a Gárda maradéka, akik nem merték megközelíteni a szurdokot védő férfit, a tűz martaléka lett.

Lee látta a tűzgolyót, és a fülében tomboló robajon át hallotta Hester hangját:

– Vége mindannyiuknak, Lee.

– Azok a szegény ürgék – mondta (vagy gondolta) Lee – nem ezt érdemelték, ahogyan mi sem.

– Feltartóztattuk őket – mondta Hester. – Kitartottunk. Segítünk Lyrának.

Azután büszke kis megtört valóját Lee arcához simította, amilyen szorosan csak tudta, és meghaltak mind a ketten.

15.

Vérmoha

– RAJTA – mondta az aletiométer. – Tovább. Feljebb.

Hát kapaszkodtak tovább. A boszorkányok felettük repültek, hogy kikémleljék a legkedvezőbb útvonalat, mert a dimbes-dombos táj hamarosan meredekre váltott, sziklás volt a talaj, s ahogy dél felé magasabbra hágott a nap, a vándorok kiszáradt folyómedrek, szirtek, sziklás talajú völgyek közt találták magukat, ahol egyetlen zöld levél se nőtt, s a rovarok cirpelése volt az egyetlen hang.

Kapaszkodtak tovább, csak néha-néha álltak meg, hogy igyanak egy kortyot a kecskebőr kulacsból. Szó kevés esett köztük. Pantalaimon egy darabig Lyra feje fölött repült, amíg bele nem fáradt, aztán biztos léptű hegyi bárányka lett, büszke a szarvacskájára, vígan ugrándozott a kövek között, míg Lyra botladozott mellette. Will komoran kaptatott, szemét összehúzza meredt az izzó fénybe, igyekezett nem tudomásul venni a kezét egyre jobban gyötrő fájdalmát, s végül olyan állapotba került, hogy csak a mozgás volt jó, a mozdulatlanság rossz, s többet szenvedett pihenés közben, mint amikor gyötrelmesen kapaszkodtak

tovább. És mert a boszorkányok vajákolása nem csillapíthatta a vérzést, azt gondolta, félve néznek rá, mintha olyan átok ülne rajta, ami nagyobb, mint az ő hatalmuk.

Idővel kis tóhoz értek, mély kékje alig harmincméternyire terjedt a vörös sziklák között. Pihentek egy darabig, ittak, megtöltötték a kulacsokat, sajjó lábukat megáztatták a jéghideg vízben. Néhány perc múlva folytatták útjukat, és hamarosan, amikor delelőjére ért a nap és forró sugaraival bombázta őket, Serafina Pekkala izgatottan leszállt melléjük.

– Egy darabig el kell hogy hagyjalak benneteket – mondta. – Lee Scoresbynek szüksége van rám. Hogy miért, nem tudom. De nem hívna, ha nem igényelné a segítségemet. Ti csak menjete tovább, majd megkereslek...

– Mr. Scoresby? – kérdezte izgatottan, aggodalmasan Lyra. – De hol...

Serafina azonban már eltűnt, mire Lyra a kérdés végére ért volna. Lyra ösztönszerűen az aletiométer után nyúlt, hogy megkérdezze, mi történt Lee Scoresbyval, de aztán lehanyatlott a keze, hiszen megígérte, hogy ezentúl nem kér mást, csak ami Will célját szolgálja.

A fiúra nézett. Will a közelben ült, térdén nyugvó kezéből akkor is szivárgott a vér, arcát megperzselte a nap, de a barnaság alatt is látszott, hogy mennyire sápadt.

– Will – szólalt meg Lyra –, tudod, miért kell megkeresned az édesapádat?

– Anyám azt mondta, fel kell öltönnem apám köpenyét. Én csak ennyit tudok.

– De mit jelent az, hogy öltsd fel a köpenyét? Miféle köpenyt?

– Ez valamilyen feladatot jelenthet. Akármit tett, nekem folytatnom kell. Csak ezt jelentheti.

Jobb kezével kitörölte szeméből a verítéket. Nem mondhatta, hogy úgy vágyódik apja után, mint otthona után az eltévedt gyermek. Ez a hasonlat nemigen juthatott az eszébe, hiszen az otthon az a hely volt, ahol ő nyújtott biztonságot az édesanyjának, nem az a hely, ahol ő maga talált volna biztonságot a mások jóvoltából, öt éve már annak a szombat délelőttnek a szupermarketben, amikor az ellenség elől való bujkálás játéka kétségbeejtő valósággá vált. Hosszú idő volt ez az életében, és a szíve fájón áhította a szavakat: „Helyesen cselekedtél, gyermekek; senki a világon nem csinálhatta volna jobban. Büszke vagyok rád. Gyere, pihenj meg most...”

Will szinte öntudatlanul vágyott erre. Mindenben ezt érezte. Nem mondhatta el Lyrának, habár a kislány kiolvasta a tekintetéből. Újdonság volt, hogy Lyra ennyire jó megfigyelő. Újfajta érzékenység fejlődött ki benne, mintha mindennek Will állna a középpontjában; minden, ami Will-lel kapcsolatos, tiszta volt, világos, és azonnal érthető.

És ezt meg is mondhatta volna a fiúnak, ha abban a pillanatban nem száll alá egy boszorkány.

– Valakit látok amarra mögöttünk – mondta. – Még messze vannak, de gyorsan közelednek. Menjek közelebb, nézzem meg?

– Igen – mondta Lyra –, de szállj alacsonyan, rejtőzködj, ne hagyd, hogy észrevegyenek.

Will és Lyra talpra vergődött, és tovább botorkált.

– Már sokszor fáztam – mondta Lyra, hogy elterelje figyelmét az üldözőkről –, de így még sose izzadtam. Ennyire meleg van a ti világotokban?

– Ahol én éltem, ott nem. Általában. De változik az éghajlat. A nyár melegebb, mint régebben. Azt mondják, hogy az emberek megzavarják a légkört, annyi vegyi anyagot bocsátanak bele, és az időjárás kezelhetetlenné válik.

– Hát igen – bólintott Lyra. – Mi meg itt vagyunk a kellős közepében.

Willnek annyira melege volt, olyan szomjúság gyötörte, hogy válaszolni sem bírt. Hát csak másztak, kifulladásra a lüktető levegőben. Pantalaimon most tücsök volt, Lyra vállán üldögélt, fáradtan ahhoz, hogy szökdeljen vagy repüljön. A boszorkányok néha megpillantottak a hegyoldalban egy forrást, magasan ahhoz, hogy gyalogszerrel megközelíthessék, hát felszálltak, és megtöltötték a gyerekek kulacsát. Víz nélkül hamarosan szomjan halnának, márpedig az út mentén sehol sem akadt víz, a sziklák közt fakadó forrásokat is hamarosan elnyelte a görgeteges talaj.

Hát így vergődtek tovább, és lassan esteledett.

A boszorkánynak, aki visszarepült kémkedni, Lena Feldt volt a neve. Alacsonyan szállt, kiszögellésről kiszögellésre; a lenyugvó nap vérvörösre festette a sziklákat, mire a kis kék tóhoz ért – ahol is táborozni készülő katonákra talált.

Első pillantásra megállapította, hogy ezeknek a katonáknak nincsen daimónjuk. És nem is a Will világából valók, még csak nem is Cittágazzéból, ahol az emberek a bensejükben hordják a daimónjukat, és ahol még elevennek látszanak: ezek az emberek az ő világából jönnek, és a daimónjuk nélkül látni őket durva, gyomorkavaró rettenettel töltötte el.

És ekkor a part mentén álló sátorból kibukkant a magyarázat. Lena Feldt egy nőt pillantott meg – rövid-éltűt –, kecses volt terepszínű vadászöltönyében, és csupa élet, akárcsak a mellette ugrádozó aranymajom.

Lena Feldt elrejtőzött a fenti sziklák között, figyelte, amint Mrs. Coulter a vezénylő tiszttel beszél, és a katonák sátrakat állítanak, tüzet raknak, vizet forralnak.

A boszorkány ott volt Serafina Pekkala csapatában, akik megmentették Bolvangarban a gyerekeket, és legszívesebben azonnál lelőtte volna Mrs. Coultert, de az az asszony a sors kegyeltje: nyílvesző olyan távolságból el nem érné, közelebb pedig nem merészkedhetett a boszorkány – hacsak nem teszi

magát láthatatlanná. Elkezdte hát a varázsolást. Tízpercenyi feszült összpontosítást igényelt.

Végül magabiztosan leereszkedett a sziklás lejtőn a tóhoz, s ahogy átment a táboron, egy-két üres tekintetű katona kurtán felpillantott, de amit láttak, arra nehéz lett volna emlékezniük, hát megint elfordították a tekintetüket. A boszorkány megállt a sátor előtt, ahová Mrs. Coulter belépett, s nyilvánvalóan illesztett az íjára.

Hallgatta a sátorból kiszűrődő hangokat, aztán óvatosan a tóra nyíló sátorlaphoz osont.

Mrs. Coulter egy férfival beszélgetett, akit Lena Feldt még sosem látott: ősz hajú, erőteljes, idősebb férfi volt, kígyó daimónja a csuklójára tekeredett. Tábori széken ültek mind a ketten, az asszony a férfi felé hajolt, és halkán beszélt.

– Természetesen, Carlo – mondta éppen. – Mindent elmondok, amit akar. Mit szeretne tudni?

– Hogyan parancsol a Fantomoknak? – kérdezte a férfi. – Lehetetlennek tartottam, de magát úgy követik, akár a kiskutyák. .. Mi az oka? Félnek talán a testőrségétől?

– Egyszerű – válaszolt az asszony. – Tudják, hogy több táplálékra számíthatnak tőlem, ha életben hagynak, mint hogyha felfalnának. Elvezethetem őket minden áldozathoz, akire csak az a fantomszívük vágyik. Mihelyt maga mesélt róluk, tudtam, hogy uralkodhatom felettük, és így is történt. És egy egész világ reszket ezeknek a sápadt jószágoknak a hatalmától! Igen, Carlo – suttogta –, én a kedvére tehetek ám, hiszen tudja. Szeretné, ha még jobban a kedvére tennék?

– Marisa – suttogta a férfi –, elegendő élvezet a számomra, hogy a közelében lehetek...

– Nem, Carlo, maga is tudja, hogy nem elég. Nagyon jól tudja, mással is a kedvére tehetnék. Sokkal többel...

Daimónjának kemény kis fekete keze a kígyó daimónt cirógatta. A kígyó letekeredett a férfi karjáról a majom felé. A férfi is, az asszony is aranyszínű borral telt poharat tartott, az asszony belekortyolt a magáéba, és közelebb hajolt a férfihoz.

– Ah – sóhajtott a férfi, ahogy daimónja lassan lecsusszant a karjáról, és az aranymajom kezébe ereszkedett. A majom lassan az arcához emelte, és orcáját lágyan végighúzta a kígyó smaragd bőrén. A kígyó fekete nyelve ide-oda villant, és a férfi felsóhajtott.

– Carlo, mondja meg, miért üldözi azt a fiút – suttogta Mrs. Coulter, és a hangja éppoly lágyan simogatott, mint a kígyót a majom. – Miért kell megkeresnie?

– Mert van nála valami, ami kell nekem. Ó, Marisa...

– Mi az a valami, Carlo? Mi van annál a fiúnál?

A férfi megrázta a fejét. De nehezen tudott ellenállni; daimónja szelíden a majom melle köré tekeredett, fejét át- meg átfúrta a hosszú, fényes bundán, és a majom keze szüntelenül simogatta a smaragdszínű testet.

Lena Feldt, láthatatlan alakjában, alig kétlépésnyire állt a sátorban ülőktől. Íja megfeszült, a nyílveessző készenlétben: egy pillanat tört része alatt meghúzhatta, kiröpíthette volna, és Mrs. Coulter holtan esik össze, mielőtt egyet lélegezhetne. De a boszorkány kíváncsi volt. Némán, mozdulatlanul állt, és kitégult szemmel figyelt.

Csakhogy amíg Mrs. Coultert figyelte, nem nézett hátra, a kis kék tóra. A túlsó parton, a sötétségben, kísérteties fák ligete támadt, mintha önmagukat plántálták volna oda, liget, amely minduntalan meg-megremegett, mintegy szándékosan. De persze nem fák voltak ezek; és amíg Lena Feldtnek meg a daimónjának minden kíváncsisága Mrs. Coulterre irányult, az áttetsző alakok egyike elvált társaitól, és átlibegett a jeges víz felszínén, egyetlen rezdülést sem keltve, míg félméternyre meg nem állt a sziklától, amelyen Lena Feldt daimónja biggyeszkedett.

– Könnyűszerrel megmondhatná, Carlo – suttogta Mrs. Coulter. – Megsúghatná. Úgy tehetne, mintha álmában beszélne, és ki hibáztathatná ezért? Csak mondja el, mi van a fiú birtokában, és miért kell magának annyira. Megszerezhetném magának... Nem szeretné, ha megszerezném? Mondja csak meg, Carlo. Nekem nem kell. Énnekem a leány kell. Mi az? Mondja meg, és máris a magáé. A férfi megrázkódott. Szemét lehunyta. Lassan szólalt meg.

– Egy kés... A cittágazzei titokzatos kés. Nem hallotta hírét, Marisa? Némelyek *teleutaia makhaira* néven nevezik, minden kések utolsójának. Mások *Æsahætt* nek...

– És mit művel az a kés, Carlo? Miért annyira különleges?

– Ah... Az a kés bármit elvág... Még az alkotói sem tudták, mire képes... Semmi, senki, sem anyag, sem szellem, angyal vagy levegő – semmi sem sebezhetetlen a titokzatos kés számára. Marisa, az a kés kell nekem, érti?

– Hogyne érteném, Carlo. Meg fogja kapni. ígérem. Hadd töltsen meg a poharát...

S ahogy az aranymajom újra meg újra végigfuttatta kezét a smaragdkígyón, nyomogatta, emelgette, cirógatta, ahogy Sir Charles kéjesen felsóhajtott, Lena Feldt látta, hogy valójában mi történik: mert amíg a férfinak le volt hunyva a szeme, Mrs. Coulter titkon néhány cseppnyit töltött egy üvegcséből a poharába, majd újra töltötte borral.

– Igya meg, kedves – suttogta. – Igyunk, egymásra...

A férfi máris mámoros volt. Elvette a poharat, mohón belekortyolt, újra meg újra.

És ekkor Mrs. Coulter minden figyelmeztetés nélkül felállt, megfordult, és Lena Feldtnek egyenesen a szemébe nézett.

– Nos, boszorkány – szólalt meg –, azt hitted, nem tudom, hogyan teszed magadat láthatatlanná?

Lena Feldt meglepetésében moccanni sem bírt.

Az asszony háta mögött a férfi levegőért kapkodott. Mellkasa emelkedett, arca szederjes volt, daimónja ernyedten, aléltan csüngött a majom kezében. A majom megvetően eltaszította.

Lena Feldt megpróbálta felemelni iját, de mintha megbénult volna a válla. Nem tudott parancsolni az izmainak. Ilyesmi még sohasem történt vele, és rémületében felsikoltott.

– Elkéstél, boszorkány – mondta Mrs. Coulter. – Nézz csak a tóra.

Lena Feldt megfordult, és látta, hogy hősármány daimónja csapdos és sikoltozik, mintha üvegkamra foglya volna, amelyből kiszívták a levegőt, verdes, majd lehullik, összeroskad, elalél, csőrét nagyra tátja, holtra rémülten zihál. Bekerítette a Fantom.

– Nem! – kiáltott fel a boszorkány, és a daimón felé mozdult volna, de meggátolta a rátörő hányinger. Még a mindent elborító rosszullet közepette is látta, hogy Mrs. Coulternek nagyobb a lelkiereje, mint bárki másé, akit valaha ismert. Meg sem lepte, hogy a Fantomok felett is hatalommal bír: ennek a fensőbb-ség-nek senki sem tud ellenállni. Lena Feldt kétségbeesetten fordult vissza az asszonyhoz.

– Eressze el! Kérem, kérem, eressze el! – kiáltotta.

– Majd meglátjuk. Veletek van a gyermek? A Lyra nevű leány?

– Igen!

– És egy fiú is? Egy fiú, akinél kés van?

– Igen. Könyörgök...

– És hányan vagytok, boszorkányok?

– Húszan! Eressze el! Eressze el!

– Mind a levegőben? Vagy néhányan a földön maradtok, a gyermekekkel?

– Legtöbben a levegőben, három-négy mindig a földön – ez borzalom –, eressze el, vagy öljön meg azonnal!

– Milyen magasra jutottak a hegyen? Tovább mennek, vagy megálltak pihenni?

Lena Feldt mindent elmondott. Bármilyen kínzást kiállt volna, csak azt nem, ami most a daimónját érte. Amikor Mrs. Coulter mindent megtudott, amire kíváncsi volt, arról, hogy hol vannak a boszorkányok, és hogyan őrzik Lyrát és Willt, így szólt:

– Most pedig tudni akarom a következőt. Ti, boszorkányok, tudtok valamit a Lyra nevű gyermekről. Kevés híja volt, hogy megtudjam egyik nővéretekétől, de meghalt, mielőtt véghezvittem volna a kínzást. Nos, itt nincs senki, aki téged megmenthetne. Mondd el az igazságot a leányomról.

– Ő lesz az anyja... – zihált Lena Feldt. – Ő ad életet... anyja lesz... nem engedelmeskedik... ő lesz...

– A nevét! Mindent mondasz, csak a legfontosabbat nem! Nevezd meg! – kiáltotta Mrs. Coulter.

– Éva! Mindenek ősanyja! Egy új Éva! Éva anyánk... – dadogta zokogva Lena Feldt.

– Ah... – sóhajtott Mrs. Coulter, mintha végre tisztán állna előtte az életcélja.

A boszorkány előtt felrémlett, mit követett el, és az egész lényét borító borzadály ellenére is megpróbált felkiáltani:

– Mit fogsz vele csinálni? Mit művelsz vele?

– Hogy mit? El kell pusztítanom – mondta Mrs. Coulter –, hogy megelőzzem az új bűnbeesést... Miért is nem láttam ezt mostanáig? Túlságosan nagy volt, hogy megláthattam volna...

És tapsikolt, mint egy gyerek, szemét tágra nyitva. Lena Feldt kínjai közepette is hallotta a szavait:

– Hát persze! Asriel hadra kel a Fensőbbség ellen, és aztán... Hát persze, persze... Mint régen, ugyanúgy. És Lyra – Éva. És ezúttal nem fog bűnbe esni. Arról gondoskodom. Nem lesz új bűnbeesés...

Mrs. Coulter felegyenesedett, és csettintett a boszorkány daimónját emésztő Fantomnak. A kis hősármány daimón a sziklán vergődött, a Fantom a boszorkány felé indult, és azután akármit érzett azelőtt Lena Feldt, most megkétszereződött, háromszorozódott, százszorososan megsokszorozódott.

A lelkét kerülgette rosszullét, undorító, gyomorkavaró kétségbeesés, mélabús ernyedtség, oly mélységes, hogy úgy érezte, belehal. Utolsó tudatos gondolata undorodás volt az élettől: érzékei hazudtak egész életében; a világot nem életerő és öröm alkotja, hanem gyalázat, áruhátság és tehetetlenség. Élni gyűlöletes, és a halál se jobb, s a világegyetem egyik végétől a másikig ez az első, az utolsó, az egyetlen igazság.

És csak állt, kezében íjával, közönyösen – élő halottként.

Lena Feldt tehát nem láthatta, és nem is érdekelte, mit csinál Mrs. Coulter ezután. Ügyet sem vetett a tábori széken öntudatlanul heverő ősz férfira és a porban összetekeredő szürke bőrű daimónjára, hívta a katonák parancsnokát, és utasította, készüljenek éjszakai menetelésre a hegytetőre.

Azután a tó partjára lépett és a Fantomokat szólította.

Parancsszavára megjelentek, mint páraoszlopok siklottak a víz színén. Az asszony felemelte karját, és feledtette velük, hogy földhözköttöttek, s a Fantomok sorra a levegőbe emelkedtek, és ott lebegtek, megannyi gonosz bogáncspihe, és az éjszakában, a légáramok hátán Will és Lyra és a boszorkányok felé sodródtak; de Lena Feldt ebből már semmit sem látott.

Sötétedés után rohamosan csökkent a hőmérséklet, és amikor Will és Lyra elfogyasztotta a száraz kenyér utoljáját, egy kinyúló szikla alá heveredtek, ahol talán nincs annyira hideg, és aludni próbáltak. Lyrának nem kellett sokáig

próbálkoznia: alighogy letette a fejét, összegömbölyödve Pantalaimon körül, már meg is lepte az álom. Willnek azonban sehogy sem jött álom a szemére. Karja most már a könyökéig sajgott, lüktetett, és igencsak feldagadt, s a kemény talaj, a hideg meg a nagy kimerültség tetejébe elfogta az édesanyja utáni heves sóvárgás.

Féltette természetesen, és tudta, nagyobb biztonságban lenne, ha ő ott lehetne mellette és gondoskodna róla, de arra is vágyott, hogy anyja viselje az ő gondját, mint kicsi korában, hogy bekötözze a kezét, hogy ágyba dugja, hogy altatódalt énekeljen neki, hogy megszabadítsa a sok gondtól, és azzal a meleg anyai szeretettel vegye körül, aminek már oly rég érzi a hiányát – de hiába sóvárgott mindezek után. Pedig egy része még most is egészen kisfiú volt. Folytak a könnyei, de moccani sem mert, félt, hogy felébreszti Lyrát.

Nem és nem sikerült elaludnia. Éberebb volt, mint valaha. Végül kinyújtóztatta elmerevedett tagjait, csendben, borzongva felállt, és övében a késsel elindult felfelé a hegyoldalban, hogy megpróbálja kiűzni magából a nyugtalanságot.

Mögötte az örökdő boszorkány vörösbegy daimónja felkapta fejét, a boszorkány is felnézett, és meglátta, amint Will felfelé kapaszkodik a sziklákon. Felhőfenyőgallya után nyúlt, és némán a levegőbe emelkedett, hogy ne zavarja a fiút, de vigyázzon, hogy baj ne érje.

Will nem vette észre. Oly nagy volt a mozgásigénye, hogy jártában szinte nem is érzekelte, mennyire fáj a keze. Úgy érezte, egész éjjel járnia kell, meg másnap, meg örökké, hiszen semmi egyéb nem csillapíthatná a szívében dúló lázat. És mintegy válaszul, felkelt a szél. Ezen a tájon nem voltak fák, nem rezdültek levelek, de a légáramlat szinte öklözte a fiút, haját lobogtatta, s éppoly vadul tombolt körülötte, mint amilyen vad érzések dúlták a szívét.

Kapaszkodott, egyre feljebb és feljebb, eszébe sem jutott, hogyan fog visszatalálni Lyrához, míg egy kis fennsíkra nem ért, szinte a világ tetején. Köröskörül, a látóhatáron sem nyúltak magasabbra a hegyek. A hold ragyogó fényében más szint nem látott, csak mély feketét és halotti fehéret, a szakadozott peremű sziklákat, a kopár fennsíkot.

A vad szél alighanem felhőket kergetett odafent, mert hirtelen eltakarták a holdat, az egész tájat elöntötte a feketeség: a holdfény egyetlen sugara sem hatolt át a sűrű felhőkön. Egy perc sem telt bele, és Will szinte teljes sötétségben találta magát.

És ugyanabban a pillanatban érezte, hogy megragadják a jobb karját.

Ijedtében felkiáltott, ki akarta tépni magát a szorításból, de az erősebbnek bizonyult. Will valósággal megvadult. Úgy érezte, elérkezett mindennek a végére, és ha ez az élete végét is jelenti, hát nem adja meg magát, hanem harcol utolsó leheletéig. Rúgott, tekergőzött, de a kéz nem engedte; és mert a jobb karját szorították, nem férközhetett hozzá a késhez. Baljával próbálkozott, de a keze annyira sajgott, annyira megdagadt, hogy fogni sem tudott vele, egyetlen csupasz, sebesült kézzel kellett felvennie a harcot egy felnőt ember ellen.

Fogait a karját markoló kézbe mélyesztette, azzal az egyetlen eredménnyel, hogy ellenfele akkora csapást mért a tarkójára, hogy Will beleszédült. Küszködött, rúgkapált, némelyik rúgása talált, mások nem, és egész idő alatt tépte, csavarta, facsarta egész testét, hogy szabaduljon, de a fogás nem engedett.

Hallotta a tulajdon zihálását, meg ellenfele morgását, heves légzését, aztán sikerült elgáncsolnia a másikat, és mind a ketten a földre zuhantak: de amannak a szorítása egy pillanatra sem gyengült, és Willnek, ahogy a sziklás talajon hempergett, elszorította a rettegés a szívét: ellenfele sohasem fogja elengedni, s ha megöli is, még a hullájának a szorításából sem szabadulhat.

Will azonban gyengült, és most már sírt is, keservesen zokogott, ahogy rúgott és rángatott és csépelte ellenfelét a fejével, a lábával, de tudta, hogy az izmai hamarosan felmondják a szolgálatot, és tehetetlenül zuhant ellenfele mellé, testének minden idegszála sajgott, lüktetett.

Nagy nehezen felkönyökölt, belekémlelt a mély sötétségbe, s valami fehérség rémlett a földön, a férfi mellett. Egy nagy madár, egy halászsas, egy daimón fehér melle és feje volt. A madár némán feküdt. Will megpróbált elhúzódni, a gyenge mozdulatra a férfi is megrezdült, de a szorítása nem engedett.

Megmozdult. Szabad kezével óvatosan végigtapogatta Will jobb kezét. Will érezte, hogy minden szál haja égnek áll.

– Add ide a másik kezedet – mondta a férfi.

– Vigyázzon – szólt Will.

A férfi szabad keze végigtapogatta Will bal karját, ujjainak a hegye gyengéden siklott a csuklóra, majd a dagadt tenyérre, és a lehető legfinomabban Will két elveszített ujjának csonkjaira.

Másik kezével azonnal eleresztette a fiút, és felült.

– Nálad van a kés – szólt. – Te vagy a kés Hordozója. Hangja érces volt, de érződött, hogy nehezen szedi a levegőt.

Will megérezte, hogy a másik súlyos sebet kapott. Megsebezte volna titokzatos ellenfelét?

Will még akkor is a sziklás talajon hevert, végsőkig elcsigázva. Mást nem látott, csak a férfi körvonalát, mellette guggolt, fölébe hajolt, de az arcát nem láthatta. A férfi oldalra nyúlt valamiért, és néhány pillanat múlva csodálatosan balzsamos hűvösség áradt Will kezébe az ujjai csonkjából – a férfi kenőcsöt dörzsölt a bőrébe.

– Mit csinál? – kérdezte Will.

– Gyógyítom a sebedet. Maradj nyugton.

– Ki maga?

– Én vagyok az egyetlen ember, aki tudja, mire való a kés. Tartsd így a kezedet. Ne mozdulj.

A szél vadabbul tombolt, mint valaha, néhány esőcsepp freccsent Will arcába. Hevesen reszketett, de sikerült jobbjaival megtámasztania bal kezét, míg a férfi

kenőcsöt kent még a csonkokra, és egy vászoncsíkkal szorosan körültekerte Will kezét.

Mihelyt helyére került a kötés, a férfi oldalra hengeredett és elhevert. Will jóformán még fel sem ocsúdott kezének áldott hűvösségétől, érzéketlenségétől, de megpróbált talpra vergődni, és egy pillantást vetni a férfira. Csakhogy sötétebb volt, mint valaha. Jobb kezével előretapogatózott, és azon vette észre magát, hogy a férfi mellkasát érinti, ott, ahol a szív úgy verdesett, mint a kalitka rácsát a rab madár.

– Igen – mondta rekedten a férfi. – Próbálj te is meggyógyítani. Rajta.

– Beteg?

– Mindjárt jobban leszek. Nálad van a kés, igaz?

– Nálam van.

– És tudod, hogyan kell használni?

– Tudom hát. De maga ebből a világból való? Honnan tud a késről?

– Figyelj! – szólt a férfi, és nagy keservesen felült. – Ne szakíts félbe! Ha te vagy a kés Hordozója, nagyobb a feladatod, mint elképzelnéd. Egy gyermek... Hogy történhetett? Hogyan engedhették? Nos, ha így kell lennie... Háború készül, fiú. Olyan nagy háború, amilyen nem volt még soha. Valami hasonló történt már egyszer, de ezúttal a jónak kell győznie... Az emberi történelem évezredei során másban sem volt részünk, mint hazugságban, propagandában, kegyetlenségben és csalásban. Ideje, hogy előről kezdjük, de ezúttal helyesen... Elhallgatott, szaggatottan szedte a levegőt.

– A kés... – folytatta egy perc elteltével. – Maguk sem tudták, mit alkotnak azok a régi filozófusok. Feltaláltak egy eszközt, amely az anyag legparányibb részecskéit is felhasítja, és gyermeketeg játékokra használták. Fogalmuk sem volt róla, hogy megalkották az egyetlen fegyvert a világegyetemben, amely legyőzheti a zsarnokot. A Felsőbbségét. Istent. A lázadó angyalok elbuktak, mert nem volt a kezükben olyasmi, mint a kés. De most...

– Nekem már nem kell! – kiáltotta Will. – Ha kell magának, megkaphatja! Gyűlölöm, és gyűlölöm azt is, amit művel!

– Késő. Nincs választásod: te vagy a Hordozó: maga a kés választott téged. Mi több, tudják, hogy nálad van, és ha nem használod fel ellenük, kitépik a kezedből, és valamennyiünk ellen fordítják, örökkön-örökké, a végtelenségig.

– De miért harcolnék meg velük? Eleget harcoltam, én már...

– És győztél a harcaidban? Will hallgatott. Aztán lassan szólalt meg:

– Igen. Azt hiszem, győztem.

– Harcoltál a késért?

– Harcoltam, de...

– Akkor hát harcos vagy. Igen. Vitatkozhatsz minden egyébvel, de a magad természetével nem szállhatsz vitába.

Will tudta, hogy a férfi igazat mond. De nem fogadta jó szívvel ezt az igazságot. Súlyos volt és fájdalmas. A férfi is tudhatta ezt, mert hagyta, hogy Will lehajtsa a fejét, mielőtt újra megszólalt.

– Két nagy hatalom van – mondta –, és időtlen idők óta harcban állnak egymással. Az emberi élet haladásának minden egyes lépését, tudományunk, bölcsességünk és tisztességünk minden szemérmét az egyik oldal tépte ki a másiknak a fogai közül. Az emberi szabadság minden parányi növekedéséért ádáz harcot vívtak azok, akik azt akarják, hogy többet tudjunk, hogy okosabbak és erősebbek legyünk, és azok, akik azt akarják, hogy engedelmesen, alázatosan megadjuk magunkat.

És most a két hatalom csatarendbe áll. És mindegyikük a világon minden másnál jobban akarja ezt a te késedet. Választanod kell, fiú. Ide vezettek bennünket, mindkettőnket, téged a késsel, engem, hogy beszéljek neked róla.

– Nem! Téved! – kiáltotta Will. – Én egyáltalán nem ilyesmit kerestem! Nem ezt kerestem, egészen mást!

– Lehet, hogy úgy gondolod, de hát ez az, amire rátaláltál – szólott a sötétségben a férfi.

– De mit kell tennem?

És ekkor Stanislaus Grumman, Dzsopari, John Parry tétovázott.

Keservesen tudatában volt, mit fogadott meg esküvel Lee Scoresbynek, és tétovázott, mielőtt megtörte volna a fogadalmát – de megtörte mégis.

– El kell menned Lord Asrielhez – mondta –, és elmondanod neki, hogy Stanislaus Grumman küldött, és hogy nálad az egyetlen fegyver, amelyre minden egyébnél nagyobb szüksége van. Tetszik, nem tetszik, fiú: el kell végezned a munkát. Ne törődj semmi egyébvel, ha mégoly fontosnak tűnik is, hanem eredj, és végezd el ezt a feladatot. Valaki felbukkan majd, aki a vezetőd lesz: az éj tele van angyalokkal. A sebed most már begyógyul – Várj. Mielőtt elmennél, hadd nézzelek meg alaposan.

A tarisznyáját kereste, valamit elővett, viaszosvásznat bontott ki, azután gyufával meggyújtott egy kis bádoglámpást. A fényénél, az eső sújtotta, szél verte légben, egymásra nézett a fiú és a férfi.

Will ragyogó kék szempárt látott elgyötört arcban, többnapos ősz szakállt a konok állon, fájdalomtól elkínzott szempárt, meggömbült vézna testet tollakkal szegett súlyos köpenyben.

A sámán pedig egy fiút látott, még annál is fiatalabbat, amilyennek vélte, a karcsú test szakadt vászoningben didergett, az arca kimerültséget tükrözött, vad volt és gyanakvó, de szilaj kíváncsiság világította meg, az egyenes fekete szemöldök alatt tágra nyílt a szeme, amely szakasztott akár az édesanyjéé... És ebben a pillanatban valami felvillant mindkettejükben.

De ugyanakkor, ahogy a lámpás fénye John Parry arcára esett, valami lecsapott a komor égből, és mielőtt a férfi egyetlen szót szólhatott volna, holtan rogyott

össze, nyílve szívével beteg szívében. A halászsas daimón eltűnt ugyanabban a pillanatban.

A fiú pedig csak ült, kővé meredten.

Valami rebbent; Will jobb keze menten felszökkent, és a marka egy vörösbe gyet szorongatott, egy halálra rémült daimónt.

– Nem! Nem! – sikoltotta Juta Kamainen boszorkány, és a madár után vetette magát, szívéhez kapott, esetlenül zuhant a sziklás talajra, és nehezen próbált talpra vergődni. De mielőtt talpra állt volna, Will már előtte állt, és a titokzatos kést a boszorkány torkának szegezte.

– Miért tetted ezt? – kiáltotta. – Miért ölted meg?

– Mert szerettem, és mert ő elutasított! Én boszorkány vagyok! Nem ismerem a megbocsátást!

És mert boszorkány volt, rendes körülmények között nem ijedt volna meg egy gyermektől. De Willtől visszarettent. Ez az ifjú, sebesült teremtmény több erőt és veszedelmet sugárzott, mint amennyivel emberi lényben valaha is találkozott, és a boszorkánynak elszállt a bátorsága. Hátrált, és Will követte; baljával megmarkolta a boszorkány haját, és nem érzett fájdalmat, nem érzett egyebet, csak iszonyú, halálos elkeseredést.

– Nem tudod, ki volt ő! – kiáltotta. – Az édesapám volt!

– Nem, nem – rázta a fejét a boszorkány. – Ez nem lehet igaz. Lehetetlen!

– Lehetetlen?! De igaz! Az apám volt, és ezt egyikünk sem tudta, egészen addig a pillanatig, amikor megölted! Boszorkány, egész életemben várok, eljövök idáig, és végre rátalálok, és te *megöled*...

És rázta a boszorkányt, mint holmi rongybabát, és a földre vetette, hogy az valósággal beleszédült. A meglepetése még a félelménél is nagyobb volt, pedig ugyancsak megrettent, kábán felhúzódkodott, s megragadta a fiú ingét, mintha könyörgőre akarná fogni. Will levette magáról a kezét.

– Mit tehetett, amiért meg kellett ölnöd? – kiáltotta. – Erre felelj, ha tudsz!

A boszorkány a halott férfira nézett. Azután megint Willre, és szomorúan megrázta a fejét.

– Nem. Nem tudom megmagyarázni. Nagyon fiatal vagy. Nem értenéd meg. Szerettem. Ennyi az egész. És ez elegendő.

És mielőtt Will megakadályozhatta volna, oldalára hengeredett, keze az övéből előhúzott kés markolatán, és a késsel szíven döfte magát.

Will nem rettent el, csak a kétségbeesés és az értetlenség öntötte el.

Lassan felállt, lenézett a halott boszorkányra, dús fekete hajára, piros arcára, sima, sápadt, esőáztatta végtagjaira, szerelmesek módján szétnyílt ajkára.

– Nem értem – szólt fennhangon. – Felfoghatatlan...

És visszafordult a halott férfihoz, az édesapjához.

Ezernyi érzés tolult fel a torkán, és csak a szakadó eső hűtötte le szemének forróságát. A kis lámpás még lobogott, villózott, ahogy a rosszul záró ablakán

behatoló huzat a lángot nyaldosta, s a világánál Will letérdelt, megérintette a férfi arcát, vállát, mellét, homlokából elsimította a csapzott ősz haját, kezét a cserzett orcára szorította, megfogta apja kezét.

– Apa... – szólt, – Édesapa... Apuka.. .Nem értem, miért tette. Nem tudom felfogni. De amit akartál tőlem, megteszem, ígérem. Esküszöm. Harcolni fogok. Harcos leszek, megfogadom. Elviszem a kést Lord Asrielnek, akárhol legyen, és segítek legyőznie az ellenséget. Esküszöm. Pihenjél békében. Most már megnyugodhatsz.

A halott mellett hevert szarvasbőr tarisznyája, a viaszosvászon meg a lámpás, és a kis szarudoboz a vérmoha kenőccsel. Will felszedte, azután észrevette apja tollakkal szegélyezett, ázott, meleg köpenyét. Apjának már nem lesz rá szüksége, őt meg kileli a hideg. Kioldotta a halott nyakánál a bronzcsatot, a tarisznyát a vállára lendítette, azután magára kanyarította apja köpenyét. Elfújta a lámpást, hátranézett a boszorkány alig látható, néma tetemére, azután még egy búcsúpillantást vetett apjára, sarkon fordult, és elindult lefelé a hegyoldalban.

A viharos lég tele volt suttogással, zörejekkel, s a száguldó szélben Will más hangokat is hallott: kiáltásokat, kántálás zűrzavaros elegyét; fém csattant fémen, szárnyak csapdostak, egy ízben olyan közélről, mintha a fejében folyna a küzdelem, a következő percben olyan messziről, mintha másik bolygóról hallatszana. Csúszott a sziklás talaj, omlott a görgeteg, sokkal nehezebb volt lefelé menni, mint felkapaszkodni; de Will nem tántorodott meg.

Ahogy az utolsó kis vízmosásba lépett, mielőtt odaért volna, ahol Lyra aludt, hirtelen megtorpant. Két ember állt ott a sötétben, mintha várnának valakire. Will a késre tette a kezét.

Az egyik ember megszólalt.

– Te vagy az a fiú a késsel? – kérdezte, és a hangja olyan furcsa volt, mintha szárnyak suhognának. Akárki is az, nem emberi lény.

– Kik vagytok? – kérdezte Will. – Emberek, vagy...

– Nem, nem vagyunk emberek. Figyelők vagyunk. *Bene elim*. A ti nyelveteken: angyalok.

Will hallgatott. Amaz folytatta:

– Más angyaloknak más a teendőjük, más a hatalmuk. A mi feladatunk egyszerű: rád van szükségünk. Útjának minden lépésénél követtük a sámánt, reméltük, hogy elvezet hozzád, és el is vezetett. És most azért jöttünk, hogy téged vezessünk el Lord Asrielhez.

– Egész idő alatt apámmal voltatok?

– Minden pillanatban.

– Tudta?

– Nem is sejtette.

– Miért nem fékeztétek meg a boszorkányt? Miért engedtétek, hogy megölje?
– Korábban megtettük volna. De a feladatát elvégezte, mihelyt elvezetett bennünket hozzád.

Will nem szólt. Zúgott a feje, s ahogy közelebb lépett az angyalokhoz, bizsergést érzett a levegőben, de nem törődött vele, csak azzal, hogy lejusson a lejtőn a kis menedékhez, ahol Lyra aludt.

De valami megállásra készítette.

A homályban látta, hogy a boszorkányok, akik Lyrát őrizték, most mind ülnek vagy állnak mozdulatlanul. Olyanok voltak, akár a szobrok, csak éppen lélegeztek, de élet alig volt bennük. A földön több fekete selyembe burkolt test hevert, s ahogy elrettentve pillantott egyikről a másikra, már tudta, mi történt: a levegőben támadtak rájuk a Fantomok, s ők az élő halálba zuhantak. Igen, de...

– Hol van Lyra? – kiáltotta Will.

A kiugró szikla alatt a mélyedés üres volt. Lyra eltűnt.

Valami hevert a sziklafok alatt, ott, ahol korábban Lyra feküdt. Lyra kis hátizsákja volt, s amikor megemelte, bele sem kellett néznie, a súlyából tudta, hogy az aletiométer még benne van.

Will megrázta a fejét. Ez nem lehet igaz. De mégis az. Lyra eltűnt, Lyrát fogságba ejtették, Lyra elveszett.

A két Figyelő, a *bene elim* nem mozdult. De megszólaltak:

– Velünk kell most jönnöd. Lord Asrielnek azonnal szüksége van rád. Az ellenség ereje percről percre növekszik. A sámán megmondta, mi a feladatod. Kövess bennünket, és segíts minket győzelemre. Gyere velünk. Most, azonnal!

Will az angyalokról Lyra hátizsákjára nézett, azután vissza megint, de abból, amit mondtak, egyetlen szó sem hatolt el a tudatáig.

Vége a második könyvnek

Tartalom

1. A macska és a gyertyánfa
2. Boszorkányok között
3. Gyerekvilág
4. Koponyalékelés
5. Légiposta
6. Fényes szárnyak
7. A Rolls-Royce
8. Az Angyalok Tornya
9. Tolvajok

10. A sámán
11. A pavilon
12. Mit mesél a képernyő
13. Æsahætr
14. Alamo szurdok
15. Vérmoha

